

เอกสารประกอบการสอน วิชา ปศ 461

ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา

วงเดือน นาราลัจจ์

973
ว114ป
ร.2

ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2547

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 วัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทร. 2584002-3

๙๗๓
๐๑๑๔ป
๗.๒

เอกสารประกอบการสอน
วิชา ปศ ๔๖๑ ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา

วงเดือน นาราสัจจ์

๑๗ ส.ค. ๒๕๔๘

ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๕๔๗

คำนำ

เอกสารประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาฉบับนี้เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้ประกอบการสอนวิชา ปศ 461 ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นรายวิชาในหมวดวิชาเอกบังคับของวิชาเอกประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และยังเป็นหนังสืออ่านประกอบเพิ่มเติมสำหรับ รายวิชา ปศ 101 เหตุการณ์โลกปัจจุบัน ปศ 462 สังคมและวัฒนธรรมอเมริกัน และปศ 463 นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นรายวิชาในหมวดวิชาเอกเลือก รวมทั้งวิชาปศ 557 บทบาทมหาอำนาจตะวันตกในโลกปัจจุบัน สำหรับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาวิชาเอกประวัติศาสตร์ด้วย

เนื้อหาของเอกสารครอบคลุมพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่สมัยเริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน ผู้เขียนจึงหวังว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนและผู้สนใจศึกษาเรื่องราวของประเทศไทยสหรัฐอเมริกาซึ่งมีบทบาทสำคัญอยู่ในโลกปัจจุบัน อนึ่งหากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใดๆ หรือข้อผิดพลาดเกี่ยวกับข้อมูลและการตรวจแก้ไขต้นฉบับที่อาจมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง ผู้เขียนก็ยินดีน้อมรับเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การจัดพิมพ์เอกสารนี้ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย กล่าวคือคุณรัตนา นาราจักรช่วยพิมพ์ต้นฉบับ คุณชัยรัฐ เกาะไพศาลสมบัติเป็นผู้ออกแบบปกและจัดทำภาพประกอบ รวมทั้งคุณปิยชาติ สิงห์ดีที่ช่วยจัดเตรียมต้นฉบับและทำรูปเล่มจนเสร็จสมบูรณ์ จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

วงเดือน นาราจักร

สารบัญ

บทที่	หน้า
คำนำ	
หัวข้อสังเขปเนื้อหาวิชา	1
โครงการสอนวิชาประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา	4
โครงการสอนแบบขยายรายละเอียด	6
บทนำ	19
1 การค้นพบทวีปอเมริกาและการก่อตั้งอาณานิคม	22
การค้นพบทวีปอเมริกา	22
การสำรวจทวีปอเมริกา	25
การก่อตั้งอาณานิคมในทวีปอเมริกา	28
2 พัฒนาการของอาณานิคมอังกฤษในทวีปอเมริกาเหนือ	32
การก่อตั้งอาณานิคมของอังกฤษ	32
การขยายตัวของอาณานิคมอังกฤษ	36
การพัฒนารากฐานทางสังคม วัฒนธรรมและระบอบประชาธิปไตยในอเมริกา	42
3 ความขัดแย้งในอาณานิคมอเมริกาเหนือ	47
สงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียนแดง (French and Indian War, 1754-1763)	47
ความขัดแย้งระหว่างอาณานิคมอังกฤษกับเมืองแม่	50
การต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวอเมริกัน	54
4 รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาและการจัดการปกครองประเทศ	59
ธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ	59
กฤษฎีกาภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ค.ศ. 1787	
(The Northwest Ordinance , 1787)	62
รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา (US Constitution) ค.ศ. 1787	63
5 การขยายดินแดนและการเติบโตของสังคมอเมริกัน	72
ปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการขยายดินแดน	72
วิธีการขยายดินแดนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา	76

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
	การเติบโตของสังคมอเมริกัน	78
6	สงครามกลางเมืองและการฟื้นฟูภาคใต้	86
	มูลเหตุของสงครามกลางเมือง	86
	การต่อสู้ของฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ในสงครามกลางเมือง	90
	สมัยแห่งการฟื้นฟูภาคใต้ (Reconstruction Era 1865 – 1877)	93
	การปกครองภาคใต้ในสมัยแห่งการฟื้นฟู	96
	การสิ้นสุดสมัยแห่งการฟื้นฟูภาคใต้	97
	ผลกระทบจากสงครามกลางเมือง	97
7	การขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (ค.ศ. 1865-1914)	101
	พัฒนาการของรถไฟหลังสงครามกลางเมือง	101
	การปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา	108
8	การปฏิรูปสังคมเพื่อความก้าวหน้า	119
	การเคลื่อนไหวของกลุ่มกรรมกร	119
	การปฏิรูปด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ	121
	การปฏิรูปทางการเมือง	123
	การปฏิรูปสังคม	127
9	การดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1	132
	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศ	132
	นโยบายต่างประเทศที่สำคัญ	134
10	สหรัฐอเมริกากับสงครามโลกครั้งที่ 1	145
	บทบาทของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 1	145
	บทบาทของสหรัฐอเมริกาในการประชุมสันติภาพ	154

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
11 สหรัฐอเมริกาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2	158
สหรัฐอเมริกาในทศวรรษ 1920 (The Twentieth)	158
ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ (The Great Depression)	160
นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2	164
12 บทบาทของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 2	167
นโยบายของสหรัฐอเมริกาต่อสงครามโลกครั้งที่ 2	167
บทบาทของสหรัฐอเมริการะหว่างสงคราม	170
ผลของสงครามโลกครั้งที่ 2	176
13 บทบาทของสหรัฐอเมริกาสังสงครามโลกครั้งที่ 2	178
สหรัฐอเมริกาสังสงครามโลกครั้งที่ 2	178
นโยบายของสหรัฐอเมริกาในช่วงสงครามเย็น	181
บทบาทของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคต่างๆ	184
ปัญหาของสังคมอเมริกันในช่วงสงครามเย็น	188
นโยบายต่างประเทศในช่วงหลังสงครามเย็น	190
บทสรุป	194
แบบฝึกหัดท้ายบท	196
บรรณานุกรม	197
ภาคผนวก	201

สารบัญแผนที่และรูปภาพ

แผนที่และรูปภาพ	หน้า
แผนที่ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกา	20
แผนที่เส้นทางอพยพของพวกมองโกลอยด์สู่ทวีปอเมริกา	22
รูปภาพ : สถาปัตยกรรมของพวกมายาที่พบในประเทศเม็กซิโก	23
แผนที่แสดงเส้นทางสำรวจทวีปอเมริกาเหนือ	26
รูปภาพ : คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส	27
รูปภาพ : จอห์น แคบอต	27
แผนที่แสดงอาณานิคมฝรั่งเศสในค.ศ.1682	30
แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานในอาณานิคมอังกฤษในคริสต์ศตวรรษที่ 17	33
แผนที่แสดงที่ตั้งของเขตอาณานิคมของอังกฤษทั้ง 13 แห่ง	37
แผนที่แสดงการขยายดินแดนของอาณานิคมอังกฤษทั้ง 13 แห่ง	41
แผนที่เปรียบเทียบการขยายดินแดนของอังกฤษและฝรั่งเศส ระหว่างก่อนและหลังสงครามฝรั่งเศสและอินเดียแดง	49
รูปภาพ : โทมัส เจฟเฟอร์สัน	56
รูปภาพ : จอร์จ วอชิงตัน	64
รูปภาพ : การลงนามให้สัตยาบันรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา ค.ศ.1789	67
แผนที่การขยายดินแดนของสหรัฐอเมริกาในคริสต์ศตวรรษที่ 19	72
รูปภาพ : นักขุดทองคำลั้งร้อนทองที่แคลิฟอร์เนีย	75
รูปภาพ : ภาพเรือกลไฟ ที่โรเบิร์ต ฟุลตัน ประดิษฐ์ขึ้น	79
รูปภาพ : ขบวนรถไฟขบวนแรกที่สร้างขึ้นในสหรัฐอเมริกา	80
รูปภาพ : เครื่องแยกเมล็ดฝ้าย "Cottongin"	80
แผนที่แสดงมลรัฐที่มีทาสและไม่มีทาสในค.ศ.1861	86
รูปภาพ : โฆษณาการขายทาส	87
รูปภาพ : เฮบราฮัม ลินคอล์น	90
รูปภาพ : นายพลรอบเบิร์ต อี.ลี	92

สารบัญแผนที่และรูปภาพ(ต่อ)

แผนที่และรูปภาพ	หน้า
รูปภาพ : นายพลยูลิสซิส เอส.แกรนด์	92
รูปภาพ : แอนดรูว์ จอห์นสัน	95
แผนที่แสดงการสร้างทางรถไฟในค.ศ.1860	101
แผนที่แสดงเส้นทางรถไฟข้ามทวีป	103
รูปภาพ : แอนดรูว์ คาร์เนกี	112
รูปภาพ : จอห์น ดี.รอกกีเฟลเลอร์	113
แผนที่แสดงการเติบโตของเมืองใหญ่ในค.ศ.1860	116
แผนที่แสดงการเติบโตของเมืองใหญ่ในค.ศ.1900	116
รูปภาพ : ภาพถ่ายของ จาคอบ ออกัสตีส	
ที่สะท้อนสภาพความเป็นอยู่ของคนในมหานครนิวยอร์ก	130
รูปภาพ : ประธานาธิบดี เจมส์ มอนโร	134
แผนที่สงครามระหว่างสหรัฐอเมริกา กับ สเปน	138
แผนที่แสดงการขยายอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาในลาตินอเมริกา	140
รูปภาพ : หนังสือพิมพ์ The New York Time ลงข่าวเรือเรือ Lusitania	149
รูปภาพ : หนังสือพิมพ์ New York American	
ลงข่าวการประกาศเข้าร่วมสงครามของสหรัฐอเมริกา	151
รูปภาพ : ทหารอเมริกาผิวดำที่ร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่ 1	153
รูปภาพ : ประธานาธิบดี วิลสันและผู้นำของประเทศในยุโรปที่พระราชวังแวร์ซายส์	155
รูปภาพ : การประชุมระหว่างผู้นำบนเรือ Prince of Wales	170
รูปภาพ : ผู้นำทั้ง 3 ในการประชุมที่ยอลดา	172
รูปภาพ : ประธานาธิบดีวิลสัน และนายโจเอลลาย รัฐมนตรีต่างประเทศของจีน	
ที่มอลองหลังการลงนามในแถลงการณ์เซียงไฮ้	184
รูปภาพ : การประชุมสันติภาพที่แคมป์เดวิด	187

หัวข้อสังเขปเนื้อหาวิชา ปศ 461 ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา

คำอธิบายรายวิชา รวม ๓ ชั่วโมง

ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมาของประเทศสหรัฐอเมริกาในด้านต่างๆ อดีตและปัจจุบันเน้นพัฒนาการทางด้านการเมือง ปัจจัยต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และการศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทของสหรัฐอเมริกาในวงการเมืองระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อเนื่องถึงปัจจุบัน
2. เพื่อสามารถวิเคราะห์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาดังแต่อดีตถึงปัจจุบัน
3. เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทของสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน

สังเขปเนื้อหาวิชา

บทนำ

ความหมาย ขอบข่าย จุดมุ่งหมาย และกิจกรรม

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา

1. การค้นพบทวีปอเมริกาและการก่อตั้งอาณานิคม
 - การค้นพบทวีปอเมริกา
 - การสำรวจทวีปอเมริกา
 - การก่อตั้งอาณานิคมในทวีปอเมริกา
2. พัฒนาการของอาณานิคมอังกฤษในทวีปอเมริกาเหนือ
 - ปัจจัยที่ทำให้ชาวอังกฤษอพยพไปทวีปอเมริกา
 - การขยายตัวของอาณานิคมอังกฤษ
 - การพัฒนารากฐานทางสังคม วัฒนธรรมและระบอบประชาธิปไตยในอเมริกา
3. ความขัดแย้งในอาณานิคมอเมริกาเหนือ
 - สงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียนแดง
 - ความขัดแย้งระหว่างอาณานิคมอังกฤษกับเมืองแม่
 - การต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวอเมริกัน

4. รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาและการจัดการปกครองประเทศ
 ธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ
 การประนีประนอมเรื่องดินแดนทางชายแดนตะวันตก
 กฎฎีกาภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ค.ศ. 1787
 รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา ค.ศ.1787
 สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ : การประนีประนอมครั้งใหญ่ของชาวอเมริกัน
 การวางรากฐานการปกครองแบบประชาธิปไตย
5. การขยายดินแดนและการเติบโตของสังคมอเมริกัน
 ปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการขยายดินแดน
 ความมุ่งมั่นของชาวอเมริกันในการพิชิตดินแดนตะวันตก
 วิธีการขยายดินแดนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา
 การเติบโตของสังคมอเมริกัน
 พัฒนาการของวัฒนธรรมอเมริกัน
6. สงครามกลางเมืองและการฟื้นฟูภาคใต้
 มุลเหตุของสงครามกลางเมือง
 การต่อสู้ระหว่างฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ในสงครามกลางเมือง
 สมัยแห่งการฟื้นฟูภาคใต้
 ผลกระทบจากสงครามกลางเมือง
7. การขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม
 พัฒนาการของรถไฟหลังสงครามกลางเมือง
 การปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา
8. การปฏิรูปสังคมเพื่อความก้าวหน้า
 การเคลื่อนไหวของกลุ่มกรรมกร
 การปฏิรูปด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ
 การปฏิรูปทางการเมือง
 การปฏิรูปสังคม
9. การดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1
 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศ
 นโยบายต่างประเทศที่สำคัญ
10. สหรัฐอเมริกากับสงครามโลกครั้งที่ 1

บทบาทของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 1
 สาเหตุที่ทำให้สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 1
 สหรัฐอเมริการะหว่างเข้าร่วมสงคราม (ค.ศ. 1917-1918)
 ผลของการเข้าร่วมสงคราม

บทบาทของสหรัฐอเมริกาในการประชุมสันติภาพ

11. สหรัฐอเมริกาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2

สหรัฐอเมริกาในทศวรรษ 1920 (The Twentieth)
 ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ (The Great Depression)
 วิธีการแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำของประธานาธิบดีรูสเวลต์
 นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2

12. บทบาทของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 2

นโยบายของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 2
 บทบาทของสหรัฐอเมริการะหว่างสงคราม
 สถานการณ์ภายในประเทศระหว่างสงคราม
 สภาพสังคมระหว่างสงคราม

13. บทบาทของสหรัฐอเมริกานหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

สหรัฐอเมริกานหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
 นโยบายของสหรัฐอเมริกาในช่วงสงครามเย็น
 บทบาทของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคต่างๆ
 ปัญหาของสังคมอเมริกันในช่วงสงครามเย็น
 นโยบายต่างประเทศในช่วงหลังสงครามเย็น

โครงการสอนวิชาประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา

โครงการสอนระยะยาว

ชื่อวิชา	ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา
ระยะเวลาในการสอน	16 สัปดาห์
สัปดาห์ละ	3 ชั่วโมง

แผนการสอน

สัปดาห์ที่ 1	- ขอบข่าย จุดมุ่งหมายของวิชา และกิจกรรม - บทนำ
สัปดาห์ที่ 2	- บทที่ 2
สัปดาห์ที่ 3	- บทที่ 3
สัปดาห์ที่ 4	- บทที่ 4
สัปดาห์ที่ 5	- บทที่ 5
สัปดาห์ที่ 6-7	- บทที่ 6
สัปดาห์ที่ 8	- บทที่ 7
สัปดาห์ที่ 9	- บทที่ 8
สัปดาห์ที่ 10	- บทที่ 9
สัปดาห์ที่ 11	- บทที่ 10
สัปดาห์ที่ 12	- บทที่ 11
สัปดาห์ที่ 13	- บทที่ 12
สัปดาห์ที่ 14-15	- บทที่ 13
สัปดาห์ที่ 16	- การรายงานกลุ่มของผู้เรียน
สัปดาห์ที่ 17-18	- การวัดและประเมินผล

แนวการเรียนรู้การสอนและกิจกรรม

บรรยายและอภิปราย

1. การบรรยาย และวิเคราะห์ข้อมูล
2. การศึกษาข้อมูลประวัติศาสตร์จากวีดิทัศน์ชุดประวัติศาสตร์อเมริกา
3. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลประกอบบทเรียนเพิ่มเติม เพื่อฝึกฝนให้นักศึกษาศึกษาด้วยตนเอง

4. การค้นคว้ารายงานเดี่ยว
 - 4.1 การเลือกวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมอเมริกันจากวรรณกรรมอเมริกัน
 - 4.2 การศึกษาข้อมูลปัจจุบันเกี่ยวกับบทบาทระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา
5. การรายงานกลุ่มโดยการนำเสนอในรูปแบบของภาพยนตร์ ที่สะท้อนสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอเมริกา เพื่อฝึกฝนให้นิสิตสามารถประยุกต์ภูมิความรู้ที่ได้รับจากการเรียนการสอน และเพื่อประเมินผลความเข้าใจในบทเรียนของนิสิต

การประเมินผล

1. รายงานส่วนบุคคล	30%
2. รายงานกลุ่ม	10%
3. สอบปลายภาค	60%

หมายเหตุ แผนการสอนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

โครงการสอนแบบขยายรายละเอียด

ชื่อวิชา ปศ 461 ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา
ระยะเวลาในการสอน 16 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ชั่วโมง

แผนการสอน

สัปดาห์ที่ 1 ชี้แจงเกี่ยวกับขอบข่ายและจุดมุ่งหมายของวิชา กิจกรรม เอกสารประกอบการสอน และการประเมินผล

บทนำ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา

บทที่ 1 การค้นพบทวีปอเมริกาและการก่อตั้งอาณานิคมของชาวยุโรป

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาของรายวิชา วิธีการเรียนการสอน กิจกรรม เอกสารประกอบการเรียน และวิธีการประเมินผล
 2. เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา
 3. เพื่อศึกษาความคิดและวิธีการเดินทางไปพบทวีปใหม่
 4. เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบวิธีการก่อตั้งอาณานิคมของชาวยุโรปในทวีปอเมริกา

เนื้อหาวิชา 1. ปัจจัยสำคัญที่หล่อหลอมพัฒนาการทางประวัติของสหรัฐอเมริกา : สภาพภูมิศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา ผู้อพยพ และอุดมการณ์ประชาธิปไตยของชาวอเมริกัน

2. การค้นพบทวีปอเมริกา

3. การสำรวจทวีปอเมริกา

- คริสโตเฟอร์โคลัมบัส
- อเมริโก เวสปุชชี และ
- จอห์น แคบอต

4. การก่อตั้งอาณานิคมในทวีปอเมริกา

- อาณานิคมของสเปน
- อาณานิคมของฝรั่งเศส
- อาณานิคมของเนเธอร์แลนด์

กิจกรรม 1. ศึกษาแผนที่ของทวีปอเมริกา และแผนที่การตั้งถิ่นฐานของชาวยุโรปในอเมริกา

สัปดาห์ที่ 2

บทที่ 2 พัฒนาการของอาณานิคมอังกฤษในทวีปอเมริกาเหนือ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้เข้าใจจุดมุ่งหมาย ปัจจัยและวิธีการก่อตั้งอาณานิคมของชาวอังกฤษกลุ่มต่างๆใน ทวีปอเมริกาเหนือ
 2. เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของชาวอาณานิคมอังกฤษจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ
 3. เพื่อเรียนรู้พัฒนาการทางสังคม วัฒนธรรมและระบอบประชาธิปไตยในอเมริกา
 4. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของกลุ่มพิวริตันที่มีต่อวัฒนธรรมอเมริกันในเวลาต่อมา

- เนื้อหาวิชา
1. ปัจจัยที่ทำให้ชาวอังกฤษอพยพไปยังทวีปอเมริกา
 2. การขยายตัวของอาณานิคมอังกฤษ
 - อาณานิคมตอนใต้
 - อาณานิคมนิวอิงแลนด์
 - อาณานิคมตอนกลาง
 3. การพัฒนารากฐานทางสังคม วัฒนธรรมและระบอบประชาธิปไตยในอเมริกา
 - คริสต์ศาสนา
 - การศึกษา
 - ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม
 - ระบอบประชาธิปไตย

- กิจกรรม
1. ชมวิดีโอทัศน์ชุดประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาตอนที่ 1 และ 2 เรื่อง " Colonial Way of Life" และ " Colonial Economy"
 2. ศึกษาเปรียบเทียบแผนที่การขยายดินแดนของอาณานิคมอังกฤษ

สัปดาห์ที่ 3

บทที่ 3 ความขัดแย้งในอาณานิคมอเมริกาเหนือ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่ออธิบายที่มาของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ
 2. เพื่อให้เข้าใจวิธีการปกครองอาณานิคมอังกฤษในทวีปอเมริกาเหนือ
 3. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของการทำสงครามประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกัน

- เนื้อหาวิชา
1. สงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียแดง
 - สาเหตุของสงคราม
 - ผลของสงคราม
 2. ความขัดแย้งระหว่างอาณานิคมอังกฤษกับเมืองแม่
 - สาเหตุที่นำไปสู่การต่อต้านการปกครองของอังกฤษในอาณานิคม
 - การต่อต้านการปกครองของอังกฤษ
 3. การต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวอเมริกัน
 - จุดเริ่มต้นของสงคราม
 - การประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกัน
 - การสู้รบหลังการประกาศอิสรภาพ

- กิจกรรม
1. ให้ผู้เรียนอ่านและวิเคราะห์ คำประกาศอิสรภาพ (The Declaration of Independence)

สัปดาห์ที่ 4

บทที่ 4 รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาและการจัดการปกครองประเทศ

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรัฐธรรมนูญการปกครองสมาพันธรัฐและรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา
 2. เพื่อให้เข้าใจความคิดทางการเมืองของสังคมอเมริกันในขณะนั้น
 3. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของรัฐธรรมนูญสหรัฐที่ส่งผลต่อระบอบประชาธิปไตยของประเทศ

- เนื้อหาวิชา
1. ธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ
 - แนวคิดในการร่างธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ
 2. การประนีประนอมเรื่องดินแดนทางชายแดนตะวันตก
 3. ปัญหาของธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ
 4. กฎกฏีกาภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ค.ศ. 1787 (The Northwest Ordinance, 1787)

4. รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา (US Constitution) ค.ศ. 1787

- เหตุการณ์ที่นำไปสู่การร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่
- การร่างรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา : การประชุมที่ฟิลาเดลเฟีย

6. สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ : การประนีประนอมครั้งใหญ่ของชาวอเมริกัน

7. การวางรากฐานการปกครองแบบประชาธิปไตย

กิจกรรม 1. ให้ผู้เรียนศึกษาอ่านและวิเคราะห์รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา

สัปดาห์ที่ 5

บทที่ 5 การขยายดินแดนและการเติบโตของสังคมอเมริกัน

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อศึกษาสาเหตุและวิธีการขยายดินแดนไปทางตะวันตก
2. เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการและการหล่อหลอมวัฒนธรรมอเมริกัน

เนื้อหาวิชา 1. ปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการขยายดินแดน

- นโยบายของรัฐบาล
- ความมุ่งมั่นของชาวอเมริกันในการพิชิตดินแดนตะวันตก

2. วิธีการขยายดินแดนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา

- การซื้อดินแดน
- การทำสงคราม

3. การเติบโตของสังคมอเมริกัน

- การเติบโตทางเศรษฐกิจ
- การหล่อหลอมวัฒนธรรมอเมริกัน

4. พัฒนาการของวัฒนธรรมอเมริกัน

- ศาสนา
- ประเพณี
- วรรณกรรม
- การศึกษา

กิจกรรม 1. ชมวิดีโอทัศน์ชุดประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาตอนที่ 4 "Westward Expansion"

สัปดาห์ที่ 6-7

บทที่ 6 สงครามกลางเมืองและการฟื้นฟูภาคใต้

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาเรื่องระบบทาสในสหรัฐอเมริกา
 2. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของสงครามอเมริกัน
 3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบจากการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูภาคใต้

- เนื้อหาวิชา
1. มूलเหตุของสงครามกลางเมือง
 - ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ
 - ความขัดแย้งทางการเมือง
 - ความขัดแย้งทางสังคม
 2. การต่อสู้ของฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ในสงครามกลางเมือง
 - การรบในสงครามกลางเมืองอเมริกา
 - การต่อสู้ทางการเมือง
 3. สมัยแห่งการฟื้นฟูภาคใต้
 - แผนฟื้นฟูภาคใต้ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา
 - แผนฟื้นฟูภาคใต้ของรัฐสภาสหรัฐ
 - การฟ้องร้องเพื่อถอดถอนประธานาธิบดีจอห์นสัน
 - การปกครองภาคใต้ในสมัยแห่งการฟื้นฟู
 - บทบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญ
 - การสิ้นสุดสมัยแห่งการฟื้นฟูภาคใต้
 4. ผลกระทบจากสงครามกลางเมือง
 - ผลกระทบทางการเมือง
 - ผลกระทบทางเศรษฐกิจ
 - ผลกระทบทางสังคม

- กิจกรรม
1. สัปดาห์ที่ 1 ชมวิดีโอทัศน์ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาตอนที่ 5 และ 6 "Negro Slavery" และ "Civil War : A House Divided"
 2. สัปดาห์ที่ 2 ชมวิดีโอทัศน์ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาตอนที่ 7 "Years of Construction : 1865-1877"

สัปดาห์ที่ 8

บทที่ 7 การขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (ค.ศ. 1865-1914)

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้เข้าใจความสำคัญของการพัฒนาเส้นทางรถไฟต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา

2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา

3. เพื่อวิเคราะห์ผลของการขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมต่อสังคมอเมริกัน

เนื้อหาวิชา 1. ปัจจัยส่งเสริมการขยายตัวของเส้นทางรถไฟ

- ปัจจัยส่งเสริมการขยายตัวของเส้นทางรถไฟ

- ผลกระทบจากการเติบโตของกิจการรถไฟ

2. การปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา

- ปัจจัยส่งเสริมการขยายตัวของอุตสาหกรรม

- การเติบโตของยักษ์ใหญ่ในวงการอุตสาหกรรม

- ผลกระทบจากการขยายตัวของอุตสาหกรรม

กิจกรรม 1. ชมวิดีโอทัศน์ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา ตอนที่ 9 "America Becomes An Industrial Nation"

2. ให้ผู้เรียนอ่านบทความเรื่อง "ผู้อพยพในสหรัฐอเมริกา"

3. ศึกษาเปรียบเทียบแผนที่การขยายเส้นทางรถไฟในสหรัฐอเมริกา

สัปดาห์ที่ 9

บทที่ 8 การปฏิรูปสังคมเพื่อความก้าวหน้า

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อศึกษาพัฒนาการของขบวนการกรรมกรในสหรัฐอเมริกา
 2. เพื่อให้เข้าใจถึงปัญหาต่างๆที่เกิดจากพัฒนาการของระบบทุนนิยมอเมริกา
 3. เพื่อวิเคราะห์วิธีการปฏิรูปสังคมของสหรัฐอเมริกา

เนื้อหาวิชา

1. การเคลื่อนไหวของกลุ่มกรรมกร
 - บาทของสหภาพแรงงาน
 - ผลการเคลื่อนไหวของกลุ่มกรรมกร
2. การปฏิรูปด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ
 - การออกกฎหมายเพื่อควบคุมการผูกขาดทางธุรกิจ
 - การออกกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค
3. การปฏิรูปทางการเมือง
 - การปฏิรูปทางการเมืองเพื่อความก้าวหน้า
4. การปฏิรูปสังคม
 - ปัญหาของสังคมเมือง
 - การแก้ปัญหาด้านสังคม

- กิจกรรม
1. ชมวิดีโอทัศน์ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกาตอนที่ 8 และ 12 “Immigration” และ “The Progressive”

สัปดาห์ที่ 10

บทที่ 9 การดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อศึกษาวิวัฒนาการของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในคริสต์ศตวรรษที่ 19
 2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในลาตินอเมริกาและเอเชีย
 3. เพื่อวิเคราะห์ผลของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในคริสต์ศตวรรษที่ 19

- เนื้อหาวิชา
1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศ
 - อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศ
 - ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์
 - เสรีภาพของชาวอเมริกัน
 2. นโยบายต่างประเทศที่สำคัญ
 - นโยบายโดดเดี่ยวตนเอง
 - นโยบายขยายอิทธิพลในลาตินอเมริกา
 3. การขยายอิทธิพลในคิวบาในคริสต์ศตวรรษที่ 19
 - สงครามระหว่างสหรัฐอเมริกากับสเปน (American-Spanish War, 1897)
 4. การขยายอิทธิพลในลาตินอเมริกาในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20
 - นโยบายใช้แสนยานุภาพ
 - นโยบายการทูตแบบดอลลาร์
 5. การขยายอิทธิพลในทวีปเอเชียและมหาสมุทรแปซิฟิก
 - นโยบายเรือปืน
 - นโยบายเปิดการค้ากับจีน
 - นโยบายการทูตแบบโปรแตสแตนต์

- กิจกรรม
1. ให้ผู้เรียนศึกษาเปรียบเทียบสาระของ "Monroe Doctrine" และ "Open Door Notes"
 2. เปรียบเทียบแผนที่ การขยายอิทธิพลของสหรัฐในลาตินอเมริกา

สัปดาห์ที่ 11

บทที่ 10 สหรัฐอเมริกากับสงครามโลกครั้งที่ 1

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อวิเคราะห์สาเหตุและผลของการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1
 2. เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพสังคมของสหรัฐอเมริกากระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1
 3. เพื่อวิเคราะห์หลักการและแนวนโยบายทางการทูตของสหรัฐอเมริกา
หลังการประชุมสันติภาพ

- เนื้อหาวิชา
1. บทบาทของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 1
 - นโยบายของสหรัฐอเมริกาในช่วงแรกของสงครามโลกครั้งที่ 1
 - จุดยืนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในช่วงแรกของสงคราม
 - ปฏิกริยาของชาวอเมริกันต่อสงครามโลกครั้งที่ 1
 2. สาเหตุที่ทำให้สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 1
 - อุดมการณ์และนโยบายของประธานาธิบดีวิลสัน
 3. สหรัฐอเมริการะหว่างเข้าร่วมสงคราม (ค.ศ. 1917-1918)
 4. ผลของการเข้าร่วมสงคราม
 5. บทบาทของสหรัฐอเมริกาในการประชุมสันติภาพ
 - นโยบายของประธานาธิบดีวิลสันในการประชุมสันติภาพ
 - ปฏิกริยาต่อนโยบายของประธานาธิบดีวิลสัน

- กิจกรรม
1. ให้ผู้เรียนวิเคราะห์แนวนโยบายทางการทูตของประธานาธิบดีวิลสันจากหลักการ
14 ประการที่เสนอต่อที่ประชุมสันติภาพที่แวร์ซาย

สัปดาห์ที่ 12

บทที่ 11 สหรัฐอเมริกาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เข้าใจสภาพสังคมอเมริกันในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
2. เพื่อศึกษาสาเหตุและวิธีการแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำของสหรัฐอเมริกา
3. เพื่อวิเคราะห์การดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2

เนื้อหาวิชา

1. สหรัฐอเมริกาในทศวรรษ 1920 (The Twentieth)
 - เศรษฐกิจในทศวรรษ 1920
 - การเติบโตของวัฒนธรรมประชานิยม (Popular Culture)
2. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ (The Great Depression)
 - สาเหตุที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ
 - การแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ
3. วิธีการแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำของประธานาธิบดีรูสเวลต์
4. นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2
 - นโยบายเพื่อนบ้านที่ดี (Good Neighboring Policy)
 - นโยบายรักษามลประโยชน์ในประเทศจีน

กิจกรรม

ชมวิดีโอทัศน์ชุดประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา ตอนที่ 15 และ 16 "The Twenties" และ "The New Deal"

สัปดาห์ที่ 13

บทที่ 12 บทบาทของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 2

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้เข้าใจบทบาทและนโยบายของสหรัฐอเมริกาในช่วงสงคราม
 2. เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของสหรัฐอเมริการะหว่างสงคราม
 3. เพื่อวิเคราะห์ผลของการนโยบายของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 2

เนื้อหาวิชา

1. นโยบายของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 2

- นโยบายเป็นกลาง
- นโยบายสนับสนุนฝ่ายพันธมิตร
- กฎบัตรแอตแลนติก (Atlantic Charter, 1941)

2. บทบาทของสหรัฐอเมริการะหว่างสงคราม

- นโยบายการทูตระหว่างสงคราม
- การรบในสมรภูมิต่างๆ

3. สถานการณ์ภายในประเทศระหว่างสงคราม

- การเมืองภายในประเทศ
- เศรษฐกิจระหว่างสงคราม

4. สภาพสังคมระหว่างสงคราม

- สถานะของสตรี
- ชาวอเมริกันผิวดำ
- ชาวอเมริกันเชื้อสายเยอรมัน
- ชาวอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่น

5. ผลของสงครามโลกครั้งที่ 2

กิจกรรม ชมวิดีโอต้นชุดประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา ตอนที่ 17 " The American People in World War II"

สัปดาห์ที่ 14-15

บทที่ 13 บทบาทของสหรัฐอเมริกาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสังคมอเมริกันสมัยหลังสงคราม
 2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของสหรัฐในช่วงก่อนและหลังสงครามเย็น
 3. เพื่อวิเคราะห์ผลของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน

เนื้อหาวิชา

1. สหรัฐอเมริกาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

- การเติบโตทางเศรษฐกิจ
- การเปลี่ยนแปลงของสังคมอเมริกัน
- สมัยเบบี้บูม (Baby Boom)
- ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

2. นโยบายของสหรัฐอเมริกาในช่วงสงครามเย็น

- การดำเนินนโยบายต่อต้านต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์

3. บทบาทของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคต่างๆ

- การปิดล้อมกรุงเบอร์ลิน (Berlin blockade) ค.ศ. 1948-1949
- สงครามเกาหลี ค.ศ. 1950-1953
- สงครามเวียดนาม
- ปัญหาในตะวันออกกลาง
- กรณีกิวกา

4. ปัญหาของสังคมอเมริกันในช่วงสงครามเย็น

- กระแสต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ (McCarthyism)
- ขบวนการเรียกร้องสิทธิพลเมือง (Civil Rights Movement)
- คดีวอเตอร์เกต (Watergate Scandal)

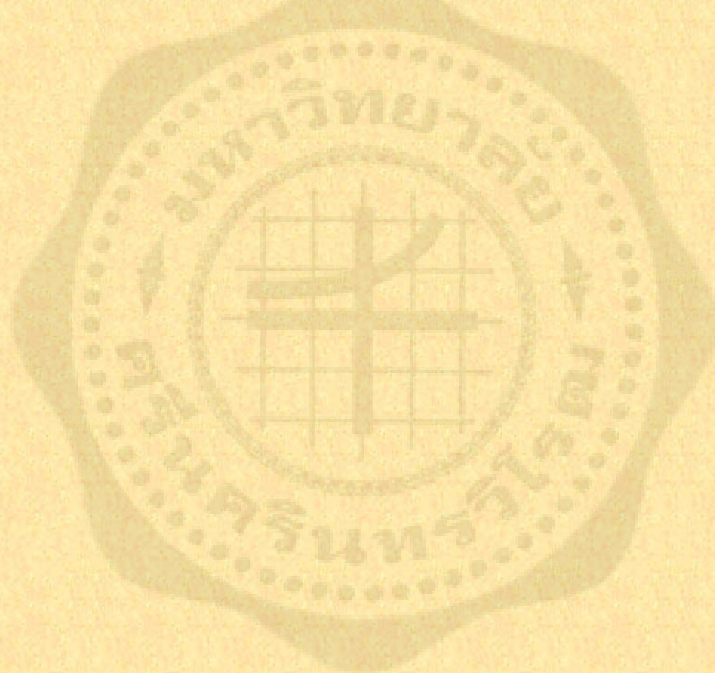
5. นโยบายต่างประเทศในช่วงหลังสงครามเย็น

- นโยบายก่อนวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001
- นโยบายจัดระเบียบโลกใหม่ (New World Order)
- นโยบายด้านการค้าระหว่างประเทศ
- นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนนโยบายหลังวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 : การต่อต้านลัทธิก่อการร้าย (Anti – Terrorism)

- กิจกรรม
1. ให้ผู้เรียนศึกษาแนวนโยบายและบทบาทปัจจุบันของสหรัฐอเมริกาจากสื่อต่างๆ เช่นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุและโทรทัศน์ รวมทั้งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
 2. ให้ผู้เรียนอ่านบทความเรื่อง "Baby Boom" จากสารานุกรมประวัติศาสตร์อเมริกา ของราชบัณฑิตยสถาน อักษร A-B

สัปดาห์ที่ 16

- กิจกรรม
- ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มรายงานการศึกษาสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม จากภาพยนตร์และนำเสนอในรูปของวิดีโอ กลุ่มละ 20 นาที

บทนำ

✕ สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศมหาอำนาจที่มีบทบาทสำคัญในปัจจุบัน มีพื้นที่ขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากประเทศรัสเซียและแคนาดา หรือประมาณ 9,629,047 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของทวีปอเมริกาเหนือ มีอาณาเขตด้านทิศเหนือติดกับประเทศแคนาดา ทิศใต้ติดกับประเทศเม็กซิโก ทิศตะวันออกติดกับมหาสมุทรแอตแลนติก และทิศตะวันตกติดกับมหาสมุทรแปซิฟิก นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ที่อยู่ห่างจากบริเวณแผ่นดินใหญ่ (Main land) ของสหรัฐอเมริกา คือมลรัฐอะแลสกา (Alaska) ซึ่งอยู่ติดกับพรมแดนด้านตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศแคนาดา และมลรัฐฮาวาย (Hawaii) ซึ่งเป็นหมู่เกาะอยู่กลางมหาสมุทรแปซิฟิก

ความเจริญรุ่งเรืองประเทศสหรัฐอเมริกามีได้มีรากฐานที่ยังรากลึกย้อนหลังนับพันปีดังเช่นอารยประเทศอื่นๆ แต่สหรัฐอเมริกาก็เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นผู้นำของโลกทั้งด้านเศรษฐกิจ การทหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ฯลฯ ทั้งนี้เกิดจากปัจจัยสำคัญ คือสภาพภูมิศาสตร์ที่หลากหลาย ผู้อพยพ และอุดมการณ์ประชาธิปไตย

สภาพภูมิศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา

ลักษณะภูมิประเทศของสหรัฐอเมริกามีความหลากหลายมาก เช่น เขตชายฝั่งมหาสมุทรทางด้านตะวันออกและตะวันตกของประเทศ เขตภูเขาสูงแถบเทือกเขาแอปพาเลเชียน (Appalachian Mountains) และเทือกเขาร็อกกี (Rocky Mountains) เขตที่ราบต่ำทางตอนกลางของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยเขตที่ราบสำคัญหลายแห่ง เช่น บริเวณทะเลสาบใหญ่ 5 แห่ง (Great Lakes) ทางตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ราบเกรตเพลนส์ (Great Plains) ทางด้านตะวันตก ที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี (Mississippi Delta) และที่ราบลุ่มแม่น้ำหุบเขาโอไฮโอ (Ohio Valley) รวมทั้งเขตแห้งแล้งกึ่งทะเลทรายทางด้านตะวันตกเฉียงใต้ พื้นที่เหล่านี้โดยเฉพาะดินแดนด้านตะวันตก ส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์และมีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย เช่น แร่ธาตุ ป่าไม้และสัตว์ป่า จึงดึงดูดให้ผู้คนเข้าไปตั้งถิ่นฐาน เป็นผลให้มีการขยายดินแดนของสหรัฐอเมริกาออกไปทางตะวันตกอย่างกว้างขวางจนจดมหาสมุทรแปซิฟิก อนึ่งความยากลำบากในการบุกเบิกดินแดนที่มีสภาพหลากหลายยังช่วยหล่อหลอมให้ชาวอเมริกามีจิตใจแข็งแกร่ง มุ่งมั่นเอาชนะธรรมชาติให้เป็นผลสำเร็จ คุณลักษณะเช่นนี้มีส่วนส่งเสริมให้ชาวอเมริกันสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกา

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985) This Great Nation ...

ผู้อพยพ

ประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาเริ่มต้นจากการบุกเบิกดินแดนของผู้อพยพที่ไปสู่ "โลกใหม่" (New World) ด้วยหวังว่าจะสร้าง "โอกาส" ให้แก่ครอบครัว และมีสังคมที่พึงปรารถนา พวกเขาเหล่านี้มาจากส่วนต่างๆ ของโลก มีทั้งชนผิวขาว ผิวดำ และอื่นๆ โดยต่างนำความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมาจากสังคมเดิม รวมทั้งแรงงานและศักยภาพของตนมาเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับประเทศใหม่ของเขา สหรัฐอเมริกาจึงกลายเป็นหม้อหลอม (Melting Pot) ให้กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ร่วมเป็นสมาชิกของสังคมอเมริกัน ที่ยึดมั่นและยอมรับอุดมการณ์ รวมทั้งจิตวิญญาณแบบอเมริกัน และเป็น "ประเทศของชนชาติต่างๆ" (Nation of Nations)

อุดมการณ์ประชาธิปไตย

สังคมอเมริกันได้หล่อหลอมอุดมการณ์และจิตวิญญาณแบบอเมริกันที่เป็นลักษณะร่วมของ "ความเป็นอเมริกัน" (Americanism) และสะท้อนอย่างเด่นชัดในบุคลิก ความคิด คำพูด และการดำเนินชีวิตของคนอเมริกัน อุดมการณ์ที่สำคัญได้แก่ความเชื่อมั่นใน "เสรีภาพ" และ "อิสรภาพ" ชาวอเมริกันเชื่อว่าสหรัฐอเมริกาให้ "โอกาส" แก่พวกเขาในการเลือกหนทางดำรงชีวิตอย่างเสรี ความเชื่อมั่นนี้ผลักดันให้ระบอบประชาธิปไตย ที่มีรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาเป็นกฎหมายสูงสุดหยั่งรากลึกและเข้มแข็งในสังคมอเมริกัน นอกจากนี้การมีส่วนร่วมกำหนดโชคชะตาของตนเอง ทำให้ระบอบประชาธิปไตยและแนวคิดแบบเสรีนิยมเติบโตอย่างรวดเร็ว ที่สำคัญได้ส่งเสริมให้เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาพัฒนาและขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะเศรษฐกิจในระบบเสรีนิยมให้โอกาส ความเชื่อมั่น และเสรีภาพแก่ประชาชน ที่จะริเริ่มและลงมือทำเพื่อก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นใจ แม้ว่าในบางครั้งจะประสบความพ่ายแพ้ และล้มเหลว

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันชี้ให้เห็นว่าปัจจัยดังกล่าวข้างต้นมีความสำคัญต่อความเจริญของประเทศนี้ นอกจากนี้การเข้าใจพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกา จะช่วยให้ผู้ศึกษาเข้าใจถึงบทบาทของสหรัฐอเมริกาในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

บทที่ 1

การค้นพบทวีปอเมริกาและการก่อตั้งอาณานิคม

ทวีปอเมริกาเป็นทวีปใหม่สำหรับชาวตะวันตก เนื่องจากก่อนค.ศ.1492 ซึ่งเป็นปีที่นักสำรวจชาวยุโรปชุดแรกเดินทางไปค้นพบทวีปอเมริกานั้น ไม่มีชาวตะวันตกคนใดทราบมาก่อนว่ามีทวีปขนาดใหญ่ตั้งอยู่ระหว่างทวีปยุโรปและทวีปเอเชีย ครั้นเมื่อการรับรู้นี้กระจายออกไป จึงมีชาวยุโรปเข้าไปตั้งถิ่นฐานและจับจองอาณานิคมทั้งในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

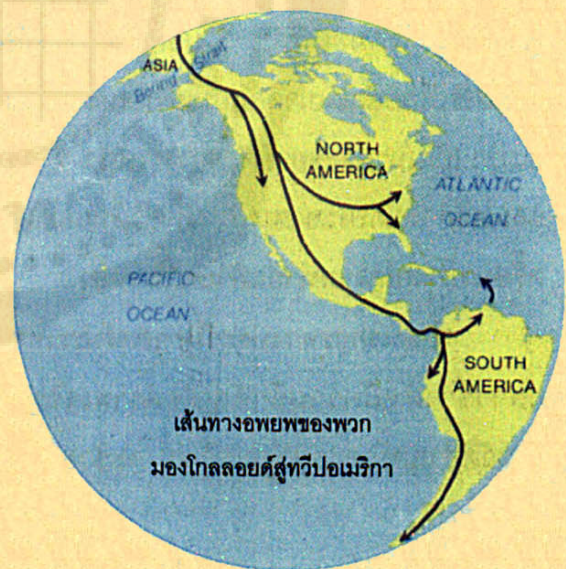
การค้นพบทวีปอเมริกา

เมื่อชาวตะวันตกหรือพวกผิวขาวเดินทางไปพบทวีปอเมริกานั้นพวกเขาได้พบว่าดินแดนแห่งนี้มีการตั้งถิ่นฐานของชาวพื้นเมืองอเมริกัน (Native Americans) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “อินเดียนแดง” (American Indians) มาก่อนแล้ว ทั้งในเขตทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ พวกเขาเหล่านั้นต่างมีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่สืบทอดต่อเนื่องมาเป็นเวลาช้านาน จนกระทั่งได้รับผลกระทบอย่างใหญ่หลวงจากการเข้ามามีถิ่นฐานของชาวยุโรป

ชาวพื้นเมืองในทวีปอเมริกา

จากการศึกษาของนักธรณีวิทยาพบว่า ในยุคน้ำแข็งหรือเมื่อประมาณ 25,000—10,000 ก่อนคริสต์ศักราช แผ่นดินของทวีปเอเชียและอเมริกาเหนือบริเวณช่องแคบแบริง (Bering) ในปัจจุบันมีการเชื่อมต่อกันด้วยธารน้ำแข็งทำให้พวกมองโกลอยด์ (Mongoloids) จากทวีปเอเชียเดินทางผ่านเข้าไปไล่ล่าสัตว์ป่าเป็นอาหารและทำเครื่องนุ่งห่ม เช่น ควายป่า แมมมอธ ฯลฯ และเข้าไปตั้งถิ่นฐาน ทั้งนี้การขุดค้นทางโบราณคดีได้พบหลักฐานประเภทโครงกระดูกสัตว์ อาวุธ และภาชนะซึ่งมีอายุอยู่ใน

ช่วงเวลาดังกล่าวจำนวนมากแต่หลังจากยุคน้ำแข็งแล้ว แผ่นดินของทวีปทั้งสองได้แยกออกจากกัน ทำให้ผู้คนเหล่านั้นไม่สามารถเดินทางกลับไปยังทวีปเอเชียได้อีก ประกอบกับทวีปอเมริกามีความอุดมสมบูรณ์ พวกเขาจึงตั้งถิ่นฐานต่อเนื่องมาและกลายเป็นคนพื้นเมืองดั้งเดิมของทวีปนี้

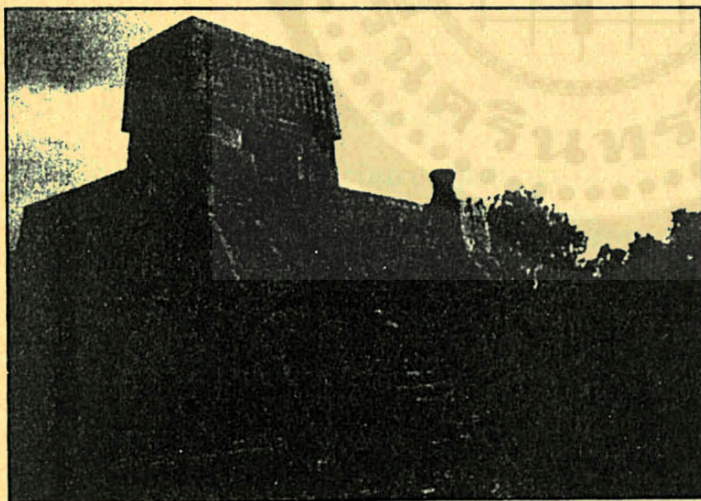
ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985)

This Great Nation ...

อารยธรรมโบราณในทวีปอเมริกา

อารยธรรมโบราณในทวีปอเมริกาส่วนใหญ่พบว่าอยู่ในเขตประเทศเม็กซิโกบริเวณอเมริกา
กลางและทวีปอเมริกาใต้ โดยเฉพาะในเขตประเทศเปรู กลุ่มชาวพื้นเมืองที่สร้างสรรค์ความเจริญใน
ดินแดนเหล่านี้สันนิษฐานว่าเป็นผู้ที่อพยพไปจากทวีปอเมริกาเหนือเมื่อประมาณ 14,000 ปี มาแล้ว
และดำรงชีวิตด้วยการประกอบอาชีพเกษตรกรรม กลุ่มสำคัญที่มีบทบาทพัฒนาความเจริญสูงสุดใน
ดินแดนอเมริกา ได้แก่ พวกอินเดียนแดงเผ่ามายา (Maya) เผ่าอัซเต็ก (Aztecs) และเผ่าอินคา
(Incas)

อินเดียนแดงเผ่ามายา พัฒนาความเจริญขึ้นเมื่อประมาณ 300 ปีก่อนคริสต์ศักราช จนถึง
คริสต์ศักราชที่ 15 มีศูนย์กลางอยู่ที่เม็กซิโก แต่ต่อมาย้ายไปอยู่ที่คาบสมุทรยูคาตัน (Yucatan) ทาง
ตะวันตกเฉียงใต้ของเม็กซิโก พวกมายามีความก้าวหน้าทางด้านสถาปัตยกรรม สิ่งก่อสร้างที่สำคัญ
ได้แก่ ศาสนวิหาร และปิรามิด ซึ่งได้รับการยกย่องว่าสร้างขึ้นด้วยเทคนิคทางด้านสถาปัตยกรรมที่ก้าว
หน้ามากที่สุดเท่าที่พบในดินแดนอเมริกาในช่วงเวลานั้น นอกจากนี้พวกมายายังมีความรู้ด้านดาราศา
สตร์และคณิตศาสตร์ รู้จักคำนวณปฏิทินได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งมีภาษาเขียนเป็นของตนเอง

สถาปัตยกรรมของชาวมายาที่พบ
ในประเทศเม็กซิโก

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985)

This Great Nation ...

พวกมายามีความเป็นอยู่ที่สุขสงบและบริบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารที่เกิดจากความสามารถ
ทางด้านเกษตรกรรม แต่อาณาจักรของพวกเขา ก็เริ่มเสื่อมตั้งแต่ประมาณ ค.ศ. 800 ดินแดนของพวก
มายาถูกรุกรานโดยพวกอินเดียนแดงเผ่าตอลเต็ก (Toltec) ทำให้อาณาจักรของพวกมายาสลายไป
พลเมืองส่วนใหญ่กระเจายกกันอยู่ตามชนบท โดยอยู่ใต้การปกครองของผู้ปกครองเผ่าอื่น

อินเดียนแดงเผ่าแอซเท็ก เป็นนักรบรับจ้างที่เร่ร่อนไปเรื่อยๆ พวกนี้อพยพมาจากทางตอนเหนือ และยึดครองดินแดนตอนกลางของเม็กซิโกตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 13 จากนั้นได้สร้างศูนย์กลางการปกครองขึ้นที่กรุงเตนอชติตลัน (Tenochtitlan) กลุ่มนี้มีอำนาจที่มั่นคงตั้งแต่ประมาณ ค.ศ.1325 พวกเขาพัฒนาความเจริญจากอารยธรรมของพวกมายาและทอลเต็ก จนกระทั่งอาณาจักรแอซเท็กเจริญรุ่งเรืองในทุกๆด้านอาณาจักรแอซเท็กมีการปกครองระบอบสหพันธรัฐซึ่งมีสมาชิก 20 มลรัฐ หรือ 20 เผ่า โดยมีจักรพรรดิเป็นประมุขสูงสุดและมีการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด เมืองหลวงของอาณาจักรแอซเท็กมีผังเมืองที่สวยงาม มีสาธารณูปโภคที่ดีและมีระเบียบ นอกจากนี้ยังมีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านการค้า อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ในด้านสังคมก็มีความก้าวหน้าด้านการศึกษาและเคร่งศาสนา

อาณาจักรแอซเท็กล่มสลายในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 16 โดยฝ่ายแพ่ตอกองทัพสเปนที่เข้ามายึดครองทวีปอเมริกา

อินเดียนแดงเผ่าอินคา พัฒนาอารยธรรมขึ้นในแถบเทือกเขาแอนดีส (Andes Mountains) เขตประเทศเปรู เอกวาดอร์ โบลิเวีย และชิลี เมื่อประมาณคริสต์ศตวรรษที่ 15 ศูนย์กลางการปกครองอยู่ที่เมืองคูซโก (Cuzco) และมีระบอบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขสูงสุด

พวกอินคารู้จักสร้างกำแพงเมืองและใช้ระบบชลประทาน พวกเขารู้จักคิดระบบไปรษณีย์ และมีการสร้างยุ้งฉาง เพื่อกักเก็บเสบียงอาหารในยามที่ขาดแคลน นอกจากนี้ยังมีการสร้างโรงเรียนของรัฐเพื่อสอนศาสนาและประวัติศาสตร์แก่ประชาชน รวมทั้งมีความก้าวหน้าทางการแพทย์จนสามารถทำศัลยกรรมสมองได้ด้วย อย่างไรก็ตามความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอินคาก็มิได้ยืนยาว เพราะถูกทำลายโดยกองทัพสเปนในคริสต์ศตวรรษที่ 16 ดังเช่นอาณาจักรแอซเท็ก

การตั้งถิ่นฐานของพวกอินเดียนแดงในทวีปอเมริกาเหนือ

หากเปรียบเทียบกับชาวพื้นเมืองในเขตอเมริกากลางและทวีปอเมริกาใต้แล้ว พวกอินเดียนแดงที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตทวีปอเมริกาเหนือยังไม่สามารถพัฒนาอารยธรรมขั้นสูงได้ทัดเทียมกับกลุ่มต่างๆเหล่านั้น พวกเขามีวิถีชีวิตขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศและทรัพยากร พร้อมกับพัฒนาวัฒนธรรมซึ่งยังไม่มี ความซับซ้อนมากนัก พวกอินเดียนแดงในทวีปอเมริกาเหนือได้กระจายกันอยู่ในเขตต่างๆของสหรัฐอเมริกามากกว่า 100 เผ่า แต่สามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆตามลักษณะที่ตั้งดังนี้

พวกอินเดียนแดงที่อยู่แถบชายฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือ เช่นเผ่าควากิอุติ (Kwakiuti) เผ่า นูติกะ (Nootika) และเผ่าชินุก (Chinook) ส่วนใหญ่ดำรงชีวิตด้วยการทำประมงและหาของป่า

พวกอินเดียนแดงในเขตตะวันตกเฉียงใต้ เผ่าที่สำคัญได้แก่เผ่าโฮโฮแกม (Hohokam) และเผ่าอนาซาซี (Anasazi) ซึ่งมีวัฒนธรรมระดับสูง รู้จักตั้งหลักแหล่งแบบถาวร และประกอบอาชีพ เกษตรกรรม เช่นการเพาะปลูกพืชประเภทถั่วและข้าวโพด

พวกอินเดียนแดงทางด้านตะวันออก ประกอบด้วยพื้นที่ขนาดใหญ่ 3 เขต คือเขตเกรต เพลนส์ เขตตะวันออกเฉียงเหนือและเขตตะวันออกเฉียงใต้

1. เขตเกรตเพลนส์ เป็นที่ราบกว้างใหญ่ทางตะวันตกของแม่น้ำมิสซิสซิปปี มีอินเดียนแดง อาศัยอยู่หลายเผ่า ส่วนใหญ่ดำรงชีวิตอยู่ด้วยการล่าควายป่าเป็นอาหาร ทำเครื่องนุ่งห่มและ อาวุธ เผ่าที่สำคัญ ได้แก่ เผ่าซูลู (Sioux) ไชแอนน์ (Cheyenne) โคแมนชี (Comanche) และ ดาโกตา (Dakota)
2. เขตตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยเขตทะเลสาบใหญ่ 5 แห่ง ลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี และที่ราบลุ่มแม่น้ำหุบเขาโอไฮโอ พวกอินเดียนแดงในเขตนี้ดำรงชีวิตตามลักษณะภูมิประเทศ และทรัพยากรเช่นทำการประมงและหาของป่า เผ่าที่สำคัญได้แก่พวกอิโรควอยส์ (Iroquois) ซึ่ง รู้จักสร้างที่อยู่อาศัยแบบถาวรและยอมรับบทบาทของสตรี
3. เขตตะวันออกเฉียงใต้ พวกอินเดียนแดงในเขตนี้ที่ได้รับการยอมรับว่ามีวัฒนธรรมสูงกว่า อินเดียนแดงเผ่าอื่นๆทั้งหมดมีถึง 5 เผ่า ได้แก่ เผ่าชอกทอว์ (Choctaw) เผ่าชิกกาซอร์ (Chickasaw) เผ่าครีก (Creek) เผ่าเซมิโนเล (Seminole) และเผ่าเชอโรกี (Cherokee) เนื่องจากทั้งหมดรู้จักสร้างชุมชนระดับเมืองที่มีผังเมืองเป็นระเบียบ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และทอผ้า ที่สำคัญ ทั้ง 5 เผ่า สามารถรวมกลุ่มกันเป็นสมาพันธ์รัฐ

พวกอินเดียนแดงเหล่านี้ต่างดำรงชีวิตผูกพันและพึ่งพาธรรมชาติ อย่างไรก็ตามวิถีชีวิตของ พวกเขาต้องเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการอพยพเข้ามาจับจองดินแดนของชาวยุโรปตั้งแต่คริสต์ ศตวรรษที่ 16

การสำรวจทวีปอเมริกา

ก่อนที่นักสำรวจชาวยุโรปจะเดินทางไปพบทวีปอเมริกาในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 นั้น เคยมี พวกนอร์ส (Norse) หรือพวกไวกิง (Vikings) จากสแกนดิเนเวียเดินทางข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกไป ถึงไอซ์แลนด์ (Iceland) ซึ่งเป็นเกาะขนาดใหญ่ทางตอนเหนือของมหาสมุทรแอตแลนติกในค.ศ. 870 แล้ว ดังปรากฏตำนานเล่าขานเรื่อง Vinland Sagas ที่เกี่ยวกับการเดินทางและความกล้าหาญของ

เหล่าวีรบุรุษในอดีต ในเวลาต่อมาพวกไวกิงได้จับจองอาณานิคมที่ดินแดนกรีนแลนด์ (Greenland) แต่ไม่ได้สำรวจดินแดนอื่นๆ ที่อยู่ทางตอนใต้ของกรีนแลนด์

การค้นพบทวีปอเมริกาของชาวยุโรปเป็นผลจากการแข่งขันสำรวจเส้นทางเดินเรือจากยุโรปไปสู่อินเดีย โดยโปรตุเกสเป็นชาติแรกที่ประสบความสำเร็จในการสำรวจเส้นทางเดินเรือเลียบชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกทางด้านตะวันออก แล้วอ้อมแหลมกู๊ดโฮป (Good Hope) ทางใต้สุดของทวีปแอฟริกาไปสู่อินเดีย ความสำเร็จนี้ได้นำความมั่งคั่งให้แก่โปรตุเกส ซึ่งต่อมาได้สร้างสถานีการค้าขึ้นที่แอฟริกา อินเดีย จีน และหมู่เกาะอินดีสตะวันออก ความมั่งคั่งของโปรตุเกสกระตุ้นให้ชาติยุโรปอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสเปน พยายามสำรวจเส้นทางเดินเรือสายใหม่ไปสู่อินเดีย โดยแล่นเรือข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกไปทางด้านตะวันตก ตามความเชื่อที่ว่าโลกมีลักษณะกลม

แผนที่แสดงเส้นทางสำรวจทวีปอเมริกาเหนือ

ที่มาของภาพ : Hammond (1994) UNITED STATES HISTORY

นักสำรวจคนสำคัญที่เดินทางไปสำรวจทวีปอเมริกาและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อประวัติศาสตร์ของทวีปนี้ ได้แก่

คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส (Christopher Columbus)

คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส

ที่มาของภาพ : 1492 - 1992

Columbus: The Quincentenary
(1992)

โคลัมบัสเป็นนักเดินเรือชาวเมืองเจนัว (Genoa) ประเทศอิตาลี ได้รับอาสากษัตริย์สเปนใน ค.ศ. 1492 ทำการสำรวจเส้นทางเดินเรือสายใหม่เพื่อไปสู่อินเดีย โคลัมบัสได้นำเรือขนาดเล็ก 3 ลำแล่นข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกไปทางด้านตะวันตกของมหาสมุทร และได้ค้นพบทวีปอเมริกาหรือโลกใหม่โดยบังเอิญที่บริเวณเมืองซานซาลวาดอร์ (San Salvador) ในแถบทะเลแคริบเบียน (Caribbean) แต่ด้วยความเข้าใจผิดที่เห็นชาวพื้นเมืองซึ่งมีผิวคล้ำแดงกายกึ่งเปลือย โคลัมบัสจึงคิดว่าได้ไปถึงอินเดียแล้ว และเรียกชาวพื้นเมืองเหล่านั้นว่า "ชาวอินเดีย" แม้จะเดินทางไม่ถึงประเทศอินเดีย โคลัมบัสก็พยายามสำรวจเส้นทางเดิมสู่อินเดียอีก 3 ครั้งต่อมาในระหว่าง ค.ศ. 1493 - 1504 หากได้สำรวจเพียงแค่นดินแดนแถบแคริบเบียน แม้ว่าจะไม่ประสบความสำเร็จในการเดินเรือไปสู่ทวีปเอเชีย แต่โคลัมบัสก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้บุกเบิก "โลกใหม่" ให้แก่ชาวยุโรปกลุ่มต่าง ๆ ที่ได้ทยอยเข้าไปสำรวจดินแดนนี้ในเวลาต่อมา นอกจากนี้ผลงานของโคลัมบัสยังทำให้สเปนอ้างสิทธิ์ยึดครองอาณานิคมในทวีปอเมริกา

อเมริโก เวสปุชชี (Amerigo Vespucci)

เวสปุชชีเป็นนักสำรวจจากเมืองฟลอเรนซ์ (Florence) ประเทศอิตาลี เขาเป็นผู้เปิดเผยข้อมูลที่ต้องเกี่ยวกับ "โลกใหม่" เวสปุชชีรับจ้างสเปนสำรวจบริเวณชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้ และแถบแคริบเบียนระหว่าง ค.ศ. 1499 - 1501 เขาได้เผยแพร่รายงานผลการสำรวจว่าดินแดนที่ค้นพบใหม่นี้เป็นทวีปใหม่ มิใช่ส่วนหนึ่งของทวีปเอเชีย รายงานของเขาถูกพิมพ์เผยแพร่ใน ค.ศ. 1507 ดังนั้นทวีปใหม่นี้จึงได้รับการขนานนามว่า "อเมริกา" เพื่อเป็นเกียรติแก่เวสปุชชี ซึ่งเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว

จอห์น แคบอต (John Cabot)

จอห์น แคบอต

แคบอตเป็นนักสำรวจจากเมืองเจนัวประเทศอิตาลี เช่นเดียวกับโคลัมบัส เขาได้รับการสนับสนุนจากพระเจ้าเฮนรีที่ 7 (Henry VII) แห่งอังกฤษ ให้เดินทางไปสำรวจทวีปอเมริกาเหนือ ในระหว่าง ค.ศ. 1497 - 1498 แคบอตใช้เส้นทางตะวันตกเฉียงเหนือเพื่ออ้อมตอนเหนือ

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985) This Great Nation ...

ของทวีปอเมริกาไปสู่เอเชีย และได้ค้นพบหมู่เกาะนิวฟาวแลนด์ (Newfoundland) ชายฝั่งแลบราดอร์ (Labrador) และโนวาสโกเชีย (Nova Scotia) พร้อมกับประกาศอ้างสิทธิของอังกฤษเหนือทวีปอเมริกาเหนือ อย่างไรก็ตามการอ้างสิทธิ์ดังกล่าวไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ ทั้งรัฐบาลอังกฤษและบริษัทเอกชนมิได้สนใจจะเข้าไปจับจองดินแดนดังกล่าว เนื่องจากในขณะนั้น อังกฤษอยู่ในสถานะอ่อนแอทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ แต่ข้อมูลจากการสำรวจของแคปอตก็เป็นประโยชน์ต่อการขยายอิทธิพลของอังกฤษในทวีปอเมริกาเหนือในเวลาต่อมา

การก่อตั้งอาณานิคมในทวีปอเมริกา

คริสต์ศตวรรษที่ 17 เป็นสมัยแห่งการขยายอาณานิคมและการแข่งขันตั้งถิ่นฐานในทวีปอเมริกา สเปนเป็นชาติแรกที่ได้เผยแผ่อิทธิพล และเข้าไปจับจองอาณานิคมในทวีปอเมริกาใต้และแถบแคริบเบียน หรือที่เรียกว่า “ลาติน อเมริกา” ได้ทั้งหมดยกเว้นบราซิล พร้อมกับกอบโกยทองและสิ่งมีค่าต่างๆ จากดินแดนเหล่านั้น โดยเฉพาะจากเม็กซิโกและเปรู ความร่ำรวยมั่งคั่งของสเปนได้กระตุ้นให้ชาวยุโรปอื่นๆ ได้แก่ โปรตุเกส ฝรั่งเศส อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ และ สวีเดนติดตามสเปนเข้าไปสำรวจโลกใหม่ ส่วนโปรตุเกส ได้จับจองดินแดนที่เป็นประเทศบราซิลปัจจุบัน ทั้งนี้เป็นไปตามข้อตกลงแบ่งเขตอิทธิพลระหว่างสเปนและโปรตุเกสในโลกใหม่ตามสนธิสัญญาทอร์เดซิลลาส (Treaty of Tordesillas 1494) สำหรับฝรั่งเศส อังกฤษและเนเธอร์แลนด์ ได้จับจองดินแดนที่เป็นทวีปอเมริกาเหนือ ซึ่งในเวลาต่อมาได้กลายเป็นอาณานิคมของอังกฤษ

การก่อตั้งอาณานิคมสเปนในทวีปอเมริกา

สเปนยึดครองทวีปอเมริกาโดยวิธีใช้กำลัง กองทัพของสเปนซึ่งนำโดยแม่ทัพชื่อ แฮร์นันโด คอร์เตซ (Hernando Cortes) ได้เดินทางเข้าไปยึดดินแดนของพวกอัซเตกในค.ศ. 1519 คอร์เตซทำสงครามกับพวกอัซเตกระหว่างค.ศ. 1519 – 1521 และทำลายอาณาจักรอัซเตกจนหมดสิ้น ทั้งนี้ได้รับความช่วยเหลือจากพวกอินเดียนแดงเผ่าอื่นๆ ซึ่งเป็นศัตรูของพวกอัซเตก ชัยชนะครั้งนี้ทำให้สเปนสามารถยึดครองอาณานิคมในแถบเม็กซิโกและอเมริกากลาง พร้อมทั้งได้ยึดสมบัติที่มีค่าของพวกอัซเตก เช่น ทองคำ เงิน และอัญมณีล้ำค่าต่างๆ แล้วส่งไปกลับยังเมืองแม่ที่สเปน

ต่อมาในค.ศ. 1532 สเปนได้ส่งกองทัพนำโดยฟรานซิสโก ปิซาร์โร (Francisco Pizarro) ไปยึดอาณาจักรอินคาในเปรู พวกสเปนได้ฆ่าฟันผู้คนและทำลายบ้านเมือง รวมทั้งความเจริญรุ่งเรืองของพวกอินคาจนหมดสิ้น ทำให้สเปนสามารถครอบครองดินแดนส่วนใหญ่ของทวีปอเมริกา ตั้งแต่แคลิฟอร์เนีย (California) ฟลอริดา (Florida) จนถึงใต้สุดของทวีปอเมริกาใต้ กล่าวได้ว่าดินแดนเกือบทั้งหมดของลาตินอเมริกา ยกเว้นประเทศบราซิลและหมู่เกาะเล็กๆ อีกไม่กี่แห่งต่างตกอาณานิคมของสเปนทั้งสิ้น สเปนส่งเสริมให้พลเมืองของตนอพยพไปตั้งถิ่นฐานในอาณานิคมอเมริกา พร้อมๆ กับ

นำ วัฒนธรรมของตนเข้าไปเผยแพร่ในดินแดนดังกล่าว ในราวค.ศ.1574 มีเมืองต่างๆเกิดขึ้นทั้งในเขตทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้มากกว่า 200 เมือง และมีชาวสเปนอพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานถึง 160,000 คน โดยชาวสเปนและลูกหลานของตนมีสถานะเป็นชนชั้นปกครองในดินแดนอาณานิคม ในขณะนั้นมีการก่อตั้งมหาวิทยาลัยสำหรับชาวสเปนในอเมริกา 2 แห่ง คือที่กรุงเม็กซิโกซิตี (Mexico City) ในเม็กซิโก และกรุงลิมา (Lima) ในเปรู ซึ่งต่างเป็นศูนย์กลางการปกครองทวีปอเมริกาของสเปน โดยสเปนแต่งตั้งผู้ปกครองตำแหน่งอุปราช (Viceroy) 2 คนประจำอยู่คนละเมือง ความรุ่งเรืองของอาณานิคมสเปนในอเมริกาส่งเสริมความมั่งคั่งให้แก่จักรวรรดิสเปนในคริสต์ศตวรรษที่ 16 จนเป็นที่ริษยาของบรรดาประเทศต่างๆในยุโรป ซึ่งต้องการแข่งขันกับสเปน ขณะเดียวกันก็กระตุ้นให้ประเทศในยุโรปอื่นๆก่อตั้งอาณานิคมของคนในโลกใหม่ด้วย

การก่อตั้งอาณานิคมฝรั่งเศสในทวีปอเมริกาเหนือ

ในเขตทวีปอเมริกาเหนือ นอกจากอาณานิคมของสเปนในเม็กซิโก แคลิฟอร์เนีย และฟลอริดา รวมทั้งอาณานิคมของอังกฤษ (ซึ่งจะกล่าวโดยละเอียดในบทที่ 2) แล้ว ยังมีอาณานิคมของฝรั่งเศสในแคนาดา และลุยเซียนา (Louisiana) ซึ่งก่อตั้งขึ้นในคริสต์ศตวรรษ ที่ 17

ชาวฝรั่งเศสสำรวจดินแดนทางตอนเหนือ ของแคนาดาตามลำน้ำเซนต์ลอว์เรนซ์ (St. Lawrence) และก่อตั้งอาณานิคมนิวฟรานซ์ (New France) ขึ้นเป็นครั้งแรกใน ค.ศ.1608 ที่เมืองควิเบก (Quebec) จากนั้นได้ก่อตั้งอาณานิคมแห่งที่ 2 ที่เมืองมอนทรีล (Montreal) บุคคลสำคัญที่มีบทบาทในการบุกเบิกอาณานิคมในอเมริกาให้แก่ฝรั่งเศสคือ นักสำรวจนามชามูเอล เดอ ชองเปลง (Samuel de Champlaine) ซึ่งต่อมาได้เป็นผู้สำเร็จราชการอาณานิคมฝรั่งเศส ฝรั่งเศสมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชาวอินเดียนแดงพื้นเมือง เนื่องจากมีการติดต่อค้าขายขนสัตว์ประเภทเฟอร์ที่ทำจากขนตัวบีเวอร์ ซึ่งเป็นสินค้าที่ตลาดในยุโรปมีความต้องการสูง

ต่อมาใน ค.ศ. 1682 คณะสำรวจชาวฝรั่งเศสที่มีพวกอินเดียนแดงเป็นผู้นำทางได้เดินทางสำรวจลงไปทางตอนใต้ โดยล่องไปตามแม่น้ำมิสซิสซิปปี จนถึงปากแม่น้ำที่อ่าวเม็กซิโก พวกเขาได้อ้างสิทธิ์ของฝรั่งเศสเหนือดินแดนที่สำรวจผ่าน และตั้งชื่อว่า "ลุยเซียนา" (Louisiana) เพื่อเป็นเกียรติแก่พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 (Louis XIV) แห่งฝรั่งเศส อย่างไรก็ตามอาณานิคมฝรั่งเศสในอเมริกาไม่สามารถพัฒนาให้เติบโตได้เหมือนกับอาณานิคมของอังกฤษ เนื่องจากชาวฝรั่งเศสส่วนใหญ่ไม่สนใจไปตั้งถิ่นฐานที่โลกใหม่ แม้รัฐบาลฝรั่งเศสจะสนับสนุนให้บริษัทเอกชน ชื่อ "One Hundred Associates" เข้าไปดำเนินการ จัดสรรที่ดินราคาถูก เพื่อดึงดูดให้ชาวฝรั่งเศสอพยพไปอเมริกา รวมถึงจัดส่งเด็กสาวและหญิงโสเภณีที่กำพร้าหรือยากจนไปยังอเมริกา เพื่อส่งเสริมให้มีการตั้งครอบครัวในดินแดนอาณานิคม จึงเห็นได้ว่า จนถึง ค.ศ.1700 มีผู้อพยพชาวฝรั่งเศสตั้งถิ่นฐานอยู่ที่อาณานิคมอเมริกาเพียงประมาณ 15,300 คน ด้วยขนาดของประชากรในอาณานิคมที่มีจำนวนไม่มากนัก ฝรั่งเศสจึงไม่สามารถต้าน

ทานการขยายตัวของอาณานิคมอังกฤษ ซึ่งต้องการขยายไปทางตะวันตกในกลางคริสต์ศตวรรษ ที่ 17 จนเกิดสงครามระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศสในอาณานิคมอเมริกา และเป็นเหตุให้ฝรั่งเศสสูญเสียอาณานิคมของตนให้กับอังกฤษในที่สุด

แผนที่แสดงอาณานิคมของฝรั่งเศสในค.ศ.1682

ที่มาของภาพ : Hammond (1994), UNITED STATES HISTORY ATLAS

อาณานิคมของชาวเนเธอร์แลนด์ในอเมริกาเหนือ

ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17 บริษัทอินเดียตะวันออกของเนเธอร์แลนด์ (Dutch East India Company = V.O.C.) ได้จ้างนักสำรวจชาวอังกฤษ ชื่อเฮนรี ฮัดสัน (Henry Hudson) สำรวจเส้นทางไปสู่เอเชียใน ค.ศ. 1609 ฮัดสันออกเดินเรือจากยุโรปไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และพบดินแดนที่เป็นอ่าวนิวยอร์กในปัจจุบัน จากนั้นได้ล่องไปตามแม่น้ำ ซึ่งต่อมาได้ชื่อว่า "แม่น้ำฮัดสัน" ชาวดัตช์ได้จับจองดินแดนบริเวณนั้น และชื่อเกาะที่อยู่บริเวณใกล้เคียง ซึ่งได้แก่ เกาะแมนฮัตตัน (Manhattan Island) จากชาวอินเดียนแดง และจัดตั้งอาณานิคมนิวแอมสเตอร์ดัม (New Amsterdam) ขึ้น

อาณานิคมนิวแอมสเตอร์ดัมมีขนาดเล็ก เนื่องจากชาวดัตช์ไม่สนใจจะโยกย้ายถิ่นฐานไปจากบ้านเกิดในยุโรป ประกอบกับขาดแรงจูงใจให้ไปตั้งถิ่นฐาน ดังนั้นแม้ว่านิวแอมสเตอร์ดัมจะกลายเป็นเมืองที่สำคัญแห่งหนึ่งของทวีปอเมริกาเหนือในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 17 แต่ก็มีประชากรอาศัยอยู่เพียง 2,500 คน

ในค.ศ.1664 อังกฤษซึ่งต้องการครอบครองดินแดนแถบชายฝั่งแอตแลนติก ตั้งแต่เหนือลงไปทางใต้ได้ส่งเรือรบ 4 ลำไปยึดนิวแอมสเตอร์ดัม พวกดัตช์มีกำลังน้อยและขาดแคลนอาวุธจึงยอมจำนนและยกอาณานิคมของตนให้แก่อังกฤษโดยไม่ขัดขืน อังกฤษได้เปลี่ยนชื่อเมืองใหม่ว่า "นิวยอร์ก" ส่วนชาวดัตช์ซึ่งอาศัยอยู่ที่นั่น ก็ยังคงตั้งถิ่นฐานอยู่ต่อไปภายใต้การปกครองของอังกฤษ

บทที่ 2

พัฒนาการของอาณานิคมอังกฤษในทวีปอเมริกาเหนือ

ในครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 16 อังกฤษได้ฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและกลายเป็นศูนย์กลางของการผลิตและการค้าสินค้าประเภทสิ่งทอ บริษัทต่างๆ ของอังกฤษจึงเริ่มแสวงหาเส้นทางดำเนินการค้ากับต่างประเทศโดยเฉพาะทวีปเอเชีย พร้อมกันนั้นได้เกิดแนวคิดที่จะขยายอิทธิพลในดินแดนต่างๆ รวมทั้งทวีปอเมริกาเหนือที่จอห์น แคบอต เคยทำการสำรวจไว้แล้ว ทั้งนี้เพื่อแข่งขันกับอิทธิพลของสเปนซึ่งเป็นประเทศคู่แข่งที่มีความขัดแย้งกันทางด้านศาสนาและการเมือง รัฐบาลอังกฤษได้ส่งเสริมนโยบายก่อตั้งอาณานิคมในซีกโลกตะวันตก (Western Hemisphere) โดยสมเด็จพระราชินีเอลิซาเบทที่ 1 แห่งอังกฤษ ทรงสนับสนุนกองทัพอังกฤษที่มีชื่อว่า "จิ้งจอกทะเล" (The Sea Dogs) ให้เข้มแข็งจนกระทั่งสามารถพิชิตกองทัพอิสเปน (The Spanish Armada) อันเกรียงไกรและมีความแข็งแกร่งที่สุดในขณะนั้นลงได้ ทำให้ราชนาวิของอังกฤษกลายเป็นเจ้าแห่งทะเล และมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้อังกฤษก่อตั้งอาณานิคมในทวีปอเมริกาเหนือในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17

การก่อตั้งอาณานิคมของอังกฤษ

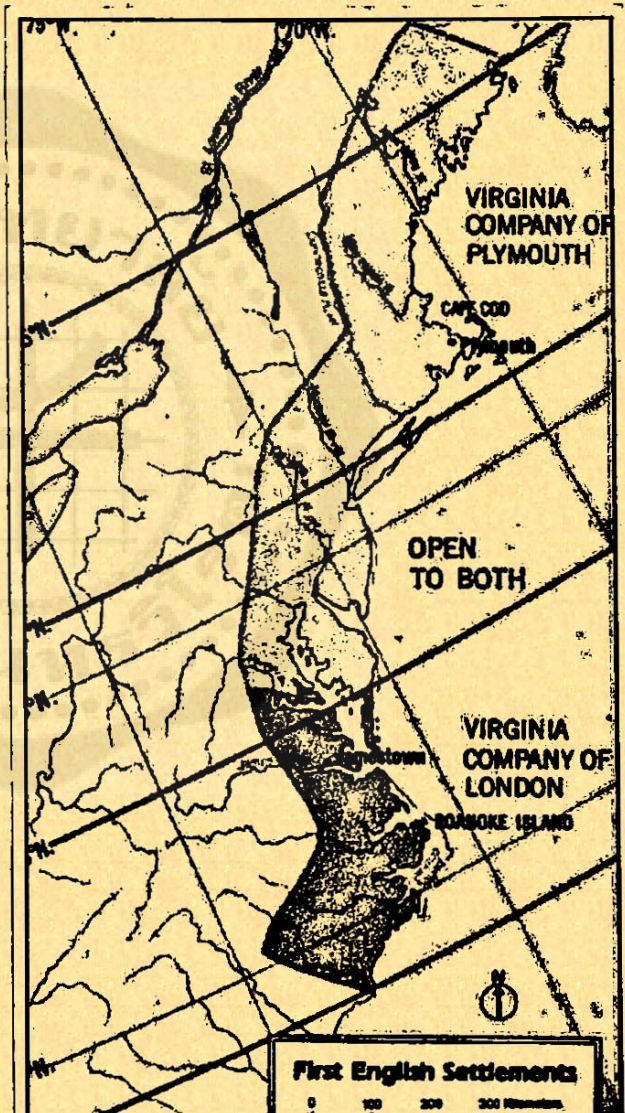
ใน ค.ศ. 1607 อังกฤษประสบความสำเร็จในการก่อตั้งอาณานิคมแห่งแรกที่เมืองเจมส์ทาวน์ (James Town) ในดินแดนเวอร์จิเนีย (Virginia) หลังจากได้เพียรพยายามก่อตั้งอาณานิคมในทวีปอเมริกาเหนือมาก่อนหน้านี้หลายครั้งแล้ว แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ผู้อพยพรุ่นแรกซึ่งตั้งถิ่นฐานที่เมืองเจมส์ทาวน์เป็นเจ้าหน้าที่ของบริษัทเวอร์จิเนีย (Virginia Company) แห่งลอนดอน พวกเขาช่วยกันฟันฝ่าและต่อสู้กับอุปสรรค ความอดอยากและโรคภัยไข้เจ็บนานัปการ ทำให้ชาวอังกฤษกลุ่มอื่นๆ เห็นว่าโลกใหม่เป็นดินแดนแห่งความหวังของชนทุกชั้น จึงได้ทยอยอพยพเข้ามามตั้งถิ่นฐาน จนเกิดอาณานิคมรวม 13 แห่ง ได้แก่ เวอร์จิเนีย แมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) แมริแลนด์ (Maryland) โรดไอแลนด์ (Rhode Island) นิวแฮมเชียร์ (New Hampshire) คอนเนกทิคัต (Connecticut) นอร์ทแคโรไลนา (North Carolina) เซาท์-แคโรไลนา (South Carolina) นิวยอร์ก (New York) นิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) เพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) เดลาแวร์ (Delaware) และจอร์เจีย (Georgia)

ปัจจัยที่ทำให้ชาวอังกฤษอพยพไปยังอเมริกา

อาณานิคมของอังกฤษในทวีปอเมริกาก่อตั้งและเติบโตอย่างรวดเร็ว ในราวค.ศ. 1700 มีการตั้งถิ่นฐานในอาณานิคมของอังกฤษตามแนวฝั่งทะเลด้านตะวันออกของทวีปตั้งแต่นิวแฮมเชียร์ จนถึงเซาท์แคโรไลนา และลึกเข้าไปด้านในแผ่นดินใหญ่ถึง 100 ไมล์ มีประชากรซึ่งเป็นผู้อพยพทั้งชาวยุโรปและทาสผิวดำรวมประมาณ 250,000 คน ผู้อพยพเหล่านี้ประกอบด้วยตัวแทนของชนทุกชั้นที่ล้วนต้องการแสวงหาเสรีภาพในโลกใหม่ ทั้งเสรีภาพในการแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ การนับถือศาสนา และการเมือง

การแสวงโอกาสทางเศรษฐกิจ

เหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยเริ่มแรกที่ผลักดันให้มีการก่อตั้งอาณานิคมของอังกฤษในทวีปอเมริกาเหนือ ในต้นทศวรรษที่ 1600 พระเจ้าเจมส์ที่ 1 (Jame I) แห่งอังกฤษทรงตรากฎบัตรพระราชทาน ที่ดินในโลกใหม่ให้แก่บริษัทเวอร์จิเนียแห่งลอนดอน เพื่อบุกเบิกก่อตั้งอาณานิคมโดยบริษัทมีสิทธิ์ที่จะแบ่งแยกโฉนด และจัดสรรที่ดินในนามของพระมหากษัตริย์แห่งอังกฤษ โดยพระเจ้าเจมส์ที่ 1 ทรงให้แยกการดำเนินงานจัดตั้งอาณานิคม และจัดสรรที่ดินของบริษัทเวอร์จิเนียเป็น 2 บริษัทย่อย คือ บริษัทลอนดอน (London Company) รับผิดชอบการจัดตั้งอาณานิคมระหว่างบริเวณเส้นละติจูด 34 องศาเหนือ ถึง 41 องศาเหนือ และบริษัทพลีมัท (Plymouth Company) รับผิดชอบการจัดตั้งอาณานิคมระหว่างเส้นละติจูด 38 องศาเหนือ ถึง 45 องศาเหนือ นอกจากนี้แล้วกฎบัตรฉบับนี้ยังรับรอง สิทธิของผู้ตั้งถิ่นฐานในฐานะพลเมืองอังกฤษอีกด้วยบริษัทเวอร์จิเนียได้ใช้สิทธิประโยชน์จากกฎบัตรฯ ปล่อยให้ชาวอังกฤษเดินทางไป แสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจและบุกเบิก

แผนที่แสดงการตั้งถิ่นฐานในอาณานิคม

อังกฤษในคริสต์ศตวรรษที่ 17

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985) This Great Nation ...

โลกใหม่ โดยบริษัทเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้ก่อน และเกิดเป็น อาณานิคมเวอร์จิเนียขึ้นเป็นแห่งแรก

ต่อมาพระมหากษัตริย์อังกฤษยังทรงตรากฎบัตรพระราชทานที่ดินในทำนองเดียวกันนี้ให้แก่บริษัทและเอกชนอีกหลายราย เช่นพระราชทานที่ดินที่เป็นอาณานิคมแมริแลนด์แก่ ลอร์ด บัลติมอร์ (Lord Baltimore) ในค.ศ.1632 และพระราชทานที่ดินที่เป็นอาณานิคมเพนซิลวาเนียเพื่อชำระหนี้ให้แก่ วิลเลียม เพนน์ (William Penn) ใน ค.ศ.1681 บริษัทและเอกชนผู้เป็นเจ้าของที่ดินในอาณานิคมต่างๆได้พากันชักชวนและชักจูงให้ชาวอังกฤษรวมทั้งชาวยุโรปอื่นๆ อพยพเข้าไปบุกเบิกที่ดินที่ครอบครองอยู่ ทั้งโดยการรับจ้างทำงานในไร่นาขนาดใหญ่ (Plantation) ในภาคใต้ ซึ่งมักจะปลูกยาสูบ ข้าวสาลีและฝ้าย และโดยการเช่าหรือแบ่งซื้อที่ดินที่แบ่งขาย เพื่อประกอบกิจกรรมของตนเอง

นอกจากนโยบายของรัฐบาลอังกฤษที่ต้องการอพยพผู้คนไปตั้งถิ่นฐานที่อเมริกาแล้ว ชาวอังกฤษบางส่วนยังต้องการไปแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่โลกใหม่ด้วย เนื่องจากตั้งแต่ทศวรรษ 1620 ชาวนาอังกฤษต้องประสบปัญหาไม่มีที่ดินทำกิน เพราะการเติบโตของธุรกิจการค้าขนสัตว์ในประเทศแถบยุโรปตะวันตก ทำให้เจ้าของที่ดินในอังกฤษต่างใช้ที่ดินส่วนใหญ่เพื่อการเลี้ยงแกะ และล้มเลิกการเพาะปลูกพืชตามแบบแผนที่เคยปฏิบัติมาในอดีต ชาวนาอังกฤษนับพันๆคนซึ่งเป็นผู้เช่าที่ดินทำกินของเจ้าของที่ดินจึงต้องละทิ้งชนบทมุ่งเข้าสู่เมืองเพื่อหางานทำ มีคนยากจนและคนตกงานอยู่ทั่วไป บุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่ยินดียินยอมอพยพไปยังอเมริกา แม้จะมีข่าวลือเกี่ยวกับความยากลำบากและการเสี่ยงภัยที่อาจถึงแก่ชีวิต แต่พวกเขาก็คิดว่าดีกว่าต้องอดตายอยู่ในสังคมเดิม

บุคคลเหล่านี้มักจะเดินทางไปยังอาณานิคมอเมริกาในฐานะ “ลูกจ้างตามสัญญา” (Indentured Servants) โดยได้ทำสัญญากับบริษัทและเอกชนที่ต้องการว่าจ้างผู้อพยพไปบุกเบิกที่ดินของตนในโลกใหม่ ผู้ทำสัญญาจะต้องทำงานชดใช้ให้กับบริษัทหรือเอกชนที่ออกเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่ากินอยู่ให้ตามระยะเวลาที่กำหนด เช่น 4 ปี หรือนานกว่านั้น เมื่อหมดพันธะก็สามารถเลือกประกอบอาชีพโดยอิสระ บางรายอาจได้รับส่วนแบ่งเป็นที่ดินเพื่อทำมาหากินด้วยตนเองต่อไป

จะเห็นได้ว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นเหตุผลสำคัญที่ชักนำให้คนส่วนใหญ่เดินทางไปแสวงหาโอกาสยังโลกใหม่เพื่อชีวิตที่ดีกว่า โลกใหม่จึงเป็นดินแดนของผู้ที่ต้องการโอกาสและไม่สิ้นหวัง โลกใหม่ยังเป็นศูนย์รวมของผู้ที่เสมอภาคกันเพราะต่างเริ่มต้นด้วยมือเปล่าเช่นกัน

การแสวงหาเสรีภาพทางศาสนาและการเมือง

การแสวงหาเสรีภาพทางศาสนาและการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ชักนำให้มีการอพยพไปสู่โลกใหม่ในระยะเริ่มแรก เนื่องจากการปฏิรูปศาสนาในคริสต์ศตวรรษที่ 16 มีผลให้ศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ลัทธิอังกฤษ (Church of England) หรือ แองกลิคัน (Anglican) กลายเป็นศาสนาประจำชาติของอังกฤษ โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นทั้งประมุขของรัฐและศาสนจักร ชาวอังกฤษทุกคนต้องเสียภาษีเพื่ออุดหนุนศาสนาประจำชาติ แม้จะเป็นสมาชิกของนิกายนี้หรือไม่ก็ตาม นอกจากนี้แล้วกลุ่มที่นับถือศาสนาที่แตกต่างออกไป เช่น โรมันคาทอลิก หรือโปรเตสแตนต์นิกายอื่น ๆ ก็ถูกบีบคั้นจากพวกนิกายอังกฤษ ทั้งในด้านสถานะทางสังคมและบทบาททางการเมือง ตัวอย่างเช่น ชาวไอริชที่นับถือลัทธิโรมันคาทอลิกไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษา ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน และไม่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง หรือเป็นสมาชิกของรัฐสภาอังกฤษ รวมทั้งไม่มีตำแหน่งในรัฐบาล ส่วนพวกโปรเตสแตนต์นิกายอื่น ๆ ก็ไม่พอใจวิธีการประกอบพิธีกรรมของพวกแองกลิคันซึ่งยึดติดกับรูปแบบมากเกินไป และยังไม่พอใจที่สถาบันกษัตริย์เป็นผู้นำของศาสนา จึงอพยพไปสู่โลกใหม่เพื่อแสวงหาเสรีภาพทางการเมืองนับถือศาสนา กลุ่มผู้อพยพ 2 กลุ่มแรกที่สำคัญ คือ พวกพิลกริมส์ (Pilgrims) และพวกพิวริตัน (Puritans)

พวกพิลกริมส์ เป็นกลุ่มโปรเตสแตนต์ ที่ต้องการแยกตัวเองออกจากนิกายอังกฤษ (Separatists) จึงถูกบีบคั้นอย่างหนักจากพระเจ้าเจมส์ที่ 1 ให้ออกไปอยู่นอกประเทศ ใน ค.ศ. 1608 พวกนี้ได้อพยพไปตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ประเทศเนเธอร์แลนด์ซึ่งเป็นประเทศของพวกโปรเตสแตนต์ แต่ด้วยสำนึกของการเป็นชาวอังกฤษ พวกพิลกริมส์เกรงว่าลูกหลานของตนจะเติบโตเป็นชาวดัตช์ จึงได้หาทางอพยพไปยังอาณานิคมอเมริกา ที่ซึ่งจะสามารถสร้างสังคมเพื่อคงความเป็นอังกฤษได้ต่อไป

ในขั้นแรกพวกพิลกริมส์ได้ทำสัญญากับบริษัทลอนดอนที่สนับสนุนการเดินทาง ไปตั้งถิ่นฐานที่อาณานิคมเวอร์จิเนีย พวกเขาได้ออกเดินทางโดยเรือ Mayflower ใน ค.ศ. 1620 เพื่อไปยังเมืองเจมส์ทาวน์ แต่ปรากฏว่าเรือได้หลงทางและไปขึ้นฝั่งในบริเวณอ่าวพลิมัท ในมลรัฐแมสซาชูเซตส์ปัจจุบัน ซึ่งอยู่นอกเขตอาณานิคมเวอร์จิเนีย พวกพิลกริมส์ได้ตั้งอาณานิคมพลิมัทขึ้นโดยไม่ได้รับกฏบัตรจากรัฐบาลอังกฤษ ฉะนั้นอาณานิคมแห่งนี้จึงมิได้รับอนุญาตให้จัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่นปกครองตนเองอย่างถูกกฎหมาย

อาณานิคมพลิมัทได้จัดให้มีการปกครองตนเองโดยยึดตามข้อตกลงร่วมกันที่เรียกว่า "Mayflower Compact" ข้อตกลงนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นในกลุ่มผู้ก่อตั้งอาณานิคม (The Pilgrim Fathers) ในระหว่างโดยสารเรือมายังทวีปอเมริกา ซึ่งต้องฝ่าฟันอุปสรรคอย่างมาก จนสมาชิกล้มตายเป็นจำนวนมาก ข้อตกลงกำหนดถึงการจัดตั้งองค์กรการเมือง การยอมรับประจักษ์ตามเสียงข้างมาก ทั้งนี้มีผู้ร่วมลงนามเป็นชายรวม 41 คน ข้อตกลงนี้แม้จะไม่มีผลสำคัญเทียบเท่ากับ

รัฐธรรมนูญอเมริกา แต่ก็ได้รับการยกย่องว่าเป็นธรรมนูญการปกครองตนเองฉบับแรกที่ได้ร่างขึ้นใช้ในทวีปอเมริกาเหนือ และเป็นหลักสำคัญที่ใช้ปกครองตนเองในอาณานิคมพลีมัท จนกระทั่งอาณานิคมแห่งนี้ถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอาณานิคมแมสซาชูเซตส์ในค.ศ. 1691 ที่ปกครองโดยพวกพิวริตัน

พวกพิวริตัน เป็นกลุ่มปฏิรูปในลัทธิแองกลิคัน พวกนี้ได้ชื่อว่าเป็นพวกไม่ยอมปฏิบัติตาม (Non - Conformists) แต่ไม่ถึงกับต้องการแบ่งแยกออกจากลัทธิแองกลิคันดังเช่นพวกพิลกริม พวกพิวริตันไม่พอใจระบบปกครองที่ให้พระมหากษัตริย์เป็นประมุขศาสนา และการให้พวกนักบวชแองกลิคันมีอำนาจทางการเมือง พวกเขาจึงต้องการเดินทางไปก่อตั้งอาณานิคมในโลกใหม่ที่จะมีเสรีภาพในการประกอบพิธีทางศาสนาและการปกครองตนเอง ใน ค.ศ. 1629 พวกพิวริตันได้ก่อตั้งบริษัทแมสซาชูเซตส์เบย์ (Massachusetts Bays Company) ที่ได้รับพระราชทานกฎบัตรจากพระมหากษัตริย์อังกฤษ และได้เดินทางไปสร้างอาณานิคมแห่งใหม่ในทวีปอเมริกาเหนือ

พวกพิวริตันจำนวนพันกว่าคนเดินทางด้วยเรือ 11 ลำ และก่อตั้งอาณานิคมแมสซาชูเซตส์เบย์ หรืออาณานิคมแมสซาชูเซตส์ในเวลาต่อมา โดยมีเมืองบอสตัน (Boston) เป็นศูนย์กลาง และเรียนรู้วิถีดำรงชีวิตในโลกใหม่ นอกจากนี้ยังผูกมิตรกับพวกอินเดียนแดง พวกเขามีรายได้จากการปลูกยาสูบ ซึ่งเป็นพืชพื้นเมืองของทวีปอเมริกา อาณานิคมแมสซาชูเซตส์ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เนื่องจากพวกพิวริตันซึ่งส่วนใหญ่เป็นพวกชนชั้นกลางที่มีการศึกษาได้ประกอบธุรกิจการค้า เป็นต้นว่า การค้าขนสัตว์ การประมง และการต่อเรือ จนทำให้อาณานิคมเจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ในทศวรรษ 1630 เป็นช่วงที่เศรษฐกิจของอังกฤษฝืดเคือง จึงเกิดการอพยพของพวกพิวริตันกลุ่มใหญ่มายังอาณานิคมแมสซาชูเซตส์ระหว่างค.ศ. 1629-1640 ประมาณว่ามีผู้อพยพเข้ามาในช่วงเวลานี้ถึง 75,000 คน ในจำนวนนี้เป็นพวกพิวริตันถึง 1 ใน 3 ของผู้อพยพทั้งหมด

การขยายตัวของอาณานิคมอังกฤษ

อาณานิคมอังกฤษในอเมริกาเติบโตอย่างรวดเร็วและขยายเป็น 13 แห่ง โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 เขต ตามสภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคม คือ อาณานิคมตอนใต้ (The southern colonies) อาณานิคมนิวอิงแลนด์ (The New-England colonies) และอาณานิคมตอนกลาง (The middle colonies)

อาณานิคมตอนใต้

อาณานิคมตอนใต้ประกอบด้วย อาณานิคม 5 แห่งคือ เวอร์จิเนีย นอร์ทแคโรไลนา เซาท์แคโรไลนา แมริแลนด์ และจอร์เจีย

อาณานิคมเวอร์จิเนีย เป็นอาณานิคมแห่งแรกของอังกฤษ ซึ่งเริ่มจากการตั้งถิ่นฐานของชาวอังกฤษกลุ่มแรกที่เมืองเจมส์ทาวน์ในค.ศ.1607 ชาวอาณานิคมเรียนรู้การดำรงชีวิตในโลกใหม่ ด้วยการหักล้างทางพงเพื่อก่อตั้งชุมชนและเพาะปลูกเพื่อความอยู่รอด นอกจากนี้ยังต้องผูกมิตรกับพวกอินเดียนแดง พวกเขามีรายได้จากการปลูกยาสูบซึ่งเป็นพืชพื้นเมืองของทวีปอเมริกาแล้วส่งไปขายที่อังกฤษ ยาสูบกลายเป็นพืชหลักของชาวอาณานิคมเวอร์จิเนีย โดยปลูกในไร่ขนาดใหญ่และใช้แรงงานของทาสผิวดำที่นำเข้ามาจากแอฟริกาตั้งแต่ค.ศ.1619

อาณานิคมนอร์ทแคโรไลนา และเซาท์แคโรไลนา เดิมเรียกว่าดินแดนแคโรไลนาซึ่งพระเจ้าชาร์ลส์ที่ 2 (Charles II) แห่งอังกฤษพระราชทานให้แก่พระสหายรวม 8 คน เพื่อจัดตั้งอาณานิคมต่อมาในค.ศ. 1712 ดินแดนแคโรไลนา ถูกแบ่งเป็น 2 อาณานิคม คือ อาณานิคมนอร์ทแคโรไลนา ซึ่งประกอบอาชีพเพาะปลูกยาสูบและทำป่านไม้เพื่อใช้ต่อเรือ ส่วนอาณานิคมเซาท์แคโรไลนาปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985) This Great Nation

อาณานิคมแมริแลนด์ เป็นดินแดนที่พระเจ้าชาร์ลที่ 1 (Charles I) แห่งอังกฤษพระราชทานให้แก่ ลอร์ด บัลติมอร์ อาณานิคมแห่งนี้อนุญาตให้พวกแคทอลิกที่อพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามความเชื่อของตนได้ จึงได้ชื่อ "แมริแลนด์" เพื่อถวายเกียรติแก่พระแม่มาเรียแห่งศาสนาโรมันแคทอลิก นอกจากนี้ในค.ศ. 1649 อาณานิคมแห่งนี้ยังออกกฎหมายชื่อ The Act of Toleration อนุญาตให้ชาวคริสต์ทุกนิกายประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามแนวทางและความเชื่อของตนได้

อาณานิคมจอร์เจีย อาณานิคมแห่งนี้ตั้งขึ้นทางตอนใต้สุดของอาณานิคมเวอร์จิเนียที่เมืองชาววนนาห์ (Savannah) ในค.ศ. 1733 เพื่อป้องกันไม่ให้อาณานิคมของสเปนที่ฟลอริดาขยายขึ้นไปทางเหนือ นอกจากนี้แล้วยังมุ่งหวังให้อาณานิคมแห่งนี้เป็นสถานที่เริ่มต้นชีวิตใหม่ของผู้อพยพ ผู้ต้องการแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ และเสรีภาพทางศาสนา

โดยทั่วไปแล้ว ชาวอาณานิคมในภาคใต้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มนายทุนเจ้าของที่ดินขนาดใหญ่และมั่งคั่งซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก พวกนี้มีชีวิตที่หรูหราในบ้านขนาดใหญ่ และดำเนินชีวิตอยู่ในแวดวงสังคมของตน ซึ่งยังคงยึดตามวัฒนธรรมยุโรป ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือ คนยากจนที่เดินทางแสวงหาโอกาสในโลกใหม่ คนกลุ่มหลังนี้เป็นเจ้าของไร่นาขนาดเล็กที่ไม่ร่ำรวย นอกจากนี้แล้วยังมีทาสผิวดำจำนวนมากในอาณานิคมภาคใต้ เนื่องจากลักษณะเศรษฐกิจของภาคใต้เป็นการเพาะปลูกพืชในไร่นาขนาดใหญ่ ต้องใช้แรงงานทาสผิวดำจำนวนมาก ดังนั้นแรงงานทาสจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจของภาคใต้

อาณานิคมนิวอิงแลนด์

อาณานิคมแห่งนี้ตั้งอยู่ทางตอนเหนือสุด ประกอบด้วยอาณานิคม 4 แห่งคือ แมสซาชูเซตส์ โรดไอแลนด์ คอนเนทิคัต และนิวแฮมป์เชียร์ ซึ่งล้วนเป็นอาณานิคมของผู้อพยพชาวอังกฤษ ดังนั้นพวกเขาจึงจำลองสังคมและวิถีชีวิตแบบคนอังกฤษมาไว้ที่โลกใหม่และให้ชื่อว่า "นิวอิงแลนด์"

กลุ่มสำคัญที่บุกเบิกอาณานิคมแห่งแรกที่แมสซาชูเซตส์เบย์คือพวกพิวริตัน ซึ่งปกครองตนเองตามกฎหมายของพวกเขา มีคณะผู้ปกครองที่มาจากการเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งจะต้องเป็นสมาชิกชายของกลุ่มพิวริตัน (Puritan Church) หรือที่รู้จักกันดีในนามกลุ่มคองเกรเกชันนัล (Congregational Church) เท่านั้น พวกพิวริตันยังเป็นกลุ่มที่ปราศจากขันติธรรมทางศาสนา เพราะบังคับให้ทุก ๆ คนในอาณานิคมแมสซาชูเซตส์ประพฤติตามกฎหมายของพวกเขาอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธินับพระเจ้าของตน และการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ที่ต้องการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามแนวทางอื่นโดยเสรี ผู้ที่ไม่ยอมรับแนวทางการปกครองและวิธีการนับถือศาสนาแบบพวกพิวริตันต้องถูกขับไล่จากสังคมของพวกพิวริตัน บุคคลเหล่านี้

นั้นเช่น แอนน์ ฮัทชินสัน (Anne Hutchinson) และโรเจอร์ วิลเลียมส์ (Roger Williams) จึงต้องอพยพออกไปจากแมสซาชูเซตส์เพื่อแสวงหาเสรีภาพทางศาสนา ณ ดินแดนใหม่

ในค.ศ. 1643 โรเจอร์ วิลเลียมส์ ซึ่งอพยพไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในเมืองโพรวิเดนซ์ (Providence) ได้เดินทางกลับอังกฤษเพื่อขอกฎบัตรจัดตั้งอาณานิคมแห่งใหม่จากรัฐบาลอังกฤษ ในปีถัดมาเขาได้รับอนุญาตให้ก่อตั้งอาณานิคมโรดไอแลนด์ ซึ่งครอบคลุมเมืองโพรวิเดนซ์ และพอร์ตสมัท (Portsmouth)

ในค.ศ. 1662 พระมหากษัตริย์อังกฤษพระราชทานกฎบัตรจัดตั้งอาณานิคมแห่งใหม่แก่ผู้อพยพจากเมืองแมสซาชูเซตส์ ซึ่งไปตั้งถิ่นฐานบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำหุบเขาคอนเนทิคัต (Connecticut River Valley) ทางตอนใต้ของแมสซาชูเซตส์ตั้งแต่ค.ศ. 1632 จึงเกิดอาณานิคมคอนเนทิคัตขึ้น ต่อมาในค.ศ. 1679 เกิดอาณานิคมนิวแฮมเชียร์ทางตอนเหนือของแมสซาชูเซตส์ ซึ่งเป็นอาณานิคมของผู้ที่ย้ายออกไปจากอาณานิคมแมสซาชูเซตส์เช่นกัน

สภาพภูมิศาสตร์ของนิวอิงแลนด์ทำให้ผู้ตั้งถิ่นฐานประกอบเกษตรกรรมได้จำกัด เพราะดินไม่อุดมสมบูรณ์ มีกรวดและทรายปะปน พวกพิวริตันจึงริเริ่มประกอบธุรกิจ โดยทำการค้าขนสัตว์ ไม้ซุง และจับปลา ต่อมาได้ริเริ่มอุตสาหกรรมต่อเรือขนาดเล็ก แทนการพึ่งพาเรืออังกฤษและพ่อค้าอังกฤษเพื่อทำการค้ากับประเทศยุโรปอื่นๆ และหมู่เกาะเวสต์อินดีส สินค้าหลักที่ค้าขายคือ นำยาสูบจากอาณานิคมเวอร์จิเนียไปขายที่อังกฤษ ซื้อทาสจากแอฟริกาไปขายที่อาณานิคมเวอร์จิเนียและหมู่เกาะเวสต์อินดีส แล้วซื้อน้ำตาลจากหมู่เกาะเวสต์อินดีสไปขายที่นิวอิงแลนด์ อนึ่งอุตสาหกรรมต่อเรือของนิวอิงแลนด์ได้ส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมอื่นๆตามมา เช่นอุตสาหกรรมทำไม้ การตั้งโรงงานถลุงเหล็ก ซึ่งเริ่มขึ้นประมาณ ค.ศ. 1644 อุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการประมงและการล่าปลาวาฬ ตลอดจนอุตสาหกรรมทำเหล้ารัมจากกากน้ำตาล ซึ่งเป็นที่ต้องการทั้งตลาดภายในอาณานิคมและดินแดนใกล้เคียง กล่าวได้ว่าประมาณ ค.ศ. 1670 อาณานิคมนิวอิงแลนด์สามารถวางรากฐานทางการค้าอย่างมั่นคง และไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเมืองแม่ในด้านเศรษฐกิจ

อาณานิคมตอนกลาง

อาณานิคมตอนกลางเป็นอาณานิคมที่มีความหลากหลาย เพราะผู้อพยพมาจากหลายประเทศในยุโรป ประกอบด้วย อาณานิคมนิวยอร์ก แพนซิลวาเนีย เดลาแวร์ และนิวเจอร์ซีย์ ผู้เข้ามาตั้งถิ่นฐานเหล่านี้ต่างก็มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

อาณานิคมนิวยอร์ก ก่อตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกในกลุ่มอาณานิคมตอนกลาง โดยอังกฤษยึดครองจากพวกดัตช์ที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ก่อนแล้ว จากนั้นจึงเข้าปกครองในฐานะอาณานิคมแห่งหนึ่ง มีประชากรกลุ่มใหญ่เป็นชาวดัตช์ที่ยอมรับการปกครองของอังกฤษโดยสงบ

อาณานิคมเพนซิลวาเนีย ก่อตั้งขึ้นโดย วิลเลียม เพนน์ บนที่ดินที่ได้รับพระราชทานจาก กษัตริย์อังกฤษในค.ศ. 1681 เพื่อแทนการใช้นี้ที่พระองค์ทรงยืมไปจากบิดาของเขา อาณานิคมแห่งนี้ จึงได้ชื่อว่า "เพนซิลวาเนีย" ตามชื่อสกุลของผู้ก่อตั้งอาณานิคม มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองฟิลาเดลเฟีย (Philadelphia) ซึ่งเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นเมืองที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มอาณานิคม ทั้ง 13 แห่ง ทั้งนี้เนื่องมาจากมีผู้อพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานที่เมืองนี้เป็นจำนวนมาก ในระยะแรกสมาชิก ส่วนใหญ่ คือพวกควอเกอร์ (Quakers) ผู้ที่เคร่งศาสนาชาวอังกฤษที่ถูกพวกนิกายอังกฤษกดขี่ข่มเหง จึงพากันเดินทางมาสร้างสังคมใหม่ที่เพนซิลวาเนีย อย่างไรก็ตามแม้พวกควอเกอร์จะเคร่งศาสนา แต่พวกเขามีขันติธรรมทางศาสนาสูงและยินยอมให้ชาวคริสต์นิกายอื่นๆ ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ตามความเชื่อของแต่ละกลุ่มโดยเสรี ดังนั้นอาณานิคมแห่งนี้จึงได้ชื่อว่ามีเสรีภาพและมีความหลากหลายทางศาสนามากที่สุด

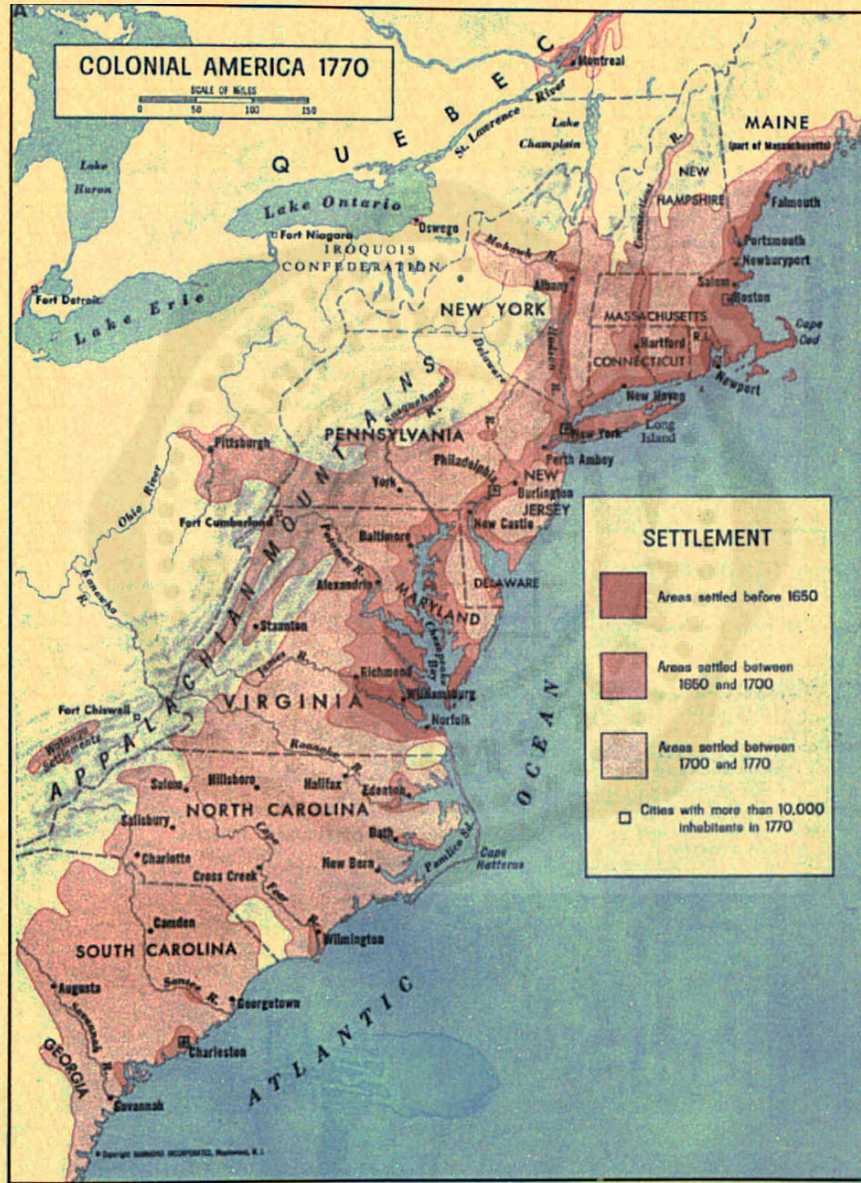
อาณานิคมเดลาแวร์ อาณานิคมนี้มีพื้นที่ขนาดเล็ก ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกซึ่งได้พัฒนามาจากดินแดนที่วิลเลียม เพนน์ ขอขยายเพิ่มไปทางตะวันตกเฉียงใต้เพื่อหาทางออกทะเล เนื่องจากแต่เดิมอาณานิคมเพนซิลวาเนียไม่มีพื้นที่ติดทะเล ทำให้ไม่สะดวกในการติดต่อกับเมืองแม่และโลกภายนอก ครั้นเมื่อการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นในดินแดนเดลาแวร์มากขึ้น จึงยกฐานะเป็นอาณานิคมอีกแห่งหนึ่ง

อาณานิคมนิวเจอร์ซีย์ อาณานิคมนี้ตั้งขึ้นในค.ศ. 1664 บนดินแดนระหว่างแม่น้ำฮัดสัน และแม่น้ำเดลาแวร์ ที่ดยุคแห่งยอร์ก (Duke of York) มอบให้แก่เพื่อนเก่า 2 คน คือ จอห์น ลอร์ด เบิร์กเลย์ (John Lord Berkeley) และ เซอร์จอร์จ คาร์เตอร์ (Sir George Carteret) บุคคลทั้ง 2 ร่วมกันก่อตั้งอาณานิคมนิวเจอร์ซีย์ และชักชวนให้ชาวยุโรปเข้ามาตั้งถิ่นฐาน โดยสัญญาว่าจะให้เสรีภาพทางศาสนา กรรมสิทธิ์ในที่ดินที่เข้าไปบุกเบิก และการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

อาณานิคมตอนกลางทั้ง 4 แห่งมีผู้ตั้งถิ่นฐานหลากหลาย ทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม แต่ละกลุ่มได้นำวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนมายังโลกใหม่ด้วย ทำให้ชุมชนในเขตนี้มีลักษณะเป็น "นานาชาติ" มากกว่าอาณานิคมภาคใต้และนิวอิงแลนด์ เพราะมีทั้งชุมชนของชาวอังกฤษ ดัตช์ สวีเดน ฟินแลนด์ เยอรมัน เวลส์ สกอต ไอริช และยิว รวมทั้งยังมีทาสผิวดำซึ่งทำงานอยู่ในไร่ขนาดใหญ่ตามลุ่มแม่น้ำฮัดสัน (Hudson River)

นอกจากความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมแล้ว สภาพภูมิศาสตร์ยังช่วยส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายทางเศรษฐกิจด้วย ที่ตั้งของอาณานิคมในเขตอาณานิคมตอนกลางมีอากาศอบอุ่น ไม่หนาวจัดในฤดูหนาวดังเช่นอาณานิคมนิวอิงแลนด์ ทำให้ฤดูเพาะปลูกยาวกว่าทางภาคเหนือ นอกจากนี้ยังมีที่ราบลุ่มแม่น้ำที่กว้างใหญ่หลายแห่ง ประกอบกับมีดินและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ รวมทั้งมีท่าเรือที่เหมาะสมจำนวนมาก ทำให้อาณานิคมแห่งนี้มีการประกอบอาชีพหลายประเภท

เช่น การทำเกษตรกรรม ซึ่งได้แก่การเพาะปลูกข้าวสาลี ธัญพืชต่างๆ ผักและผลไม้ การล่าและดักจับสัตว์ การทำอุตสาหกรรมต่อเรือ และการประมง นอกจากนี้แล้ว ยังมีอุตสาหกรรมครัวเรือนอื่นๆ อีกจำนวนมาก เช่น การประกอบปืน การถลุงเหล็ก การทำเครื่องแก้ว การต่อประทุนเกวียน การทำเฟอร์นิเจอร์ การทำหมวกประดับเฟอร์ และการทำเครื่องหนัง

การขยายดินแดนของอาณานิคมอังกฤษทั้ง 13 แห่ง

ที่มาของภาพ: Hammond (1994) United States History Atlas

กล่าวได้ว่าอาณานิคมทั้ง 13 แห่งของอังกฤษขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เกิดจากนโยบายส่งเสริมการตั้งถิ่นฐานของรัฐบาลอังกฤษ ประกอบกับดินแดนในโลกใหม่ให้ทั้งโอกาส และความหวังแก่ผู้อพยพที่มุ่งมั่นฝ่าฟันอุปสรรคเพื่ออนาคตที่ดีกว่า ทำให้อาณานิคมทั้ง 13 แห่งเติบโตอย่างรวดเร็ว พร้อมกันนั้นก็ได้หล่อหลอมวัฒนธรรมอเมริกันที่สืบทอดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

การพัฒนารากฐานทางสังคม วัฒนธรรม และระบอบประชาธิปไตยในอเมริกา

การพัฒนารากฐานความเจริญของสังคม วัฒนธรรม และการเมืองในทวีปอเมริกาเหนือเริ่มขึ้นในสมัยอาณานิคม ผู้อพยพกลุ่มต่าง ๆ ได้ร่วมกันนำความเจริญและวัฒนธรรมจากสังคมเดิมของตนมาหล่อหลอมเข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นสังคมและวัฒนธรรมแบบ “อเมริกัน” ซึ่งแม้จะมีรากฐานและต้นแบบจากวัฒนธรรมยุโรป โดยเฉพาะวัฒนธรรมอังกฤษ แต่ก็มีพัฒนาการที่มีลักษณะเฉพาะและเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

ลักษณะสังคมอเมริกัน

สังคมอเมริกันประกอบด้วยผู้อพยพกลุ่มต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา และภาษา บุคคลเหล่านี้ล้วนแต่อพยพไปสู่โลกใหม่ด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน แต่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือการแสวงหาโอกาส พวกเขาได้หล่อหลอมวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน จนทำให้อเมริกันกลายเป็น “เบ้าหลอม” ที่มีวัฒนธรรมของพวกผิวขาว เชื้อสายแองโกล - แซกซอนที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ (White, Anglo-Saxon and Protestant = WASP) เป็นแกนสำคัญ

ผู้อพยพชาวอังกฤษซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งและเป็นประชากรส่วนใหญ่ในอาณานิคมอเมริกาได้นำความเจริญและวัฒนธรรมแบบอังกฤษ เป็นต้นว่าความเชื่อทางศาสนา ปรัชญา ระบบการศึกษา ความคิดทางการเมือง และระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม มาพัฒนารากฐานของสังคมและวัฒนธรรมอเมริกัน นอกจากนี้ภาษาอังกฤษก็ใช้กันแพร่หลายทั่วไปในอาณานิคมอเมริกาและต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน แม้ไม่เคยมีการประกาศให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการก็ตาม นอกจากผู้อพยพจากอังกฤษแล้วยังมีผู้อพยพกลุ่มอื่น ๆ เช่นพวกสกอตต์ ไอร์แลนด์ และชาวยุโรปตะวันตกอื่น ๆ เป็นต้นว่า เยอรมัน ดัตช์ สวีต สวีเดน และฝรั่งเศส รวมทั้งทาสผิวดำจากแอฟริกา ซึ่งได้นำวัฒนธรรมจากสังคมเดิมของตนภูมิปัญญาและแรงงานมาร่วมสร้างสรรค์ “โลกใหม่” ซึ่งพวกเขาเชื่อว่า “เป็นดินแดนที่ได้เลือกสรรจากพระเจ้า” (Chosen Land) สังคมอเมริกันได้หล่อหลอมวัฒนธรรมที่หลากหลายนี้เข้าด้วยกันเป็น “วัฒนธรรมอเมริกัน” ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง ผู้อพยพต่างต้องปรับตัววัฒนธรรมดั้งเดิมของตนให้สอดคล้องกับวิถีดำเนินชีวิตในวัฒนธรรมใหม่ สังคมอเมริกันจึงเป็นศูนย์รวมของผู้ที่มีจิตใจกว้างขวาง กระตือรือร้นที่จะรับฟังและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ รวมทั้งยอมรับความแตกต่างและเสรีภาพของผู้อื่น ลักษณะสังคมดังกล่าวนี้เป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในอเมริกา

นอกจากความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมแล้ว วิถีชีวิตของชาวอาณานิคมก็มีส่วนหล่อหลอมลักษณะสังคมอเมริกันด้วย เพื่อแสวงหาโอกาสในโลกใหม่ ผู้อพยพต้องทำงานหนักและอดทนในการบุกเบิกดินแดนไปสู่ชายแดน (frontier) อันอุดมสมบูรณ์ด้วยสัตว์ป่า ทรัพยากรและที่ดินที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกซึ่งมีอินเดียนแดงครอบครองอยู่ พวกเขาไม่ย่อท้อที่ต้องต่อสู้กับความยากลำบากนานปีการ บางครั้งต้องพำนักอยู่ในดินแดนที่ห่างไกลจากหมู่บ้านและปราศจากเพื่อนบ้าน รวมทั้งต้องโยกย้ายถิ่นเพื่อแสวงหาโอกาสที่ดีกว่าในดินแดนใหม่ ด้วยเหตุนี้ ชาวอเมริกันจึงเคยชินกับความสันโดษ รักความเป็นอิสระ ยึดมั่นในความเป็นปัจเจกชน สามารถปรับตัวในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้ดี และมีความเป็นมิตร

ลักษณะเด่นที่สำคัญของสังคมอเมริกันอีกข้อหนึ่งคือ เป็นสังคมของผู้ที่เคารพกฎหมาย เนื่องจากชาวอังกฤษผู้ก่อตั้งอาณานิคมอเมริกาเป็นผู้เคารพกฎหมายและเชื่อมั่นในหลักประชาธิปไตย พวกเขาจึงได้นำวิธีการปกครองดังกล่าวมาสู่สังคมอเมริกันด้วย อาณานิคมอเมริกามีการปกครองตนเองมาตั้งแต่ต้น หลังจากที่พวกพิลกริมและพิวริตันได้กำหนดข้อตกลงเป็นกฎหมายบังคับใช้ในการปกครองตนเองแล้ว จึงดำเนินการให้มีการปกครองภายใต้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ครั้นเมื่อมีการก่อตั้งอาณานิคมอื่นๆ เพิ่มขึ้นภายหลัง อาณานิคมเหล่านั้นต่างจัดให้มีการร่างกฎหมายเพื่อดำเนินการปกครองตนเองเช่นกัน ชาวอาณานิคมกลุ่มต่างๆ จึงสามารถอยู่ร่วมกันได้ภายใต้กฎหมายที่ให้ความเสมอภาคกัน แม้ว่าภายหลังสงครามประกาศอิสรภาพจะมีการแตกแยกทางอุดมการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจปกครองของท้องถิ่นและรัฐบาลกลาง แต่รัฐธรรมนูญอเมริกันซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดก็ช่วยประนีประนอมให้ชาวอเมริกันที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกันอยู่ร่วมกันได้

คริสต์ศาสนา : รากฐานของวัฒนธรรมอเมริกัน

คริสต์ศาสนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งนิกายโปรเตสแตนต์มีบทบาทสำคัญในการพัฒนารากฐานความเจริญด้านต่าง ๆ ให้แก่สังคมอเมริกันตั้งแต่แรกเริ่ม กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

การเผยแผ่ศาสนา

เมื่อพวกพิวริตันก่อตั้งอาณานิคมขึ้นที่แมสซาชูเซตส์ พวกเขาบังคับให้ทุกคนในอาณานิคมเคร่งศาสนาและประพฤติตัวตามแบบแผนที่พวกเขากำหนด เช่น การไปโบสถ์ การหยุดทำงานและสำรวมตนในวันอาทิตย์ แม้ว่าความเชื่อและการตีความเกี่ยวกับศาสนานี้จะถูกขัดแย้งจากผู้เคร่งศาสนาบางคน แต่โดยทั่วไปแล้วพวกพิวริตันก็มีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่ศาสนาในระยะแรก นอกจากนี้แล้วผู้ที่คัดค้านความเชื่อของพิวริตันบางคนเช่น แอนน์ ฮัทชินสันและโรเจอร์ วิลเลียม ตลอดจนพวกแคทอลิก ซึ่งพากันออกไปแสวงหาเสรีภาพทางศาสนา ณ ดินแดนใหม่ ต่างก็มีบทบาทในการเผยแผ่ศาสนาในอาณานิคมทั้ง 13 แห่ง

การเผยแผ่ศาสนาได้กระจายออกไปถึงบริเวณชายแดนและเขตแดนของพวกอินเดียนแดง ในช่วงทศวรรษ 1730 และ 1740 มีการตื่นตัวในเรื่องการฟื้นฟูศรัทธาและความเชื่อต่อพระเจ้า (The Great Awakening) ซึ่งเริ่มต้นขึ้นในทวีปยุโรป และแพร่หลายไปสู่อาณานิคมอเมริกา พวกมิชชันนารีหรือนักเทศน์ของพวกโปรแตสแตนท์กลุ่มต่าง ๆ ได้แข่งกันแสวงบุญด้วยการเทศน์โปรดสัตว์ในดินแดนต่าง ๆ แม้กระทั่งเขตชายแดนที่ทุรกันดาร พวกเขาจะใช้วิธีปลุกเร้าให้ผู้ฟังสำนึกบาป ด้วยการตะโกน ลาปแข่ง หรือชูตะคอก เพื่อให้วิญญาณของผีร้ายที่สิงอยู่หลบหนีไป วิธีนี้ทำให้ผู้คนเกรงกลัวต่อบาปและสำนึกผิด ความพยายามของพวกมิชชันนารีที่มีศรัทธาแน่วแน่ต่อพระเจ้า ทำให้คริสต์ศาสนาแพร่หลายอย่างกว้างขวางทั่วอาณานิคมอเมริกา สังคมอเมริกันจึงเป็นสังคมของผู้เคร่งศาสนา จากสถิติใน ค.ศ. 1775 พบว่ามีชาวอาณานิคมลงทะเบียนเป็นสมาชิกของโบสถ์ต่าง ๆ ถึง 1,857,000 คน จากจำนวนประชากรประมาณ 2,493,000 คน คิดเป็นร้อยละ 74 ของจำนวนชาวอาณานิคมทั้งหมด

การพัฒนาระบบการศึกษา

พวกพิวริตันเป็นผู้ริเริ่มนำระบบการศึกษามาสู่อานานิคมอเมริกา พวกเขาบังคับให้ทุกคนในชุมชนศึกษาคัมภีร์ไบเบิลเพื่อจะได้เป็นชาวคริสต์ที่ดี ดังนั้นจึงสนับสนุนให้ผู้คนอ่านออกเขียนได้ ใน ค.ศ. 1647 อาณานิคมแมสซาชูเซตส์ได้ออกกฎหมายให้ทุกหมู่บ้านหรือเมืองที่มีประชากรจำนวน 50 คราวเรือนจัดตั้งโรงเรียนประถม 1 โรง และที่มีถึง 100 คราวเรือนก็ให้จัดตั้งโรงเรียนมัธยม 1 โรง กฎหมายฉบับนี้ได้ชื่อว่าเป็นการวางรากฐานระบบการศึกษาในสังคมอเมริกัน และเป็นต้นแบบที่อาณานิคมอื่น ๆ เช่น คอนเนกทิคัต ยึดถือเป็นแบบอย่าง

นอกจากระดับการศึกษาภาคบังคับแล้ว พวกพิวริตันยังเป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งการศึกษาระดับอุดมศึกษาอีกด้วย พวกเขาได้ก่อตั้งวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard) ขึ้นที่เมืองบอสตันเป็นแห่งแรกในทวีปอเมริกาเหนือใน ค.ศ. 1636 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมคนที่จะออกไปเป็นผู้เผยแผ่ศาสนา ดังนั้นหลักสูตรจึงเน้นที่วิชาปรัชญา เทววิทยา ภาษากรีก และละติน ต่อมาพวกโปรแตสแตนท์กลุ่มอื่นๆ ได้ก่อตั้งวิทยาลัยในลักษณะเดียวกันนี้อีกหลายแห่ง เช่น วิทยาลัยวิลเลียมและแมรี (William and Mary) ที่อาณานิคมเวอร์จิเนีย (ค.ศ. 1701) และวิทยาลัยพรินซ์ตัน (Princeton) ที่อาณานิคมนิวเจอร์ซีย์ (ค.ศ. 1746) รวมมีสถาบันอุดมศึกษาถึง 9 แห่งในสมัยอาณานิคม ในจำนวนนี้เป็นขององค์กรศาสนาถึง 8 แห่ง

การพัฒนาระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม

พวกพิวริตันมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมในทวีปอเมริกาเหนือ ตั้งแต่แรกก่อตั้งอาณานิคม พวกเขาได้สร้างเมืองซึ่งทำให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ และยังได้อนุญาตให้ผู้ที่อยู่พหุตามมาขยายดินแดนออกไปในลักษณะเชื่อมต่อกับเมืองเดิม จนเกิดเป็นเมือง

ใหม่ที่มิดนสสลายหลัก มีการปลูกต้นไม้ สร้างโบสถ์ และโรงเรียน เมืองที่เกิดขึ้นใหม่ได้เติบโตเป็นอาณานิคมคอนเนทิคัต นอกจากนี้แล้ว พวกเคร่งศาสนาที่แยกตัวออกไปสร้างเมืองใหม่ที่กลายเป็นอาณานิคมโรดไอแลนด์และนิวแฮมเชียร์ ก็ส่งเสริมการพัฒนาระบบการค้าและอุตสาหกรรมของทวีปอเมริกาเหนือด้วย

นอกจากพวกพิวริตันในอาณานิคมนิวอิงแลนด์แล้ว พวกเคร่งศาสนาในอาณานิคมเพนซิลวาเนีย โดยเฉพาะพวกควakers ก็มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจแบบเสรีนิยมในทวีปอเมริกาเหนือ อาณานิคมเพนซิลวาเนียเป็นอาณานิคมที่เปิดรับผู้อพยพทุกคนที่เคร่งศาสนา โดยไม่กีดกันกลุ่มศาสนา จึงมีผู้อพยพจากประเทศยุโรปต่าง ๆ โดยเฉพาะจากเยอรมนี กลุ่มที่สำคัญคือพวกควakers ซึ่งเคร่งศาสนาและขยันขันแข็ง พวกเขาประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ สินค้าเกษตรกรรมสำคัญที่ส่งออกไปขายแถบหมู่เกาะเวสต์อินดีสได้แก่ เนื้อหมู ข้าว และแป้งสาลี นอกจากนี้แล้ว พวกควakers ยังช่วยพัฒนางานด้านช่างฝีมือ เช่นการทำเครื่องเงินและเครื่องมือต่าง ๆ ส่วนชาวเยอรมันและสวิสกลุ่มอื่น ๆ ก็เป็นพวกช่างฝีมือในด้านการถัก ทอ การทำรองเท้า และแกะสลัก อาณานิคมเพนซิลวาเนียจึงมีความเจริญรุ่งเรืองทางการค้าอย่างมาก โดยเฉพาะเมืองฟิลาเดลเฟียได้ชื่อว่าเจริญรุ่งเรืองที่สุดในขณะนั้น

การพัฒนาระบบประชาธิปไตย

อาณานิคมอเมริกันได้ก่อตัวจากอุดมการณ์ประชาธิปไตย ซึ่งได้แก่การแสวงหาเสรีภาพ ความเสมอภาคและการมีส่วนร่วมในสังคมใหม่ ผู้อพยพกลุ่มต่าง ๆ ที่ทยอยมาตั้งบ้านเกิดไปสู่อเมริกาเหนือ ไม่ว่าด้วยเหตุผลในด้านเศรษฐกิจ ศาสนา หรือการเมือง ล้วนเพื่อแสวงหาเสรีภาพ โอกาส และความเสมอภาค พวกเขาต่างตระหนักถึงคุณค่าของประชาธิปไตย และได้ต่อสู้กับความไม่เป็นธรรมต่าง ๆ เพื่อปกป้องสิทธิและเสรีภาพของพวกตนทั้งจากชาวอาณานิคมด้วยกันซึ่งกดขี่และปิดกั้นความเชื่อและการดำเนินชีวิตตามความเชื่อทางศาสนา เป็นเหตุให้ต้องแยกตัวไปแสวงหาเสรีภาพ และก่อตั้งสังคมใหม่ รวมถึงการต่อต้านรัฐสภาอังกฤษซึ่งออกกฎหมายที่ไม่เป็นธรรมต่อพวกเขา นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างชาวอาณานิคมและเมืองแม่ในสงครามประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกัน

วิถีชีวิตของชาวอาณานิคมอเมริกันดำเนินตามครรลองของระบอบประชาธิปไตยด้วย ผู้อพยพสู่อเมริกาเหนือต่างเริ่มต้นชีวิตใหม่ด้วยความหวังที่เปี่ยมด้วยจิตวิญญาณแห่งเสรีภาพ สังคมอเมริกันได้ตอบสนองพวกเขาด้วยการให้โอกาส และให้เผชิญกับความยากลำบากอย่างเท่าเทียมกัน กล่าวคือทุกคนต้องฟันฝ่าอุปสรรคนานัปการด้วยความบากบั่นและอดทนเสมอกัน จนกล่าวได้ว่านอกจากพวกขุนนางที่มาปฏิบัติหน้าที่ต่างพระเนตรพระกรรณพระมหากษัตริย์แห่งอังกฤษและทาสผิวดำแล้ว ทุกคนในอาณานิคมอเมริกาล้วนมีความเสมอภาคกัน ต่างต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดและการมีชีวิตที่ดีกว่า ไม่มีชนชั้น ศักดินาหรือข้าไพร่ พวกเขาได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายที่เป็น

ลายลักษณ์เหมือนกัน มีเสรีภาพที่จะเลือกและแสวงหาโอกาส ตลอดจนกำหนดโชคชะตาของตนเอง ทุกชีวิตไม่ว่าผู้หญิงหรือเด็กต่างก็มีประโยชน์และคุณค่าต่อการสร้างครอบครัวและฐานะของตน เพราะว่าวิถีชีวิตในอาณานิคมอเมริกาได้เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบสังคมใหม่อย่างถ้วนหน้า เป็นความเสมอภาคที่ไม่มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ และความแตกต่างทางเพศมาแบ่งแยก

การปกครองในอาณานิคมอเมริกามีรากฐานจากระบบประชาธิปไตยของอังกฤษ รัฐบาลอังกฤษได้แต่งตั้งผู้ว่าราชการมาปกครองอาณานิคม แต่ก็อนุญาตให้อาณานิคมแต่ละแห่งจัดตั้งรัฐบาลท้องถิ่นมีสถานิติบัญญัติ ซึ่งประกอบด้วยสภาของผู้ช่วยผู้ว่าราชการ (Council) หรือสภาสูง และสภาผู้แทนราษฎร (House of Representatives) หรือสภาล่างทำหน้าที่กำหนดรูปแบบการปกครองตนเอง โดยมีลักษณะแตกต่างกันไปตามสภาพของแต่ละท้องถิ่น อย่างไรก็ตามโดยภาพรวมแล้วทุกอาณานิคมมีวิธีดำเนินการที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้งโดยผู้เลือกตั้งจะต้องเป็นชาวผิวขาว ซึ่งมีคุณสมบัติแตกต่างกันไปในแต่ละอาณานิคม เช่น เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน การเป็นสมาชิกของโบสถ์ ฯลฯ รูปแบบการปกครองในอาณานิคมเช่นนี้เปรียบเสมือนการจำลองระบบการปกครองแบบอังกฤษ ที่แบ่งโครงสร้างของอำนาจการปกครองออกเป็น 3 ส่วน คือส่วนที่ 1 ได้แก่ สถาบันกษัตริย์ (House of Commons) ส่วนที่ 2 คือสภาขุนนาง (House of Lords) และส่วนที่ 3 คือสภาผู้แทนราษฎร ดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

การปกครองในอังกฤษ	การปกครองในอาณานิคมอเมริกา
1. พระมหากษัตริย์	1. ผู้ว่าราชการประจำอาณานิคมซึ่งเป็นตัวแทนของ พระมหากษัตริย์
2. สภาขุนนาง	2. สภาผู้ช่วยผู้ว่าราชการ ฯ
3. สภาผู้แทนราษฎร	3. สภาผู้แทนราษฎร

ชาวอาณานิคมอเมริกามีสิทธิและเสรีภาพในการปกครองตนเองมาตั้งแต่เริ่มต้น ระบบประชาธิปไตยได้หล่อหลอมเข้าเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของพวกเขา ทั้งในแง่อุดมการณ์ การดำรงชีวิต และการกำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตในสังคมของตน สังคมอเมริกันจึงพัฒนาขึ้นมา โดยมีระบอบประชาธิปไตยเป็นรากฐานของความเจริญเติบโตและกลายเป็นเอกลักษณ์ที่เสริมสร้างความเป็น "อเมริกัน" ในเวลาต่อมา

บทที่ 3

ความขัดแย้งในอาณานิคมอเมริกาเหนือ

ความขัดแย้งที่เกิดจากการแข่งขันขยายดินแดนในทวีปอเมริกาเหนือของอาณานิคมอังกฤษและฝรั่งเศสในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ทำให้เกิดสงครามระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศสในดินแดนอเมริกาเป็นผลให้ฝรั่งเศสสูญเสียอาณานิคมส่วนใหญ่ของตนให้กับอังกฤษ นอกจากนี้ระบอบการปกครองอาณานิคมอเมริกาของอังกฤษที่ไม่เปิดโอกาสให้ชาวอาณานิคมมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจก็นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างอาณานิคมกับเมืองแม่ที่ขยายเป็นสงครามประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกา

สงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียนแดง (French and Indian War , 1754-1763)

สาเหตุของสงคราม

ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 16 เป็นต้นมา อังกฤษและฝรั่งเศสต่างแข่งขันขยายอาณานิคมของตนในดินแดนอเมริกาเหนือ ทำให้มีการปะทะกันหลายครั้ง โดยเฉพาะเมื่อเกิดสงครามระหว่างอังกฤษกับฝรั่งเศสในทวีปยุโรป ต่อมาในทศวรรษ 1740 ชาวอาณานิคมอังกฤษซึ่งมีทั้งเกษตรกร พ่อค้าชนลัทธิ นักการธนาคาร และบริษัทเอกชนที่ทำธุรกิจจัดสรรที่ดินต่างพากันขยายดินแดนไปทางชายแดนด้านตะวันตก โดยข้ามเทือกเขาแอปพาเลเชียนเข้าไปจับจองดินแดนบริเวณที่ราบลุ่มด้านตะวันตกของแม่น้ำมิสซิสซิปปี จึงเกิดการเผชิญหน้ากับฝรั่งเศสซึ่งอ้างสิทธิ์เหนือดินแดนดังกล่าว

อาณานิคมของฝรั่งเศสในอเมริกาเหนือ โดยเฉพาะดินแดนลุยเซียนาทางตะวันออกของแม่น้ำมิสซิสซิปปีมีพื้นที่กว้างใหญ่มากกว่าอาณานิคมอังกฤษ 13 แห่งรวมกัน แต่ฝรั่งเศสมีพลเมืองและกำลังทหารที่คุ้มครองดินแดนของตนน้อย ส่วนค่ายทหารแต่ละแห่งก็ห่างกันหลายร้อยกิโลเมตร ดังนั้นจึงเป็นพันธมิตรกับพวกอินเดียนแดงตั้งแต่ ค.ศ. 1609 เพื่ออาศัยกำลังของพันธมิตรคุ้มครองดินแดนของตนจากการขยายตัวของอังกฤษ

อินเดียนแดงหลายเผ่าเป็นศัตรูกับอังกฤษมาตั้งแต่ต้นจึงยินดีช่วยเหลือฝรั่งเศส เนื่องจากอังกฤษยึดครองดินแดนของพวกอินเดียนแดงเพื่อก่อตั้งอาณานิคมของตน จนเกิดสงครามกับอินเดียนแดงเผ่าต่างๆที่พยายามโจมตีอาณานิคมของชาวอังกฤษ แต่อังกฤษได้รับชัยชนะเสมอ เนื่องจากมีอาวุธที่เหนือกว่า ดังนั้นพวกอินเดียนแดงจึงถือว่าอังกฤษเป็นศัตรูและช่วยฝรั่งเศสป้องกันไม่ให้อังกฤษรุกล้ำเข้าไปในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำหุบเขาโอไฮโอ

เหตุการณ์สงคราม

ระหว่างค.ศ. 1753–1754 ฝรั่งเศสได้สร้างค่ายทหารขึ้นหลายแห่งในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำหุบเขาโอไฮโอ เพื่อยับยั้งไม่ให้อังกฤษขยายดินแดนเข้าไปในดินแดนที่เป็นกรณีพิพาท ทางฝ่ายอังกฤษจึงสร้างค่ายทหารขึ้นบ้างเพื่อคุ้มครองพลเมืองของตนในค.ศ. 1754 แต่ถูกกองทหารของฝรั่งเศสและพวกอินเดียนแดงโจมตี สงครามเกิดขึ้นตั้งแต่ค.ศ. 1754 และขยายต่อเนื่องไปอีกหลายปี ฝ่ายอาณานิคมอังกฤษมี จอร์จ วอชิงตัน (George Washington) ชาวเมืองเวอร์จิเนียเป็นผู้นำคนสำคัญ

ในระยะแรกของสงคราม ฝรั่งเศสเป็นฝ่ายได้เปรียบ เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากอินเดียนแดง ประกอบกับอาณานิคมอังกฤษแต่ละแห่งขาดการร่วมมือกัน เพราะต่างพยายามป้องกันชายแดนของตนมากกว่าจะสนใจช่วยเหลืออาณานิคมอื่น

ระหว่างค.ศ. 1755–1756 รัฐบาลอังกฤษได้ส่งกองทหารไปยังดินแดนอเมริกาเพื่อช่วยเหลือชาวอาณานิคมของตน แต่ไม่สามารถเอาชนะฝรั่งเศสได้ จนกระทั่งในค.ศ. 1757 รัฐสภาอังกฤษได้แต่งตั้ง วิลเลียม พิตต์ (William Pitt) เป็นนายกรัฐมนตรีอังกฤษคนใหม่ ซึ่งส่งผลกระทบที่สำคัญต่อสงครามในทวีปอเมริกาเหนือ

พิตต์ได้ส่งกองทัพขนาดใหญ่พร้อมผู้บัญชาการทหารระดับนายพลฝีมือดีหลายคนรวมทั้งอาเธอร์ โบลเพอร์ และเสบียงอาหารจำนวนมากไปยังอเมริกา พร้อมกันนั้นได้ขอความสนับสนุนจากอาณานิคมทั้ง 13 แห่งในด้านกำลังพลและเงินสนับสนุน และยังขอให้อินเดียนแดงเผ่าอิโรควอยส์ซึ่งเป็นศัตรูของฝรั่งเศสร่วมเป็นพันธมิตร กองทัพอังกฤษเริ่มโจมตีดินแดนแคนาดาของฝรั่งเศสด้วยการส่งเรือรบจำนวน 40 ลำ พร้อมด้วยทหารอังกฤษ 9,000 คนและชาวอาณานิคมอีก 500 คนเข้าล้อมที่มั่นของฝรั่งเศสที่ลุยส์เบิร์ก (Louisburg) บนปากแม่น้ำเซนต์ลอว์เรนซ์ ฝรั่งเศสไม่สามารถรักษาที่มั่นสำคัญแห่งนี้ได้ จึงยอมจำนนต่ออังกฤษในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1758 ชัยชนะในครั้งนั้นนอกจากช่วยให้อังกฤษได้ควบคุมเส้นทางเข้าออกแม่น้ำเซนต์ลอว์เรนซ์ของฝรั่งเศสแล้ว ยังสร้างขวัญและกำลังใจให้กับฝ่ายอังกฤษอีกด้วย หลังจากนั้นกองทัพอังกฤษสามารถเอาชนะและรุกเข้าไปยึดดินแดนในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำหุบเขาโอไฮโอได้ทั้งหมด ต่อมาได้ขยายขึ้นไปทางแคนาดา และยึดได้เมืองควิเบกซึ่งเป็นเมืองสำคัญของฝรั่งเศสในค.ศ. 1760

สงครามระหว่างอังกฤษกับฝรั่งเศสและอินเดียนแดงยุติลงหลังการทำสนธิสัญญาปารีส (Paris Treaty) ระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1763 ฝรั่งเศสยกแคนาดาและดินแดนทางด้านตะวันออกของแม่น้ำมิสซิสซิปปี ยกเว้นเมืองนิวออร์ลีน (New Orleans) ให้แก่อังกฤษ ส่วนเมืองนิวออร์ลีนและดินแดนลุยเซียนาซึ่งอยู่ระหว่างเทือกเขาร็อกกี และแม่น้ำ

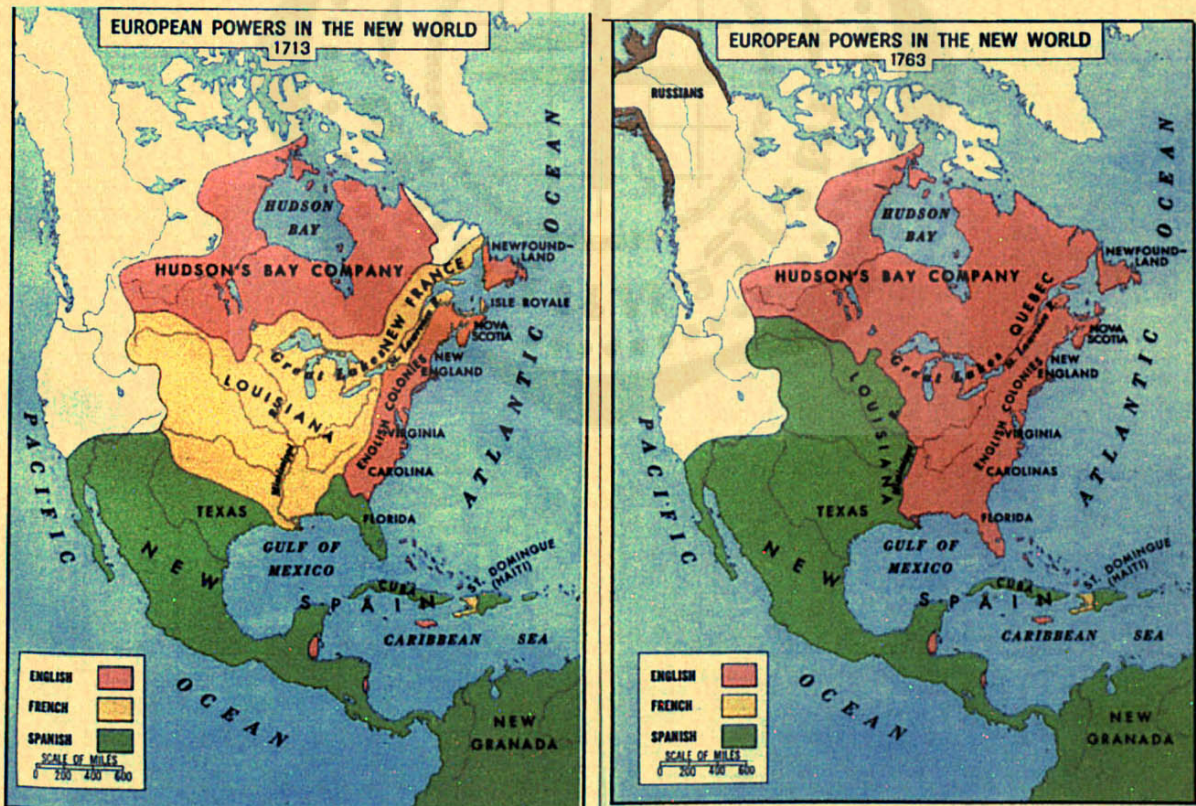
มิสซิสซิปปีนั้น ฝรั่งเศสยกให้แก่สเปนซึ่งเป็นพันธมิตรช่วยฝรั่งเศสต่อต้านการขยายอิทธิพลของอังกฤษในทวีปอเมริกา

ผลของสงคราม

ชัยชนะของอังกฤษในสงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียแดงนำการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่มาสู่ทวีปอเมริกาเหนือ กล่าวคือ

ประการแรก ทำให้อังกฤษได้ครอบครองดินแดนส่วนใหญ่ในอเมริกาและทำให้ชาวอาณานิคมอังกฤษขยายดินแดนออกไปทางตะวันตกอย่างกว้างขวางตั้งแต่เทือกเขาแอปพาเลเชียนจนถึงแม่น้ำมิสซิสซิปปี

ประการที่สอง ประสบการณ์จากการทำสงครามเพื่อป้องกันดินแดนของตนเองที่เรียนรู้ยุทธศาสตร์การรบจากกองทัพอังกฤษ ทำให้ชาวอาณานิคมอังกฤษมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของพวกเขาและมีความเป็นเอกภาพเพิ่มมากขึ้น

แผนที่เปรียบเทียบการขยายดินแดนของอังกฤษและฝรั่งเศส ระหว่างก่อนและหลังสงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียแดง

ที่มาของภาพ : Hammond (1994). UNITED STATES HISTORY ATLAS

ประการที่สาม สงครามก่อให้เกิดหนี้สินจำนวนมหาศาล ซึ่งอังกฤษคิดว่าชาวอาณานิคมควรจะช่วยแบกรับภาระนั้น

ประการสุดท้าย สงครามที่เกิดขึ้นทำให้อังกฤษเห็นความสำคัญของอาณานิคมอเมริกาที่อยู่ทางไกล และทบทวนนโยบายปกครองอาณานิคมให้เป็นแบบแผนเดียวกันกับอาณานิคมอื่นๆ ของอังกฤษ

ความขัดแย้งระหว่างอาณานิคมอังกฤษกับเมืองแม่

ความขัดแย้งระหว่างอาณานิคมอังกฤษกับเมืองแม่เกิดจากการต่อต้านการปกครองของอังกฤษในอาณานิคมหลังสงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียนแดง เนื่องจากอังกฤษพัฒนาระบบจักรวรรดิและเข้มงวดในการปกครองอาณานิคมอเมริกา เป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดและทางการเมือง จนกระทั่งถึงจุดแตกหัก

สาเหตุที่นำไปสู่การต่อต้านการปกครองของอังกฤษในอาณานิคม

การต่อต้านการปกครองของอังกฤษเกิดจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการคือการปฏิรูปการปกครองอาณานิคมและปฏิกิริยาที่เกิดจากความเชื่อมั่นในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยของชาวอาณานิคม

การปฏิรูปการปกครองอาณานิคม

แต่เดิมอังกฤษใช้กฎหมายพาณิชย์นาวี (Navigation Acts) ปกครองอาณานิคมอเมริกา กฎหมายฉบับนี้ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจแบบพาณิชย์นิยม (Mercantilism) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้อาณานิคมส่งเสริมความมั่งคั่งแก่เมืองแม่ สาเหตุสำคัญของกฎหมายพาณิชย์นาวีคือ

1. กำหนดให้การบรรทุกสินค้าขาเข้าและสินค้าส่งออกจากอาณานิคมใช้เฉพาะเรือที่ต่อขึ้นในอังกฤษและมีพ่อค้าอังกฤษหรือพ่อค้าในอาณานิคมเป็นเจ้าของเท่านั้น
2. สินค้าที่ส่งไปจากยุโรปจะต้องแวะขนถ่ายที่เมืองท่าของอังกฤษก่อนส่งไปยัง อาณานิคมอเมริกา
3. สินค้าขาออกของอาณานิคมประเภท "เบ็ดเตล็ด" (enumerated articles) ซึ่งเป็นพวกวัตถุดิบ เช่น กากน้ำตาล ขนสัตว์ หนังสัตว์ คราม ฝ้าย ยาสูบ ฯลฯ ต้องส่งไปขายที่อังกฤษเท่านั้น เพื่อให้พ่อค้าอังกฤษได้ผูกขาด และนำไปผลิตเพื่อส่งกลับไปยังอาณานิคมอีก

นอกจากการบังคับใช้กฎหมายพาณิชย์นาวีแล้ว อังกฤษไม่ได้เข้าไปครองอาณานิคมอเมริกาโดยตรง เพียงแต่ส่งผู้ว่าราชการซึ่งเปรียบเสมือนผู้แทนพระองค์พระมหากษัตริย์อังกฤษไปประจำอยู่ที่อาณานิคม โดยชาวอาณานิคมไม่มีผู้แทนของตนในรัฐสภาอังกฤษ อย่างไรก็ตามชาวอาณานิคมก็ไม่เรียกร้องสิทธินี้แต่อย่างใด เนื่องจากพวกเขาได้รับอนุญาตให้ปกครองตนเองอยู่แล้ว

ต่อมาเมื่ออังกฤษได้รับชัยชนะในสงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียนแดงแล้ว ก็ได้ครอบครองดินแดนในทวีปอเมริกาเหนือเพิ่มมากขึ้น จึงมีนโยบายปฏิรูปการปกครองอาณานิคมในทวีปอเมริกาเหนือให้เป็นแบบแผนเดียวกับการปกครองจักรวรรดิอังกฤษ (British Empire) เป็นผลให้การปกครองอาณานิคมอเมริกาเข้มงวดขึ้นจากเดิมที่เคยมีอิสระในการปกครองตนเอง นอกจากนี้การที่อังกฤษต้องทำสงครามกับฝรั่งเศสหลายแห่งทั้งในยุโรป เอเชีย และอเมริกา ก็ทำให้อังกฤษมีหนี้สินสูงถึง 137 ล้านปอนด์ และต้องชำระดอกเบี้ยปีละ 5 ล้านปอนด์ เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีของอังกฤษในขณะนั้นซึ่งมีเพียงปีละ 8 ล้านปอนด์แล้ว นับว่ารัฐบาลอังกฤษต้องรับภาระหนี้สินหนักมาก ประกอบกับอังกฤษมีนโยบายให้คงกองกำลังทหารที่ส่งไปรบระหว่างสงครามไว้ที่อาณานิคมเพื่อดูแลดินแดนที่ยึดได้จากฝรั่งเศส จึงต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มอีกปีละ 400,000 ปอนด์ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลอังกฤษจึงพิจารณาว่าเป็นหน้าที่ของอาณานิคมที่ต้องช่วยแบ่งเบาภาระของเมืองแม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าใช้จ่ายของกองทหารอังกฤษที่ประจำอยู่ในอาณานิคม

อังกฤษได้ออกกฎหมายเรียกเก็บภาษีอากรนานาชนิดจากอาณานิคมอเมริกาเพิ่มขึ้น ที่สำคัญได้แก่

พระราชบัญญัติน้ำตาล (Sugar Act) ค.ศ. 1763 เพื่อป้องกันการลักลอบนำเข้ากากน้ำตาลจากหมู่เกาะเวสต์อินดีนของฝรั่งเศส รัฐบาลอังกฤษจึงให้ลดภาษีกากน้ำตาลจากเดิมแกลลอนละ 6 เพนนี เหลือเพียงแกลลอนละ 3 เพนนี แต่ให้เก็บภาษีนำเข้าสินค้าต่าง ๆ จากดินแดนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เกาะอังกฤษซึ่งได้แก่ เสื้อผ้า น้ำตาล กาแฟ และเหล้าองุ่น

พระราชบัญญัติอากรแสตมป์ (Stamp Act) ค.ศ. 1765 กำหนดให้ชาวอาณานิคมเสียภาษีโดยการติดอากรแสตมป์ในหนังสือสัญญา ใบอนุญาต สิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ และประกาศนียบัตร กฎหมายฉบับนี้มีผลกระทบต่อชาวอาณานิคมทุกระดับในสาขาอาชีพต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกทนายความและหนังสือพิมพ์

พระราชบัญญัติเลี้ยงดูทหาร (Quartering Act) ค.ศ. 1765 เป็นกฎหมายที่บังคับให้ชาวอาณานิคมรับผิดชอบจัดหาที่พักและเสบียงอาหารให้กับกองทหารอังกฤษทั้งในขณะเคลื่อนทัพและขณะประจำการในยามปกติ ทำให้ชาวอาณานิคมเกิดความไม่ไว้วางใจและหวาดระแวงอังกฤษ รวมทั้งต่อต้านกองทหารอังกฤษ

พระราชบัญญัติทาวน์เซนด์ (Townsend Act) ค.ศ. 1767 ให้จัดเก็บภาษีสินค้าขาเข้าจากสินค้าประเภทต่าง ๆ เช่น แก้ว กระดาษ ใบชา ตะกั่ว สีทาบ้าน และสีย้อมผ้า กฎหมายฉบับนี้ทำให้ชาวอาณานิคมรวมตัวกันผิวกำลังต่อต้านสินค้าอังกฤษ และนำไปสู่การที่เผชิญหน้ากันในเวลาต่อมา

ปฏิกริยาของชาวอาณานิคม

ชาวอาณานิคมคุ้นเคยกับการปกครองตนเอง ในระบอบประชาธิปไตยมาตั้งแต่แรกตั้งอาณานิคม จึงไม่ยอมรับการใช้อำนาจปกครองโดยตรงของจักรวรรดิอังกฤษ โดยที่พวกเขาไม่มีส่วนร่วม รวมทั้งเห็นว่าการออกกฎหมายนั้นไม่เป็นธรรมต่อชาวอาณานิคม อนึ่งการที่ชาวอาณานิคมมีบทบาทสำคัญในการต่อสู้ร่วมกับกองทหารอังกฤษในระหว่างสงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียจนได้รับชัยชนะ พวกเขาจึงตระหนักถึงความสามารถของตนเองและเชื่อมั่นว่าจะสามารถคุ้มครองตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพากองทหารอังกฤษ ดังนั้นเมื่อรัฐสภาอังกฤษผ่านกฎหมายซึ่งบังคับให้ชาวอาณานิคมปฏิบัติตามจึงเกิดการต่อต้านอำนาจการปกครองของอังกฤษ ซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นและนำไปสู่สงครามประกาศอิสรภาพในค.ศ. 1776

การต่อต้านการปกครองของอังกฤษ

ชาวอาณานิคมได้ต่อต้านอำนาจปกครองของอังกฤษเป็นครั้งแรกในค.ศ. 1765 เมื่ออังกฤษประกาศใช้พระราชบัญญัติอากรแสตมป์ ค.ศ. 1765 ในอาณานิคมอเมริกา นอกจากการเขียนบทความและใบปลิวโจมตีกฎหมายฉบับนี้แล้ว ชาวอาณานิคมในเมืองต่าง ๆ ยังรวมกลุ่มประท้วงและก่อการจลาจล พวกเขาเรียกตัวเองว่า “บุตรแห่งเสรีภาพ” (Sons of Liberty) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางเช่น เจ้าของร้านขายของ ช่างพิมพ์ ช่างเทคนิค และพ่อค้าปลีก โดยดำเนินการต่อต้านรัฐบาลอังกฤษในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เผาที่ทำกาของรัฐบาล บังคับให้ร้านขายอากรแสตมป์หยุดกิจการ รณรงค์ไม่ให้พ่อค้าและผู้พิพากษาใส่ใจเรื่องการปิดอากรแสตมป์ในเอกสารต่างๆ และสร้างเครือข่ายต่อต้านการปิดอากรแสตมป์ในอาณานิคมทุกแห่ง เป็นเหตุให้รัฐบาลอังกฤษต้องประกาศยกเลิกกฎหมายฉบับนี้ใน ค.ศ. 1766 ทั้งที่เพิ่งประกาศใช้ได้เพียงปีเดียว

ในค.ศ. 1768 บรรดาพ่อค้าตามเมืองท่าต่าง ๆ ในอาณานิคมได้ต่อต้านพระราชบัญญัติทาว์นเซนต์ ด้วยการค้าบาตรสินค้าอังกฤษ โดยมีกลุ่มพ่อค้าเมืองบอสตันเป็นแกนนำ และร่วมกันงดนำเข้าสินค้าจากอังกฤษ แม้ว่าอังกฤษจะยินยอมอ่อนข้อด้วยการยกเลิกพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่การคว่ำบาตรก็ดำเนินต่อไป ทำให้อังกฤษสูญเสียผลประโยชน์อย่างมหาศาล ในปีเดียวกันนั้นสภาผู้แทนราษฎรของอาณานิคมแมสซาชูเซตส์ ได้ออกจดหมายเวียนถึงสภานิติบัญญัติของอาณานิคมต่าง ๆ ว่า พระราชบัญญัติทาว์นเซนต์เป็น โฆษณา เพราะไม่มีผู้แทนของชาวอาณานิคมอยู่ในรัฐสภาอังกฤษ (“No taxation without representation”) รัฐบาลอังกฤษออกคำสั่งให้สภาของแมสซาชูเซตส์ยกเลิกจดหมายเวียนดังกล่าว แต่สภาฯ กลับลงมติยืนยันด้วยคะแนนเสียงส่วนใหญ่ ดังนั้นผู้ว่าราชการประจำอาณานิคมแมสซาชูเซตส์ จึงสั่งปิดรัฐสภาแมสซาชูเซตส์ เป็นเหตุให้เกิดการจลาจลรุนแรงทั่วอาณานิคม จนกระทั่งรัฐบาลอังกฤษส่งกองทหารอังกฤษมาประจำที่เมืองบอสตัน

กองทหารอังกฤษทำให้ความขัดแย้งระหว่างอาณานิคมและเมืองแม่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ชาวบอสตันถือว่ากองทหารอังกฤษเป็นสัญลักษณ์ของเผด็จการที่กดขี่อาณานิคม จึงพากันต่อต้านอย่างรุนแรง จนเกิดการปะทะกันขึ้นในวันที่ 5 มีนาคม ค.ศ. 1770 ในกรณีสังหารหมู่ที่บอสตัน (The Boston Massacre) มีชาวบอสตันเสียชีวิต 5 คน และบาดเจ็บสาหัสอีกหลายคน เหตุการณ์ครั้งนี้มีการไต่สวนและลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้อง แต่ความรู้สึกหวาดระแวงและต่อต้านอังกฤษก็มีได้ลดลง

ในค.ศ. 1773 รัฐบาลอังกฤษได้ออกพระราชบัญญัติใบชา (Tea Act) เพื่อสนับสนุนบริษัทอินเดียตะวันออกของอังกฤษซึ่งกักตุนใบชาไว้ถึง 17 ล้านปอนด์ให้นำไปขายยังอาณานิคมอเมริกาโดยเสียภาษีนำเข้าต่ำเพื่อให้ใบชาของบริษัทมีราคาถูกกว่าใบชาที่ลักลอบนำเข้า และเพื่อช่วยค้ำจุนสถานะทางเศรษฐกิจที่ใกล้จะล้มละลายของบริษัท ชาวอาณานิคมได้ต่อต้านพระราชบัญญัติฉบับนี้เพราะเกรงว่าจะนำไปสู่การผูกขาดสินค้าอื่นๆ ในอาณานิคม ดังนั้นเมื่อเรือสินค้าจำนวน 3 ลำบรรทุกใบชาเข้ามายังท่าเรือเมืองบอสตัน ชาวอาณานิคมกลุ่มหนึ่งนำโดย แซมวเอล แอดัมส์ (Samuel Adams) จึงปลอมตัวเป็นอินเดียแดงและขึ้นไปบนเรือขนใบชาโยนทิ้งทะเล เหตุการณ์ครั้งนี้มีชื่อว่า “งานเลี้ยงน้ำชาที่บอสตัน” (The Boston Tea Party)

อังกฤษได้ส่งลงโทษอาณานิคมแมสซาชูเซตส์อย่างรุนแรง โดยออกพระราชบัญญัติ 3 ฉบับเรียกรวมว่า “พระราชบัญญัติบังคับ” (Coercive Acts or Intolerable Acts) ในค.ศ. 1774 ประกอบด้วย

1. ให้แมสซาชูเซตส์ชดใช้ค่าเสียหายทั้งหมดและสั่งปิดเมืองท่าบอสตันจนกว่าจะชดใช้ค่าเสียหายทั้งหมด

พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการบีบคั้นแมสซาชูเซตส์ทางเศรษฐกิจ เนื่องจากบอสตันเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของอาณานิคมแห่งนี้

2. แก้ไขระบบการบริหารอาณานิคมแมสซาชูเซตส์ โดยให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งแมสซาชูเซตส์มาจากการแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์อังกฤษ แทนการเลือกตั้งจากชาวอาณานิคมโดยตรง นอกจากนี้ยังไม่อนุญาตให้ชาวอาณานิคมเลือกตั้งผู้พิพากษาของตนเอง แต่เป็นการแต่งตั้งจากนายอำเภอชาวอังกฤษ รวมทั้งไม่อนุญาตให้เมืองต่างๆ ในอาณานิคมแมสซาชูเซตส์จัดประชุมการเมืองตามปกติ

พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการลดรอนสิทธิเสรีภาพและระบอบประชาธิปไตยของชาวอาณานิคม ซึ่งได้รับมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งอาณานิคม

3. แต่งตั้งให้ ทอมัส เกจ (Thomas Gage) ผู้บัญชาการทหารอังกฤษประจำอาณานิคมเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการไต่สวนทหารและข้าราชการที่ถูกตั้งข้อหาอาชญากรรม รวมทั้งอนุญาตให้โอนคดีเหล่านี้ไปไต่สวนที่อังกฤษได้

กฎหมายฉบับนี้ถือว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ทหารอังกฤษรังแกชาวอาณานิคม เนื่องจากผู้กระทำความผิดไม่ต้องขึ้นศาลของชาวอาณานิคมอีกต่อไป

นอกจากกฎหมายทั้ง 3 ฉบับแล้ว อังกฤษยังถือโอกาสออกพระราชบัญญัติเพิ่มเติมอีก 2 ฉบับคือ

1. Quartering Acts เป็นพระราชบัญญัติจัดหาที่พักของทหาร อนุญาตให้ทหารอังกฤษเข้าพักอาศัยในบ้านของเอกชน โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่จัดหาให้เหมาะสม

พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับทุกอาณานิคม จึงเพิ่มความรู้สึกต่อต้านอังกฤษในหมู่ชาวอาณานิคมอย่างมาก

2. The Quebec Act of 1774 เป็นพระราชบัญญัติขยายดินแดนของมลฑลควิเบกในแคนาดา ที่อนุญาตให้ชาวอาณานิคมในควิเบกซึ่งมีทั้งพวกเชื้อสายฝรั่งเศส และแคทอลิกอพยพลงมาตั้งถิ่นฐานในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำหุบเขาโอไฮโอ

พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการขัดขวางการขยายดินแดนของชาวอาณานิคมอเมริกา โดยเฉพาะผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินและบริษัทเอกชนที่เข้าไปลงทุนจัดสรรที่ดินเพื่อเก็งกำไร ทำให้กระแสการต่อต้านอังกฤษขยายออกไปอย่างกว้างขวาง ชาวอาณานิคมกล่าวหาว่ารัฐบาลอังกฤษพยายามขีดเส้นอาณานิคมของพวกเขาไม่ให้ขยายออกไป เพื่อให้สะดวกต่อการควบคุม

พระราชบัญญัติเหล่านี้แสดงถึงการใช้อำนาจสิทธิขาดของอังกฤษเหนืออาณานิคมอเมริกา ชาวอาณานิคมถือว่าการยอมรับกฎหมายเหล่านี้ เปรียบเสมือนการยอมรับอธิปไตยของอังกฤษเหนือพวกตน จึงรวมตัวต่อสู้และเป็นจุดเริ่มต้นของการเผชิญหน้ากับเมืองแม่โดยตรง

การต่อสู้เพื่อเอกราชของชาวอเมริกัน

จุดเริ่มต้นของสงคราม

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1774 ผู้แทนของอาณานิคมต่าง ๆ ได้เข้าร่วมประชุมสภาแห่งทวีปครั้งที่ 1 (First Continental Congress) ณ เมืองฟิลาเดลเฟีย เพื่อหารือเกี่ยวกับการใช้อำนาจบังคับของอังกฤษ ที่ประชุมได้ลงมติให้เลิกค้าขายกับอังกฤษ ซึ่งรวมถึงการห้ามนำเข้าสินค้าอังกฤษ การบริโภคสินค้าอังกฤษ และการส่งสินค้าไปขายยังประเทศอังกฤษ นอกจากนี้ยังได้มีมติให้ฎีกาถวายพระเจ้าจอร์จที่ 3 (George III) แห่งอังกฤษเพื่อทรงแก้ไขสถานการณ์ที่ตึงเครียด และให้

จัดหากำลังป้องกันตนเอง แต่รัฐบาลอังกฤษกลับถือว่าชาวอาณานิคมกำลังคิดกบฏ และสั่งให้ปราบปรามคลังสรรพาวุธของชาวอาณานิคม

ในวันที่ 18 เมษายน ค.ศ. 1775 กองทหารอังกฤษที่บอสตันได้เดินทางไปยังคลังสรรพาวุธของชาวอาณานิคมที่เมืองคอนคอร์ด (Concord) และได้ปะทะกับชาวอาณานิคมที่สมรภูมิเมืองเล็กซิงตัน (Lexington) บนเส้นทางสู่คอนคอร์ด และที่สมรภูมิกอนคอร์ด การปะทะกันครั้งนี้ อังกฤษต้องสูญเสียทหารจำนวนหนึ่งและไม่สามารถยึดอาวุธใด ๆ ของฝ่ายอาณานิคมได้ เหตุการณ์ครั้งนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นของสงครามปฏิวัติของชาวอเมริกัน ค.ศ. 1775 – 1783 (American Revolution War, 1775-1783)

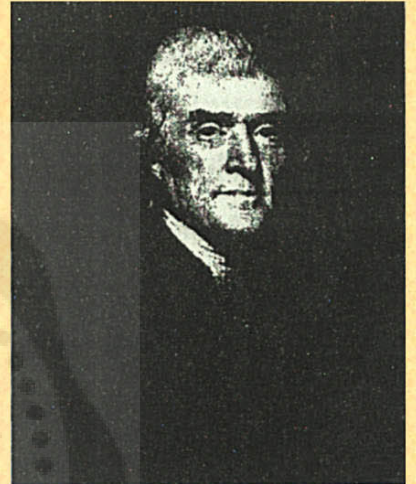
สภาแห่งทวีปได้จัดการประชุมครั้งที่ 2 ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1775 ที่ประชุมได้แต่งตั้งให้จอร์จ วอชิงตัน (George Washington) ดำรงตำแหน่งแม่ทัพของกองทัพแห่งทวีป ในขณะเดียวกันก็ได้ถวายฎีกาต่อพระเจ้าจอร์จที่ 3 ว่าชาวอาณานิคมยังคงจงรักภักดีต่อเมืองแม่ ไม่ต้องการแยกตัว แต่พระเจ้าจอร์จที่ 3 ทรงกริ้ว และให้ปราบปรามชาวอาณานิคมอเมริกาอย่างเด็ดขาด เนื่องจากในเดือนมิถุนายน ปีเดียวกันนั้น ชาวอาณานิคมได้ขยายการรบในยุทธการที่บังเกอร์ฮิลล์ (Battle of Bunker Hill) ทำให้ทหารอังกฤษเสียชีวิตและบาดเจ็บสาหัสหลายร้อยคน

การประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกัน

ในขณะนั้นได้มีบทความของปัญญาชนหลายคนชี้แจงให้ชาวอาณานิคมที่ยังจงรักภักดีต่ออังกฤษ เห็นว่าการทำสงครามประกาศอิสรภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชาวอเมริกันผู้ต้องการสิทธิและเสรีภาพ บุคคลสำคัญคือ ทอมัส เพน (Thomas Plaine) นักทฤษฎีการเมืองชาวอังกฤษผู้อพยพมาสู่อเมริกาได้เพียง 2 ปี เพนได้เขียนจุลสารเรื่อง "Common Sense" ซึ่งให้เห็นถึงคุณประโยชน์และความจำเป็นของการเป็นอิสระจากอังกฤษทั้งในด้านเศรษฐกิจและการเมือง มีข้อความสำคัญที่ปลุกเร้าความรู้สึกนึกคิดของชาวอเมริกา เช่น "...ถึงเวลาที่ต้องแยกจากกัน อังกฤษและอเมริกาอยู่ห่างกันแสนไกล อเมริกาจึงเข้มแข็งด้วยตนเอง และข้อพิสูจน์ตามธรรมชาติชี้ว่า พระเจ้าไม่เคยคาดหวังให้ผู้นึงผู้นี้ครอบงำผู้อื่น ..." ("TIS TIME TO PART" England and America are separated by a very great distance . That is itself strong and natural proof that God never expected one to rule over the other") งานเขียนของเพนมีอิทธิพลต่อความคิดของชาวอเมริกันมาก และเป็นที่ยินยอมอย่างแพร่หลาย ได้รับการตีพิมพ์ซ้ำอยู่เนือง ๆ โดยเฉพาะในค.ศ. 1776 มีการพิมพ์ซ้ำถึง 25 ครั้ง

ในวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1776 สภาแห่งภาคพื้นทวีปครั้งที่ 2 ได้ประกาศแต่งตั้ง คณะกรรมการร่างคำประกาศอิสรภาพ (The Declaration of Independence) มี ทอมัส เจฟเฟอร์สัน (Thomas Jefferson) นักการเมืองจากเวอร์จิเนียเป็นประธานกรรมการร่างคำประกาศ คณะกรรมการประกอบด้วย เบนจามิน แฟรงกลิน (Benjamin Franklin) จากเพนซิลวาเนีย จอห์น แอดัมส์ (John Adams) จากแมสซาชูเซตส์ รอเจอร์ เชอร์แมน (Roger Sherman) จาก คอนเนทิคัต และรอเบิร์ต ลิฟวิงสตัน (Robert Livingston) จากนิวยอร์ก อีก 3 วันต่อมา คือในวันที่ 4 กรกฎาคม ทอมัส เจฟเฟอร์สัน ประธานคณะกรรมการร่างคำประกาศอิสรภาพ ได้อ่านคำประกาศอิสรภาพ ในที่ประชุมสภาแห่งทวีปครั้งที่ 2 จึงถือเอาวันที่ 4 กรกฎาคมของทุกปีเป็นวันชาติสหรัฐอเมริกา ส่วนคำประกาศอิสรภาพซึ่งมีพื้นฐานมาจากปรัชญาของ จอห์น ล็อก (John Locke) ที่ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียมของมนุษย์ ก็กลายเป็นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยในอเมริกา โดยมีเนื้อหาบางส่วนดังนี้

ทอมัส เจฟเฟอร์สัน

ที่มาของภาพ :

Graff, Henry F. (1985) This Great Nation ...

คำประกาศอิสรภาพ

ในกระแสแห่งเหตุการณ์ของมวลมนุษยชาติ ได้บังเกิดความจำเป็นที่ประชาชนเหล่านั้นจะต้องทำลายพันธกรณีทางการเมือง ที่ทำให้ตนต้องผูกพันอยู่กับประชาชนเหล่านั้นให้สิ้นไป และจะก่อให้เกิดซึ่งสถานที่เป็นเอกเทศและเท่าเทียมกันตามอำนาจแห่งกฎธรรมชาติ และธรรมชาติที่พระเจ้าเป็นผู้เป็นเจ้าของได้กำหนดไว้ให้เป็นหลักปฏิบัติ มวลมนุษยชาติ ในบรรดาประชาชาติในผืนพิภพนี้ย่อมเป็นการจำเป็นที่ประชาชนเหล่านั้นจะต้องแสวงถึงสาเหตุที่บังคับให้ตนต้องดิ้นรนแบ่งแยกออกมาไว้ให้ปรากฏ ณ ที่นี้เรายึดถือข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นที่ประจักษ์แจ้งในตัวเองมนุษย์ทุกคนได้รับการสร้างสรรค์ขึ้นมาโดยเท่าเทียมกันและพระเจ้าผู้สร้างได้มอบสิทธิบางประการที่มีอนุญาตให้ผู้ใดล่วงละเมิด และไม่ให้ใครยกย่ายให้แก่ผู้ใดอีกด้วย สิทธิเหล่านี้ได้แก่ สิทธิในชีวิต เสรีภาพ และการแสวงหาความสุข ในการที่จะปกป้องคุ้มครองสิทธิเหล่านี้ จึงได้มีการสถาปนารัฐบาลขึ้นมา โดยให้รัฐบาลได้รับอำนาจโดยชอบธรรมจากความยินยอม

ของผู้ที่ยอมอยู่ใต้การปกครองนั้น ตราบเมื่อรัฐบาลแบบใดแบบหนึ่ง ได้กลายเป็นแบบที่ทำลายจุดมุ่งหมายเหล่านี้แล้ว ตราบนั้น ย่อมเป็นสิทธิของประชาชนที่จะเปลี่ยนแปลงหรือล้มล้างรัฐบาลแบบนั้นเสีย แล้วสถาปนารัฐบาลขึ้นใหม่ให้มีหลักการและอำนาจที่จะอำนวยความสะดวก และความผาสุกแก่ตนให้ได้มากที่สุด ความฉลาดรอบคอบเท่านั้นที่จะช่วยให้รัฐบาลดำรงอยู่ได้นาน เพราะจากประสบการณ์ของมนุษย์โดยทั่วไปแสดงให้เห็นโดยตลอด มาว่า มนุษยชาติมักจะยอมอดทนต่อความชั่วร้ายที่ล่อลวงละเมิดสิทธิธรรมชาติของตนนั้น หากยังพอดทนได้ มากกว่าที่จะถือสิทธิเข้าทำลายล้างการปกครองที่ตนเคยชินอยู่ แต่ถ้าหากมีการใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือมีการปล้นสิทธิธรรมชาติของประชาชนไปโดยไม่ขาดสาย และกระทำซ้ำซากอยู่เรื่อยไปจนเห็นแจ้งชัดว่า รัฐบาลนั้นมีความมุ่งหมายที่จะกดขี่ประชาชนให้ประชาชนตกอยู่ภายใต้อำนาจเผด็จการอย่างเด็ดขาดแล้ว ย่อมเป็นทั้งสิทธิและหน้าที่ของมนุษยชาติที่จะต้องล้มล้างรัฐบาลเช่นนั้น แล้วตั้งรัฐบาลขึ้นใหม่เพื่อประกันความมั่นคงให้แก่ตนในอนาคต ซึ่งเป็นกรณีที่ชาวอาณานิคมได้ประสบอยู่

(โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ , " The Declaration of Independence , " สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : สหรัฐอเมริกา เล่ม 2 อักษร C -D ฉบับราชบัณฑิตสถาน, 2542)

การสู้รบหลังการประกาศอิสรภาพ

แม้ว่าจะมีการประกาศอิสรภาพในค.ศ. 1776 สหรัฐอเมริกาก็ยังต้องทำสงครามกับอังกฤษต่อไปจนถึง ค.ศ. 1781 ระหว่างนั้นกองทัพอังกฤษซึ่งได้รับสมทบจากกองกำลังที่แคนาดาทำการโจมตีดินแดนของสหรัฐอเมริกาหลายด้าน มลรัฐที่โดนโจมตีหนักคือ นิวยอร์ก นิวเจอร์ซีย์ และเพนซิลวาเนีย กองทัพฝ่ายอเมริกันซึ่งนำโดย จอร์จ วอชิงตัน ต้องถอยร่นการรุกรานของศัตรูอย่างยากลำบาก โดยได้รับการสนับสนุนจากสภาแห่งทวีปในด้านทหาร เสื้อผ้า และยุทธปัจจัยต่างๆน้อยมาก เนื่องจากสภาแห่งทวีปขาดอำนาจในการบริหารและจัดเก็บภาษี การตัดสินใจให้การสนับสนุนกองทัพขึ้นอยู่กับสถานิติบัญญัติแห่งมลรัฐ ทำให้ความช่วยเหลือล่าช้าและไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตามด้วย

ความสามารถของวอชิงตันและจิตใจที่หาญหาญของพวกทหารบ้าน (Militia) ซึ่งเป็นกลุ่มรักชาติอาสาสมัครรบ ทำให้กองทัพอเมริกันสามารถต้านทานกำลังของอังกฤษได้

ในค.ศ. 1776 ที่ประชุมสภาแห่งทวีปมีมติให้ส่งทูต 3 คน ไปยังฝรั่งเศส และประเทศอื่นๆ ในยุโรป เพื่อขอความช่วยเหลือทางด้านการทหารและขอกู้เงินเพื่อทำสงคราม ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1778 ฝรั่งเศสได้ลงนามในสนธิสัญญาพันธมิตรและไมตรีกับสหรัฐอเมริกาที่กรุงปารีส และสัญญาจะช่วยเหลือสหรัฐอเมริกาทำสงคราม ทั้งๆ ที่ก่อนหน้านี้ได้แอบช่วยชาวอเมริกันอยู่แล้ว ปีถัดมาสหรัฐอเมริกาได้รับความช่วยเหลือจากสเปนซึ่งเป็นศัตรูของอังกฤษด้วย

นอกจากนี้แล้วชาวอเมริกันยังได้รับความช่วยเหลือจากเอกชนชาวยุโรปที่อาสาสมัครไปช่วยรบอีกหลายคน คือ มาควิส เดอ ลาฟาแยต (Marquis de Lafayette) จากฝรั่งเศส คาซิเมียร์ พูลาสกี (Casimir Pulaski) และแทดดิอุส คาซิอุสโก (Thaddeus Kasciusko) จากโปแลนด์ และบารอน วอน สเตูเบน (Baron von Steuben) จากปรัสเซีย อาสาสมัครเหล่านี้ช่วยฝึกหัดยุทธวิธีการรบให้แก่ทหารบ้านอเมริกันทำให้กองทัพอเมริกันมีทักษะในการสู้รบกับกองทัพอังกฤษเพิ่มมากขึ้น

ฝ่ายอังกฤษนั้น ทหารอังกฤษต้องรบไกลบ้านทำให้ขาดขวัญและกำลังใจ ดังนั้นอังกฤษจึงไม่สามารถเอาชนะชาวอเมริกันซึ่งรบด้วยความหวังและอุดมการณ์ที่ต้องการได้รับอิสรภาพ ส่วนฝ่ายอังกฤษแม้มีกำลังที่เข้มแข็งทั้งกองทัพบกและกองทัพเรือ แต่การทำสงครามครั้งนี้ไม่ได้รับการสนับสนุนจากประชาชนชาวอเมริกัน การรบใช้เวลาหลายปี คือระหว่างค.ศ. 1776-1781 ในที่สุดฝ่ายอเมริกันได้รับชัยชนะในการรบที่สมรภูมียอร์กทาวน์ (Yorktown) เซตมลรัฐเวอร์จิเนีย ลอร์ด คอร์นวอลล์ (Lord Cornwallis) ผู้บัญชาการกองทัพอังกฤษได้ประกาศยอมจำนนเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม ค.ศ. 1781 ทั้ง 2 ฝ่ายได้ ลงนามในสนธิสัญญาปารีส ค.ศ. 1783 ซึ่งอังกฤษยินยอมรับรองเอกราชของสหรัฐอเมริกา และมีการแบ่งเขตแดนระหว่างทั้ง 2 ประเทศใหม่ สหรัฐอเมริกามีพื้นที่เพิ่มมากกว่าสมัยเป็นอาณานิคม กล่าวคือทิศตะวันตกจดแม่น้ำมิสซิสซิปปี ทิศใต้จดฟลอริดา และทิศเหนือจดบริเวณทะเลสาบใหญ่ ทั้ง 5

สงครามปฏิวัติของชาวอเมริกันเป็นจุดเริ่มต้นของประเทศสหรัฐอเมริกา และเป็นสัญลักษณ์ของการต่อสู้เพื่ออิสรภาพ เสรีภาพ และประชาธิปไตย นอกจากนี้ยังตอกย้ำให้ชาวอเมริกันตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นเอกภาพของคนอเมริกัน ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยให้พวกเขาได้รับอิสรภาพจากอังกฤษ หากยังเป็นพลังในการพัฒนาให้ประเทศก้าวหน้าต่อไป

บทที่ 4

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาและการจัดการปกครองประเทศ

ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาสังคมอเมริกันให้เจริญก้าวหน้า โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดและเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดระบบการปกครอง รวมทั้งประสานผลประโยชน์ของผู้คนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน แต่ก็ตั้งอยู่บนอุดมการณ์เดียวกัน คือการพิทักษ์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของทุกคนในสังคม

เมื่อสหรัฐอเมริกาได้รับชัยชนะในสงครามประกาศอิสรภาพ ในค.ศ. 1781 มลรัฐทั้ง 13 แห่งได้ตกลงให้มีการปกครองแบบสมาพันธรัฐ (Confederation) และประกาศใช้ธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ (The Articles of Confederation) เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรก ระหว่างค.ศ. 1781 - 1789 แต่ในเวลาต่อมาพบว่ารัฐธรรมนูญดังกล่าวไม่สามารถจัดการปกครองให้ประเทศเจริญก้าวหน้าและมั่นคงได้ จึงมีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ในค.ศ. 1787 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ค.ศ. 1789 ตราบจนกระทั่งปัจจุบัน

ธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ

เจ็ดมาตรา

แนวคิดในการร่างธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ

หลังการประกาศอิสรภาพในค.ศ. 1776 ผู้แทนของมลรัฐทั้ง 13 แห่งใช้เวลานานถึง 4 ปี ในการกำหนดรูปแบบการปกครองประเทศและร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย แนวคิดหลักประกอบการร่างธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐคือ การจำกัดอำนาจของรัฐบาลกลางและสงวนอำนาจให้กับมลรัฐ นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่ต้องขบคิดเกี่ยวกับการครอบครองดินแดนทางตะวันตกของเทือกเขาแอปปาเลเซียนอีกด้วย

สถานะของรัฐบาลกลาง

บทเรียนจากประวัติศาสตร์ที่มลรัฐทั้ง 13 แห่งเคยรู้สึกขมขื่นต่อการใช้อำนาจของรัฐบาลอังกฤษที่ออกกฎหมายบังคับชาวอาณานิคมอเมริกาโดยไม่เป็นธรรม ทำให้แต่ละมลรัฐต่อต้านการให้อำนาจแบบเบ็ดเสร็จแก่รัฐบาลกลาง อย่างไรก็ตามจากประสบการณ์สู้รบกับอังกฤษในสงครามปฏิวัติ พวกเขาต่างตระหนักว่าการมีรัฐบาลกลางเป็นสิ่งจำเป็น เพราะไม่เพียงแต่เป็นผู้ประสานงานกิจกรรมต่างๆระหว่างมลรัฐ หากยังต้องเป็นตัวแทนของชาวอเมริกันทั้งมวลในการดำเนินกิจการต่างประเทศ ทั้งด้านการทูตและการกู้ยืมเงินจากประเทศในยุโรป ดังนั้นธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐจึงกำหนดให้มี รัฐสภา (Congress) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากมลรัฐต่างๆ ทำหน้าที่เป็นรัฐกลาง ซึ่งในการลงมติแต่ละมลรัฐมีสิทธิ์ออกเสียงได้ 1 เสียง รัฐสภามีขอบเขตอำนาจดังนี้

1. การประกาศสงครามและสงบศึก รวมทั้งเกณฑ์กำลังพลทั้งกองทัพบกและกองทัพเรือ
2. การลงนามในสนธิสัญญาต่างๆ และดำเนินการด้านพิธีการทูต ซึ่งรวมทั้งการแต่งตั้งทูต และต้อนรับทูตต่างประเทศ
3. การดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาพวกริเวนเดียนแดง
4. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างมลรัฐ รวมทั้งกำหนดเขตแดนของมลรัฐ ตลอดจนให้การรับรองมลรัฐใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
5. การยืมเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของรัฐบาลกลาง
6. การจัดตั้งแบบไปรษณีย์ และกำหนดมาตราซึ่ง ดวง วัด
7. การจัดทำเงินตราเพื่อใช้หมุนเวียนในประเทศ

อย่างไรก็ตาม รัฐสภาไม่มีอำนาจในการบริหารงาน ที่สำคัญไม่สามารถกำหนดและจัดเก็บภาษีการค้าระหว่างมลรัฐต่างๆ และการค้ากับต่างประเทศ ทำให้ไม่มีรายได้ของตนเอง ต้องขอเงินจากมลรัฐ ซึ่งก็ประสบปัญหาอย่างมาก เพราะรัฐสภาไม่มีอำนาจบังคับมลรัฐให้จ่ายเงิน

อำนาจของมลรัฐ

นอกจากอำนาจที่ให้แก่อำนาจอย่างจำกัดแล้ว มลรัฐทั้งหลายมีเสรีภาพและอธิปไตยในการบริหารกิจการภายในมลรัฐของตนอย่างเต็มที่ รวมทั้งการบริหารกิจการของประเทศ เป็นต้นว่าการตัดสินใจเข้าร่วมสงคราม การผลิตเงินตราและจัดเก็บภาษีของตนเอง ทั้งนี้เพราะมลรัฐสามารถควบคุมการตัดสินใจของรัฐสภาได้ เนื่องจากรัฐสภาต้องอาศัยการลงมติจากผู้แทนที่มาจากมลรัฐด้วยคะแนนเสียง 9 ใน 13 มลรัฐ ดังนั้นการตัดสินใจใดๆ จึงต้องได้รับความเห็นชอบจากมลรัฐส่วนใหญ่ก่อน และในทางปฏิบัติ แต่ละมลรัฐมักรักษาผลประโยชน์ของตนเองมากกว่าประโยชน์ของส่วนรวม

การประนีประนอมเรื่องดินแดนทางชายแดนตะวันตก

ก่อนที่จะแต่ละมลรัฐจะให้สัตยาบันรับรองธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐนั้น มีข้อถกเถียงอย่างมากเกี่ยวกับกรณีที่ดินบางมลรัฐ เช่นเวอร์จิเนียได้ออกกฏบัตรอ้างกรรมสิทธิ์และรับรองการจับจองดินแดนทางตะวันตกของเทือกแอปพาเลเชียน ซึ่งมีผู้อพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานเป็นจำนวนมากตั้งแต่ค.ศ. 1775 ทำให้มลรัฐหลายแห่งที่ไม่มีพรมแดนติดกับชายแดนตะวันตกไม่พอใจ เพราะไม่สามารถขยายดินแดนของตนออกไปได้ ดังนั้นจึงไม่ยินยอมให้สัตยาบันรับรองธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐจนกว่ามลรัฐเวอร์จิเนียจะยกเลิกกฏบัตรดังกล่าว

ในที่สุดมลรัฐเวอร์จิเนียก็ยินยอมยกเลิกสิทธิ์เหนือดินแดนที่ขยายตัวไปทางตะวันตกในค.ศ. 1781 โดยมอบให้รัฐสภาดูแลจนกว่าจะมีการจัดตั้งดินแดนนั้นเป็นมลรัฐใหม่ต่อไป หลังจากนั้นมลรัฐ

อเมริกันจึงยินยอมให้สัตยาบันแก่ธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐเป็นมลรัฐสุดท้าย ทำให้สามารถประกาศใช้ได้ เมื่อสงครามปฏิวัติของอเมริกายุติลง นับว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้จัดทำขึ้นด้วยความพยายามประนีประนอมของทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดเอกภาพและการ เติบโต

ปัญหาของธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ

ธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐกระจายอำนาจแก่รัฐบาลของท้องถิ่น (มลรัฐ) อย่างมากทำให้รัฐบาลกลางขาดเสถียรภาพในการบริหารประเทศ โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและการต่างประเทศ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

การให้เสรีภาพแก่มลรัฐอย่างไม่มีขอบเขตโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเศรษฐกิจ ทำให้รัฐบาลสมาพันธรัฐประสบปัญหาในการบริหารประเทศ เนื่องจากไม่สามารถควบคุมระบบการเงินและการคลังของประเทศได้ ปัญหาที่สำคัญได้แก่

1. รัฐบาลกลางขาดงบประมาณในการบริหารประเทศและชำระหนี้สิน เช่นหนี้สินที่ยืมภายในประเทศ ค่าตอบแทนเหล่าทหารผ่านศึก และหนี้สินต่างประเทศซึ่งรวมทั้งหนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมระหว่างสงคราม ตลอดจนหนี้สินที่สหรัฐอเมริกาต้องชดใช้ให้แก่อังกฤษตามข้อตกลงในสนธิสัญญาปารีส ค.ศ. 1783
2. มลรัฐหลายแห่งจัดพิมพ์ธนบัตรขึ้นใช้เองโดยไม่มีทองคำหรือเงินหนุนหลัง ทำให้เกิดสภาพเงินเฟ้อขึ้นทั่วไป ในบางมลรัฐเกิดการจลาจลของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งไม่มีเงินชำระหนี้สินจนเป็นเหตุให้ถูกยึดทรัพย์และที่ดิน
3. เกิดปัญหาเรื่องการค้าระหว่างมลรัฐ เนื่องจากแต่ละมลรัฐที่ต่างพิมพ์ธนบัตรของตนเองได้กำหนดค่าของเงินและราคาสินค้าไว้ต่างกัน ทำให้มีปัญหาการชำระเงิน นอกจากนี้การที่บางมลรัฐเก็บภาษีสินค้าที่นำมาจากมลรัฐอื่นที่ทำเรือของตน ทำให้ถูกตอบโต้และกลายเป็นข้อพิพาทระหว่างมลรัฐ

ปัญหาด้านต่างประเทศ

นานาประเทศขาดความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของรัฐบาลสมาพันธรัฐ เป็นเหตุให้ถูกละเมิดอธิปไตย โดยที่รัฐสภาไม่สามารถตอบโต้ หรือต่อรองในหลายกรณี

1. อังกฤษไม่ยอมปฏิบัติตามข้อตกลงในสนธิสัญญาปารีส ค.ศ. 1783 ที่ให้อังกฤษถอนทหารออกจากค่าย และสถานีการค้าในดินแดนตะวันตกเฉียงเหนือที่สหรัฐอเมริกาได้ครอบครอง นอกจากนี้ทหารอังกฤษที่อยู่ทางตอนเหนือ และทหารสเปนที่อยู่ทางตอนใต้ยังยุยงให้พวกอินเดียนแดงโจมตีชาวอเมริกันที่เข้าไปตั้งถิ่นฐานในดินแดนของพวกเขาอีกด้วย

2. อังกฤษระงับการนำเข้าสินค้าประเภทวัตถุดิบ เช่น ไม้ซุงจากสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ยังลดปริมาณสินค้าที่อนุญาตให้สหรัฐอเมริกาค้าขายกับดินแดนในหมู่เกาะเวสต์อินดีสของอังกฤษ ทำให้พ่อค้าแถบนิวยอร์กแลนด์ และเกษตรกรทางภาคใต้ได้รับผลกระทบจากมาตรการของอังกฤษ
3. สเปนซึ่งขณะนั้นครอบครองเมืองนิวยอร์กลีนต่อจากฝรั่งเศส ได้ประกาศเก็บภาษีสินค้าจากเรืออเมริกันที่เดินทางเข้าออกปากอ่าวเม็กซิโกผ่านเมืองท่านิวยอร์กลีน เป็นเหตุให้เกษตรกรทางภาคตะวันตกที่ส่งสินค้าไปยังภาคตะวันออกได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากในขณะนั้นยังไม่มีเส้นทางคมนาคมขนส่งทางอื่นที่สะดวกกว่าการเดินทางเรือตามแม่น้ำมิสซิสซิปปี ไปออกมหาสมุทรแอตแลนติกทางอ่าว เม็กซิโก

เห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐที่ใช้ระหว่างค.ศ. 1781 – 1787 มีข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารประเทศให้เจริญก้าวหน้าและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ ดังนั้นมลรัฐทั้งหลายจึงเห็นความจำเป็นให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ใน ค.ศ. 1787 อย่างไรก็ตามในระหว่างการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ รัฐสภาได้ออกกฎหมายสำคัญ คือ กฎปฏิภาณภาคตะวันตกเฉียงเหนือค.ศ. 1787 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญต่อการขยายประเทศสหรัฐอเมริกา

กฎปฏิภาณภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ค.ศ. 1787 (The Northwest Ordinance , 1787)

กฎปฏิภาณภาคตะวันตกเฉียงเหนือเป็นกฎหมายสำคัญ และเป็นผลงานชิ้นสำคัญที่สุดของรัฐบาลภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ยุติข้อขัดแย้งระหว่างมลรัฐเกี่ยวกับการจับจองดินแดนทางตะวันตกเฉียงเหนือ อีกทั้งเป็นการวางเกณฑ์สำหรับการปกครอง และการผนวกดินแดนเข้าเป็นมลรัฐใหม่ของสหรัฐอเมริกา ที่สำคัญกฎปฏิภาณภาคตะวันตกเฉียงเหนือเป็นกฎหมายรองรับนโยบายขยายดินแดนไปทางตะวันตกของสหรัฐอเมริกาในเวลาต่อมา

กฎหมายฉบับนี้ทำขึ้นเพื่อจัดระบบการถือครองครองดินแดนทางตะวันตกเฉียงเหนือ บริเวณตอนเหนือของแม่น้ำโอไฮโอ ซึ่งมลรัฐต่างๆที่เคยอ้างสิทธิ์เหนือดินแดนดังกล่าวได้มอบคืน ให้แก่รัฐบาลกลางก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ ต่อมาในค.ศ. 1785 รัฐสภาเห็นสมควรให้จำหน่ายที่ดินดังกล่าวแก่ผู้เข้าไปจับจอง จึงออกกฎหมายว่าด้วยดินแดน ค.ศ. 1785 (The Land Ordinance of 1785) ซึ่งแบ่งที่ดินเป็นแปลงใหญ่ๆ ขนาด 6 X 6 ไมล์ หรือ 9.6 X 9.6 กิโลเมตร สำหรับสร้างเมืองได้ 1 เมือง แต่ละเมืองแบ่งเป็น 36 แปลงย่อย ซึ่งมีขนาด 1 ตารางไมล์ (เท่ากับ 640 เอเคอร์) หรือ 1.6 ตารางกิโลเมตร จำหน่ายแปลงละ 640 ดอลลาร์ หรือ เอเคอร์ละ 1 ดอลลาร์ รัฐสภายังให้สงวนที่ดิน 4 แปลงติดต่อกันไว้สำหรับการดำเนินการของรัฐบาล นอกจากนี้ยังให้นำเงินจากการขายที่ 1 แปลงไปสร้างโรงเรียนรัฐบาลในเมืองนั้นๆด้วย

อย่างไรก็ตามประชาชนไม่มีเงินมากพอที่จะซื้อที่ดินแปลงใหญ่ขนาด 640 เอเคอร์ได้ รัฐบาลจึงอนุญาตให้บริษัทที่ดินซื้อแล้วนำไปแบ่งขายให้แก่ประชาชนอีกทอดหนึ่ง โดยกำหนดผังเมืองให้พื้นที่แต่ละแปลงมีเขตชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรม นโยบายดังกล่าวทำให้มีบริษัทเอกชนที่ทำธุรกิจที่ดินเกิดขึ้นจำนวนมาก แต่ละบริษัทต่างโฆษณาชักชวนให้ประชาชนเข้าไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ที่บริษัทเข้าไปลงทุนจัดสรร ปรากฏว่ามีประชาชนหลั่งไหลเข้าไปตั้งถิ่นฐานจำนวนมาก

ต่อมา ทอมัส เจฟเฟอร์สัน ได้เสนอต่อรัฐสภาว่าดินแดนภาคตะวันออก ตกเฉียงเหนือ ซึ่งมีผู้คนอพยพเข้าไปเป็นจำนวนมากนั้น สามารถจัดตั้งเป็นมลรัฐใหม่ได้ไม่น้อยกว่า 3 มลรัฐแต่ไม่เกิน 5 มลรัฐ ดังนั้นรัฐสภาจึงออกกฎหมายประกาศตะวันออก ตกเฉียงเหนือ ค.ศ. 1787 กำหนดให้ดินแดนที่มีประชากรตั้งถิ่นฐานถึง 60,000 คน สามารถขอผนวกเข้าเป็นมลรัฐใหม่ ซึ่งมีสิทธิ์และสถานะเท่าเทียมกับมลรัฐเดิมทั้ง 13 แห่งได้ นอกจากนี้ยังห้ามไม่ให้ดินแดนทางเหนือแม่น้ำโอไฮโอมีทาสด้วย กฎหมายฉบับนี้ทำให้มีมลรัฐเกิดขึ้นใหม่ในเวลาต่อมา เช่น โอไฮโอ (Ohio) อินเดียนา (Indiana) มิชิแกน (Michigan) อิลลินอยส์ (Illinois) และวิสคอนซิน (Wisconsin) นอกจากนี้ยังมีมลรัฐอื่นๆเกิดขึ้นใหม่อีกในภายหลัง เมื่อมีการขยายดินแดนไปทางตะวันตกมากขึ้น ทั้งนี้ต่างปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุในกฎหมายประกาศตะวันออก ตกเฉียงเหนือเช่นกัน

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา (US Constitution) ค.ศ. 1787

รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดที่ใช้ในการปกครองประเทศสหรัฐอเมริกาในระบอบประชาธิปไตย และยืนยาวมาจนถึงปัจจุบัน การร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เกิดจากทุกฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การบริหารประเทศภายใต้ธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐมีข้อบกพร่องและไม่สามารถนำพาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ จึงจำเป็นต้องแก้ไขโครงสร้างการบริหารและปกครองประเทศให้เหมาะสม

เหตุการณ์ที่นำไปสู่การร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

ดังที่ได้วิเคราะห์แล้วว่าธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐให้อำนาจแก่มลรัฐอย่างกว้างขวาง รวมทั้งควบคุมการตัดสินใจของรัฐสภา ซึ่งทำหน้าที่รัฐบาลกลางด้วย ทำให้รัฐบาลกลางขาดเสถียรภาพและไม่ได้รับการยอมรับจากประเทศในยุโรป อย่างไรก็ตามปัญหาสำคัญที่นำไปสู่การแก้ไขรัฐธรรมนูญ คือ ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการค้าระหว่างมลรัฐที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข

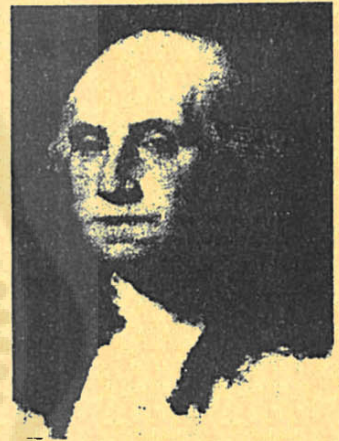
การประชุมที่แอนนาโปลิส (Annapolis Convention, 1786)

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1786 มลรัฐแมริแลนด์ซึ่งมีกรณีพิพาทกับมลรัฐเวอร์จิเนียเกี่ยวกับสิทธิการเดินเรือในแม่น้ำโปโตแมก (Potomac) ซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างมลรัฐทั้ง 2 ได้เชิญผู้แทนของมลรัฐต่างๆรวม 12 มลรัฐไปประชุมหารือเกี่ยวกับปัญหาการค้าระหว่างมลรัฐ ซึ่งมีระเบียบปฏิบัติที่แตกต่าง

กัน อย่างไรก็ตามมีเพียงผู้แทนของรัฐ 5 มลรัฐเท่านั้นที่เข้าร่วมประชุม เช่น อะเล็กซานเดอร์ แฮมิลตัน (Alexander Hamilton) จากมลรัฐนิวยอร์ก และเจมส์ เมดิสัน (James Madison) จากมลรัฐเวอร์จิเนีย ทำให้การประชุมไม่สามารถดำเนินไปได้ แต่ตัวแทนของมลรัฐที่เข้าร่วมประชุมซึ่งนำโดยแฮมิลตันเห็นพ้อง กันว่าควรจะต้องมีการประชุมใหญ่ที่เมืองฟิลาเดลเฟียในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1787 เกี่ยวกับข้อบกพร่องของรัฐธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ จึงกล่าวได้ว่าการประชุมที่แอนนา โปลิสเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

การร่างรัฐธรรมนูญ สหรัฐอเมริกา : การประชุมที่ฟิลาเดลเฟีย (Philadelphia Convention, 1787)

การประชุมที่ฟิลาเดลเฟีย เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม ค.ศ. 1787 เป็นการประชุมครั้งประวัติศาสตร์ที่ชี้ชะตาทิศทางของประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้ร่วมประชุมที่เข้าร่วมมีทั้งหมด 55 คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากสภานิติบัญญัติแห่งมลรัฐ ล้วนเป็นบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา บางคนเป็นผู้ร่วมลงนามในคำประกาศอิสรภาพ บ้างก็เป็นผู้ร่างธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ ตัวแทนจากที่ประชุมที่แอนนาโพลิสก็ร่วมอยู่ด้วย ที่สำคัญมีวีรบุรุษในสงครามปฏิวัติอเมริกาอยู่ 2 คน คือ จอร์จ วอชิงตัน แม่ทัพของกองทัพปฏิวัติ และเบนจามิน แฟรงกลิน (Benjamin Franklin) หัวหน้าคณะทูตที่เดินทางไปขอความช่วยเหลือจากประเทศต่างๆ ในยุโรปช่วงระหว่างสงครามและประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง

จอร์จ วอชิงตัน

ที่มาของภาพ : Conlin, Joseph. (1984).
The American Past :
Part One

เมื่อเปิดการประชุมที่มีจอร์จ วอชิงตัน เป็นประธานการประชุม ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เห็นว่าการแก้ไขสาระและถ้อยคำในธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหาการบริหารประเทศ หากต้องคำนึงถึง รูปแบบ การปกครองที่เหมาะสมด้วย ดังนั้นผู้เข้าร่วมจึงใช้เวลาถึง 6 สัปดาห์อภิปรายประเด็นปัญหาสำคัญในการกำหนดรูปแบบการปกครองและสิทธิของมลรัฐในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ประเด็นสำคัญหลักๆที่ต้องประนีประนอมในการร่างรัฐธรรมนูญ ได้แก่ โครงสร้างของรัฐบาล สิทธิและความเสมอภาคระหว่างมลรัฐเล็กและ มลรัฐใหญ่ และวิธีการเลือกประธานาธิบดี

โครงสร้างของรัฐบาล

แนวคิดที่ขัดแย้งกันในการร่างรัฐธรรมนูญ คือพวกอนุรักษนิยมหรือเฟเดอรัลลิสต์ (federalist) ที่มีแฮมิลตันเป็นแกนนำสนับสนุนให้มีรัฐบาลกลางที่เข้มแข็ง ในขณะที่ฝ่ายเสรีนิยม (anti - federalist) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้แทนจากมลรัฐใหญ่ เช่น เวอร์จิเนียสนับสนุนการกระจายอำนาจให้แก่มลรัฐให้มากที่สุด ในที่สุดที่ประชุมยอมประนีประนอมให้มีการปกครองแบบสหพันธรัฐ (Federal State) หรือ

แบบสหภาพ (Union) ที่รัฐบาลกลางมีอำนาจในการบริหารประเทศเต็มที่ และมีการแบ่งแยกอำนาจการปกครองประเทศเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการ เพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจของแต่ละฝ่าย

สิทธิและความเสมอภาคของมลรัฐ

ในระหว่างการประชุมร่างรัฐธรรมนูญ มลรัฐใหญ่หลายแห่งเช่น เวอร์จิเนีย เพนซิลวาเนีย นิวยอร์ก และแมสซาชูเซตส์ ได้เรียกร้องให้มลรัฐมีอำนาจอย่างกว้างขวาง ทำให้มลรัฐเล็กๆ เช่น นิวเจอร์ซีย์ และเดลาแวร์ เกรงว่ามลรัฐเล็กๆจะไม่ได้ได้รับความเสมอภาคในสภานิติบัญญัติ หากกำหนดให้จำนวนสมาชิกสภาขึ้นอยู่กับการสัดส่วนของประชากรในแต่ละมลรัฐ ดังนั้นที่ประชุมจึงให้สภานิติบัญญัติมี 2 สภา คือ วุฒิสภา ซึ่งมีจำนวนสมาชิกเท่ากันทุกมลรัฐ และสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีสัดส่วนตามจำนวนประชากรของแต่ละมลรัฐ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงประชากรผิวดำว่าจะนับเป็นประชากรของสหรัฐอเมริกาตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ทั้งนี้เพราะมลรัฐทางภาคใต้ เช่น เวอร์จิเนีย และเซาท์แคโรไลนา ซึ่งมีประชากรผิวดำเป็นจำนวนมาก เกรงจะต้องเสียเปรียบหากนับเฉพาะประชากรคนผิวขาว

วิธีการเลือกประธานาธิบดี

ที่ประชุมได้อภิปรายว่าใครควรเป็นผู้เลือกประธานาธิบดีซึ่งเป็นผู้นำรัฐบาลและมีอำนาจในการบริหารประเทศ ระหว่างรัฐสภาและประชาชน ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ควรให้รัฐสภาเป็นผู้เลือก เพราะจะทำให้ประธานาธิบดีขาดอิสระในการบริหารประเทศ และควรให้ประชาชนเป็นผู้เลือกโดยตรง แต่เนื่องจากประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจรูปแบบการปกครองแบบใหม่ ที่ประชุมจึงเสนอให้มีคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี (Electoral College) ซึ่งเป็นผู้แทนของประชาชนทำหน้าที่เลือกประธานาธิบดีตามสัดส่วนของผู้แทนมลรัฐในรัฐสภา

นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่ได้แย้งกันอีกเกี่ยวกับสาระ และวิธีปฏิบัติในประเด็นต่างๆ แต่ในที่สุดปลายเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1787 ที่ประชุมก็สามารถประนีประนอมความคิด และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่างรัฐธรรมนูญ ข้อประนีประนอมในที่ประชุม และเสนอร่างสุดท้ายให้ผู้เข้าประชุมลงนามในวันที่ 17 กันยายน ค.ศ. 1787

สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ : การประนีประนอมครั้งใหญ่ของชาวอเมริกัน

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาสร้างขึ้นจากแนวคิดตามประเพณีการปกครองแบบประชาธิปไตยของอังกฤษ ประสพการณ์จากสมัยอาณานิคมของมลรัฐทั้ง 13 แห่ง อุดมการณ์เรื่องสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่เน้นว่า “มนุษย์ทุกคนถือกำเนิดมาเท่าเทียมกัน” ที่ปรากฏในคำประกาศอิสรภาพ และอุดมการณ์การเมืองของนักปรัชญาการเมืองยุโรป เช่น มองเตสกีเยอ (Montesquieu) และจอห์น ล็อก

(John Locke) สาระของรัฐธรรมนูญประกอบด้วยคำปรารภ (preamble) ซึ่งกล่าวถึงเจตนารมณ์ 6 ข้อที่ทำให้เกิดรัฐธรรมนูญโดยขึ้นต้นประโยคด้วยคำว่า "เราประชาชน" ("We the People.....") และมาตราต่างๆรวม 7 มาตรา กล่าวโดยรวมแล้ว รัฐธรรมนูญนี้เป็นการประนีประนอมระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่มีแนวคิด ความต้องการ และผลประโยชน์ต่างกัน แต่เพื่อผลประโยชน์ของประเทศ ซึ่งเป็นผลประโยชน์สูงสุดแล้วทุกฝ่ายจึงยอมรับ แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยกับหลักการทั้งหมดก็ตาม

ข้อประนีประนอมในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ปรากฏอย่างชัดเจนในโครงสร้างที่มีการแบ่งแยกการใช้อำนาจเป็น 3 ส่วนคือ

หลักการประชาธิปไตย (democracy) สิทธิของคนส่วนใหญ่ให้มีสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้ง

หลักการอำมาตยาธิปไตย (aristocracy) ให้มีวุฒิสภาและผู้พิพากษาศาลฎีกาซึ่งมาจากการแต่งตั้ง ซึ่งเป็นการใช้สิทธิของคนส่วนน้อย

หลักการเอกราธิปไตย (monocracy) ให้มีประธานาธิบดีเป็นประมุข และผู้บริหารสูงสุดของประเทศ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจของคนๆเดียว

อำนาจทั้ง 3 ส่วนนี้มีการกำหนดระบบจำกัด ตรวจสอบ และถ่วงดุลระหว่างสถาบันต่าง ๆ

เช่น

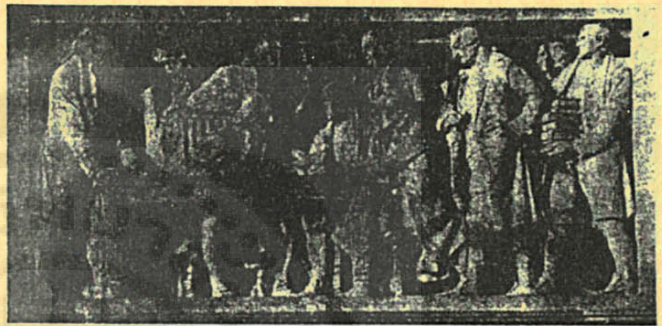
1. ประธานาธิบดีมีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย แต่ต้องได้รับการรับรองจากรัฐสภา
2. ประธานาธิบดี สามารถยับยั้งร่างกฎหมายที่เสนอโดยรัฐสภาได้ แต่ถ้ารัฐสภายืนยันร่างกฎหมายเดิมด้วยมติสนับสนุนถึง 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกของรัฐสภา (รวมวุฒิสภา และ สภาผู้แทนราษฎร) ร่างกฎหมายนี้ก็จะมิผลบังคับใช้ได้
3. ศาลฎีกาสามารถวินิจฉัยร่างกฎหมายใด ๆ ที่เสนอโดยประธานาธิบดีหรือรัฐสภาว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่
4. รัฐสภาสามารถดำเนินการฟ้องร้องเพื่อถอดถอนประธานาธิบดี (Impeachment) ได้ ถ้าได้รับเสียงสนับสนุนจากทั้ง 2 สภา

รัฐธรรมนูญสหรัฐ ยังเป็นการประนีประนอมอุดมการณ์ประชาธิปไตย ทั้งด้านสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคระหว่างกลุ่มอนุรักษ์นิยมกับกลุ่มเสรีนิยม ระหว่างมลรัฐเล็กกับมลรัฐใหญ่ และระหว่างมลรัฐมีทาสกับมลรัฐไม่มีทาส ดังนี้

1. รัฐบาลกลางมีสิทธิจัดเก็บภาษี ควบคุมการค้า ประกาศสงคราม โดยมีประธานาธิบดีเป็นผู้บริหารประเทศ และมีศาลสูงสุดทำหน้าที่วินิจฉัยข้อกฎหมายหรือบทบัญญัติใด ๆ ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

2. รัฐบาลมลรัฐมีอำนาจบริหารและจัดเก็บภาษีของตน รวมทั้งออกกฎหมายของมลรัฐที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ
3. ทุกมลรัฐมีจำนวนวุฒิสมาชิกเท่ากันคือมลรัฐละ 2 คน แต่จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรซึ่งแตกต่างกันในแต่ละมลรัฐ
4. จำนวนประชากรทาสผิวดำให้นับเป็นจำนวน เท่ากับ 3 ใน 5 ของประชากรที่เป็นเสรีชน (หรือ 1: 3/5)

ลักษณะเด่นที่สำคัญอีกประการหนึ่งของรัฐธรรมนูญสหรัฐก็คือการกำหนดให้มีบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ (amendment) เพื่อให้รัฐธรรมนูญมีความเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ จะเห็นได้ว่าภายหลังการให้สัตยาบันรัฐธรรมนูญใน ค.ศ. 1789 แล้ว ได้มีการเสนอบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยสิทธิพื้นฐานของพลเมือง (Bill of Rights) รวม 10 ข้อซึ่งเป็นสิทธิ

การลงนามให้สัตยาบัน

รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1789

ที่มาของภาพ : We the People. (1987). U.S. Information Agency

พื้นฐานที่ประชาชนในประเทศประชาธิปไตยพึงมี เช่น เสรีภาพ ในการนับถือศาสนา การพูด การพิมพ์ ฯลฯ การที่รัฐธรรมนูญสหรัฐเปิดกว้างให้มีบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้นั้น นับเป็นการประนีประนอมระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ทำให้การจัดการปกครองประเทศดำเนินไปตามกติกาที่ทุก ๆ ฝ่ายยอมรับร่วมกันได้ นอกจากนี้ยังแสดงถึงการยอมรับความเปลี่ยนแปลงเพื่อความเหมาะสมกับยุคสมัย ทำให้รัฐธรรมนูญสหรัฐได้รับการยกย่องว่าไม่ได้สร้างขึ้นเพื่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง รุ่นใดรุ่นหนึ่ง แต่เป็นสิ่งที่จริง ที่ไม่ถูกกำหนดด้วยเงื่อนไขเวลา ไม่ต้องตีความใด ๆ นับว่าเป็นการสร้างกฎหมายพื้นฐานการปกครองที่ดีที่สุด และยืนยาวที่สุดเท่าที่มนุษย์เคยทำได้ดังที่ วิลเลียม อี. เกลดสตัน (William E. Gladston) อดีตนายกรัฐมนตรีของอังกฤษได้กล่าวยกย่องว่า

“เป็นผลงานมหัศจรรย์ที่สุดเท่าที่สมอง และความมุ่งมั่นของมนุษย์จะบันดาลให้เกิดขึ้นได้ภายในเวลาอันจำกัด” (The most wonderful work even struck off at a given time by the brain and purpose of man)

การวางรากฐานการปกครองแบบประชาธิปไตย

รัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้โดยสมบูรณ์ ในวันที่ 4 มีนาคม ค.ศ. 1789 จากนั้นในเดือนถัดมา รัฐสภาได้จัดให้มีการประชุมร่วมระหว่างวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเลือกประธานาธิบดีที่กรุงนิวยอร์ก ซึ่งรัฐสภากำหนดให้เป็นที่ตั้งของรัฐบาลใหม่ ที่ประชุมได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ให้ จอร์จ วอชิงตัน เป็นประธานาธิบดีคนแรกของสหรัฐอเมริกา โดยมี จอห์น แอดัมส์ จากมลรัฐแมสซาชูเซตส์ เป็นรองประธานาธิบดี

การบริหารประเทศสหรัฐอเมริกาภายใต้รัฐธรรมนูญในสมัยแรกๆ เป็นการวางรากฐานการปกครองในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านการปกครอง เศรษฐกิจ และการต่างประเทศ

ด้านการปกครอง

การบริหารรัฐบาลกลาง จอร์จ วอชิงตัน ได้วางรูปแบบการบริหารรัฐบาลกลาง ซึ่งเป็นหลักของการปกครองสหรัฐอเมริกาต่อมา ได้แก่การจัดตั้งคณะรัฐบาล ซึ่งแต่เดิมเรียกว่า คณะที่ปรึกษา ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและข้อมูลการบริหารงานด้านต่างๆแก่ประธานาธิบดี รวม 3 กระทรวง (departments) คือ กระทรวงการต่างประเทศ (State Department) กระทรวงการคลัง (Treasury Department) และกระทรวงการสงคราม (War Department) หัวหน้าคณะที่ปรึกษาของแต่ละกระทรวง คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ซึ่งเรียกว่า "secretary" นอกจากนี้ยังแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบงานบริหารของส่วนกลางที่สำคัญอีก 2 ตำแหน่ง คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (Attorney General) ซึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและดำเนินการด้านกฎหมาย และผู้อำนวยการไปรษณีย์กลาง เพื่อดูแลการจัดระบบไปรษณีย์ทั่วประเทศ

การจัดระบบศาลยุติธรรม

ในค.ศ. 1789 รัฐสภาได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับระบบตุลาการของสหพันธรัฐชื่อ Federal Judiciary Act of 1789 ซึ่งมีสาระสำคัญคือ

1. กำหนดองค์คณะของศาลฎีกาสหรัฐอเมริกา (Supreme Court) ที่ประกอบด้วยประธานศาลฎีกา 1 คน และผู้พิพากษาศาลฎีกาอีก 5 คน
2. กำหนดภาระหน้าที่ของศาลระดับล่างอื่นๆ เช่นศาลแขวง และศาลอุทธรณ์ หากประชาชนไม่พอใจคำพิพากษาของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ก็สามารถนำคดีขึ้นสู่ศาลฎีกาได้

หลังจากรัฐสภาผ่านกฎหมายฉบับนี้แล้ว จอร์จ วอชิงตัน ได้แต่งตั้งให้ จอห์น เจย์ (John Jay) นักกฎหมายชาวนิวยอร์ก ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกาคนแรกของสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีส่วนผลักดัน

ให้ระบบศาลยุติธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครองประเทศ และเป็นหลักประกันว่าพลเมืองสหรัฐอเมริกา จะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายเสมอกัน

ด้านเศรษฐกิจ

ปัญหาเร่งด่วนที่สำคัญในการบริหารประเทศหลังการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ คือปัญหาด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากสหรัฐอเมริกามีหนี้สินจำนวนมากที่กู้ยืมมาตั้งแต่สมัยสงครามปฏิวัติ ทั้งจากเอกชนภายในประเทศที่ซื้อพันธบัตรรัฐบาล และจากต่างประเทศ เช่นฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ ดังนั้น อะเล็กซานเดอร์ แฮมิลตัน ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงวางหลักเกณฑ์การฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ที่สำคัญได้แก่

1. กำหนดให้รัฐบาลกลางรับผิดชอบการชำระหนี้ทั้งหมด ซึ่งรวมทั้งหนี้ของรัฐบาลกลางและหนี้ของมลรัฐ
2. จัดตั้งธนาคารแห่งสหรัฐอเมริกา (Bank of the United State) หรือธนาคารแห่งชาติ เพื่อรับผิดชอบการคลังของประเทศ
3. ให้ตั้งกำแพงภาษี หรือพิกัดอัตราภาษีศุลกากร เพื่อหาเงินเข้าคลัง ขณะเดียวกันก็เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ นอกจากนี้ยังให้จัดเก็บภาษีสุราด้วย

มาตรการต่างๆของแฮมิลตัน ถูกต่อต้านจากหลายฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย ทั้งจากเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดที่ใช้กลั่นสุรา จนเกิดการจลาจลที่เรียกว่า " Whiskey Rebellion " ในค.ศ. 1794 และจากมลรัฐภาคใต้ ซึ่งส่งฝ่ายเป็นสินค้าออกที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม แม้หลายฝ่ายจะเห็นว่า แฮมิลตันใช้อำนาจของฝ่ายบริหารอย่างเต็มที่ แต่มาตรการต่างๆของเขาก็ส่งผลให้สหรัฐอเมริกามีระบบเศรษฐกิจที่มั่นคง และเป็นการวางรากฐานทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งให้กับประเทศที่เกิดขึ้นใหม่

อนึ่งฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับนโยบายบริหารเศรษฐกิจของแฮมิลตัน ก็ดำเนินการต่อสู้ทางการเมืองโดยตั้งพรรคการเมือง เพื่อชิงตำแหน่งผู้บริหารประเทศ นับเป็นจุดเริ่มต้นของการกำเนิดพรรคการเมืองในสหรัฐอเมริกา พรรคการเมืองที่เกิดขึ้นในระยะแรกคือ พรรครีพับลิกัน (Republican) นำโดยทอมัส เจฟเฟอร์สัน ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ พรรคนี้มีนโยบายให้ตีความการใช้อำนาจของฝ่ายบริหารตามรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด และสนับสนุนการให้อำนาจแก่มลรัฐ รวมทั้งส่งเสริมเกษตรกร ส่วนพรรคที่ 2 คือพรรคเฟเดอรัลลิสต์ นำโดยแฮมิลตัน ซึ่งไม่เคร่งการตีความตามรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้รัฐบาลกลางมีอำนาจเข้มแข็งในการบริหารประเทศ และส่งเสริมการค้าเงินธุรกิจของประชาชน อย่างไรก็ตามผู้นำของทั้ง 2 พรรคต่างเป็นรัฐมนตรีในรัฐบาลของจอร์จ วอชิงตันทั้งคู่

กล่าวได้ว่าการต่อสู้ทางการเมืองเพื่อนำประเทศไปตามแนวทาง และอุดมการณ์ของแต่ละฝ่าย ซึ่งเป็นวิถีแห่งประชาธิปไตยได้เริ่มขึ้นพร้อมกับการเติบโตของประเทศ ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีกลุ่มหรือพรรคการเมืองใดสามารถนำประเทศไปสู่แนวทางที่ปรารถนา โดยปราศจากการตรวจสอบ หรือถ่วงดุลจากกลุ่มอื่น ดังนั้นรากฐานทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา จึงพัฒนาไปตามแนวทางที่ต้องประสานประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าเพื่อสนองกลุ่มผลประโยชน์ใดโดยเฉพาะ

ด้านต่างประเทศ

ในระยะแรกสหรัฐอเมริกาประสบปัญหาว่าไม่ได้รับความเชื่อถือจากต่างประเทศอย่างเต็มที่ เพราะชาติรัฐบาลกลางที่เข้มแข็ง ต่อมาเมื่อจอร์จ วอชิงตัน สามารถบริหารจัดการกิจการภายในประเทศได้ราบรื่น โดยเฉพาะการประนีประนอมแนวนโยบายของแฮมิลตันกับเจฟเฟอร์สันได้สำเร็จ สหรัฐอเมริกาก็ต้องสร้างการยอมรับจากนานาประเทศ

ในค.ศ. 1793 ฝรั่งเศสประกาศสงครามต่ออังกฤษ สเปน และเนเธอร์แลนด์ ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องตัดสินใจในการดำเนินนโยบายต่างประเทศครั้งสำคัญ คณะรัฐบาลของจอร์จ วอชิงตัน แยกความเห็นออกเป็น 2 ฝ่าย กลุ่มเฟเดอร์ลิสต์ สนับสนุนฝ่ายอังกฤษ เพราะคำนึงถึงผลประโยชน์ทางการค้ากับอังกฤษที่มีมูลค่ามหาศาล ส่วนฝ่ายรีพับลิกันต้องการสนับสนุนฝ่ายฝรั่งเศส เพราะเกรงว่าหากอังกฤษและสเปนได้รับชัยชนะแล้ว อาจจะขยายอิทธิพลในทวีปอเมริกาเหนือเพื่อบีบคั้นสหรัฐอเมริกา นับว่าทั้งสองฝ่ายต่างมีเหตุผลที่ยืนหยัดอยู่บนผลประโยชน์ของประเทศ แต่จอร์จ วอชิงตัน พิจารณาว่าสหรัฐอเมริกาอยู่ห่างไกลจากยุโรปจึงไม่ควรเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหาของยุโรป ดังนั้นจึงได้ออกประกาศนโยบายเป็นกลาง (Neutrality Proclamation) ไม่สนับสนุนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

อย่างไรก็ตามนโยบายของสหรัฐอเมริกาไม่ได้รับการเชื่อถือ และยอมรับจากทั้งฝรั่งเศสและอังกฤษ ฝ่ายฝรั่งเศสส่งตัวแทนเข้าไปในสหรัฐอเมริกา และชักชวนให้ชาวอเมริกันไปร่วมรบกับกองทัพฝรั่งเศส ทำให้รัฐบาลสหรัฐฯ ต้องยืนยันให้ฝรั่งเศสเรียกผู้แทนของตนกลับประเทศ ส่วนอังกฤษซึ่งนอกจากยังไม่ยอมถอนกำลังออกจากดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว เรือรบอังกฤษยังเที่ยวตรวจค้นเรือสินค้าอเมริกัน เพื่อจับกลาสีเรืออังกฤษที่แอบซุกซ่อนเพราะต้องการหนีสงคราม ดังนั้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1794 รัฐบาลสหรัฐฯ จึงแต่งตั้งจอห์น เจย์ เป็นผู้แทนไปเจรจากับตัวแทนของอังกฤษ และลงนามในสนธิสัญญา (Jay's Treaty) ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1794 ซึ่งกำหนดให้อังกฤษถอนค่ายทหารออกจากดินแดนตะวันออกเฉียงเหนือ โดยฝ่ายสหรัฐฯ ยินยอมให้พ่อค้าอังกฤษเข้าไปค้าขนสัตว์ในดินแดนดังกล่าวได้ดังเดิม ส่วนอังกฤษก็อนุญาตให้เรือของชาวอเมริกันเข้าไปค้าขายในหมู่เกาะเวสต์อินดีสของอังกฤษได้ เว้นแต่ห้ามนำฝ้าย และน้ำตาลหรือกากน้ำตาลเข้าไปค้า สนธิสัญญานี้ฉบับนั้นนอกจากทำให้สหรัฐอเมริกาไม่ต้องเผชิญหน้ากับฝ่ายอังกฤษแล้ว ยังเป็นการรับรอง

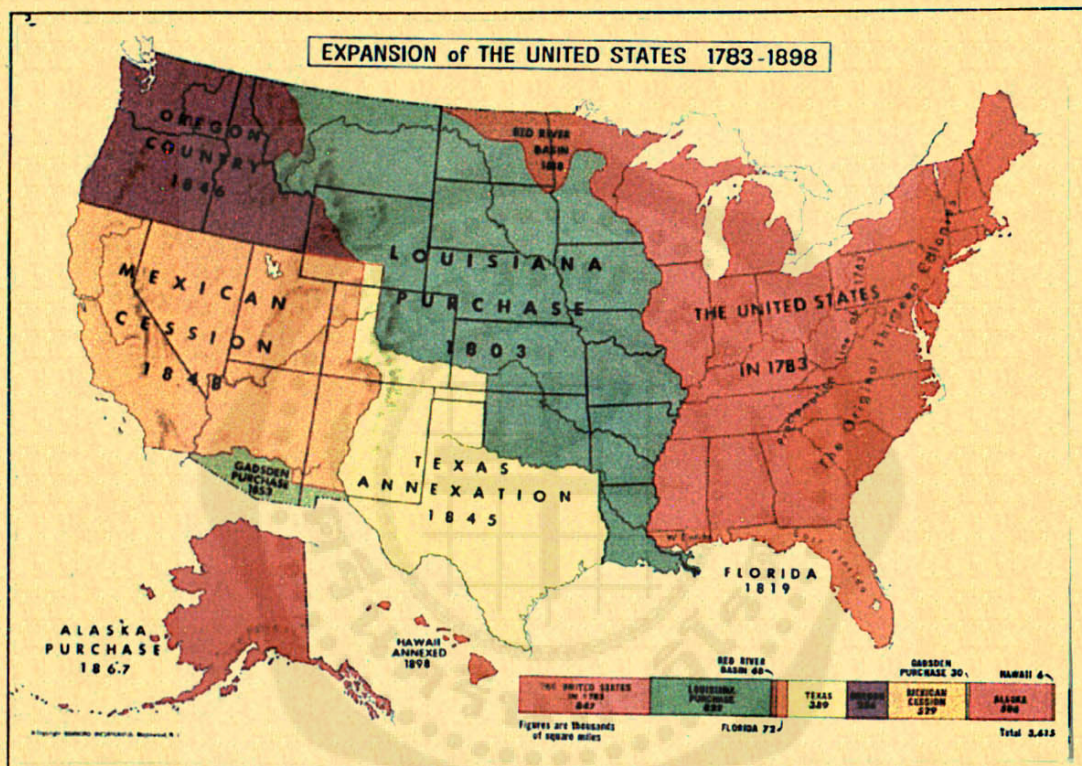
สถานะของสหรัฐอเมริกาว่าเท่าเทียมกับอังกฤษอีกด้วย นอกจากนี้แล้วในค.ศ. 1795 สเปนซึ่งหวังเกรงว่าอังกฤษจะฉวยโอกาสโจมตีดินแดนของตนในทวีปอเมริกา ยังได้ทำสัญญาไมตรีกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายสหรัฐ เช่นการอนุญาตให้เรือของชาวอเมริกันเดินทางเข้าออกผ่านเมืองท่านิวออลีนส์โดยไม่ต้องเสียภาษี และยอมรับดินแดนของสหรัฐอเมริกาทางด้านตะวันออกของดินแดนฟลอริดา การประกาศนโยบายเป็นกลางของสหรัฐอเมริกาก็เป็นการวางรากฐานการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่สำคัญ เพราะทำให้สหรัฐอเมริกาเป็นอิสระต่อประเทศมหาอำนาจในยุโรปทั้งอังกฤษและฝรั่งเศส ขณะเดียวกันก็เป็นการยกสถานะของประเทศให้ทัดเทียมนานาประเทศในยุโรป แนวนโยบายดังกล่าวจึงดำเนินสืบทอดต่อมาตลอดคริสต์ศตวรรษที่ 19

บทที่ 5

การขยายดินแดนและการเติบโตของสังคมอเมริกัน

ครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นสมัยแห่งการขยายตัวของสหรัฐอเมริกา จากเดิมที่มีอยู่เพียง 13 มลรัฐ สหรัฐได้ขยายดินแดนไปทางตะวันตกจนจดมหาสมุทรแปซิฟิก ทำให้สังคมอเมริกันเติบโต วิถีชีวิตและวัฒนธรรมแบบอเมริกันมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น

การขยายดินแดนของสหรัฐอเมริกา

ในคริสต์ศตวรรษที่ 19

ที่มาของภาพ : Hammond (1994). UNITED STATES HISTORY ATLAS

ปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการขยายดินแดน

ความต้องการขยายดินแดนไปทางตะวันตกเพื่อจับจองพื้นที่ที่มีมาตั้งแต่ก่อนสงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียนแดง ต่อมาเมื่อชาวอเมริกันได้รับชัยชนะในสงครามการปฏิวัติแล้ว จึงสามารถขยายดินแดนไปทางตะวันตกจนจดแม่น้ำมิสซิสซิปปี อย่างไรก็ตามชาวอเมริกันยังต้องการขยายดินแดนออกไปอีกอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการขยายดินแดนไปทางตะวันตก ได้แก่ นโยบายของรัฐบาลและความมุ่งมั่นของประชาชน

นโยบายของรัฐบาล

รัฐบาลสหรัฐอเมริกา มีนโยบายส่งเสริมการขยายดินแดนไปทางชายแดนตะวันตก ด้วยวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการคือ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ และเพื่อขยายอาณาเขต

นโยบายส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ

หลังสงครามการปฏิวัติของชาวอเมริกัน อังกฤษ ฝรั่งเศส และสเปน ยังคงขยายอำนาจอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือ กล่าวคืออังกฤษครอบครองแคนาดา ฝรั่งเศสหวนกลับมายึดครองดินแดนลุยเซียนาอีกใน ค.ศ. 1800 สเปนยังคงมีอาณานิคมอยู่ที่ฟลอริดาและดินแดนทางตะวันตกเฉียงใต้ ประกอบกับสถานะของสหรัฐอเมริกา ก็ยังไม่ได้รับการยอมรับจากอังกฤษ และฝรั่งเศสมากนัก ทำให้สหรัฐอเมริกาถูกกดดันในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 ทั้งจากความพยายามขยายอิทธิพลของฝรั่งเศสในทวีปอเมริกาเหนือเพื่อแข่งขันกับอิทธิพลอังกฤษ และจากการที่สหรัฐฯ ต้องทำสงครามกับอังกฤษใน ค.ศ. 1812 (War of 1812) ดังนั้นรัฐบาลสหรัฐฯ จึงเห็นความสำคัญของการขยายดินแดนออกไปทางตะวันตก เพื่อป้องกันการขยายอิทธิพลในทวีปอเมริกาเหนือของชาติมหาอำนาจในยุโรป

นโยบายขยายอาณาเขตของประเทศ

เดิมนโยบายขยายอาณาเขตของประเทศเป็นแนวคิดของมลรัฐที่มีอาณาเขตติดกับชายแดนตะวันตก ซึ่งต่างก็ออกกฎบัตรของมลรัฐเพื่อผนวกดินแดนที่ประชาชนเข้าไปจับจอง ต่อมารัฐสภาแห่งสมาพันธรัฐได้กำหนดนโยบายสนับสนุนการขยายอาณาเขตของประเทศอย่างชัดเจนในกฤษฎีกาภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ค.ศ. 1787 ซึ่งสนับสนุนให้ผนวกดินแดนที่จับจองเพิ่มเป็นมลรัฐใหม่ รวมทั้งจัดระเบียบผังเมืองและเงื่อนไขในการถือครองดินแดนทางตะวันตกของประชาชน นโยบายนี้รัฐบาลในสมัยต่อมาได้ยึดถือเป็นแบบอย่าง

นอกจากกฤษฎีกาภาคตะวันตกเฉียงเหนือแล้ว รัฐบาลสหรัฐยังสนับสนุนให้นักสำรวจเดินทางข้ามแม่น้ำมิสซิสซิปปีไปสำรวจดินแดนทางตะวันตก เพื่อหาหนทางให้ชาวอเมริกันและผู้อพยพอื่นๆ เดินทางไปบุกเบิกดินแดน นักสำรวจคนสำคัญที่สร้างคุณูปการให้แก่ประเทศคือ เมอริเวเธอร์ ลิวอิส (Meriwether Lewis) และวิลเลียม คลาร์ก (William Clark) ซึ่งได้รับมอบหมายจากประธานาธิบดีทอมัส เจฟเฟอร์สัน เมื่อปลายค.ศ. 1805 ให้ไปสำรวจเส้นทางในภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ลิวอิสและคลาร์กเดินทางจากแม่น้ำมิสซิสซิปปีข้ามเทือกเขาร็อกกีไปถึงชายฝั่งทะเลของมลรัฐออริกอน (Oregon Coast) โดยใช้เวลา 2 ปีครึ่ง หลังจากนั้นนักดักสัตว์ นักล่าสัตว์ และนักบุกเบิกดินแดนก็อาศัยเส้นทางที่นักสำรวจทั้ง 2 บุกเบิกไว้ไปสู่ออริกอน ต่อมาสหรัฐอเมริกาได้อ้างสิทธิ์ของตนเหนือดินแดนออริกอนด้วย

ความมุ่งมั่นของชาวอเมริกันในการพิชิตดินแดนตะวันตก

ชาวอเมริกันมีความพยายามอย่างแรงกล้าในการเดินทางไปบุกเบิกดินแดนทางตะวันตก แม้ว่าต้องประสบกับความยากลำบากแสนสาหัส เพราะหนทางที่ต้องฝ่าฟันไปนั้นทุรกันดาร มีทั้งป่าเขา ภูเขา และแม่น้ำที่เชี่ยวกราก ที่สำคัญพวกเขายังขาดทั้งยารักษาโรคและผู้คุ้มกันจากการถูกโจรโจมตี ทำร้ายของเหล่าอินเดียนแดง ที่ถือว่าคนผิวขาวเป็นศัตรูรุกรานดินแดนของตน แต่ชาวอเมริกันก็ยังมุ่งมั่นที่จะไป ทั้งนี้เพราะต้องการสร้างชีวิตใหม่ให้โอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมแก่พวกเขา ประกอบกับดินแดนตะวันตกมีความอุดมสมบูรณ์ และมีทรัพยากรมหาศาลรออยู่เบื้องหน้า บุคคลเหล่านั้นจึงยินยอมต่อสู้กับความยากลำบากโดยไม่ยอมแพ้ต่อโชคชะตา

การแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ

ผู้ที่อพยพเข้าไปอยู่ในสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องการแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้รวมถึงผู้ที่อยู่ในเขตนิวอิงแลนด์และเขตอาณานิคมตอนกลางเดิม ซึ่งในระยะแรกๆมีโอกาสครอบครองดินแดนของตนเอง แต่ก็เป็นที่ดินแปลงเล็ก ครั้นเมื่อประกอบเกษตรกรรมไประยะหนึ่ง ดินก็เริ่มเสื่อมคุณภาพ จึงต้องการไปบุกเบิกดินแดนใหม่ ส่วนคนหนุ่มสาวที่ต้องการเริ่มต้นชีวิตครอบครัวก็มักประสบปัญหาว่าชีวิตทางภาคตะวันออกฝืดเคือง เพราะไม่มีที่ดินว่างเปล่าให้จับจองอีกแล้ว ส่วนการหางานทำในเมืองยังต้องแข่งขันกับผู้อพยพกลุ่มใหม่ๆที่เข้ามาเป็นลวดๆ และยินดีทำงานหนักด้วยค่าแรงถูกๆ ดังนั้นพวกคนหนุ่มสาวเหล่านั้นจึงต้องการเดินทางไปจับจองดินแดนใหม่ เพื่อก่อสร้างครอบครัวที่มั่นคง ประกอบกับพวกเขามักได้รับข่าวคราวจากญาติพี่น้องและมิตรสหายที่เดินทางไปล่วงหน้าว่าดินแดนในภาคตะวันตกมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐานและสร้างโอกาสเรื่องราวเล่าขานเกี่ยวกับการเดินทางของกองเกวียนผู้อพยพกลายเป็นตำนานที่เต็มไปด้วยสีสันและวีรกรรมที่น่าตื่นตาตื่นใจ ดังนั้นชาวอเมริกันซึ่งมาจากภูมิหลังที่หลากหลายทั้งหญิงและชายจึงพากันเดินทางไปสู่ภาคตะวันตกด้วยความหวังและความฝันที่จะมีชีวิตที่ดีกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนั้น

ไม่เพียงแต่พวกเกษตรกรซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ที่สุดที่เดินทางไปสู่ภาคตะวันตก พวกนักธุรกิจก็สนใจลงทุนสร้างเมืองใหม่ในดินแดนตะวันตกด้วย พวกเขาเล็งเห็นว่า เมื่อมีชาวอเมริกันโยกย้ายถิ่นฐานไปทางแถบตะวันตกมากขึ้น ก็สามารถพัฒนาสังคมเมืองขึ้นในแถบนั้นได้ ดังนั้นจึงมีเมืองขนาดใหญ่เกิดขึ้นมาก เช่น นครชิคาโก (Chicago) ในมลรัฐอิลลินอยส์ เมืองมิลวอกี (Milwaukee) ในมลรัฐวิสคอนซิน เมืองซินซินนาติ (Cincinnati) ในมลรัฐโอไฮโอ และเมืองอินเดียนาโพลิส (Indianapolis) ในมลรัฐอินเดียนา เมืองเหล่านี้เป็นศูนย์กลางความเจริญแถบชายแดนตะวันตกในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 กล่าวคือเป็นทั้งศูนย์กลางการปกครอง การศึกษาและข้อมูลข่าวสาร เป็นต้นว่ามีโรงเรียน วิทยาลัย โบสถ์ ห้องสมุด และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น รวมทั้งมีแหล่งบันเทิง เช่น โรงละครด้วย ดังนั้นการเติบโตของเมืองในแถบตะวันตกจึงสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่เหล่านักธุรกิจด้วย

ความอุดมสมบูรณ์ของภาคตะวันตก

ชาวอเมริกันที่เดินทางไปยังภาคตะวันตกต่างไผ่ฝันถึงดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ด้วยป่าไม้และสัตว์ป่าซึ่งเหมาะแก่การบุกเบิกดินแดนให้เป็นไร่ นา ที่อุดมสมบูรณ์ ดังนั้นในทศวรรษ 1830 พวกเขาจึงพากันข้ามเทือกเขาร็อกกีเพื่อไปสู่ดินแดนออริกอน เส้นทางสู่ออริกอนเต็มไปด้วยความยากลำบาก แต่เมื่อไปถึงแล้วผู้ที่ไปบุกเบิกดินแดนก็ส่งข่าวกลับไปยังญาติที่อยู่ทางตะวันออกว่าผืนดินอุดมสมบูรณ์มีสัตว์ป่าให้ล่ามากมาย นอกจากนี้ผู้ที่เข้าไปตั้งถิ่นฐานยังมีรายได้จากการตัดไม้อีกด้วย

ต่อมาในค.ศ. 1848 มีการค้นพบแร่ทองคำที่ดินแดนแคลิฟอร์เนีย จึงเกิดการตื่นทอง (Gold Rush) ครั้งใหญ่ ในประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา มูลค่าของทองคำที่ขุดในค.ศ. 1849 สูงถึง 10 ล้านดอลลาร์ ผู้คนทุกเพศทุกวัยจากทั่วสารทิศจึงหลั่งไหลไปสู่แคลิฟอร์เนียเพื่อขุดทองส่งผลให้ดินแดนแคลิฟอร์เนียเติบโตอย่างรวดเร็ว นครซานฟรานซิสโก (San Francisco) ในแคลิฟอร์เนียกลายเป็นเมืองท่าและศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาทางชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกในเวลาไม่นานนัก ต่อมาในค.ศ. 1858 มีข่าวการพบทองคำที่ดินแดนโคโลราโด (Colorado) ทำให้ผู้คนหลั่งไหลไปยังดินแดนใหม่แห่งนี้ ไม่ช้าเมืองเดนเวอร์ (Denver) ซึ่งเพิ่งเกิดใหม่จากการตื่นทองก็เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับเมืองขนาดใหญ่อื่นๆ ในภาคตะวันตก

นักขุดทองคำลี้ร่อนทอง

ที่แคลิฟอร์เนีย

ที่มาของภาพ : Conlin, Joseph. (1984).

The American Past :
Part One

การอ้างสิทธิธรรมของชาวอเมริกัน

นอกจากความยากลำบากในการเดินทางไปยังภาคตะวันตกแล้ว ชาวอเมริกันยังต้องเผชิญกับชาวพื้นเมืองอเมริกันดั้งเดิมหรือพวกอินเดียนแดง ซึ่งครอบครองดินแดนเหล่านั้นอยู่ก่อนแล้ว ในทศวรรษ 1830 รัฐบาลสหรัฐเข้าไปแก้ปัญหาและคุ้มครองพลเมืองของตน จึงเกิดสงครามระหว่างชาวอเมริกันกับพวกอินเดียนแดงหลายครั้ง แต่พวกอินเดียนแดงขาดอาวุธที่ทันสมัย จึงไม่สามารถต้านทานกำลังของกองทัพสหรัฐที่ส่งไปปราบปรามได้ อนึ่งเพื่อไม่ให้พวกอินเดียนแดงเป็นอุปสรรคต่อการตั้งถิ่นฐานของชาวอเมริกัน รัฐบาลสหรัฐได้จัดสรรดินแดนในมลรัฐโอคลาโฮมา (Oklahoma) ให้เป็นเขตสงวนสำหรับพวกอินเดียนแดงเผ่าต่างๆ พวกที่ไม่ยินยอมต้องถูกบังคับด้วยกำลัง จนเกิดโศกนาฏกรรมในหมู่พวกอินเดียนแดงที่ล้มตายเป็นจำนวนมาก จากการถูกปราบปรามและเสียชีวิตระหว่างที่ถูกบังคับให้ตั้งถิ่นฐานและอพยพโดยเท้าเปล่าเดินทางหลายพันกิโลเมตร เพื่อไปอยู่ในเขตสงวนที่รัฐบาลสหรัฐฯ จัดเตรียมไว้ให้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากการแก้ปัญหาอินเดียนแดงสะท้อนให้เห็นว่าชาวอเมริกันเชื่อในสิทธิธรรมของตนเหนือดินแดนที่อินเดียนแดงเป็นเจ้าของครอบครองอยู่ก่อนแล้ว

ความเชื่อที่ว่าชาวอเมริกันมีสิทธิครอบครองดินแดนที่ว่างเปล่าทางด้านตะวันตกได้ประกาศอย่างชัดเจนในทศวรรษ 1840 ในบทความของ จอห์น แอล. โอซัลลิแวน (John L.O' Sullivan) นักเขียนและนักการเมือง ซึ่งตีพิมพ์ในวารสาร Democratic Review โอซัลลิแวนได้กล่าวถึงการขยายดินแดนตะวันตกของชาวอเมริกันว่าเป็น “Manifest Destiny” หรือการเดินทางไปสู่ “จุดหมายปลายทางที่เบื้องบนได้กำหนดไว้แล้ว” คำว่า Manifest Destiny เป็นการแสดงถึงสิทธิอันชอบธรรมของชาวอเมริกาที่จะบุกเบิกดินแดนไปทางตะวันตก โดยไม่มีใครสามารถขวางกั้นได้ เพราะเชื่อว่าถูกกำหนดไว้แล้ว

ด้วยปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ชาวอเมริกันจึงมีความมุ่งมั่นจะไปสู่ภาคตะวันตกโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคต่างๆ ดังนั้นในครั้งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 19 จึงมีชาวอเมริกันและผู้อพยพที่เข้ามาใหม่จากยุโรปได้อพยพไปยังภาคตะวันตกจำนวนมาก ทำให้ดินแดนของประเทศสหรัฐอเมริกาขยายออกไปอย่างกว้างขวางและเติบโตอย่างรวดเร็ว มีมลรัฐใหม่ผนวกเข้าเพิ่มอีกถึง 18 มลรัฐภายใน ค.ศ. 1850

วิธีการขยายดินแดนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา

ในการดำเนินนโยบายขยายอาณาเขตของประเทศ สหรัฐอเมริกาใช้ทั้งวิธีการซื้อดินแดนและการทำสงคราม ซึ่งเป็นวิธีการสำคัญ นอกเหนือจากการอ้างสิทธิหลังชาวอเมริกันเข้าไปจับจองดินแดน

การซื้อดินแดน

การซื้อดินแดนทำให้อาณาเขตของสหรัฐอเมริกายาวออกไปอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแดนลุยเซียนา

การซื้อดินแดนลุยเซียนา (Louisiana Purchase 1803)

ดินแดนลุยเซียนาเป็นอาณานิคมเดิมของฝรั่งเศส มีพื้นที่กว้างใหญ่มากกว่ามลรัฐทั้ง 13 แห่งแรกของสหรัฐอเมริการวมกัน ต่อมาในค.ศ. 1763 ฝรั่งเศสได้ยกดินแดนนี้ให้แก่สเปน จนกระทั่งค.ศ. 1800 จักรพรรดินโปเลียนแห่งฝรั่งเศสต้องการขยายอิทธิพลแข่งขันกับอังกฤษในทวีปอเมริกาเหนืออีก จึงเรียกร้องดินแดนลุยเซียนาคืนจากสเปน รัฐบาลสหรัฐไม่ต้องการให้ฝรั่งเศสกลับเข้าไปมีอิทธิพลในทวีปอเมริกาเหนืออีก เพราะจะขัดขวางการเติบโตของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายอาณาเขตออกไปทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำมิสซิสซิปปี ดังนั้นประธานาธิบดี โทมัส เจฟเฟอร์สันจึงให้ผู้แทนของรัฐบาลสหรัฐที่กรุงปารีสเจรจาขอซื้อดินแดนลุยเซียนาจากฝรั่งเศส

ในค.ศ. 1803 รัฐบาลฝรั่งเศสตัดสินใจขายลุยเซียนาให้กับสหรัฐอเมริกาในราคา 15 ล้านดอลลาร์ เนื่องจากขณะนั้นเป็นช่วงสงครามนโปเลียน ฝรั่งเศสเกรงว่าอังกฤษซึ่งมีกองทัพขนาดใหญ่อยู่ที่แคนาดาจะฉวยโอกาสส่งกำลังเข้าไปยึดลุยเซียนา ประกอบกับฝรั่งเศสไม่มีกองกำลังจำนวนมากอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือ จึงตัดสินใจขายลุยเซียนาให้กับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา การซื้อลุยเซียนาถูกคัดค้านจากนักการเมืองบางคน โดยอ้างว่ารัฐธรรมนูญไม่ได้ระบุให้มีการซื้อดินแดน อย่างไรก็ตามรัฐสภาสหรัฐอเมริกาได้ลงมติอนุมัติการซื้อดินแดนลุยเซียนา ทำให้สหรัฐอเมริกาสามารถขยายดินแดนออกไปจนจดเทือกเขาร็อกกี

การซื้อฟลอริดา (Florida Purchase 1819)

ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 อิทธิพลของสเปนในทวีปอเมริกาดลดลงอย่างมาก อาณานิคมสเปนในลาตินอเมริกานหลายแห่งพยายามเรียกร้องเอกราช ทำให้สเปนต้องใช้เงินจำนวนมากในการทำสงครามปราบปราม ประกอบกับสเปนมักมีข้อพิพาทกับสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับดินแดนฟลอริดาที่สเปนครอบครองอยู่ เพราะกองทัพสหรัฐพยายามยกกำลังเข้าไปไล่ปราบปรามพวกอินเดียนแดงที่ก่อความวุ่นวายอเมริกันแล้วหลบหนีเข้าไปอยู่ในดินแดนของสเปน ดังนั้นในค.ศ. 1819 สเปนจึงยินยอมขายดินแดนฟลอริดาให้แก่สหรัฐอเมริกาในราคา 5 ล้านดอลลาร์ ซึ่งปรากฏในสนธิสัญญาแอดัมส์ - โอนิส (Adams-Onís Treaty) ที่ทั้ง 2 ประเทศทำร่วมกัน ในสนธิสัญญานี้สเปนยังยินยอมยกเลิกสิทธิของตนเหนือดินแดนเท็กซัส (Texas) และแคลิฟอร์เนียอีกด้วย จึงเป็นการเปิดโอกาสให้สหรัฐอเมริกาขยายอิทธิพลเข้าไปดินแดนทั้ง 2 ได้ในเวลาต่อมาโดยไม่ถูกต่อต้านจากสเปน

นอกจากดินแดนลุยเซียนาและฟลอริดาแล้ว ใน ค.ศ. 1867 สหรัฐอเมริกายังตัดสินใจซื้อดินแดนอะแลสกา (Alaska Purchase 1867) ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกของแคนาดาจากรัฐบาลรัสเซียในราคา 7.2 ล้านดอลลาร์ แม้ว่าการซื้อดินแดนอะแลสกาก็ไม่ได้สนองจุดประสงค์เพื่อขยายดินแดนไปทางภาคตะวันตก เพราะในขณะนั้นสหรัฐอเมริกาสามารถขยายดินแดนไปจนจดมหาสมุทรแปซิฟิกแล้ว แต่ต่อมาอะแลสกาก็มีความสำคัญต่อสหรัฐอเมริกาในด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญของประเทศในปัจจุบัน

การทำสงคราม

การทำสงครามเป็นอีกวิธีหนึ่งในการขยายดินแดนไปทางตะวันตกของสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ดินแดนเท็กซัสและแคลิฟอร์เนียล้วนได้มาจากการทำสงครามทั้งสิ้น

การทำสงครามของชาวเท็กซัส

ดินแดนเท็กซัสเป็นส่วนหนึ่งของเม็กซิโก ครั้นเมื่อเม็กซิโกได้รับเอกราชจากสเปนแล้วก็ต้องการพัฒนาเท็กซัสให้เจริญรุ่งเรือง จึงชักจูงให้ชาวอเมริกันเดินทางเข้าไปตั้งถิ่นฐาน ในค.ศ. 1822 ชาวอเมริกันชื่อ สตีเฟน ออสติน (Stephen Austin) ได้ชักชวนผู้คนจากสหรัฐอเมริกาเข้าไปตั้งถิ่นฐานใน

ดินแดนเท็กซัส และเรียกตัวเองว่า "ชาวเท็กซัส" แต่ต่อมาในค.ศ. 1832 ประธานาธิบดีคนใหม่ของเม็กซิโก คือ อันโตนิโอ โลเปซ เดอ ซานตา อันนา (Antonio Lopez de Santa Anna) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากชาวเท็กซัสทำการปกครองแบบเผด็จการทหาร ชาวเท็กซัสซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกาจึงประกาศอิสรภาพและจัดกองทัพสู้กับรัฐบาลเม็กซิโก เม็กซิโกใช้กำลังปราบปรามอย่างรุนแรง ในที่สุดกองทัพของชาวเท็กซัสซึ่งนำโดย แซม ฮุสตัน (Sam Houston) ก็เอาชนะเม็กซิโกได้สำเร็จในค.ศ. 1836 เม็กซิโกยินยอมปลดปล่อยให้เท็กซัสเป็นอิสระ เท็กซัสตั้งตนเป็นรัฐอิสระอยู่ระยะหนึ่ง ต่อมาในค.ศ. 1845 จึงขอผนวกเข้าเป็นมลรัฐใหม่ของสหรัฐอเมริกา

การทำสงครามกับเม็กซิโก (The Mexican War 1846)

หลังผนวกดินแดนเท็กซัส สหรัฐอเมริกามีปัญหาเรื่องพรมแดนกับเม็กซิโกบริเวณแม่น้ำริโอกรังด์ (Rio Grande River) ดังนั้นใน ค.ศ. 1846 ประธานาธิบดี เจมส์ เค โพลก์ (James K. Polk) จึงสั่งให้กองทัพไปประจำการอยู่ที่บริเวณพรมแดนด้านแม่น้ำริโอกรังด์ ครั้นเมื่อกองทัพของฝ่ายเม็กซิโกยกข้ามแม่น้ำเข้าไปในเขตแดนของสหรัฐ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาจึงประกาศสงครามกับเม็กซิโกในเดือนพฤษภาคม ปีเดียวกันนั้น แต่หลังจากทำสงครามได้เพียงไม่กี่เดือน กองทัพสหรัฐก็รุกเข้าไปยึดกรุงเม็กซิโก เมืองหลวงของเม็กซิโกได้ ทำให้เม็กซิโกยอมแพ้ สงครามครั้งนี้ยุติลงโดยเม็กซิโกยอมยกดินแดนที่อยู่ระหว่างแม่น้ำริโอกรังด์และแคลิฟอร์เนียให้แก่สหรัฐอเมริกา โดยฝ่ายสหรัฐจ่ายเงินชดเชยจำนวน 15 ล้านดอลลาร์ให้แก่เม็กซิโก

สงครามทั้ง 2 ครั้งนี้ทำให้สหรัฐอเมริกาได้ครอบครองดินแดนตั้งแต่เท็กซัส นิวเม็กซิโก จนถึงแคลิฟอร์เนีย

การเติบโตของสังคมอเมริกัน

การขยายดินแดนของสหรัฐอเมริกาไปทางตะวันตกก่อให้เกิดพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงในสังคมอเมริกัน เนื่องจากสังคมอเมริกันขยายตัว มีการเติบโตทางเศรษฐกิจทุกภูมิภาค เกิดการหลอมหลอมวัฒนธรรมแบบอเมริกัน ที่สำคัญทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

การเติบโตทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาเส้นทางคมนาคมไปสู่ภาคตะวันตกช่วยให้เศรษฐกิจ ของสหรัฐอเมริกาเจริญรุ่งเรือง เพราะการคมนาคมขนส่งที่สะดวกทำให้การค้าและการผลิตขยายตัว นอกจากนี้การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เริ่มขึ้นในเขตนิวอิงแลนด์ ก็เป็นการวางรากฐานของการปฏิวัติอุตสาหกรรมในทวีปอเมริกาเหนือ

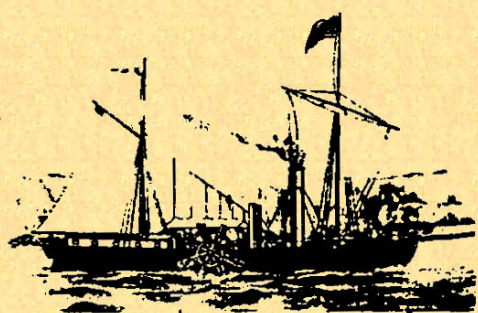
การพัฒนาการคมนาคมขนส่ง

วิธีการหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนให้นักบุกเบิกชาวอเมริกันเดินทางไปยังภาคตะวันตก คือการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่ง ซึ่งมีหลายรูปแบบดังนี้

การสร้างถนนแห่งชาติ ในค.ศ. 1811 รัฐบาลได้ก่อสร้างถนนคัมเบอร์แลนด์ (Cumberland) หรือถนนแห่งชาติ ซึ่งเริ่มจากเมืองคัมเบอร์แลนด์ในมลรัฐแมริแลนด์ผ่านเข้าไปในมลรัฐเพนซิลวาเนียและด้านตะวันตกของมลรัฐเวอร์จิเนีย ต่อมาได้ขยายเส้นทางเพิ่ม โดยสร้างผ่านเข้าไปในมลรัฐโอไฮโอ อินดีแอนา อิลลินอยส์ จนถึงเมืองเซนต์หลุยส์ มลรัฐมิสซูรีซึ่งเป็นประตูไปสู่ภาคตะวันตก ถนนสายนี้ใช้เวลาก่อสร้างต่อเนื่องกันนานถึง 28 ปี สามารถนำชาวอเมริกันและกองเกวียนเดินทางไปสู่ภาคตะวันตก เส้นทางนี้ช่วยให้มีการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างภาคตะวันออกและภาคตะวันตก ส่งผลให้สินค้ามีราคาถูกลง

คลอง นักธุรกิจชาวอเมริกันพยายามหาวิธีขนส่งสินค้าทางเรือ ซึ่งบรรทุกได้จำนวนมากไปยังดินแดนตะวันตก แต่เนื่องจากไม่มีเส้นทางน้ำเชื่อมภาคตะวันออกและภาคตะวันตกโดยตรง ดังนั้นในค.ศ. 1817 ผู้ว่าราชการมลรัฐนิวยอร์กจึงขออนุมัติสถานะนิติบัญญัติมลรัฐนิวยอร์กขุดคลองเชื่อมระหว่างมหาสมุทรแอตแลนติกกับทะเลสาบใหญ่ทั้ง 5 เพื่อล่องไปตามแม่น้ำมิสซิสซิปปี คลองนี้ชื่อว่า คลองอีรี (Erie Canal) ใช้เวลา 8 ปี จึงขุดเชื่อมเมืองบัฟฟาโล (Buffalo) และเมืองอัลบานี (Albany) ซึ่งต่างก็อยู่ในเขตมลรัฐนิวยอร์ก และใช้เงินลงทุนถึง 7 ล้านดอลลาร์ แต่สามารถเก็บทุนคืนจากค่าธรรมเนียมการใช้คลองได้ภายใน 9 ปี คลองนี้ช่วยให้สามารถขนส่งสินค้าทางเรือจากภาคตะวันออกไปยังภาคตะวันตกได้ และทำให้นครนิวยอร์กกลายเป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ความสำเร็จของคลองอีรีทำให้มลรัฐอื่นที่มีอาณาเขตติดต่อกับทะเลสาบใหญ่ทั้ง 5 ดำเนินการขุดคลองเชื่อมเพิ่มขึ้นในเวลาต่อมา

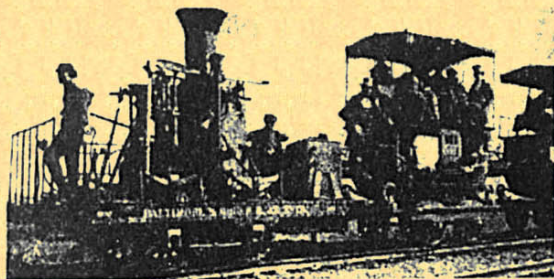
เรือกลไฟ เพื่อให้การเดินทางเรือขนส่งสินค้าจำนวนมากแล่นได้สะดวก โดยเฉพาะการแล่นทวนกระแสน้ำที่เชี่ยวกราก โรเบิร์ต ฟุลตัน (Robert Fulton) จึงได้คิดประดิษฐ์เรือกลไฟที่ใช้เครื่อง

ภาพเรือกลไฟ ที่โรเบิร์ต ฟุลตัน ประดิษฐ์ขึ้น

จักรขับเคลื่อนได้ในค.ศ. 1807 เป็นครั้งแรก ใช้แล่นในแม่น้ำฮัดสัน ระหว่างนครนิวยอร์กถึงเมืองอัลบานี ปรากฏว่าเรือกลไฟสามารถบรรทุกสินค้าได้จำนวนมากและแล่นได้ปลอดภัย จึงมีการนำไปใช้อย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะการขนส่งในแม่น้ำมิสซิสซิปปีนับว่าประดิษฐ์กรรมนี้มีบทบาทสำคัญต่อการคมนาคมขนส่ง และการดำเนินธุรกิจของชาวอเมริกันอย่างมาก

รถไฟ ผลสำเร็จของการขนส่งทางน้ำด้วยเรือกลไฟ ทำให้นักประดิษฐ์พยายามคิดวิธีขนส่งสินค้าทางบกที่บรรทุกได้คราวละมากๆ ใน ค.ศ. 1828 นักประดิษฐ์ในเมืองบอลติมอร์ มลรัฐแมริแลนด์สามารถสร้างทางรถไฟเพื่อให้รถไฟแล่นได้เป็นผลสำเร็จ แม้ว่าในครั้งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 19 ยังไม่มีการสร้างทางรถไฟไปยังภาคตะวันตก แต่เส้นทางรถไฟที่มีอยู่ในตะวันออกก็ช่วยให้การผลิตและการค้าขายตัวอย่างกว้างขวาง

ภาพรถไฟขบวนแรกที่สร้างขึ้น
ในสหรัฐอเมริกา

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985) This Great Nation ...

การขยายตัวของพื้นที่ปลูกฝ้าย

ฝ้ายเป็นสินค้าหลักของภาคใต้ที่ปลูกมาตั้งแต่สมัยอาณานิคม ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 อีไล วิตนิย์ (Eli Whitney) ชาวนิวอิงแลนด์ได้คิดค้นเครื่องมือแยกเมล็ดฝ้ายที่เรียกว่า "Cotton gin" สำเร็จ ทำให้ชาวไร่สามารถแยกเมล็ดฝ้ายได้รวดเร็วขึ้น จึงมีการขยายพื้นที่ปลูกฝ้ายในภาคใต้เข้าไป

เครื่องแยกเมล็ดฝ้าย
"Cotton gin"

ในเขตตะวันตกเฉียงใต้ โดยเฉพาะในดินแดนลุยเซียนา กระทั่งมีฝ้ายส่งไปขายยังโรงงานทอผ้าในเขตนิวอิงแลนด์และในประเทศอังกฤษจำนวนมาก กล่าวคือจากที่ภาคใต้เคยผลิตฝ้ายได้ 73,200 มัดใน ค.ศ. 1800 ก็เพิ่มเป็น 4,500,000 มัดใน ค.ศ. 1859 ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้นำความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจสู่ภาคใต้อย่างมาก

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985) This Great Nation ...

การพัฒนาอุตสาหกรรมในเขตนิวอิงแลนด์

ก่อนค.ศ. 1800 อุตสาหกรรมต่างๆในสหรัฐอเมริกาผลิตในโรงงานเล็กๆ ต่อมาความต้องการสินค้ามีมากขึ้น เขตนิวอิงแลนด์จึงมีการพัฒนาอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น อุตสาหกรรมสำคัญที่เกิดขึ้นในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 คืออุตสาหกรรมทำปิ่น ซึ่งอีไล วิตนิย์ค้นพบวิธีสร้างชิ้นส่วนต่างๆของปิ่นขึ้นพร้อมกันจำนวนมาก และใช้ประกอบเป็นปิ่นแต่ละกระบอกได้ ทำให้เกิดอุตสาหกรรมทำปิ่นขึ้น นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมทอผ้า ซึ่งตั้งเริ่มขึ้นที่เมือง โลว์เอลล์ (Lowell) มลรัฐแมสซาชูเซตส์ ความสำเร็จของอุตสาหกรรมสร้างความมั่งคั่งให้แก่ายทุนและนักการธนาคาร ขณะเดียวกันได้นำความเปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมอเมริกัน ผู้คนจำนวนมากได้ละทิ้งอาชีพเกษตรกรรมไปเป็นกรรมกรในโรงงาน โดยเฉพาะในโรงงานทอผ้ามีการใช้แรงงานสตรีเป็นส่วนใหญ่ ทำให้สตรีมีบทบาทในการประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อหาเงินจุนเจือครอบครัว

การหลอมรวมวัฒนธรรมอเมริกัน

เมื่อสหรัฐอเมริกาขยายดินแดนไปทางตะวันตกและมีมลรัฐใหม่เพิ่มมากขึ้น วัฒนธรรมแบบภาคตะวันออกหรือมลรัฐเดิม 13 แห่ง ซึ่งมีรากฐานมาจากพวกแอ่งไกลแซกซอนก็ไม่ใช่ตัวแทนของวัฒนธรรมอเมริกันทั้งหมดอีกต่อไป วิถีชีวิตแบบภาคตะวันตกได้หลอมรวมวัฒนธรรมแบบอเมริกัน โดยมีปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ ความหลากหลายของกลุ่มประชากรและสภาพแวดล้อมของชายแดนตะวันตก

ความหลากหลายของประชากรในดินแดนตะวันตก

ในระยะแรกผู้ที่อพยพไปสู่ดินแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นผู้ที่ไปจากภาคตะวันออกส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่ต้องการที่ดินทำกิน นอกจากนี้ยังมีพวกพ่อค้าที่ต้องการนำสินค้าไปขายแก่ผู้ที่อพยพไปอยู่ทางภาคตะวันตก หรือนำสินค้าจากภาคตะวันตกไปขายยังภาคตะวันออก ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ผลผลิตทางการเกษตร เช่น ข้าวสาลีและข้าวโพด รวมทั้งสินค้าจากปศุสัตว์ อนึ่งยังมีนักแสวงโชค นักแก๊งค์ก่อโร นักการพนันและพวกที่ต้องการรวยทางลัด บุคคลเหล่านี้ทำให้ดินแดนตะวันตกเติบโตอย่างรวดเร็ว ดังเช่นมลรัฐโอไฮโอซึ่งเดิมในค.ศ. 1800 มีประชากรเพียง 45,000 คน แต่อีก 40 ปีต่อมา มีประชากรมากถึง 1.5 ล้านคน กลายเป็นมลรัฐที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 4 รองจากนิวยอร์ก เพนซิลวาเนีย และเวอร์จิเนีย

ต่อมาโดยเฉพาะตั้งแต่หลังค.ศ. 1820 มีผู้อพยพจากยุโรปเดินทางไปยังสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนมาก เนื่องจากรัฐบาลส่งเสริมการขยายดินแดนไปทางตะวันตก นักพัฒนาที่ดินจึงโฆษณาชักชวนให้ชาวยุโรปอพยพไปบุกเบิกดินแดน ประกอบกับมีการขยายตัวของอุตสาหกรรมในเขตนิวอิงแลนด์และเมืองใหญ่ๆ ในภาคเหนือ เช่น นครนิวยอร์กและชิคาโก ชาวยุโรปตะวันตกและยุโรปตะวันออกจึงหลั่งไหลไปยังสหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่ไปจากไอร์แลนด์ เยอรมนีและอังกฤษ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มอื่น เช่น จากสวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ และโปแลนด์ ในจำนวนนี้ชาวเยอรมันกระจายไปอยู่ทางภาคตะวันตกมากที่สุด ชาวเยอรมันมาจากทุกสถานภาพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ช่างฝีมือ และอาชีพเฉพาะต่างๆ บุคคลเหล่านี้พยายามรักษาภาษาและวิถีชีวิตแบบเดิมของตน ทำให้เกิดชุมชนชาวเยอรมันอยู่ทั่วไป กล่าวได้ว่า ดินแดนตะวันตกมีประชากรที่มาจากภูมิลำเนาและวัฒนธรรมหลากหลาย ซึ่งกระจายกันอยู่ในพื้นที่กว้างใหญ่ ทำให้เกิดการผสมผสานและหลอมรวมวัฒนธรรมระหว่างประชากรกลุ่มต่างๆ ที่ต้องอยู่ร่วมกันภายใต้สภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากสังคมเดิมของตน และเกิดเป็นวัฒนธรรมแบบอเมริกัน

สภาพแวดล้อมของชายแดนตะวันตก

การอพยพไปสู่ชายแดนตะวันตกเป็นกิจกรรมของแต่ละครอบครัว ที่ต่างต้องชวนช่วยช่วยเหลือตนเองเป็นสำคัญ แม้รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริม แต่ในระยะแรกๆก็ไม่มีหน่วยงานของรัฐลงไปจัดการหรือช่วยเหลืออย่างทั่วถึง เช่น การป้องกันภัยจากการโจมตีของพวกอินเดียนแดง พวกโจรและพวกลักเล็กขโมยน้อย นอกจากนี้ยังต้องต่อสู้กับภัยจากธรรมชาติ เช่นอากาศที่หนาวจัด แล้งจัด พายุ และฝูงสัตว์ อนึ่ง แม้ดินแดนตะวันตกจะอุดมสมบูรณ์ แต่ก็ขาดแคลนสินค้าและยารักษาโรคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ผู้อพยพที่ไปจากสังคมที่พัฒนาแล้ว เช่นดินแดนตะวันออกหรือประเทศยุโรป จึงต้องเรียนรู้การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมซึ่งมีอิทธิพลสำคัญต่อการหล่อหลอมบุคลิกและวัฒนธรรมของชาวอเมริกัน ชายแดนตะวันตกทำให้ความหวังหรือความฝันแบบอเมริกัน (American Dream) เป็นจริง ซึ่งได้แก่การแสวงหาโอกาส เสรีภาพและความเสมอภาค วิถีชีวิตแบบชายแดนสอนให้ชาวอเมริกันอดทน ตื่นตัว ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและยอมรับการเปลี่ยนแปลง

อิทธิพลของความคิดและความเชื่อแบบวัฒนธรรมชายแดนตะวันตกสะท้อนเป็นรูปธรรม: ...ชัดเจน เมื่อแอนดรูว์ แจ็กสัน (Andrew Jackson) จากมลรัฐเทนเนสซี (Tennessee) ซึ่งเป็นตัวแทนของบุคลิกแบบชายแดนตะวันตกได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งประธานาธิบดีในค.ศ. 1828 นับเป็นการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญ เพราะที่ผ่านมาตำแหน่งประธานาธิบดีมักถูกผูกขาดโดยนักการเมืองภาคตะวันออก โดยเฉพาะจากมลรัฐแมสซาชูเซตส์และเวอร์จิเนีย ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของชนชั้นสูงหรือชนชั้นกลางระดับสูง ในขณะที่แจ็กสันเป็นตัวแทนของชายแดนตะวันตกหรือชาวนาชาวไร่ การเลือกประธานาธิบดีแจ็กสันยังสะท้อนวัฒนธรรมอเมริกันที่เปิดกว้างและให้โอกาสแก่ผู้ที่มีความสามารถ โดยไม่คำนึงถึงชาติตระกูลหรือสถานะทางสังคม

พัฒนาการของวัฒนธรรมอเมริกัน

สังคมอเมริกันได้พัฒนาวัฒนธรรมของตนจากวัฒนธรรมยุโรปจนกลายเป็นวัฒนธรรมเฉพาะตนเอง ความรุ่งเรืองของวัฒนธรรมอเมริกันมีทั้งด้านศาสนา ปรัชญา วรรณกรรม และการศึกษา

ศาสนา

เมื่อสังคมอเมริกันขยายตัวอย่างกว้างขวาง อิทธิพลของพวกโปรเตสแตนต์กลุ่มต่างๆทางภาคตะวันออก เช่น พิวริตัน แคลวิน และคองเกรเกชันนัล (Congregational) ก็คลายลง เนื่องจากมีกลุ่มโปรเตสแตนต์อื่นๆขยายความเชื่อและเผยแพร่ศาสนาไปทางดินแดนตะวันตก เช่น พอทแบพทิสต์ (Baptist) เมทอดิสต์ (Methodist) และ เพรสไบทีเรียน (Presbyterian) กลุ่มต่างๆเหล่านี้ได้ส่งคณะมิชชันนารีของตนเดินทางไปยังชายแดนตะวันตก และก่อตั้งโบสถ์เพื่อเผยแพร่ศาสนาของตน นอกจากนี้ยังมีพวกมอร์มอน (Mormons) นำโดย โจเซฟ สมิท (Joseph Smith) ซึ่งมีข้อปฏิบัติและความเชื่อ

แตกต่างจากพวกโปแตสแตนท์กลุ่มอื่นๆ โดยเฉพาะความเชื่อเรื่องสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกชน พวกมอรมอนถูกต่อต้านจากผู้คนทั่วไป ดังนั้นจึงพากันไปตั้งถิ่นฐานในดินแดนยูทาห์ (Utah) ต่อมาชุมชนขยายตัวใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ และกลายเป็นมลรัฐใหม่ของสหรัฐอเมริกา

ปรัชญา

การเติบโตอย่างรวดเร็วของสังคมอเมริกา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม ผู้คนหันไปยึดถือวัตถุมากกว่าคุณธรรม นักคิดหลายคนพยายามกระตุ้นให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าของศีลธรรมและธรรมชาติ ให้ยกเลิกหลักเกณฑ์และพิธีการทางศาสนา พร้อมกับแสวงหาสังคมแบบอุดมคติหรือยูโทเปีย (Utopia) ซึ่งเป็นสังคมแบบธรรมชาติ บุคคลสำคัญที่สุดที่เป็นผู้นำทางความคิดเชิงปรัชญาของสังคมอเมริกัน คือ ราล์ฟ วอลโด อีเมอร์สัน (Ralph Waldo Emerson) ซึ่งเสนอปรัชญาทรานส์เซนเดนทาลิซึม (Transcendentalism) ในทศวรรษ 1830 แนวคิดของอีเมอร์สัน เกี่ยวกับการแสวงหาความจริงหรือญาณที่เกิดขึ้นในใจตนเอง ญาณนี้เป็นสิ่งที่อยู่เหนือเหตุผลและกฎเกณฑ์ที่มนุษย์สร้าง ผลงานของอีเมอร์สันเป็นการวางพื้นฐานทางปรัชญาแบบชาวอเมริกัน เช่น งานเขียนชื่อ Nature และ Divinity School Address รวมทั้งบทกวีชื่อ "Leaves of Grass" ที่ได้รับการยกย่องว่าแสดงถึงความริเริ่มและปรัชญาที่ลึกซึ้ง นอกจากนี้แล้วยังมี เฮนรี เดวิด ทอโร (Henry David Thoreau) นักคิดในกลุ่มยูโทเปีย ซึ่งแสดงความคิดต่อต้านสังคมวัตถุนิยมและเน้นการใช้ชีวิตอยู่กับธรรมชาติ ทอโรปฏิเสธกฎเกณฑ์ของสังคม ความคิดและการดำรงชีวิตตามความเชื่อของทอโรสะท้อนอยู่ในบทกวีที่รู้จักกันแพร่หลายชื่อ "Walden" และความเรียงเรื่อง "Disobedience" ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้มหาตมะ คานธี ต่อสู้ด้วยวิธีอหิงสา

แนวคิดที่แสวงหาสังคมแบบอุดมคติได้ผลักดันให้เกิดการปฏิรูปในสังคมอเมริกัน นักปฏิรูปหลายคนพยายามชี้ให้เห็นว่า ความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรมที่ไร้เหตุผลต้องถูกยกเลิก และควรให้ความสำคัญต่อคุณธรรมและจริยธรรมของมนุษย์มากกว่า

วรรณกรรม

ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 นักประพันธ์ชาวอเมริกันให้ความสำคัญกับงานเขียนที่สะท้อนวิถีชีวิตในสังคมอเมริกันมากขึ้น แม้ว่าจะถูกนักวิจารณ์ชาวอังกฤษวิพากษ์ในค.ศ. 1819ว่า ชาวอเมริกันไม่มีวรรณกรรมประจำชาติ ในช่วงแรกมีผลงานของนักประพันธ์ 2 คน ที่สะท้อนเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องราวและความเป็นอยู่ในสังคมอเมริกัน คือ วอชิงตัน เออร์วิง (Washington Irving) ที่เขียนหนังสือชุด The Sketch Book มีเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านของชาวดัตช์ที่พำนักอยู่ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำฮัดสัน เรื่องที่รู้จักกันแพร่หลาย คือ "Rip Van Winkle" และ "The Legend of Sleepy Hollow" ส่วนนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงอีกคนหนึ่ง คือ เจมส์ เฟนนิมอร์ คูเปอร์ (James Fennimore Cooper) ซึ่งเขียนหนังสือชุด The Leather Stocking Tales เป็นเรื่องราวผจญภัยของ เนตตี บัมพ์โป

(Natty Bumppo) นักดักสัตว์ซึ่งใช้ชีวิตอยู่ชายแดนตะวันตก และเป็นมิตรกับพวกอินเดียนแดง หนังสือชุดนี้ มีชื่อเสียงรู้จักกันอย่างกว้างขวาง ได้รับการยกย่องว่าสะท้อนถึงบุคลิกและวัฒนธรรมแบบอเมริกันที่ได้รับอิทธิพลจากชายแดนตะวันตก

ในครั้งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 19 มีผลงานวรรณกรรมของนักประพันธ์คนสำคัญชาวสหรัฐอเมริกา คือ นาธานีล ฮอธอร์น (Nathaniel Hawthorne) ซึ่งเขียนนวนิยายที่เกาะเกาะถึงเบื้องลึกแห่งจิตใจของมนุษย์ โดยใช้เหตุการณ์ประวัติศาสตร์สมัยอาณานิคมนิวอิงแลนด์เป็นเนื้อเรื่อง นวนิยายที่มีชื่อเสียงและเผยแพร่ไปทั่วโลก คือเรื่อง Scarlet Letter นอกจากนี้ยังมีผลงานอื่นๆอีกหลายเรื่อง นับว่านักประพันธ์ชาวอเมริกันได้สร้างเอกลักษณ์ของตนเอง โดยหลุดออกจากกรอบของงานเขียนแบบยุโรป สามารถพัฒนารูปแบบและผลงานที่สะท้อนสังคมแบบอเมริกันได้

นอกจากนี้ เมืองต่างๆยังมีการจัดทำนิตยสารขึ้นหลายฉบับ เช่นนิตยสาร North American Review, Dial และ Atlantic Monthly ที่เมืองบอสตัน Southern Literary Messenger ที่เมืองริชมอนด์ (Richmond) มลรัฐเวอร์จิเนีย Graham's Magazine ที่เมืองฟิลาเดลเฟีย และ Harper's New Monthly Magazine ที่นครนิวยอร์ก นิตยสารเหล่านี้มีส่วนส่งเสริมการผลิตผลงานวรรณกรรม และทำให้มีนักเขียนหน้าใหม่เกิดขึ้น

การศึกษา

ในสมัยอาณานิคม พวกพิวริตันได้กำหนดให้ทุกชุมชนก่อตั้งโรงเรียนประถม ทำให้อาณานิคมอื่นๆยึดตามแบบอย่าง อย่างไรก็ตามสหรัฐอเมริกายังไม่มีระบบการศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากรัฐธรรมนูญให้สิทธิ์แก่มลรัฐดำเนินการเอง การศึกษาจึงขาดมาตรฐาน โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดภาคการศึกษาปีละ 2 -3 เดือน บรรดานักการเมืองและผู้มีฐานะดี ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการผลักดันกฎหมายก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ยิ่งเท่าที่ เพราะพวกเขาส่งลูกหลานไปยังโรงเรียนราชรัฐที่จัดระบบการศึกษาที่ดีให้แก่ผู้ที่สามารถจ่ายค่าเล่าเรียน ดังนั้นในทศวรรษ 1830 สมัยประธานาธิบดีแจ็กสันซึ่งเป็นช่วงที่มีการปฏิรูปสังคมให้เกิดความทัดเทียมกัน จึงมีการรณรงค์เรื่องการปรับปรุงระบบการศึกษามุคคัลสำคัญที่ดำเนินการคือ ฮอเรซ มานน์ (Horace Mann) นักกฎหมายจากมลรัฐแมสซาชูเซตส์ ซึ่งมีบทบาทผลักดันให้สภานิติบัญญัติแห่งมลรัฐผ่านกฎหมายที่บังคับให้ปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา ผลงานของมานน์ทำให้มลรัฐทางภาคเหนือตื่นตัวและมีการปรับปรุงระบบการศึกษาในมลรัฐของตนให้ดีขึ้น

นอกจากนี้ยังมีการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้แก่สตรี ใน ค.ศ. 1833 จิตยาลัยโอเบอร์ลิน (Oberlin College) แห่งมลรัฐโอไฮโอ ได้อนุญาตให้นักศึกษาสตรีเรียนร่วมกับนักศึกษาชาย อย่างไรก็ตามแม้ว่าบางสถาบันเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่สตรี แต่ก็ไม่ยอมให้มีการเรียนการสอนแบบสหศึกษา ดังนั้นใน ค.ศ. 1837 แมรี ลีออน (Mary Lyon) จึงก่อตั้ง

วิทยาลัยสตรีขึ้นเป็นแห่งแรกชื่อ วิทยาลัยเมาต์โฮลโยก (Mount Holyoke College) ที่เมืองเซาท์แฮดลีย์ (South Hadley) มลรัฐแมสซาชูเซตส์ อนึ่งในขณะนั้นยังมีการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและฝึกหัดครู ซึ่งเป็นการฝึกวิชาชีพอีกด้วย

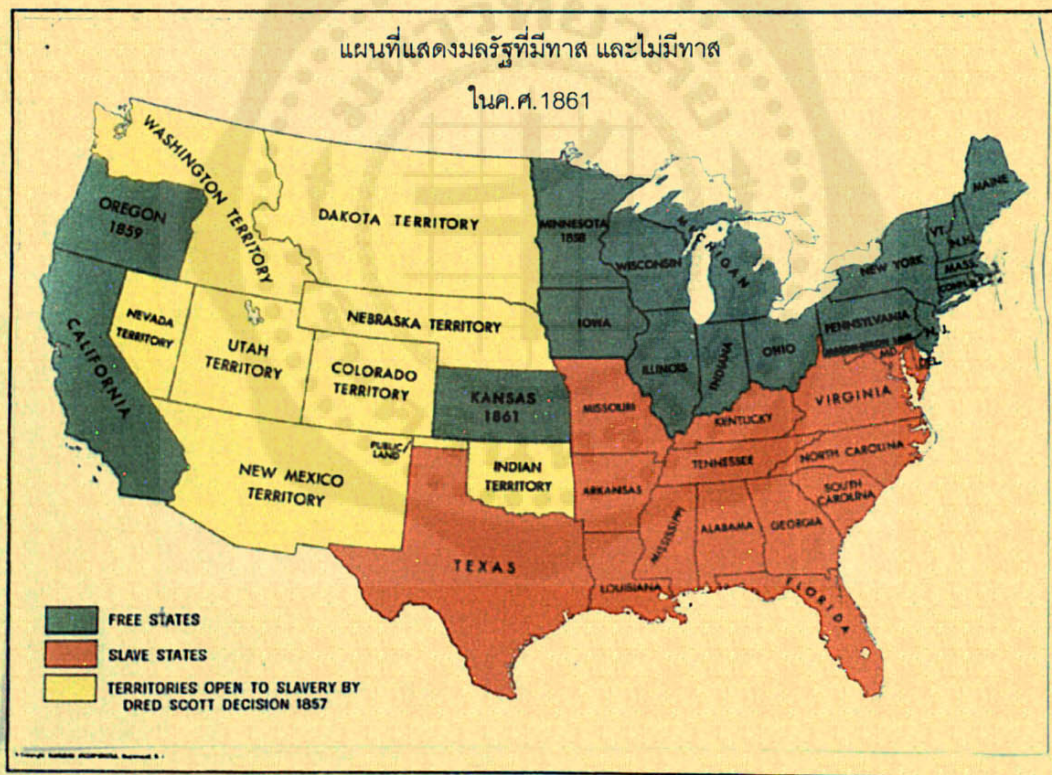
พัฒนาการของวัฒนธรรมอเมริกัน ที่กล่าวมาโดยสรุปข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าสังคมอเมริกันก้าวหน้า และเติบโตพร้อมๆกับการขยายตัวของประเทศสหรัฐอเมริกา ขณะเดียวกันก็ทำให้สังคมอเมริกันมีความหลากหลายและความแตกต่างทั้งด้านวัฒนธรรมและผลประโยชน์ที่นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคมได้ในเวลาต่อมา

บทที่ 6

สงครามกลางเมืองและการฟื้นฟูภาคใต้

สังคมอเมริกันได้ขยายตัวอย่างมากภายหลังการประกาศอิสรภาพ เนื่องจากมีมลรัฐใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันก็มีความแตกต่างระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะปัญหาการใช้แรงงานทาส การรักษาดุลยภาพของมลรัฐที่มีทาส (Slave states) และมลรัฐที่ไม่มีทาส (Free states) ซึ่งกลายเป็นปัญหาสำคัญของการบริหารประเทศ และสะท้อนถึงความขัดแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมระหว่างภูมิภาค แม้ว่าจะมีความพยายามประนีประนอมระหว่างทั้ง 2 ฝ่ายภายใต้การปกครองระบอบแบบประชาธิปไตย แต่ก็ไม่สามารถระงับข้อขัดแย้งได้ จึงนำไปสู่การแยกตัวของมลรัฐฝ่ายใต้ เป็นเหตุให้เกิดสงครามกลางเมืองระหว่าง ค.ศ. 1861-1865 และชัยชนะของรัฐบาลสหพันธรัฐก็ชี้ให้เห็นว่าสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ไม่อาจแบ่งแยกได้

ที่มาของภาพ : Hammond (1994). UNITED STATES HISTORY ATLAS

มูลเหตุของสงครามกลางเมือง

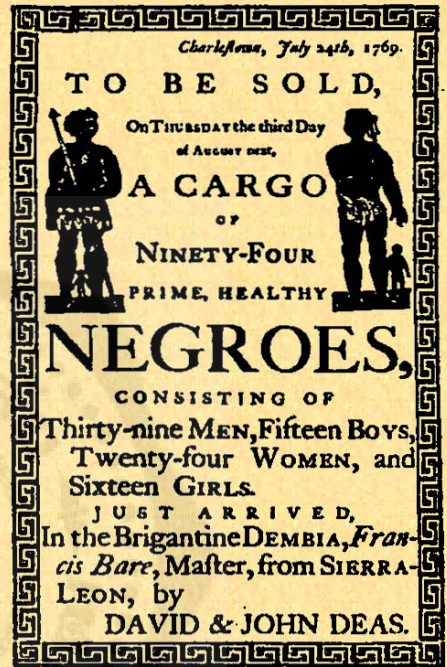
ชนวนที่สะท้อนความขัดแย้งระหว่างภูมิภาคคือปัญหาเรื่องทาส ความแตกต่างระหว่างมลรัฐที่มีทาสและมลรัฐเสรีหรือมลรัฐที่ไม่มีทาสนำไปสู่ความขัดแย้งหลายด้าน เป็นต้นว่าด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองระหว่างมลรัฐทางภาคเหนือซึ่งเป็นมลรัฐเสรี กับมลรัฐทางภาคใต้ซึ่งเป็นมลรัฐที่มีทาส

ความขัดแย้งทางเศรษฐกิจ

ความแตกต่างทางเศรษฐกิจระหว่างภาคเหนือและภาคใต้ทำให้ทั้งสองภาคมีความจำเป็นในการใช้แรงงานทาสแตกต่างกัน การมองปัญหาทาสของทั้งสองฝ่ายจึงสะท้อนถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของแต่ละฝ่ายด้วย

ภาคใต้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ส่วนใหญ่เป็นการปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ฝ้าย และยาสูบ บนพื้นที่ขนาดใหญ่ และใช้แรงงานทาสเป็นหลัก คือประมาณร้อยละ 90 ของทาสมืดทั่วประเทศ ความจำเป็นต้องใช้แรงงานทาสของภาคใต้เพิ่มมากขึ้นตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 เนื่องจากการขยายพื้นที่ปลูกฝ้ายไปทางตะวันตกเฉียงใต้อย่างกว้างขวาง เพราะเครื่องแยกเมล็ดฝ้าย "Cotton gin" ของอีไล วิดเนีย ช่วยให้ผลิตฝ้ายได้จำนวนมากตามความต้องการของโรงงานทอผ้าในเซนต์หลุยส์และในภาคเหนือและในประเทศอังกฤษ แรงงานทาสจึงมีความสำคัญต่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของภาคใต้อย่างมาก จนกล่าวได้ว่าการล้มเลิกระบบทาสจะก่อให้เกิดความหายนะต่อเศรษฐกิจของภาคใต้ทั้งหมด

ภาพโฆษณาการขายทาส

ที่มาของภาพ : Conlin, Joseph. (1984). *The American Past* : Part One

ในทางตรงข้าม ภาคเหนือมีประชากรหนาแน่นและมีสภาพภูมิศาสตร์ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำไร่ขนาดใหญ่ จึงประกอบเกษตรกรรมในพื้นที่จำกัด และปลูกพืชหมุนเวียนหลายชนิดในไร่เดียวกัน ทั้งนี้ใช้แรงงานในครอบครัวเป็นสำคัญ ประกอบกับภาคเหนือมีช่างฝีมือจำนวนมากสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมต่าง ๆ ได้ก้าวหน้า โดยเฉพาะอุตสาหกรรมทอผ้า อุตสาหกรรมต่อเรือ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง ระบบเศรษฐกิจของภาคเหนือส่วนใหญ่ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานทาสดังเช่นทางภาคใต้

ความแตกต่างทางเศรษฐกิจนำไปสู่ข้อขัดแย้งเกี่ยวกับผลประโยชน์ของภูมิภาค นักการเมืองฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ต่างพยายามผลักดันกฎหมายที่รักษาสถิติของภูมิภาค เป็นต้นว่า เมื่อมีการพิจารณากฎหมายสำคัญ ๆ เช่น กฎหมายที่เกี่ยวกับพิทักษ์อัตราภาษีศุลกากรหรือการตั้งกำแพงภาษีเพื่อคุ้มครองสินค้าอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเศรษฐกิจสำคัญของมลรัฐภาคเหนือก็ก่อให้เกิดปัญหาต่อสินค้าของมลรัฐภาคใต้ เช่น ฝ้ายที่ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เพราะต้องถูกตอบโต้ด้วยการตั้งกำแพงภาษีจากประเทศที่นำเข้าสินค้าเหล่านั้น วิธีหนึ่งที่ช่วยประนีประนอมไม่ให้ข้อขัดแย้งถึงจุดแตกหักคือ

การรักษาสัดส่วนของมลรัฐที่มีทาสและมลรัฐเสรีให้เกิดความสมดุล ปัญหาการมีทาสจึงเกี่ยวโยงกับประเด็นทางการเมือง

ความขัดแย้งทางการเมือง

มลรัฐภาคเหนือและภาคใต้พยายามรักษาสัดส่วนของมลรัฐเสรีและมลรัฐที่มีทาสให้มีจำนวนเท่ากัน เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบเมื่อมีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของภูมิภาค โดยเฉพาะผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ดังนั้นการรับมลรัฐใหม่ที่ผนวกเข้ามาจึงมักเป็นปัญหาโต้แย้งทางการเมืองว่ามลรัฐใหม่ที่เพิ่มเข้ามามีฐานะอย่างไร จะก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบแก่ฝ่ายใดหรือไม่เพียงใด วิธีหนึ่งที่ช่วยชะลอไม่ให้เกิดจุดแตกหักก็คือการประนีประนอมทางการเมือง ในค.ศ. 1820 และ 1850 ตามลำดับ

ข้อประนีประนอมมิสซูรี ค.ศ. 1820 (Missouri Compromise of 1820)

ข้อประนีประนอมมิสซูรี เป็นข้อตกลงทางการเมืองที่เฮนรี เคลย์ (Henry Clay) วุฒิสมาชิกจากมลรัฐเคนทักกี (Kentucky) เป็นผู้เสนอ เมื่อเกิดข้อขัดแย้งทางการเมืองในรัฐสภาสหรัฐอเมริกาเนื่องจากกรณีมลรัฐมิสซูรีขอผนวกเข้าเป็นมลรัฐใหม่ในฐานะมลรัฐที่มีทาส แต่ขณะนั้นมลรัฐภาคเหนือและภาคใต้มีจำนวนอยู่เท่ากันคือฝ่ายละ 11 มลรัฐ ดังนั้นเพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างภาคเหนือและภาคใต้ จึงให้รับมลรัฐเมน (Maine) ซึ่งเดิมเป็นส่วนหนึ่งของมลรัฐแมสซาชูเซตส์เป็นมลรัฐใหม่ที่ไม่มีการทาส ทำให้เกิดการสมดุลระหว่างมลรัฐฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ ข้อประนีประนอมกำหนดให้ใช้เส้นขนานที่ 36 องศา 30 ลิบดาเป็นเส้นแบ่งเขตระหว่างมลรัฐที่มีทาสและไม่มีทาส

ข้อตกลงดังกล่าวสามารถชะลอปัญหาทางการเมืองระหว่างภูมิภาคได้จนถึงปลายทศวรรษ 1840 แต่เมื่อสหรัฐอเมริกาได้ดินแดนใหม่หลังจากได้รับชัยชนะในสงครามเม็กซิโก ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับฐานะของดินแดนที่จะรับใหม่ก็ปะทุขึ้นและกลายเป็นปัญหาทางการเมืองที่รุนแรงอีก เนื่องจากมลรัฐภาคใต้ไม่ยินยอมให้ใช้ข้อประนีประนอมมิสซูรี ค.ศ. 1820 เพราะข้อตกลงนี้ทำให้นายทุนเจ้าของที่ดินในภาคใต้ไม่สามารถขยายพื้นที่ปลูกฝ้ายของตนเข้าไปในดินแดนใหม่ที่อยู่เหนือเส้นขนานที่ 36 องศา 30 ลิบดา

ใน ค.ศ. 1850 มลรัฐฝ่ายใต้ไม่ยอมรับการผนวกแคลิฟอร์เนียเป็นมลรัฐใหม่ในฐานะมลรัฐที่ไม่มีทาส ดังนั้นเฮนรี เคลย์จึงเสนอข้อประนีประนอม ค.ศ. 1850 ซึ่งมีสาระคือ

1. รับรองการผนวกดินแดน แคลิฟอร์เนีย ในฐานะมลรัฐที่ไม่มีทาส
2. ยุติการค้าทาสในเขตดิสตริกต์ ออฟ โคลัมเบีย
3. รับรองดินแดนใหม่ 2 แห่ง คือ นิวเม็กซิโก และยูทาห์ โดยให้ประชากรของดินแดนทั้งสองลงประชามติว่าจะเป็นดินแดนที่มีทาสหรือไม่มีทาส

4. เสนอกฎหมายใหม่เกี่ยวกับทาสที่หลบหนี (fugitive slave law)
5. แบ่งแยกเขตแดนระหว่างเท็กซัสและนิวเม็กซิโกใหม่ เพื่อระงับข้อพิพาท

ข้อประนีประนอมนี้ยุติข้อโต้แย้งทางการเมืองได้เพียง 4 ปี หลังจากนั้น ก็เกิดปัญหาอีกเมื่อมีการรับมลรัฐใหม่ คือ แคนซัส (Kansas) และเนแบรสกา (Nebraska) เนื่องจากดินแดนทั้งสองตั้งอยู่บริเวณเส้นละติจูดที่ 40 องศาเหนือ/แต่มลรัฐภาคใต้ไม่ต้องการให้เป็นดินแดนที่ไม่มีทาส เพราะจะทำให้ขาดความสมดุลระหว่าง 2 ฝ่าย ดังนั้นจึงให้ประชาชนของทั้ง 2 มลรัฐลงประชามติว่าต้องการจะเป็นมลรัฐที่มีทาสหรือไม่มีทาส ปัญหานี้สร้างความแตกแยกระหว่างนักการเมืองกลุ่มที่สนับสนุนและต่อต้านการมีทาส มีการแตกแยกในพรรคเดโมแครต จนทำให้มีการตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ เช่น พรรคฟรีซอยล์ (Free Soil Party) และรีพับลิกัน (Republican Party)

ความขัดแย้งทางสังคม

ปัญหาการมีทาสสร้างความแตกแยกทางความคิดระหว่างประชาชนทางภาคเหนือและภาคใต้นักเลิกทาส (abolitionists) ภาคเหนือซึ่งส่วนใหญ่เป็นพวกเคร่งศาสนา เห็นว่าการมีทาสเป็นสิ่งที่ขัดต่อศีลธรรม เพราะพระเป็นเจ้าสร้างคนให้เกิดมาเท่าเทียมกัน จึงพยายามรณรงค์ให้มีการเลิกทาส ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้สนับสนุนระบบทาสและฝ่ายนักเลิกทาส

ใน ค.ศ. 1833 กลุ่มผู้ต่อต้านการมีทาสได้ก่อตั้งสมาคมต่อต้านการมีทาสของสหรัฐอเมริกา (American Anti Slavery Society) ขึ้นและได้เผยแพร่ความคิดเกี่ยวกับการเลิกทาสในรูปแบบต่างๆ เช่น แผ่นปลิว นวนิยาย ตลอดจนบทความทางนิตยสารและหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์ Liberator ซึ่งก่อตั้งโดยวิลเลียม ลอยด์ แกร์ริสัน (William Lloyd Garrison) นักปลดปล่อยทาสหัวรุนแรง และมีจุดประสงค์เพื่อเผยแพร่อุดมการณ์เลิกทาสโดยตรง วรรณกรรมชิ้นสำคัญที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อการเผยแพร่ความคิดเกี่ยวกับการเลิกทาสคือนวนิยายเรื่อง Uncle Tom's Cabin ซึ่งประพันธ์โดย แฮเรียต บีเชอร์ สโตว์ (Harriet Beecher Stowe) บุตรสาวของนักสอนศาสนาในกายโปรแตสแตนท์ ผู้ทำงานเพื่อการเลิกทาสให้แก่สมาคมต่อต้านการมีทาสของสหรัฐอเมริกา วรรณกรรมชิ้นนี้เขียนขึ้นใน ค.ศ. 1852 มีเนื้อหาต่อต้านความอยุติธรรมของระบบทาส ซึ่งได้รับการต้อนรับจากผู้อ่านนับล้าน เพียงแค่กลาง ค.ศ. 1853 มีการตีพิมพ์ถึง 1,200,000 ฉบับ ซึ่งเผยแพร่ทั้งในสหรัฐอเมริกาและยุโรป ที่สำคัญนวนิยายเรื่องนี้สามารถโน้มน้าวให้ผู้อ่านเกิดความสงสารและเห็นใจผู้ที่เป็นทาส และคล้อยตามแนวคิดการเลิกทาส ในขณะเดียวกัน ผู้ที่มีทาสในภาคใต้ก็ต่อต้านนวนิยายเรื่องนี้และกล่าวหาว่าเป็นการเขียนแบบ "เกินจริง"

ความขัดแย้งทางสังคมได้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมหลายกรณี เช่น กรณีของเดรด สกอตต์ (Dred Scott) ทาสผิวดำเคยอยู่ในมลรัฐที่ไม่มีทาสถูกนักเลิกทาสยุยงให้ฟ้องร้องต่อศาลขอให้ตนมี

สถานะเป็นเสรีชน เมื่อต้องกลับไปอยู่ในมลรัฐที่มีทาสตามเดิม แต่ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกาชี้ขาดว่าทาสเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคลที่ได้รับการปกป้องตามกฎหมาย จึงไม่อาจฟ้องร้องขอเป็นอิสระจากนายทาส ดังนั้นพวกนักเลิกทาสซึ่งไม่อาจใช้วิธีการที่สันติและถูกต้องตามกฎหมายเพื่อช่วยปลดปล่อยทาสจึงหันไปใช้วิธีรุนแรง โดยใช้กำลังเข้าแก้ปัญหา เช่นกรณีของ จอห์น บราวน์ (John Brown) นักเลิกทาสหัวรุนแรง ซึ่งนำพรรคพวกและอาวุธเข้ายึดคลังสรรพาวุธในมลรัฐเวอร์จิเนียใน ค.ศ. 1859 เพื่อนำอาวุธออกมาปลดปล่อยทาส แต่ก็ถูกจับได้ และถูกตัดสินประหารชีวิตด้วยการแขวนคอ

กรณีของ จอห์น บราวน์ ทำให้ความรู้สึกแตกแยกระหว่างภาคเหนือและภาคใต้ไม่อาจประนีประนอมกันได้อีกต่อไป พวกนักเลิกทาสภาคเหนือสุดิบบราวน์ว่าเป็นวีรบุรุษ ส่วนชาวภาคใต้มองว่าบราวน์เป็นกบฏและกล่าวหาว่าพวกภาคเหนือที่สนับสนุนการปฏิบัติการของบราวน์ว่าจงใจก่อสงครามเพื่อเลิกทาส

เอบราฮัม ลินคอล์น

ที่มาของภาพ :

Graff, Henry F. (1985)

This Great Nation ...

ประเด็นปัญหาเรื่องทาสกลายเป็นชนวนของสงคราม เมื่อ เอบราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งประธานาธิบดีเหนือ สตีเฟน เอ. ดักลาส (Stephen A. Douglas) ผู้สนับสนุนให้ยกเลิกข้อประนีประนอมแห่งมิสซูรี ค.ศ. 1820 เนื่องจากไม่เอื้อประโยชน์ต่อมลรัฐที่มีทาส มลรัฐเซาท์แคโรไลนาได้เรียกร้องให้มีการแยกตัวออกจากสหพันธรัฐทันทีที่ทราบว่าลินคอล์นชนะการเลือกตั้ง ในที่สุดมลรัฐภาคใต้รวม 11 มลรัฐ คือ เซาท์แคโรไลนา มิสซิสซิปปี ฟลอริดา แอลาบามา จอร์เจีย ลุยเซียนา เทกซัส เวอร์จิเนีย อาร์คันซอ เทนเนสซี และนอร์ทแคโรไลนา ได้รวมเป็นฝ่ายสมาพันธรัฐ โดยมี เจฟเฟอร์สัน เดวิส (Jefferson Davis) เป็นประธานาธิบดี แต่ประธานาธิบดีลินคอล์นไม่ยอมรับการแยกตัวของมลรัฐออกจากสหภาพ และถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ดังนั้นฝ่ายใต้จึงตัดสินใจใช้กำลังแก้ปัญหา

การต่อสู้ของฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ในสงครามกลางเมือง

ชาวอเมริกันภาคเหนือและภาคใต้ได้ต่อสู้กัน ในสงครามกลางเมืองนานถึง 4 ปีเต็ม เป็นการต่อสู้ที่ใช้กำลังปะทะประหารต่อกัน จนกระทั่งมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บหลายแสนคน นอกจากนี้แล้วยังมีการต่อสู้ทางด้านการทูต เพราะทั้งสองฝ่ายต่างก็ต้องการการสนับสนุนจากนานาประเทศ

การรบในสงครามกลางเมืองอเมริกา

การสู้รบในสงครามกลางเมือง เริ่มต้นเมื่อฝ่ายสมาพันธรัฐตัดสินใจโจมตีค่ายซัมเมอร์ (Fort Sumter) ในอ่าวเมืองชาร์ลสตัน (Charleston) มลรัฐเซาท์แคโรไลนา เมื่อวันที่ 12 เมษายน

ค.ศ. 1861 เพื่อบีบบังคับให้ฝ่ายสหพันธรัฐประกาศสงคราม ฝ่ายสมาพันธรัฐมีกองกำลังประมาณ เกือบ 1,000,000 คนจากจำนวนประชากร 9,000,000 คน ส่วนฝ่ายสหพันธรัฐ ซึ่งประกอบด้วย 23 มลรัฐมีกองกำลังประมาณ 1,600,000 คน จากจำนวนประชากรรวม 22,000,000 คน

สมรภูมิต่อสู้ที่สำคัญของสงครามอยู่ทางภาคใต้ของประเทศ ได้แก่บริเวณภาคตะวันออกและ ภาคตะวันตกของเทือกเขาแอปปาเลเชียน รวมทั้งแถบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี การที่สมรภูมิต่อสู้ส่วนใหญ่ อยู่ในเขตของฝ่ายสมาพันธรัฐ ทำให้กองกำลังของฝ่ายใต้เป็นฝ่ายได้เปรียบในด้านภูมิประเทศและ ขวัญกำลังใจ ในช่วงแรกฝ่ายสมาพันธรัฐเป็นฝ่ายรุกมากกว่า โดยได้รับชัยชนะในยุทธการที่บูลล์รัน (Battle of Bull Run) ทางตอนเหนือของมลรัฐเวอร์จิเนีย ในเดือน กรกฎาคม ค.ศ. 1861

ชัยชนะในยุทธการที่บูลล์รันสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการวางแผนและบัญชาการรบของนาย ทหารระดับผู้บัญชาการของฝ่ายสมาพันธรัฐ ซึ่งล้วนแต่เป็นอดีตของนายทหารระดับผู้บัญชาการของ กองทัพสหรัฐอเมริกาทั้งสิ้น ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ของกองทัพสมาพันธรัฐคือ นายพลรอบิ์ต อี.ลี (Robert E. Lee) อดีตนายทหารชาวใต้ ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงสุดคนหนึ่งของกองทัพสหรัฐอเมริกา กล่าวกันว่า ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้กองทัพ ฝ่ายสมาพันธรัฐสามารถยืนหยัดต่อสู้กับฝ่ายสห พันธรัฐ ที่มีกำลังเหนือกว่าได้นานถึง 4 ปีเต็ม ก็คือประสิทธิภาพในการวางแผนและบัญชาการรบของ นายพล ลี และนายพลชาวใต้คนอื่นๆ นั่นเอง

ยุทธการที่บูลล์รันเป็นบทเรียนที่เตือนให้ประธานาธิบดีลินคอล์น ตระหนักถึงความจำเป็นต้อง ปรับปรุงกองทัพให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีการวางแผนการรบให้รัดกุม ดังนั้นฝ่ายสหพันธรัฐ จึงมี การปรับปรุงกองทัพเรือให้มีประสิทธิภาพเพื่อปิดล้อมฝ่ายใต้ทางทะเล และวางแผนเผด็จศึกกองทัพ ฝ่ายสมาพันธรัฐทางแถบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี เพื่อตัดกองกำลังของศัตรูให้แยกจากกัน แล้วจึงตีโอบ จากภาคตะวันตกตามแนวแม่น้ำมิสซิสซิปปี ไหลลงไปบรรจบกองกำลังทางฝ่ายตะวันออกที่บุกลงจาก เหนือลงใต้

กองกำลังของฝ่ายสหพันธรัฐซึ่งนำโดยนายพล ยูลิสซิส เอส. แกรนต์ (Ulysses S. Grant) ผู้ บัญชาการทหารสูงสุด เริ่มเป็นฝ่ายได้เปรียบเมื่อสามารถเอาชนะฝ่ายสมาพันธรัฐในยุทธการที่แอนตี แทม (Antietam) มลรัฐแมริแลนด์ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1862 ในที่สุดก็สามารถยับยั้งการบุกขึ้นเหนือ ของฝ่ายใต้ได้อย่างเด็ดขาดในยุทธการที่เกตทิสเบิร์ก (Battle of Gettysberg) มลรัฐเพนซิลวาเนีย ใน เดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1863 จากนั้นได้บีบบังคับให้ฝ่ายสมาพันธรัฐถอยไปตั้งรับในเขตของตนแล้วถอยร่นลง ใต้ จนกระทั่งนายพล ลี ประกาศยอมแพ้แก่ฝ่ายสหพันธรัฐอย่างเป็นทางการที่เมืองแอปโปมาตทอกซ์ (Appomattox) มลรัฐเวอร์จิเนียในวันที่ 9 เมษายน ค.ศ. 1865

นายพล รอเบิร์ต ฮี.ลี

นายพล ยูเลียส เอส. แกรนด์

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985) This Great Nation ...

การต่อสู้ทางการทูต

ในระหว่างสงครามกลางเมือง ทั้งฝ่ายสหพันธรัฐและฝ่ายสมาพันธรัฐ ต่างก็พยายามส่งผู้แทนของตนเดินทางไปยุโรปโดยเฉพาะอย่างยิ่งอังกฤษและฝรั่งเศส ฝ่ายสมาพันธรัฐส่งคณะทูตไปยังอังกฤษและฝรั่งเศส เพื่อขอให้รับรองรัฐบาลของเจฟเฟอร์สัน เดวิสอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้เพราะหากนานาประเทศยอมรับอธิปไตยและสถานะที่เป็นรัฐเอกราชของตนแล้ว ฝ่ายสมาพันธรัฐก็จะสามารถชักนำให้ประเทศเหล่านั้นเข้าแทรกแซงเพื่อยุติสงคราม ที่สำคัญฝ่ายสมาพันธรัฐยังสามารถกู้เงินจากประเทศในยุโรปเพื่อนำมาใช้ในการทำสงครามได้อีกด้วย เนื่องจากฝ่ายสมาพันธรัฐขาดแคลนเงินตรา เพราะถูกปิดล้อมทางทะเล จึงไม่สามารถส่งฝ่ายซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญออกไปขายยังต่างประเทศ เพื่อนำเงินมาใช้หนี้และทำสงครามได้

ฝ่ายสหพันธรัฐเกรงว่านานาประเทศจะให้การรับรองรัฐบาลของฝ่ายสมาพันธรัฐและเข้าแทรกแซงในสงครามกลางเมือง จึงแต่งตั้งชาร์ลส์ ฟรานซิส แอดัมส์ (Charles Francis Adams) บุตรชายของอดีตประธานาธิบดี จอห์น ควินซี แอดัมส์ (John Quincy Adams) ไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำกรุงลอนดอนใน ค.ศ. 1862 เพื่อชี้แจงให้ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปเข้าใจถึงสาเหตุและสภาพของสงคราม นอกจากนี้แล้วประธานาธิบดีลินคอล์นยังประกาศให้เสรีภาพแก่ทาสผิวดำ (Emancipation Proclamation) ในวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1863 เพื่อแสดงถึงอุดมการณ์ของฝ่าย

สหพันธรัฐที่ไม่ต้องการส่งเสริมระบบทาส และเพื่อชี้ให้เห็นว่าสงครามกลางเมืองอเมริกาเป็นปัญหาภายในประเทศอันเนื่องมาจากการแตกแยกทางด้านอุดมการณ์

นโยบายของลินคอล์นมีส่วนให้อังกฤษและประเทศอื่นๆ ในยุโรปตัดสินใจไม่แทรกแซงในสงครามกลางเมืองอเมริกา และไม่รับรองรัฐบาลของเจฟเฟอร์สัน เดวิส นับเป็นความพ่ายแพ้ทางการทูตของฝ่ายสมาพันธรัฐ ส่งผลให้ฝ่ายสมาพันธรัฐขาดความช่วยเหลือจากภายนอก ประกอบกับฝ่ายสมาพันธรัฐไม่สามารถต้านทานการรุกของฝ่ายสหพันธรัฐซึ่งมีกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ที่เหนือกว่าได้สำเร็จจึงต้องยอมพ่ายแพ้ในที่สุด

สมัยแห่งการฟื้นฟูภาคใต้ (Reconstruction Era 1865 – 1877)

หลังสงครามกลางเมืองยุติลง สหรัฐอเมริกาก็เข้าสู่สมัยแห่งการฟื้นฟูภาคใต้ ซึ่งเป็นสนามรบในสงครามจนทำให้ล่มสลายทางเศรษฐกิจและสังคม รัฐบาลสหรัฐอเมริกาต้องการฟื้นฟูภาคใต้ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมซึ่งมีความแตกแยกอย่างรุนแรง แต่เมื่อมีการนำแผนฟื้นฟูไปใช้กลับสร้างความรู้สึกต่อต้านในกลุ่มชาวนิวกวในภาคใต้ ซึ่งมองว่าแผนการฟื้นฟูภาคใต้เป็นเครื่องมือของฝ่ายชนะที่ต้องการลงโทษผู้แพ้

แผนการฟื้นฟูภาคใต้

แผนการฟื้นฟูภาคใต้ได้กำหนดขึ้นโดยประธานาธิบดีลินคอล์นตั้งแต่ค.ศ. 1863 มีจุดประสงค์เพื่อสมานรอยร้าวระหว่างภาคเหนือและภาคใต้ และเพื่อตั้งให้ภาคใต้กลับคืนสู่สภาพดั้งเดิม ทั้งนี้ ลินคอล์นมีแผนจะอภัยโทษให้แก่ชาวใต้ที่ยอมให้คำสาบานว่าจะจงรักภักดีต่อรัฐธรรมนูญสหรัฐและสหภาพ แต่ไม่ให้อภัยโทษแก่นายทหารระดับสูงและผู้นำทางการเมืองของฝ่ายสมาพันธรัฐ รวมทั้งต้องการให้สิทธิแก่พลรัฐภาคใต้เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสมาชิกเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ในรัฐสภาสหรัฐดั้งเดิม อย่างไรก็ตามเมื่อประธานาธิบดีลินคอล์นถูกลอบยิงจนถึงแก่อสัญกรรมในวันที่ 14 เมษายน ค.ศ. 1865 แผนการของลินคอล์นก็ถูกแปรเปลี่ยนไปตามแนวทางของนักการเมืองพรรครีพับลิกันหัวรุนแรง (Radical Republicans) ในภาคเหนือที่ต้องการลงโทษนักการเมืองฝ่ายใต้ แม้ว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกาพยายามเสนอแผนฟื้นฟูภาคใต้ที่มีแนวทางประนีประนอมก็ตาม

แผนฟื้นฟูภาคใต้ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา

หลังจากประธานาธิบดีลินคอล์นถึงแก่อสัญกรรมแล้ว รองประธานาธิบดี แอนดรูว์ จอห์นสัน (Andrew Johnson) ได้รับตำแหน่งประธานาธิบดีต่อจากลินคอล์น จอห์นสันเป็นนักการเมืองพรรคดีโมแครตจากภาคใต้และมีนโยบายเดินสายกลาง นโยบายสำคัญที่ปรากฏในแผนฟื้นฟูภาคใต้ของรัฐบาลจอห์นสัน คือการยกโทษให้กับทุกคนที่มีส่วนร่วมก่อกบฏต่อรัฐบาลสหพันธรัฐ ซึ่งทำให้ไม่มีการลงโทษผู้ที่เข้าร่วมในสงครามกลางเมือง ที่สำคัญทำให้มลรัฐภาคใต้มีสถานะทางการเมืองเหมือนก่อน

สงคราม คือสามารถเลือกวุฒิสมาชิกและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปประจำอยู่ในรัฐสภาสหรัฐได้ดังเดิม

แผนฟื้นฟูภาคใต้ของประธานาธิบดี จอห์นสัน สร้างความผิดหวังให้กับนักการเมืองพรรครีพับลิกันหัวรุนแรง ซึ่งโกรธแค้นนักการเมืองภาคใต้ที่เป็นผู้ก่อสงครามและสร้างความเสียหายให้กับประเทศ ดังนั้นจึงผลักดันให้รัฐสภาสหรัฐกำหนดแผนฟื้นฟูภาคใต้ขึ้น

แผนฟื้นฟูภาคใต้ของรัฐสภาสหรัฐ

ในวันที่ 4 ธันวาคม ค.ศ. 1865 รัฐสภาสหรัฐได้ตั้งคณะกรรมการความร่วมมือระหว่าง 2 สภาจำนวน 15 คนเพื่อกำหนดแผนฟื้นฟูภาคใต้ มีวุฒิสมาชิก 6 คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 9 คน ในจำนวนนี้มีทั้งตัวแทนจากพรรครีพับลิกันและดีโมแครต คณะกรรมการกำหนดให้มลรัฐภาคใต้มีสถานะปราศจากรัฐบาลท้องถิ่น และให้รัฐสภาสหรัฐออกกฎหมายเพื่อจัดการปกครองภาคใต้

ใน ค.ศ. 1867 รัฐสภาสหรัฐอเมริกาได้ผ่านชุดกฎหมายเกี่ยวกับการฟื้นฟูภาคใต้ (Reconstruction Acts 1867) รวม 3 ฉบับ คือ

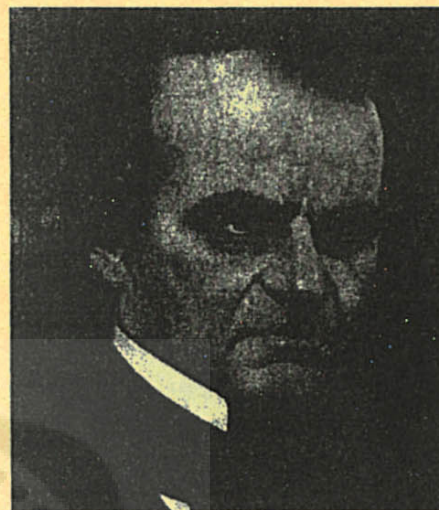
1. ให้ส่งกองทัพบกของสหภาพเข้าควบคุมพื้นที่ในภาคใต้
2. อนุญาตให้พลเมืองผิวดำปฏิบัติงานในรัฐบาลท้องถิ่นของมลรัฐภาคใต้
3. ให้สิทธิในการเลือกตั้งแก่พลเมืองผิวดำในภาคใต้

กฎหมายชุดนี้ไม่เพียงให้รัฐสภาสหรัฐเข้าควบคุมการปกครองชาวผิวขาวในมลรัฐภาคใต้ หากยังยกฐานะอดีตทาสผิวดำให้เท่าเทียมกับคนผิวขาวอีกด้วย ที่สำคัญได้สร้างความขัดแย้งระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เนื่องจากประธานาธิบดีจอห์นสันไม่เห็นด้วยกับชุดกฎหมายดังกล่าว

นอกจากนี้ในปีเดียวกันนั้นรัฐสภาสหรัฐ ยังท้าทายอำนาจของฝ่ายบริหารด้วยการผ่านกฎหมายอีกหลายฉบับ เช่นกฎหมายจำกัดอำนาจบังคับบัญชากองทัพของประธานาธิบดี ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด โดยไม่อนุญาตให้ประธานาธิบดีบัญชาการกองทัพโดยตรง แต่ต้องบัญชาการผ่านผู้บัญชาการทหารสูงสุดเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีกฎหมายชื่อ Tenure of Office Act ซึ่งไม่อนุญาตให้ประธานาธิบดีถอดถอนรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลของตนโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาสหรัฐ กฎหมายเหล่านี้ต้องการจำกัดอำนาจของประธานาธิบดีสหรัฐโดยตรง ดังนั้นประธานาธิบดีจอห์นสันจึงดำเนินการขัดแย้งอำนาจฝ่ายนิติบัญญัติ โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสงคราม ชื่อ เอ็ดวิน สแตนตัน (Edwin Stanton) พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามแนวทางของประธานาธิบดี แต่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบในการตัดสินใจครั้งนี้ รวมทั้งไม่ยอมรับบุคคลที่จอห์นสันแต่งตั้งใหม่ เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้พวกนักการเมืองหัวรุนแรงในรัฐสภาไม่พอใจ และดำเนินการฟ้องร้องเพื่อถอดถอนประธานาธิบดี (impeachment)

การฟ้องร้องเพิกถอนถอนประธานาธิบดีจอห์นสัน (Impeachment of Andrew Johnson)

นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาที่ประธานาธิบดีถูกฟ้องร้องเพิกถอนถอนออกจากตำแหน่ง ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1868 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐอเมริกาได้ลงมติให้ดำเนินการถอดถอนประธานาธิบดีจอห์นสันออกจากตำแหน่ง เนื่องจากละเมิดกฎหมาย Tenure of office Act และแสดงความไม่เคารพต่อสภาสหรัฐซึ่งนับเป็นอาชญากรรมร้ายแรง แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญให้วุฒิสภาดำเนินการไต่สวน ดังนั้นวุฒิสภาจึงจัดให้มีการไต่สวน โดยมีประธานที่ระบุไว้ตามรัฐธรรมนูญ คือประธานศาลฎีกาสหรัฐชื่อ แซลมอน พี. เชส (Salmon P. Chase) กระบวนไต่สวนเริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม ค.ศ. 1868 และใช้เวลานานถึง 2 เดือน หลังจากนั้นวุฒิสภาจึงได้ลงมติด้วยคะแนนเสียง 35 ต่อ 9 เสียงว่าประธานาธิบดีมีความผิดสมควรถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง

แอนดรูว์ จอห์นสัน

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985) This Great Nation ...

แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญระบุว่า การถอดถอนประธานาธิบดีจะต้องใช้เสียงถึง 2 ใน 3 ของสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมด แต่ด้วยจำนวนของวุฒิสมาชิกที่มีอยู่ขณะนั้นต้องใช้เสียงสนับสนุนอย่างน้อย 36 ต่อ 18 เสียง ทำให้ขาดเสียงสนับสนุนเพียง 1 เสียง เท่ากับว่าประธานาธิบดีจอห์นสันรอดพ้นจากการถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงเพียง 1 เสียง และดำรงตำแหน่งต่อไปจนครบวาระในปลายปีนั้น ที่มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งมีอำนาจสูงสุดในขณะนั้นพยายามก้าวท้าวอำนาจของฝ่ายบริหาร แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญได้กำหนดระบบตรวจสอบและถ่วงดุลไว้ ทำให้ฝ่ายนิติบัญญัติไม่สามารถดำเนินการตามที่ปรารถนาได้โดยง่าย

บทบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญ

แม้ประธานาธิบดีจอห์นสันรอดพ้นจากการถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง แต่อิทธิพลของการเมืองหัวรุนแรงพรรครีพับลิกันมีเหนือรัฐสภาขณะนั้นอย่างมาก จนกระทั่งสามารถผลักดันกฎหมายสำคัญๆ ในระหว่างสมัยฟื้นฟูภาคใต้ ที่สำคัญคือดำเนินการให้บทบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งจำเป็นต้องอาศัยเสียงสนับสนุนจากสมาชิกส่วนใหญ่ของทั้ง 2 สภาผ่านไปได้ บทบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ผลักดันได้เป็นผลสำเร็จหลังสงครามกลางเมืองอเมริกันยุติลง คือ มาตราที่ 13 (13 th Amendment) ในค.ศ. 1865 ยกเลิกระบบทาสทั่วประเทศ มาตราที่ 14 (14 th Amendment)

ในค.ศ. 1868 ยอมรับความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายของพลเมืองสหรัฐอเมริกาทุกคน และ มาตราที่ 15 (15 th Amendment) ในค.ศ. 1870 ให้สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งแก่พลเมืองทุกคนที่มีคุณสมบัติตามที่บทบัญญัติกำหนดไว้ โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติหรือสีผิว บทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญทั้ง 3 ฉบับนี้ให้การยอมรับฐานะสิทธิแก่ชนผิวดำเท่าเทียมกับพลเมืองผิวขาว อย่างไรก็ตามชาวภาคใต้ส่วนใหญ่ไม่อาจยอมรับการเปลี่ยนสถานะของอดีตทาสให้เท่าเทียมกับคนผิวขาวได้ จึงเกิดความรู้สึกต่อต้านการได้รับสิทธิของอดีตทาสผิวดำอย่างรุนแรง และมองว่าเป็นความพยายามของนักการเมืองฝ่ายเหนือที่ต้องการแก้แค้นพวกตน ความรู้สึกแตกแยกจึงมีอยู่ต่อเนื่องตลอดสมัยแห่งการฟื้นฟูภาคใต้

การปกครองภาคใต้ในสมัยแห่งการฟื้นฟู

ใน ค.ศ. 1867 รัฐสภาสหรัฐได้ผ่านกฎหมายหลายฉบับเกี่ยวกับการจัดการปกครองมลรัฐภาคใต้ซึ่งขณะนั้นมีสภาพปราศจากรัฐบาลท้องถิ่น

การจัดการปกครองโดยกองทัพ

รัฐสภาได้ออกกฎหมายให้กองทัพทำหน้าที่ปกครอง อดีตสมาพันธรัฐทั้ง 11 มลรัฐ โดยแบ่งเขตการปกครองเป็น 5 เขต แต่ละเขตบังคับบัญชาโดยนายทหารยศพลตรี ซึ่งมีหน้าที่ดูแลการปกครอง และการขึ้นทะเบียนคนผิวดำ เพื่อให้สิทธิในการเลือกตั้งตามบทบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตราที่ 14 ซึ่งระบุถึงความเท่าเทียมกันในฐานะพลเมืองสหรัฐ ในการปกครองมลรัฐภาคใต้ รัฐสภายังสนับสนุนให้คนผิวดำได้รับเลือกเข้าทำงานในรัฐบาลท้องถิ่นด้วย แม้จะมีจำนวนไม่มากนักก็ตาม ทั้งนี้รัฐสภาทำหน้าที่ตรวจสอบแต่ละมลรัฐว่าได้ดำเนินการให้สิทธิอย่างสมบูรณ์แก่พวกคนผิวดำหรือไม่ หากมลรัฐใดดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมมาตราที่ 13 และ 14 แล้วรัฐสภาก็จะอนุญาตให้มลรัฐนั้นกลับสู่สถานะเดิมทางการเมือง คือสามารถเลือกผู้แทนของตนกลับเข้าไปนั่งในรัฐสภาสหรัฐดังเดิม

การจัดตั้งสำนักงานของเสรีชน (Freeman's Bureau)

เนื่องจากบางมลรัฐได้ออกกฎหมายที่เกี่ยวกับคนผิวดำ หรือ Black Codes ซึ่งบีบบังคับคนผิวดำทางเศรษฐกิจ เช่น จัดเก็บภาษีคนผิวดำ โดยผู้ที่ไม่มียานพาหนะและไม่มีเงินเสียภาษีจะต้องเสียค่าปรับอย่างมาก รวมทั้งห้ามคนผิวดำทำงานในธุรกิจที่จัดไว้ให้กับคนผิวขาว เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตพิเศษ นอกจากนี้ยังมีข้อห้ามอื่นๆ เช่น ห้ามคนผิวดำพกพาอาวุธ และบางมลรัฐ เช่น แอลาบามา ห้ามคนผิวดำเป็นพยานในคดีที่เป็นปฏิปักษ์ต่อคนผิวขาว ดังนั้นรัฐสภาสหรัฐจึงให้ตั้งหน่วยงานชื่อสำนักงานของเสรีชนขึ้นภายใต้กระทรวงสงคราม สำนักงานนี้ตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือคนผิวดำ เช่น จัดหา

อาหาร เสื้อผ้า ที่ดินทำกินและสอนหนังสือให้แก่พวกอดีตทาสทั้งหลาย โดยมีวัตถุประสงค์ให้คนผิวดำมีโอกาสดำรงตนอยู่ได้ภายหลังได้รับการปลดปล่อยเป็นเสรีชน

ผลงานโดยรวมของสำนักงานของเสรีชน คือจัดหาอาหาร บ้านและสถานพยาบาลเพื่อช่วยเหลือคนผิวดำ นอกจากนี้ยังนำที่ดินของผู้ต้องหาในคดีกบฏไปจัดสรรให้แก่คนผิวดำจำนวน 30,000 คน รวมทั้งจัดหางาน และให้คำปรึกษาแก่แรงงานผิวดำในการทำสัญญาว่าจ้างกับนายจ้างผิวขาว อย่างไรก็ตามผลงานที่สำคัญที่สุดของสำนักงานแห่งนี้คือการสร้างโรงเรียนหลายพันหลังให้คนผิวดำหลายแสนคนได้มีโอกาสเรียนหนังสือ โดยมีอาสาสมัครสตรีจากภาคเหนือเดินทางมาเป็นครูสอนหนังสือให้แก่คนผิวดำเหล่านี้ บรรดาคนผิวขาวในภาคใต้ต่างพากันชิงชังหน่วยงานนี้อย่างมาก เนื่องจากเห็นว่าหน่วยงานนี้พยายามผลักดันให้คนผิวดำมีโอกาสทัดเทียมกับคนผิวขาว ขณะเดียวกันก็ลดความสำคัญของคนผิวขาวลง

ด้วยความพยายามของนักการเมืองพรรครีพับลิกันภาคเหนือ แผนการฟื้นฟูภาคใต้ได้ช่วยให้คนผิวดำในภาคใต้จำนวน 700,000 คน มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในขณะเดียวกันได้ตัดสิทธิคนผิวขาวถึง 150,000 คน เนื่องจากต้องคดีผิดกฎหมาย เสียงของพลเมืองผิวดำทำให้พรรครีพับลิกันได้คะแนนเสียงอย่างท่วมท้นในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐ ค.ศ. 1868 และ 1872

การสิ้นสุดสมัยแห่งการฟื้นฟูภาคใต้

หลังการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐ ค.ศ. 1872 นายพลยูลิสซัส เอส. แกรนต์ ได้รับเลือกเป็นสมัยที่ 2 ด้วยคะแนนเสียงท่วมท้น โดยเฉพาะจากมลรัฐในภาคเหนือ ทำให้นักการเมืองพรรครีพับลิกันภาคเหนือไม่กระตือรือร้นที่จะขยายฐานเสียงของตนในภาคใต้อีก ประกอบกับนักธุรกิจภาคเหนือก็หมดความสนใจจะขยายธุรกิจของตนในภาคใต้ เนื่องจากมีความเสี่ยงสูงและไม่ได้กำไรงาม ดังนั้นความสนใจผลักดันแผนฟื้นฟูภาคใต้ของนักการเมืองในรัฐสภาจึงค่อยๆ ลดลง ประกอบกับมีความแตกแยกในพรรครีพับลิกันเกี่ยวกับการเสนอชื่อบุคคลเข้าชิงตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐ ในค.ศ. 1876 ในที่สุดรัทเทอร์ฟอร์ด เบิร์ชาร์ด เฮส์ (Rutherford Birchard Hayes) ได้รับเลือกตั้ง และให้กองทหารรัฐบาลออกจากภาคใต้ใน ค.ศ. 1877 ซึ่งถือว่าการสิ้นสุดสมัยแห่งการฟื้นฟูภาคใต้

ผลกระทบจากสงครามกลางเมือง

สงครามกลางเมืองก่อให้เกิดผลกระทบต่องสังคมอเมริกันอย่างกว้างขวาง ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่ อันเนื่องมาจากผลกระทบต่าง ๆ เปรียบเสมือนการพลิกโฉมหน้าประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา

ผลกระทบทางการเมือง

ชัยชนะของฝ่ายสหพันธรัฐเหมือนฝ่ายสมาพันธรัฐเป็นการตอกย้ำว่าการแยกตัวของมลรัฐออกจากสหพันธรัฐเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย รัฐบาลกลางมีอำนาจและอธิปไตยเหนือมลรัฐ ประเทศสหรัฐอเมริกาจะถูกแบ่งแยกมิได้ นับเป็นการยุติข้อขัดแย้งทางความคิดระหว่างกลุ่มนิยมสหพันธรัฐและกลุ่มต่อต้านสหพันธรัฐ ซึ่งดำเนินมานับตั้งแต่ประเทศได้รับอิสรภาพ

ผลกระทบการเมืองที่สำคัญอีกประการหนึ่งได้แก่การแก้ไขรัฐธรรมนูญ มีการเพิ่มบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา 13 มาตราที่ 14 และมาตราที่ 15 การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นการยอมรับว่าฐานะและสิทธิของคนดำเท่าเทียมกับคนผิวขาวตามกฎหมาย

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

สงครามกลางเมืองก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจครั้งสำคัญในสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

การปฏิวัติอุตสาหกรรมซึ่งเริ่มขึ้นในภาคเหนือตั้งแต่ช่วงก่อนสงครามกลางเมือง โดยเฉพาะในเขตนิวอิงแลนด์ ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วภายหลังสงครามกลางเมือง ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้อุตสาหกรรมของภาคเหนือเติบโตอย่างรวดเร็ว คือเขตอุตสาหกรรมของภาคเหนือไม่ได้เป็นสมรภูมิรบในสงครามกลางเมือง การพัฒนาระบบอุตสาหกรรมจึงเกิดความต่อเนื่องและสามารถขยายตัวได้ นอกจากนี้ความต้องการผลิตผลทั้งด้านบริโภคและอุปโภคในระหว่างสงครามทำให้มีความพยายามประดิษฐ์เครื่องจักรทุนแรง เช่น เครื่องเกี่ยวข้าวสาลีที่ใช้แทนแรงงานซึ่งถูกเกณฑ์ไปรบในสงคราม หนึ่งในระหว่างสงครามฝ่ายสหพันธรัฐได้พยายามพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งในเขตภาคเหนือซึ่งสามารถเชื่อมภาคตะวันออกและตะวันตกได้ไกลถึงแม่น้ำมิสซิสซิปปีให้เป็นประโยชน์ต่อการยุทธ ใน ค.ศ. 1862 รัฐสภาสหรัฐฯ ได้ผ่านรัฐบัญญัติทางรถไฟสายแปซิฟิก (Pacific Railways Set) โดยให้สัมปทานแก่บริษัทเอกชน 2 แห่ง สร้างทางรถไฟสายข้ามทวีป คือสาย ยูเนียนแปซิฟิก (Union Pacific) และ เซ็นทรัลแปซิฟิก (Central Pacific) เส้นทางคมนาคมขนส่งเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ส่งเสริมให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจภายหลังสงครามกลางเมือง

มลรัฐภาคใต้ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากสงครามอย่างรุนแรง ระบบการทำไร่ขนาดใหญ่ถูกทำลายเนื่องจากภาคใต้เป็นสมรภูมิรบ ไร่ขนาดใหญ่จนหมดสิ้น เจ้าของไร่ส่วนใหญ่ต้องล้มละลาย ไม่สามารถกอบกู้ฐานะทางเศรษฐกิจกลับคืน เจ้าของไร่ที่อพยพหนีภัยสงครามบางส่วนพบว่าไร่ของตนถูกผู้อื่นเข้ายึดครองจนหมดสิ้นภายหลังสงคราม ส่วนผู้ที่สามารถครอบครองกรรมสิทธิ์เดิมไว้ได้ก็ไม่อาจฟื้นฟูระบบการทำไร่ขนาดใหญ่แบบเดิมไว้ได้ เพราะขาดทุนทรัพย์และแรงงานทาสซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการประกอบเกษตรกรรมในระบบดังกล่าว ไร่ขนาดเล็กจึงถูกแปรสภาพเป็นฟาร์มขนาดเล็ก

นอกจากชาวภาคใต้จะมีฐานะยากไร้และสิ้นเนื้อประดาตัวภายหลังสงครามกลางเมืองแล้ว ประชากรผิวดำซึ่งได้รับอิสรภาพจากการเป็นทาสก็มีสถานะที่แร้นแค้นเช่นกัน พวกเขากลายเป็นเสรีชนที่ไร้หนทาง ขาดที่อยู่อาศัย และทุนประกอบการ ไม่มีความรู้ที่จะทำงานนอกจากรับจ้างทำงานที่อาศัยแรงงานไร้ฝีมือ แต่โดยสภาพเศรษฐกิจของภาคใต้ที่ทรุดโทรมในขณะนั้น การจ้างงานกรรมกรไร้ฝีมือก็มีได้แพร่หลายมากนัก ชาวผิวดำส่วนใหญ่จึงเป็นคนว่างงานและไร้ที่พึ่ง

แม้รัฐสภาสหรัฐอเมริกาแก้ปัญหาเศรษฐกิจของภาคใต้ด้วยการฟื้นฟูภาคใต้ในช่วงค.ศ. 1865-1877 โดยนักการเมืองภาคเหนือพยายามจะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ทรุดโทรมของภาคใต้และส่งเสริมสถานะทางเศรษฐกิจของพวกผิวดำ แต่นโยบายดังกล่าวกลับกลายเป็นเครื่องมือให้พวกนักการเมืองภาคเหนือหัวรุนแรงถือโอกาสแก้แค้นชาวใต้ซึ่งถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ก่อสงคราม เป็นต้นว่ามีความพยายามผลักดันนโยบายปฏิรูปที่ดินซึ่งนำที่ดินของพวกผิวดำที่ถูกยึดไปจัดสรรให้คนผิวดำซึ่งไม่มีที่ดินทำกิน แม้ว่านโยบายนี้มีเจตนาจะช่วยเหลือคนผิวดำในภาคใต้ซึ่งมีจำนวนถึง 4 ล้านคนให้มีโอกาสทางเศรษฐกิจ แต่ก็สร้างความเจ็บแค้นให้กับพวกผิวดำ และกลายเป็นผลกระทบทางสังคมในเวลาต่อมา

ผลกระทบทางสังคม

ผลกระทบทางสังคมที่สำคัญคือเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคม การขยายตัวของสังคมและชุมชน และมีความแตกแยกในหมู่ประชากรอย่างรุนแรงและกว้างขวาง

การเพิ่มบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญมาตรา 13 และ 14 ซึ่งให้อิสรภาพและสิทธิแก่ประชากรผิวดำภายหลังสงครามกลางเมือง ทำให้สังคมอเมริกันเป็นสังคมของเสรีชนอย่างแท้จริง นับเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมอเมริกันครั้งสำคัญและเปิดโอกาสให้ประชากรผิวดำมีโอกาสแสดงศักยภาพของตนเองในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อดีตทาสผิวดำบางคนมีโอกาสเลื่อนชั้นทางสังคมโดยการศึกษาหาความรู้และเรียนรู้ที่จะพัฒนาฝีมือและประสิทธิภาพในการทำงาน รวมทั้งเป็นเจ้าของกิจการของตนเองภายหลังที่ได้รับอิสรภาพ

นอกจากนี้แล้ว ยังทำให้เกิดการขยายตัวของสังคมและชุมชนในภาคใต้อย่างกว้างขวาง ในระหว่างที่มีการใช้แผนฟื้นฟูภาคใต้ ชาวภาคเหนือจำนวนมากเดินทางเข้ามาประกอบอาชีพในภาคใต้ มีทั้งพวกแสวงโชคและนักขวยโอกาสที่มีฉายาว่า คาร์เพตแบกเกอร์ (Carpetbagger) เนื่องจากพวกนี้มักหิ้วกระเป๋าที่ทำด้วยพรมราคาถูกไปแสวงหาผลประโยชน์ในภาคใต้ เกิดการขยายตัวของชุมชนและการกระจายของเมืองขนาดเล็ก สงครามกลางเมืองได้ทำลายสภาพสังคมภาคใต้ที่มีเมืองหลักอยู่เพียงไม่กี่เมืองและมีบ้านไร่ขนาดใหญ่เป็นศูนย์กลางของชุมชนท้องถิ่น

สงครามกลางเมืองยังก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคมอเมริกันอย่างรุนแรง ชาวภาคเหนือพากันรังเกียจและโจมตีชาวภาคใต้ว่าเป็นผู้สร้างปัญหา และก่อสงครามซึ่งทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตและ

ทรัพย์สินน่าน้ำปการ ส่วนชาวภาคใต้ก็โกรธแค้นชาวภาคเหนือที่ขัดขวางการดำเนินวิถีชีวิตในแบบแผนเดิมของพวกเขา และยังยกกำลังเข้ามาบุกรุกโจมตีบ้านเรือนไร่นา จนพวกเขาต้องมีสภาพสิ้นเนื้อประดาตัว ความโกรธแค้นจึงซึ่งได้สะท้อนออกมาในทันทีที่สงครามกลางเมืองยุติลงเพียง 6 วัน เมื่อมีผู้บุกรุกสังหารประธานาธิบดี ลินคอล์น เมื่อวันที่ 14 เมษายน ค.ศ. 1865

ความเกลียดชังซึ่งกันและกัน ได้ปรากฏอย่างชัดเจนในระหว่างการดำเนินนโยบายฟื้นฟูภาคใต้ พวกนักการเมืองฝ่ายเหนือหัวรุนแรงได้ช่วยโอกาสล้างแค้นชาวภาคใต้ด้วยการโอบอุ้มและยกฐานะของพวกผิวดำให้เท่าเทียมกับขาวผิวดำ เป็นต้นว่าพยายามผลักดันให้รัฐสภาสหรัฐอเมริกาออกกฎหมายที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ชาวผิวดำ และดำเนินการปฏิรูปที่ดินที่พวกผิวดำเคยครอบครองให้เป็นที่ทำกินของอดีตทาส เป็นผลให้ชาวภาคใต้โกรธแค้นและชิงชังทั้งชาวภาคเหนือและชาวภาคใต้ที่สนับสนุนนักการเมืองพรรครีพับลิกันซึ่งมีฉายาว่า สกอลอะวักส์ (Scalawags) และพวกผิวดำ ความขมขื่นต่อชะตากรรมของตนเองจึงสะท้อนเป็นความแค้นและพยายาม ชาวภาคใต้หัวรุนแรงในมลรัฐเซาท์แคโรไลนา ได้ก่อตั้งสมาคมลับชื่อ คู คลัก แคลน (Ku Klux Klan) ปฏิบัติการลงโทษพวกผิวดำที่ขัดขืนคำสั่งของพวกผิวดำหรือพยายามแสดงตนว่ามีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกับขาวผิวดำ รวมทั้งลงโทษพวกผิวดำที่ให้ความช่วยเหลือหรือแสดงความเห็นอกเห็นใจพวกผิวดำเหยียดหยามและทารุณ สมาคมลับ คู คลัก แคลน ได้ขยายตัวไปยังมลรัฐต่าง ๆ ในภาคใต้อย่างกว้างขวาง และปฏิบัติการต่อผู้ที่เห็นสมควรให้ถูกลงโทษอย่างไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายบ้านเมือง จนกระทั่งรัฐบาลสหรัฐต้องเข้ามาจัดการ อย่างไรก็ตามรัฐบาลก็ไม่สามารถปราบปรามสมาคมนี้ได้อย่างราบคาบ สมาคมนี้ยังมีกิจกรรมและขยายสาขาออกไปทั่วประเทศแต่ได้ลดความรุนแรงลง

ความรู้สึกแบ่งแยกและชิงชังพวกผิวดำได้กลายเป็นปัญหาในสังคมอเมริกันและเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมของพวกอเมริกันผิวดำโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มชาวผิวดำภาคใต้ ซึ่งได้แสดงการแบ่งแยกและกีดกันผิวสีต่อเนื่องต่อมาอีกนับศตวรรษ

กล่าวได้ว่าสงครามกลางเมืองได้สร้างรอยร้าวลึกในระหว่างชาวอเมริกันภาคเหนือและภาคใต้ และความรู้สึกชิงชังระหว่างสีผิวในหมู่ชาวภาคใต้ จนเกิดปฏิกิริยาต่อต้าน แต่ด้วยความเข้มแข็งของระบอบการเมืองในระบบประชาธิปไตยที่ยอมรับอำนาจสูงสุดของรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะถูกล่วงละเมิดมิได้ สังคมอเมริกันจึงเติบโตก้าวหน้าต่อไป แม้จะมีความรู้สึก ขัดแย้งในกลุ่มประชากรก็ตาม

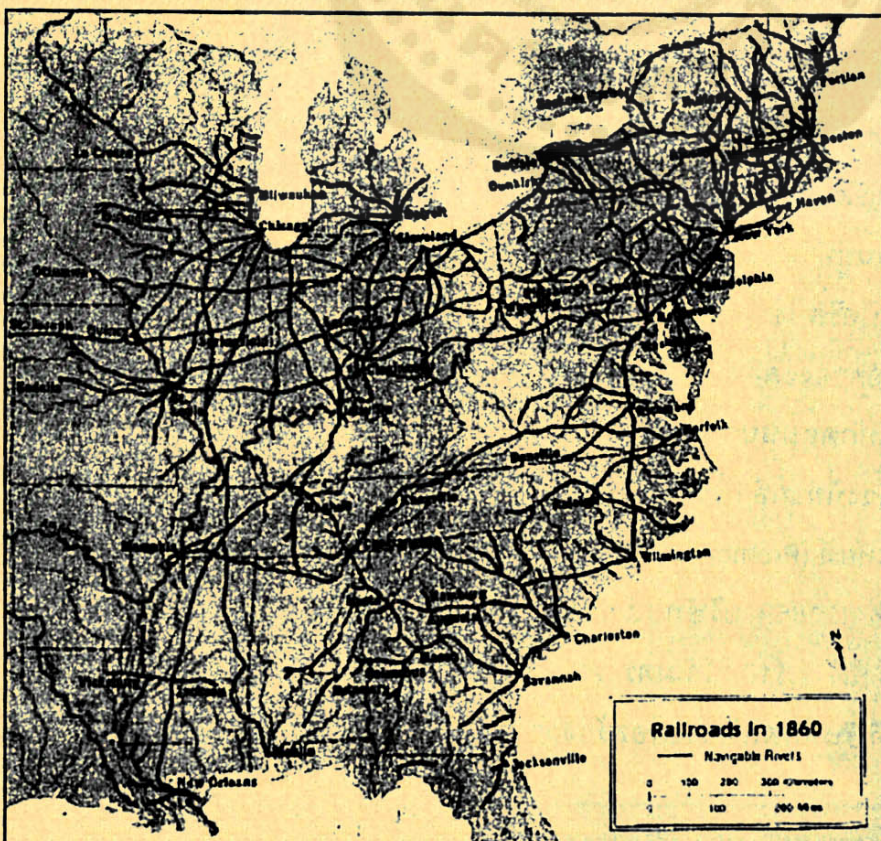
บทที่ 7

การขยายตัวทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (ค.ศ. 1865-1914)

หลังสงครามกลางเมืองอเมริกา สหรัฐอเมริกาเจริญเติบโตรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจมาก ความเจริญนี้เกิดขึ้นพร้อมกับการเติบโตของดินแดนตะวันตกและการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยมีรถไฟเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ส่งเสริมความเจริญดังกล่าว อย่างไรก็ตามความเจริญทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านสังคม

พัฒนาการของรถไฟหลังสงครามกลางเมือง

เมื่อสงครามกลางเมืองยุติลงในค.ศ. 1865 เส้นทางรถไฟในสหรัฐอเมริกายาวไปถึงเพียงฝั่งตะวันออกของแม่น้ำมิสซิสซิปปี มีระยะทางรวมกันประมาณ 35,000 ไมล์หรือ 56,350 กิโลเมตร แต่หลังจากได้สร้างเส้นทางรถไฟข้ามทวีปไปถึงฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก และมีเครือข่ายเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟทั่วประเทศแล้ว ในค.ศ. 1900 เส้นทางรถไฟมีระยะทางรวมกันถึง 192,556 ไมล์ หรือ 310,115 กิโลเมตร การขยายเส้นทางรถไฟและเครือข่ายส่งผลให้เศรษฐกิจและสังคมของสหรัฐอเมริกาเติบโตและขยายตัวจนก้าวไปสู่ความเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจในเวลาต่อมา

แผนที่แสดงการสร้าง
ทางรถไฟ ในค.ศ.1860

ที่มาของภาพ :
Graff, Henry F. (1985)
This Great Nation ...

ปัจจัยส่งเสริมการขยายตัวของเส้นทางรถไฟ

นโยบายของรัฐบาล

รัฐบาลสหรัฐอเมริกาตระหนักดีว่ารถไฟมีบทบาทสำคัญต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคม จึงมีนโยบายส่งเสริมให้เอกชนลงทุนพัฒนาเส้นทางรถไฟ โดยเฉพาะเส้นทางรถไฟสายข้ามทวีปซึ่งต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมหาศาลและเสี่ยงอันตรายอย่างยิ่ง เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา ทั้งสูงชันและหุบเหวซึ่งทุรกันดาร

รัฐบัญญัติรถไฟสายแปซิฟิก (Pacific Railway Act of 1862)

ในค.ศ. 1862 ซึ่งเป็นช่วงสงครามกลางเมือง รัฐสภาอเมริกาต้องการควบคุมให้ดินแดนในภาคตะวันตก คือแคลิฟอร์เนียและออริกอนอยู่กับฝ่ายสหพันธรัฐรวมทั้งต้องการพัฒนาระบบขนส่งไปรษณีย์ทั่วประเทศ จึงออกรัฐบัญญัติรถไฟสายแปซิฟิกซึ่งอนุญาตให้บริษัทเอกชน 2 บริษัทคือ ยูเนียนแปซิฟิก และเซนต์ราล์แปซิฟิกก่อสร้างทางรถไฟข้ามทวีป โดยข้อจูงใจที่สำคัญคือ

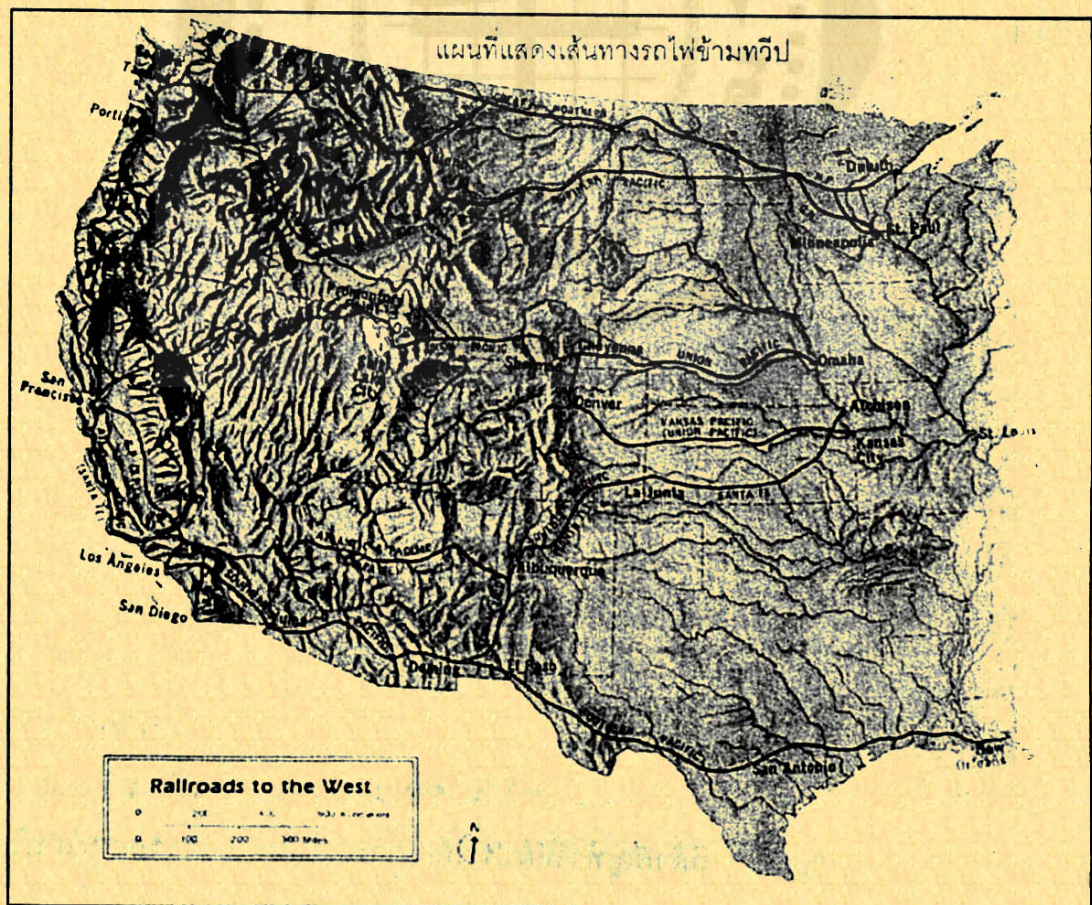
1. ให้ที่ดิน 2 ข้างทางรถไฟแก่บริษัทรถไฟเป็นการตอบแทน ด้านละ 16 ตารางกิโลเมตร หรือรวม 32 ตารางกิโลเมตร ต่อความยาว 1.6 กิโลเมตร (1 ไมล์)
2. รัฐบาลให้บริษัทยืมเงินสร้างทางรถไฟ 16,000 ดอลลาร์ ต่อความยาว 1.6 กิโลเมตรบนพื้นที่ราบ ส่วนในเขตพื้นที่ที่เป็นภูเขาสูงชันและหุบเหวลึกให้ยืมเงินในระยะ 1.6 กิโลเมตร ต่อ 48,000 ดอลลาร์

เส้นทางสายข้ามทวีปนี้เชื่อมระหว่างเมืองโอมาฮา (Omaha) ในเขตตะวันออกสุดของดินแดนเนบราสกา (Nebraska) กับเมืองซาคราแมนโต (Sacramento) ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย โดยบริษัทยูเนียนแปซิฟิกเริ่มสร้างจากเมืองโอมาฮา ส่วนบริษัทเซนต์ราล์แปซิฟิกสร้างจากเมืองซาคราแมนโต ทั้ง 2 สายไปบรรจบกันที่ดินแดนยูทาห์ หน่วยงานก่อสร้างทางรถไฟส่วนใหญ่เป็นทหารผ่านศึกในสงครามกลางเมืองและผู้อพยพชาวไอริส หนึ่งในช่วงการสร้างเส้นทางข้ามเทือกเขาเซียร์ราเนวาดา (Sierra Nevada) ทางด้านตะวันออกของแคลิฟอร์เนีย ซึ่งเป็นช่วงที่ยากลำบากที่สุด เพราะเป็นเส้นทางแคบคดเคี้ยว สูงชัน และมีหิมะปกคลุมหนาเทิบ บริษัทเซนต์ราล์แปซิฟิกได้จ้างแรงงานชาวจีนจำนวนมากนับหมื่นคนก่อสร้างเส้นทางช่วงที่ยากลำบากนี้เป็นผลสำเร็จ ในที่สุดทั้ง 2 บริษัทก็สร้างทางรถไฟไปบรรจบกันที่โพรมอนทอรีพอยท์ (Promontory Point) ใกล้เมืองออกเดน (Ogden) ในดินแดนยูทาห์ เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม ค.ศ. 1869 บริษัทยูเนียนแปซิฟิกสร้างเส้นทางรวม 1,739 กิโลเมตร ส่วนบริษัทเซนต์ราล์แปซิฟิกสร้างได้ 1,110 กิโลเมตร รวมความยาว 2,849 กิโลเมตร ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ของบริษัทเซนต์ราล์แปซิฟิก ที่บันทึกสถิติการก่อสร้างว่า สามารถก่อสร้างทางรถไฟได้เฉลี่ยวันละประมาณ 17 กิโลเมตร

ความสำเร็จในครั้งนี้ถือว่าเป็นผลงานที่ยิ่งใหญ่ชิ้นหนึ่งในประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา และเป็นการเปิดศักราชแห่งความเติบโตของประเทศนี้ด้วย อนึ่งในการสร้างทางรถไฟสายแปซิฟิกนี้ บริษัทที่เกี่ยวข้องได้รับที่ดินจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา 155,994 เอเคอร์ และที่ดินจากมลรัฐทางตะวันตกอีก 49 ล้านเอเคอร์

เส้นทางรถไฟข้ามทวีปสายอื่นๆ

นอกจากกฎหมายทางรถไฟสายแปซิฟิกแล้ว รัฐสภาสหรัฐอเมริกายังออกกฎหมายสนับสนุนให้เอกชนสร้างทางรถไฟสายข้ามทวีปอีกหลายฉบับ ทำให้มีเส้นทางรถไฟเพิ่มขึ้นอีกหลายสายในทศวรรษ 1880 เช่นสายนอร์ทเทิร์นแปซิฟิก (Northern Pacific) ซึ่งเชื่อมระหว่างทะเลสาบซูพีเรียกับดินแดนออริกอนและวอชิงตัน สายแอตชีสัน ทอปิกา และซานตาเฟ (Atchison Topica and Santafe) หรือเรียกสั้นๆว่าสาย "ซานตาเฟ" ซึ่งเชื่อมระหว่างมลรัฐแคนซัสกับเมืองลอสแอนเจลิส (Los Angeles) สายเซาเทิร์นแปซิฟิก (Southern Pacific) ซึ่งเชื่อมระหว่างเมืองนิวยอร์กและซานฟรานซิสโก (San Francisco) และสายเท็กซัสและแปซิฟิก (Texas and Pacific) ซึ่งเชื่อมระหว่างมลรัฐลุยเซียนากับเส้นทางสายเซาเทิร์นแปซิฟิก

ในการพัฒนาทางรถไฟสายต่างๆ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้มอบที่ดินให้แก่บริษัทรถไฟถึง 131 ล้านเอเคอร์ ทั้งนี้ไม่รวมที่ดินที่มลรัฐต่างๆมอบให้อีก 45 ล้านเอเคอร์ บริษัทรถไฟได้นำที่ดินส่วนใหญ่ที่ได้รับจากรัฐบาลไปขายให้แก่ประชาชนในราคาถูก เฉลี่ยเอเคอร์ละ 3 ดอลลาร์ ที่เหลือนำไปพัฒนาในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ทำให้มีรายได้มหาศาล ดังนั้นในทศวรรษ 1880 จึงมีบริษัทเอกชนลงทุนในกิจการรถไฟถึง 540 บริษัทจนกลายเป็นอุตสาหกรรมรถไฟ

การพัฒนาธุรกิจรถไฟของบริษัทเอกชน

การลงทุนในธุรกิจรถไฟเป็นการแข่งขันเสรีที่มีบริษัทเอกชนเข้าร่วมแข่งขันเป็นจำนวนมาก ผู้ประกอบการเดินรถไฟสายต่างๆ จึงพยายามพัฒนาธุรกิจของตนให้ก้าวหน้า เพื่อสร้างรายได้ให้แก่บริษัท ความพยายามของเจ้าของธุรกิจเหล่านี้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กิจการรถไฟในสหรัฐอเมริกาเจริญก้าวหน้ามาก ดังนั้นในช่วงหลังสงครามกลางเมืองจึงหันไปควบรวมกิจการรถไฟสายเล็กๆ เพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายของตนให้เติบโตและได้กำไรเพิ่มขึ้น

ในค.ศ. 1867 คอร์เนเลียส แวนเดอบิลต์ (Cornelius Vanderbilt) ซึ่งเป็นเจ้าของกิจการรถไฟที่เดินรถระหว่างเมืองแอลบานีกับนครนิวยอร์กได้ควบรวมกิจการรถไฟสายนิวยอร์กเซนทรัล (New York Central) ซึ่งเดินรถระหว่างเมืองแอลบานี และบัฟฟาโล (Buffalo) ต่อมาใน ค.ศ. 1873 แวนเดอบิลต์ ยังได้ควบรวมกิจการของบริษัทรถไฟอีก 2 สาย คือ เลกชอร์ (Lake Shore) และมิชิแกนเซาเทิร์น (Michigan Southern) นอกจากนี้ยังควบรวมกิจการรถไฟสายอื่นๆอีก จนกระทั่งใน ค.ศ. 1877 นิวยอร์กเซนทรัลมีเครือข่ายเส้นทางรถไฟระหว่างนิวยอร์กกับเมืองหลักๆในแถบมิดเวสต์ ทุกเมืองรวมระยะทาง 45,000 ไมล์

นอกจากแวนเดอบิลต์แล้ว ทอมัส เอ. สกอตต์ (Thomas A. Scott) เจ้าของกิจการรถไฟสายเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania Railroad) ซึ่งเดินรถระหว่างเมืองพิตสเบิร์ก และฟิลาเดลเฟียก็เข้าควบรวมกิจการบริษัทอื่นทำให้สามารถขยายเส้นทางเดินรถสายเพนซิลวาเนียไปเชื่อมต่อกับเมืองซินซินเนติ (Cincinnati) อินดีแอนาโพลิส (Indianapolis) เซนต์หลุยส์ ชิคาโก นิวยอร์ก บอลติมอร์ และวอชิงตัน ส่วนกิจการรถไฟสายอื่นๆที่สำคัญ เช่น สายอีรี (Erie) ที่เดินรถระหว่างทะเลสาบอีรีกับนครนิวยอร์กได้รวมกิจการของรถไฟสายอื่นแล้วขยายเส้นทางไปยังคลีฟแลนด์ (Cleveland) ซินซินเนติ เซนต์หลุยส์ และชิคาโก เช่นกัน

การที่บริษัทรถไฟสายหลักๆพัฒนาเครือข่ายการเดินรถของตนให้เชื่อมโยงกับเมืองต่างๆจำนวนมากนั้น นอกจากช่วยเพิ่มเส้นทางเดินรถให้มากขึ้นแล้ว ยังเป็นการพัฒนาระบบขนส่งของสหรัฐอเมริกาให้เจริญก้าวหน้า ที่สำคัญทำให้ผู้ประกอบการรถไฟมีรายได้จากการให้บริการแก่ผู้โดยสารและผู้ใช้บริการมากขึ้น เพราะได้รับความสะดวกและรวดเร็ว ไม่ต้องเสียเวลาเปลี่ยน

ถ่ายขนวนรถของบริษัทอื่น อย่างไรก็ตาม การควมรวมกิจการนำไปสู่การผูกขาดในภายหลัง และกลายเป็นปัญหาตามมา

การปรับปรุงด้านเทคโนโลยีและบริการ

ผู้ประกอบการรถไฟพยายามปรับปรุงด้านเทคโนโลยีและบริการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและสร้างความนิยมแก่ผู้โดยสาร เทคโนโลยีสำคัญที่มีการค้นคว้าและนำไปใช้ในกิจการรถไฟคือ ระบบเบรกลม ที่จอร์จ เวสติงเฮาส์ (George Westinghouse) คิดค้นได้สำเร็จในค.ศ. 1869 แต่เดิมในการเดินรถไฟ ผู้โดยสารในขบวนรถไฟแต่ละตู้ต้องอาศัยพนักงานขับรถหรือพนักงานเบรกประจำตู้ เพราะเบรกของแต่ละตู้ไม่สามารถใช้ร่วมกันได้ จึงมักเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายๆ ดังนั้นเวสติงเฮาส์จึงคิดค้นการใช้เบรกลม ซึ่งสามารถใช้บังคับรถไฟทั้งขบวนได้พร้อมกัน นวัตกรรมชิ้นนี้เป็นการปฏิวัติด้านเทคโนโลยีที่สำคัญของอุตสาหกรรมรถไฟ เพราะไม่เพียงแต่ควบคุมไม่ให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย หากยังทำให้รถไฟสามารถลากตู้โดยสารหรือตู้สินค้าพร้อมกันหลายตู้ในขบวนเดียวกัน นอกจากนี้ยังสามารถขยายตู้รถไฟให้มีขนาดใหญ่ขึ้นและรับน้ำหนักได้มากขึ้น เพราะเบรกลมนี้ใช้ได้กับขบวนรถไฟที่มีน้ำหนักมาก อนึ่งการคิดค้นดังกล่าวไม่เพียงแต่เป็นการสร้างความปลอดภัยและความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ หากยังช่วยลดต้นทุนให้ผู้ประกอบการ เพราะรถไฟแต่ละขบวนสามารถเพิ่มตู้ที่มีจำนวนและขนาดใหญ่ขึ้น

เทคโนโลยีที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ริเริ่มโดยอุตสาหกรรมรถไฟ คือการใช้เหล็กกล้าสร้างรางรถไฟ แทนการใช้รางเหล็กซึ่งมักเป็นสนิมและสึกกร่อนง่าย เพราะเหล็กกล้ามีความทนทานมากกว่าและสามารถรับน้ำหนักขบวนรถไฟที่มีหลายตู้และบรรทุกน้ำหนักมากได้ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษารางรถไฟได้มาก ดังนั้นผู้ประกอบการรถไฟทั้งหลายจึงเปลี่ยนไปใช้รางเหล็กกล้าเกือบทั้งหมด กระทั่งในค.ศ. 1890 มีรางเหล็กเหลืออยู่เพียงไม่ถึงร้อยละ 1 ของรางรถไฟทั่วประเทศ อนึ่งในค.ศ. 1864 จอร์จ พูลแมน (George Pullman) ยังสร้างตู้นอนเพื่อให้บริการแก่ผู้โดยสารที่เดินทางไกล ซึ่งได้รับความนิยมจากผู้ใช้บริการ ทำให้มีการสร้างตู้นอนในขบวนรถไฟสายต่างๆ

ความพยายามพัฒนาเทคโนโลยีและบริการของผู้ประกอบการรถไฟเอกชน ทำให้ผู้ใช้บริการรถไฟได้รับความปลอดภัยและสะดวกสบายมากขึ้น อุตสาหกรรมรถไฟในสหรัฐอเมริกาจึงได้รับความนิยมอย่างมาก

ผลกระทบจากการเติบโตของกิจการรถไฟ

การขยายตัวของเส้นทางรถไฟที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วประเทศ ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก อย่างไรก็ตามผู้คนบางส่วนก็รู้สึกว่าการรถไฟสร้างปัญหาให้แก่ชุมชนเช่นกัน

การตั้งถิ่นฐานในภาคตะวันตก

ก่อนที่รถไฟจะขยายเส้นทางข้ามทวีปไปยังภาคตะวันตกนั้น ในค.ศ. 1862 รัฐสภาสหรัฐอเมริกาได้ผ่านกฎหมายสำคัญชื่อ Homestead Act ซึ่งจัดสรรที่ดินทางภาคตะวันตกให้ประชาชนจากภาคตะวันออกเข้าไปจับจอง รายละ 160 เอเคอร์ โดยให้กรรมสิทธิ์แก่ผู้จับจองที่เข้าไปตั้งถิ่นฐานและประกอบกิจกรรมต่อเนื่องนาน 5 ปี ทั้งนี้เพื่อพัฒนาให้ดินแดนตะวันตกเติบโต และเพื่อกระจายความเจริญจากภาคตะวันออกออกไปสู่ภาคตะวันตก อย่างไรก็ตามการตั้งถิ่นฐานในดินแดนตะวันตกขณะนั้นยังไม่หนาแน่นนัก เนื่องจากการคมนาคมขนส่งไม่สะดวก แต่หลังจากสร้างทางรถไฟเสร็จเรียบร้อยแล้ว บริษัทรถไฟได้รับที่ดินจำนวนมหาศาลจากรัฐบาลเป็นค่าตอบแทนการลงทุนการสร้างรถไฟสายข้ามทวีป ที่ดินเหล่านั้นรกร้างว่างเปล่าปราศจากผู้ตั้งถิ่นฐาน ดังนั้นบริษัทรถไฟจึงนำที่ดินส่วนใหญ่ไปขายในราคาถูก เพื่อจูงใจให้ผู้เดินทางเข้าไปตั้งถิ่นฐาน เพราะนอกจากเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับที่ดินที่ได้มาเปล่าๆแล้ว ยังเป็นการสร้างธุรกิจให้กิจการรถไฟด้วย เนื่องจากผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันตกจำเป็นต้องพึ่งบริการรถไฟในการเดินทางและขนส่งสินค้า ทั้งสินค้าอุปโภคบริโภคที่สั่งซื้อจากภาคตะวันออก ตลอดจนขนส่งผลผลิตการเกษตรของตนกลับไปขายทางภาคตะวันออก

บริษัทรถไฟดำเนินกลยุทธ์หลายวิธีเพื่อชักจูงให้มีการตั้งถิ่นฐานในภาคตะวันตก นอกจากขายที่ดินราคาถูกโดยไม่มีเงื่อนไขยุ่งยากแล้ว บางบริษัทเช่น สายนอร์ทเวสต์แปซิฟิกยังใช้วิธีลดค่าโดยสารให้แก่ผู้ซื้อที่ดินของตน บางบริษัทมุ่งเป้าหมายไปที่ผู้อพยพรุ่นใหม่ เนื่องจากบริษัทรถไฟมีที่ดินจำนวนมาก จึงนำไปเสนอขายให้ผู้อพยพที่เพิ่งเดินทางมาถึงสหรัฐอเมริกา บางบริษัทส่งตัวแทนไปถึงทวีปยุโรปเพื่อชักจูงให้ชาวยุโรปอพยพไปอยู่ในที่ดินที่บริษัทจัดสรรขึ้น ด้วยกลยุทธ์ต่างๆดังกล่าว ทำให้ผู้คนหลั่งไหลเข้าไปในภาคตะวันตกและบุกเบิกที่ดินจนเกิดเมืองต่างๆ พร้อมกับไร่นาที่ขนานกับทางรถไฟขึ้นทั่วไป กล่าวได้ว่าในช่วงทศวรรษสุดท้ายของคริสต์ศตวรรษที่ 19 รถไฟมีบทบาทสำคัญที่ทำให้เกิดเมืองขนาดใหญ่ขึ้นทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา กระทั่งความเป็น "เมืองชายแดน" ของภาคตะวันตกกลายเป็นเพียงตำนานที่เล่าขานกันต่อมา

การส่งเสริมอุตสาหกรรมและการผลิต

รถไฟกระตุ้นให้เกิดอุตสาหกรรมและการผลิตในภูมิภาคต่างๆ ของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากเป็นระบบขนส่งมวลชนที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงพื้นที่ต่างๆทุกภูมิภาค สามารถเข้าถึงแหล่งผลิต แหล่งวัตถุดิบและตลาดของผู้บริโภคโดยตรง ประกอบกับสามารถบรรทุกสินค้าพร้อมกันได้เป็นจำนวนมาก ทำให้ค่าใช้จ่ายบริการรถไฟ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินค้าไม่สูงมากนัก

อุตสาหกรรมสำคัญที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเติบโตของอุตสาหกรรมรถไฟโดยตรงคือ อุตสาหกรรมเหล็กกล้า และการทำเหมืองถ่านหิน ก่อนค.ศ. 1900 บริษัทรถไฟทั้งหลายคือลูกค้าสำคัญของอุตสาหกรรมเหล็กกล้า ซึ่งใช้ประมาณร้อยละ 90 ของเหล็กกล้าที่ผลิตในประเทศ นอกจากนี้การเติบโต

โตของธุรกิจรถไฟยังส่งผลให้มีการทำเหมืองถ่านหินแพร่หลาย เพราะรถไฟใช้ถ่านหินเป็นพลังงานในการขับเคลื่อนเครื่องจักรไอน้ำ การเติบโตของอุตสาหกรรมหลักทั้ง 2 ประเภทนี้ ก่อให้เกิดการจ้างงานและกระตุ้นการผลิตอื่นๆโดยอ้อมอีกมาก ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมหนักอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมถลุงแร่ธาตุต่างๆ เช่น เหล็ก ทองแดง เงิน ตะกั่ว ฯลฯ

อนึ่งรถไฟยังกระตุ้นให้มีการผลิตสินค้าและผลิตผลทางการเกษตรจำนวนมาก เช่น ข้าวสาลี ข้าวโพด และเนื้อสัตว์ เพราะสามารถส่งไปถึงผู้บริโภคที่อยู่ห่างไกลนับพันไมล์ได้ เช่น การขนส่งข้าวสาลีจากภาคตะวันตกเฉียงเหนือไปยังโรงสีข้าวที่เมืองมินนีอาโพลิส เพื่อแปรรูปเป็นแป้งสาลีออกจำหน่ายทั่วประเทศ หรือการขนส่งปศุสัตว์ไปฆ่าและที่เมืองซินซินเนติแล้วส่งไปยังโรงงานผลิตเนื้อกระป๋องและโรงงานอุตสาหกรรมแช่แข็งที่นครชิคาโกก่อนส่งไปขายทั่วประเทศและทั่วโลก

ด้วยผลกระทบที่เกิดจากการเติบโตของรถไฟดังกล่าวมาแล้ว จึงมีผู้ยกย่องว่ารถไฟเป็นปัจจัยสำคัญในการพลิกโฉมเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาในครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 19

การผูกขาดของบริษัทรถไฟและการแก้ปัญหา

แม้ว่าผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมอเมริกันทั้งเกษตรกร นักธุรกิจ และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่างยอมรับว่าต้องพึ่งพารถไฟทั้งในแง่ความสะดวกสบายและการพัฒนาเศรษฐกิจ แต่ก็มีผู้คนบางชุมชนไม่พอใจที่รถไฟทำลายสิ่งแวดล้อม และทำให้การดำรงชีวิตในชุมชนของพวกเขาขาดระเบียบ เป็นต้นว่าสร้างปัญหาในการสัญจรภายในเมือง เพราะมีรางรถไฟซ้อนอยู่บนถนน ทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อยครั้ง นอกจากนี้ยังมีควันดำและฝุ่นละอองที่เกิดจากเกาต์ถ่านของเชื้อเพลิงที่ปลิวอยู่ทั่วเมือง อย่างไรก็ตามความรู้สึกต่อต้านบริษัทรถไฟยังไม่รุนแรงมากนัก จนกระทั่งเมื่อเกิดการผูกขาดของบริษัทรถไฟและกำหนดราคาที่เขาเปรียบผู้บริโภค

การผูกขาดของบริษัทรถไฟได้พัฒนาจากการควบรวมกิจการรถไฟหลายสายให้อยู่ภายใต้อาณาจักรเดียวกัน ในระยะแรกการควบรวมกิจการเป็นวิธีแก้ปัญหาของบริษัทรถไฟที่ต้องการพัฒนาเครือข่ายเส้นทางเดินรถของตนให้กว้างขวางและเพื่อจูงใจผู้ใช้บริการ แต่เนื่องจากธุรกิจรถไฟมีการแข่งขันสูงมีบริษัทที่ประกอบธุรกิจนี้หลายร้อยบริษัท เจ้าของกิจการที่มีเครือข่ายขนาดใหญ่จึงใช้วิธีจัดคู่แข่ง ทั้งโดยการควบรวมกิจการของบริษัทขนาดเล็กที่อยู่ในเส้นทางเดียวกัน และใช้วิธีการตัดราคาให้ต่ำสุด จนผู้ประกอบการรายอื่นๆในเส้นทางเดียวกันไม่สามารถแบกรับภาระขาดทุนได้นาน จึงต้องยอมขายกิจการให้ เมื่อปราศจากคู่แข่งรายเล็กๆแล้ว บริษัทขนาดใหญ่ก็รวมกันผูกขาด โดยกำหนดราคาค่าระวางสินค้าตามความพอใจ เป็นเหตุให้ผู้ใช้บริการซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่ต้องอาศัยรถไฟขนส่งผลผลิตของตนไปจำหน่ายได้รับความเดือดร้อน จนในที่สุดก็รวมตัวกันต่อต้านบริษัทรถไฟ

ในต้นทศวรรษ 1870 เกษตรกรในมลรัฐอิลลินอยส์ อินเดียนา และวิสคอนซิน ได้รวมตัวกันในนามกลุ่ม “พาทรอนส์ ออฟ ฮัสแบนดรี” (Patrons of Husbandry) มีสมาชิกมากกว่า 1.5 ล้าน และ

เรียกตัวเองว่า “แกรนเจอร์” (Granger) ซึ่งต่อมาได้รับเลือกตั้งเป็นเสียงข้างมากในสภานิติบัญญัติแห่งมลรัฐ กลุ่มแกรนเจอร์ได้ผลักดันชุดกฎหมายชื่อ “กฎหมายแกรนเจอร์” (Granger laws) เพื่อกำหนดเพดานค่าโดยสารและค่าระวางสินค้า รวมทั้งค่าบริการอื่นๆ ทำให้มลรัฐอื่นๆ ซึ่งประสบปัญหาการเอารัดเอาเปรียบจากนายทุนเจ้าของกิจการรถไฟ ต่างพากันออกกฎหมายในทำนองเดียวกันกับกฎหมายแกรนเจอร์ อย่างไรก็ตามบริษัทรถไฟทั้งหลายไม่ยอมรับกฎหมายของมลรัฐที่ควบคุมค่าโดยสารและบริการของรถไฟ จึงต่อสู้คดี ทำให้มีคดีในลักษณะคล้ายคลึงกันนี้ขึ้นสู่ศาลฎีกาสหรัฐอเมริกาหลายคดี

ศาลฎีกาพิพากษาว่ากิจการรถไฟเป็นธุรกิจระหว่างมลรัฐ ไม่อยู่ภายใต้กฎหมายของมลรัฐ มลรัฐจึงไม่สามารถออกกฎหมายบังคับบริษัทรถไฟ ดังนั้นในค.ศ. 1888 ด้วยแรงผลักดันของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในแต่ละมลรัฐ รัฐสภาสหรัฐอเมริกาจึงออกกฎหมายการค้าระหว่างมลรัฐ (Interstate Commerce Act) ซึ่งจัดตั้งคณะกรรมการการค้าระหว่างมลรัฐขึ้นควบคุมธุรกิจรถไฟ เช่น ให้จัดเก็บค่าโดยสารและบริการตามที่พิมพ์ประกาศไว้ ห้ามตัดราคาคู่แข่ง และห้ามร่วมมือกันผูกขาดกฎหมายฉบับนี้ไม่สามารถป้องกันการควบรวมกิจการของบริษัทรถไฟ และการบริการที่ไม่ตรงตามตารางในบางครั้ง แต่สามารถป้องกันไม่ให้บริษัทรถไฟเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภคมากเกินไป

การที่รัฐสภาสหรัฐอเมริกาดำเนินการแก้ไขปัญหारेื่องการค้าและการดำเนินกิจการของบริษัทไฟฟ้านั้นชี้ให้เห็นว่ากิจการรถไฟเป็นสาธารณูปโภคสำคัญซึ่งนอกจากเป็นกลไกหลักของการพัฒนาประเทศแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและปากท้องของชาวอเมริกันทั้งหมดด้วย

การปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา

หลังสงครามกลางเมือง สหรัฐอเมริกาก้าวไปสู่สถานะของประเทศอุตสาหกรรมอย่างเต็มที่เป็น การปฏิวัติอุตสาหกรรมจากเดิมที่เริ่มต้นด้วยอุตสาหกรรมทอผ้า และอุตสาหกรรมขนาดเล็กอื่นๆ การเติบโตของอุตสาหกรรมทำให้สังคมอเมริกันเปลี่ยนแปลงจนไม่สามารถหวนกลับไปสู่สภาพเดิมในสมัยก่อนสงครามกลางเมืองได้อีกต่อไป

ปัจจัยส่งเสริมการขยายตัวของอุตสาหกรรม

หากไม่นับความก้าวหน้าของธุรกิจรถไฟที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกาแล้ว การเติบโตของอุตสาหกรรมหลังสงครามกลางเมืองเกิดจากปัจจัยหลายประการ ที่สำคัญได้แก่การส่งเสริมระบบแข่งขันแบบเสรี ทรัพยากร การคิดค้นประดิษฐ์นวัตกรรมใหม่ๆ และแรงงาน

การส่งเสริมระบบแข่งขันแบบเสรี

นอกจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา มีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมด้วยการตั้งกำแพงภาษีตั้งแต่ก่อนสงครามกลางเมืองแล้ว ยังส่งเสริมเศรษฐกิจแบบเสรี (laissez – faire) มาตั้งแต่ต้น โดยปล่อยให้ นักธุรกิจดำเนินธุรกิจอย่างเต็มที่ ไม่เข้าไปควบคุมและตรวจสอบ ทำให้เกิดการผูกขาดในธุรกิจสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนโดยตรง เช่นกรณีการผูกขาดของบริษัทรถไฟ จนเป็นเหตุให้มีการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคในเวลาต่อมา อย่างไรก็ตามระบบการแข่งขันเสรีที่ปราศจากการควบคุมทำให้นักธุรกิจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศสนใจลงทุนในอุตสาหกรรมต่างๆ ทั้งเป็นผู้ผลิตโดยตรงหรือเป็นผู้ร่วมลงทุน ทำให้มีเงินลงทุนจำนวนมหาศาลทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ดังจะเห็นได้ว่าในค.ศ. 1900 มีการลงทุนในอุตสาหกรรมของสหรัฐอเมริกา รวม 1 หมื่นล้านดอลลาร์ ในจำนวนนี้เป็นเงินลงทุนจากต่างประเทศถึง 3.4 พันล้านดอลลาร์ โดยส่วนใหญ่มาจากนักลงทุนชาวอังกฤษ

นอกจากการส่งเสริมเศรษฐกิจแบบเสรีของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาแล้ว ชาวอเมริกันส่วนใหญ่ก็เชื่อมั่นในระบบแข่งขันเสรี แนวคิดจากทฤษฎีวิวัฒนาการทางสังคม (Social Darwinism) ซึ่งเซอร์เบิร์ต สเปนเซอร์ (Herbert Spencer) วิศวกรชาวอังกฤษประยุกต์จากทฤษฎีวิวัฒนาการของชาลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin) ก็มีอิทธิพลต่อสังคมอเมริกัน ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการดำรงอยู่ของมนุษย์ในสังคมนั้นไม่ต่างจากวิวัฒนาการของสัตว์ตามธรรมชาติ เพราะสังคมจะเลือกสรรมนุษย์ผู้เหมาะสมที่สุด (survival is the fittest) ให้ขึ้นไปสู่จุดสูงสุดในสังคม แนวคิดนี้ยึดปฏิบัติในสังคมอเมริกันอย่างแพร่หลาย ทั้งในแวดวงของนักการเมืองและนักธุรกิจ ที่สำคัญได้สนับสนุนระบบทุนนิยมแบบอเมริกันและเปิดโอกาสให้นายทุนที่มั่งคั่งกอบโกยผลประโยชน์จากประชาชนและสังคมอย่างเต็มที่

ทรัพยากร

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ ไม่เพียงแต่มีพืชผลทางการเกษตรที่สามารถเลี้ยงประชากรทั้งประเทศ เนื่องจากมีพื้นที่เกษตรกรรมที่กว้างใหญ่ไพศาล หากยังมีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม

สหรัฐอเมริกามีทรัพยากรธรรมชาติสำคัญซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของอุตสาหกรรมหนัก อันประกอบด้วยถ่านหินและเหล็ก ถ่านหิน เป็นพลังงานสำคัญที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม แหล่งถ่านหินที่สำคัญอยู่ที่บริเวณทิวเขาในมลรัฐเพนซิลวาเนีย เวสต์เวอร์จิเนีย นิวเม็กซิโก และเคนทักกี มลรัฐเหล่านี้เป็นเขตอุตสาหกรรม โดยมีเมืองพิตสเบิร์ก (Pittsburg) ซึ่งตั้งอยู่ในเขตศูนย์กลางของแหล่งถ่านหิน เป็นเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมเหล็กกล้า และอุตสาหกรรมอื่นๆ เนื่องจากถ่านหินเป็นพลังงานที่สิ้นเปลือง และมีน้ำหนักมาก การขนส่งถ่านหินไปยังแหล่งวัตถุดิบอื่นซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงกว่าการขนส่งวัตถุดิบเหล่านั้นไปยังโรงงานที่ตั้งอยู่ในแหล่งถ่านหิน ดังนั้น

เขตที่มีเหมืองถ่านหินจำนวนมากจึงกลายเป็นเขตอุตสาหกรรมของสหรัฐอเมริกา ส่วนเหล็กเป็นแร่ธาตุที่ถูกนำไปหลอมเป็นเหล็กกล้า ซึ่งเป็นวัสดุสำคัญในการขนส่งและก่อสร้าง เช่น รถไฟ รางรถไฟ สะพาน และสิ่งปลูกสร้างต่างๆ โดยเฉพาะตึกสูงซึ่งต้องใช้โครงและคานเหล็กเพื่อรับน้ำหนักของอาคาร พื้นที่ที่มีแร่เหล็กจำนวนมากคือ เขตมลรัฐมินนิโซตา มิสซิสซิปปี และบริเวณทะเลสาบซูพีเรีย หนึ่งสหรัฐอเมริกายังมีแร่ธาตุอื่นๆที่ส่งเสริมการปฏิวัติอุตสาหกรรม เช่น เงิน ดีบุก ตะกั่ว และทองแดง ซึ่งพบมากทางภาคตะวันตก แถบมลรัฐเซาท์ดาโกตา (South Dakota) มอนทานา (Montana) และยูทาห์ ทรัพยากรพลังงานที่สำคัญอีกชนิดหนึ่ง คือน้ำมันปิโตรเลียม ซึ่งพบมากทางภาคใต้ คือ มลรัฐอาร์คันซอ ลุยเซียนา มิสซิสซิปปี โอคลาโฮมา และเท็กซัส น้ำมันปิโตรเลียมเป็นพลังงานที่ใช้กันแพร่หลายในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ครั้งหลังคริสต์ศตวรรษที่ 19

การประดิษฐ์

ประดิษฐกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆมีบทบาทสำคัญที่ผลักดันให้เกิดการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมจำนวนมาก สภาพสังคมอเมริกันที่ให้เสรีภาพและโอกาสแก่ผู้ที่มีความสามารถและอดทน ได้ส่งเสริมให้นักประดิษฐ์คิดค้นและสร้างนวัตกรรมใหม่ๆแล้วจดทะเบียนสิทธิบัตร เพื่อนำไปผลิตเป็นสินค้าอุตสาหกรรม หรือขายให้แก่นักธุรกิจหรือนักอุตสาหกรรม ระหว่างค.ศ. 1860-1900 มีผู้จดทะเบียนสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์ประมาณ 676,000 ราย สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆจำนวนมากถูกนำไปผลิตเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั้งในสหรัฐอเมริกา และต่างประเทศ

ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ผลิตสินค้าอุตสาหกรรมหลากหลายประเภทและจำนวนมากที่สุดในโลก มีทั้งที่เป็นอุตสาหกรรมหนัก เช่นรถไฟ ซีเมนต์ รถยนต์เครื่องจักรกล ฯลฯ และอุตสาหกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและชีวิตประจำวัน เช่นโทรศัพท์ หลอดไฟ วิทยุ ตู้เย็น อาหารกระป๋อง ฯลฯ อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมจำนวนมากเกิดขึ้นโดยผลจากการคิดค้นของนักประดิษฐ์คนสำคัญหลายคนของสหรัฐอเมริกา

อะเล็กซานเดอร์ เกรแฮม เบลล์ (Alexander Graham Bell) เป็นนักวิทยาศาสตร์เชื้อสายสกอตติชที่มีชื่อเสียงในการประดิษฐ์โทรศัพท์ได้ในค.ศ. 1876 ผลงานชิ้นนี้ไม่เพียงส่งเสริมให้ธุรกิจต่างๆเติบโตอย่างรวดเร็ว เพราะผู้คนสามารถสื่อสารกันในระยะไกลได้ หากยังเปลี่ยนวิถีชีวิตของชาวอเมริกัน และชาวโลกในเวลาต่อมา หนึ่งโทรศัพท์ยังก่อให้เกิดอุตสาหกรรมอื่นๆอีก เช่นการทำสายโทรศัพท์และเครื่องโทรศัพท์ รวมทั้งเกิดการจ้างงานอีกมาก นอกจากนี้เบลล์ยังประดิษฐ์สิ่งอื่นๆที่สำคัญอีกมาก เช่น โทรศัพท์ เครื่องมือช่วยคนหูหนวก เรือเร็วหรือไฮโดรฟอยล์ ฯลฯ

ทอมัส เอดิสัน (Thomas Edison) เป็นนักประดิษฐ์ที่เป็นเจ้าของสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์มากกว่า 1,000 รายการ ผลงานชิ้นสำคัญของเขา คือการสร้างหลอดไฟที่ให้แสงสว่างจากกระแสไฟฟ้า การคิดค้นครั้งนี้ก่อให้เกิดผลกระทบกว้างขวางทั้งต่อวิถีดำรงชีวิตของผู้คนที่หันไปใช้ไฟฟ้าจากกระแส

ไฟแทนตะเกียงน้ำมันก๊าซ และเกิดอุตสาหกรรมอื่นๆตามมา เช่นการสร้างโรงงานไฟฟ้า อุตสาหกรรมผลิตสายไฟ หลอดไฟ ฯลฯ รวมทั้งทำให้โรงงานอุตสาหกรรมต่างๆนำพลังงานจากกระแสไฟฟ้าไปใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ผลงานประดิษฐ์ชิ้นอื่นของเอ็ดิสัน ซึ่งรู้จักกันแพร่หลาย เช่น เครื่องเล่นแผ่นเสียงและเครื่องฉายภาพยนตร์

อีไลชา โอติส (Elisha Otis) เป็นอดีตกรรมกรซึ่งค้นพบวิธีสร้างเครื่องมือยกสิ่งของหนักหรือลิฟท์ยกของ ในระยะแรกเขาคิดประดิษฐ์เครื่องท่อนแรงในการยกสิ่งของหนักมากที่บรรทุกในตู้สินค้ารถไฟ ต่อมาลิฟต์นี้ถูกดัดแปลงใช้ในอาคารสูง และเป็นเทคโนโลยีสำคัญที่ช่วยให้วิศวกรคิดสร้างตึกสูงหลายสิบชั้นหรือตึกกระฟ้าได้สำเร็จ

นอกจากนี้ยังมีสิ่งประดิษฐ์อีกมากที่ส่งเสริมให้เกิดสินค้าอุตสาหกรรม เช่น เครื่องมวนบุหรีบอนแซก (Bonsack) ที่ทำให้เกิดอุตสาหกรรมบุหรี่ที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้คนในเวลาต่อมา กล้องถ่ายรูปของจอร์จ บี. อีสต์แมน (George B. Eastman) ที่ทำให้เกิดอุตสาหกรรมผลิตฟิล์ม กล้องถ่ายรูป และกระดาษอัดรูป รวมทั้งเครื่องท่อนแรงในครัวเรือนของเวสลิง เฮาส์ เช่นเครื่องซักผ้า เตาไรต์ ตู้เย็น ฯลฯ

แรงงาน

แรงงานเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการปฏิวัติอุตสาหกรรม เดิมภายในประเทศสหรัฐอเมริกา มีแรงงานจำนวนมากอยู่แล้ว แรงงานเหล่านี้บางส่วนเป็นเกษตรกรที่อยู่ในชนบทที่อพยพเข้ามาหางานในเมืองใหญ่ เนื่องจากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ค.ศ. 1873 ที่ทำให้พืชผลเกษตรกรรมราคาตกต่ำ เกษตรกรเหล่านั้นจึงละทิ้งที่นาของตน นอกจากนี้ยังเป็นแรงงานผิวดำจากภาคใต้ที่ยากจนไม่มีที่ดินของตนเอง จึงต้องอพยพไปอยู่ตามเมืองใหญ่ เพื่อหางานทำ อย่างไรก็ตามการขยายตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา ทำให้มีความต้องการแรงงานสูงมาก ดังนั้นจึงมีการรับผู้อพยพใหม่ๆ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากยุโรปเพื่อทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม

ก่อนสงครามกลางเมืองอเมริกา แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมมีเพียง 885,000 คน ในค.ศ. 1860 ส่วนใหญ่เป็นชาวอเมริกันซึ่งถือกำเนิดในแผ่นดินสหรัฐอเมริกา แต่หลังสงครามอุตสาหกรรมขยายตัวอย่างรวดเร็ว จำนวนแรงงานได้เพิ่มสูงถึง 3,200,000 คน ในค.ศ. 1890 ในจำนวนนี้เป็นผู้อพยพที่เข้ามาใหม่หลังสงครามกลางเมืองประมาณเกือบครึ่งหนึ่งของแรงงานทั้งหมด

แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นแรงงานไร้ฝีมือ (unskilled labor) ที่ทำงานหนักเฉลี่ยวันละ 11 ชั่วโมง ขาดสวัสดิการ และได้รับค่าจ้างต่ำ เช่นกรรมกรในเหมืองถ่านหินและเหมืองแร่อื่นๆ รวมทั้งโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆในเขตเมืองใหญ่ แรงงานเหล่านี้มักเป็นผู้อพยพที่มาจากส่วนต่างๆของยุโรป เช่นจาก อังกฤษ อิตาลี เยอรมนี สแกนดิเนเวีย ยุโรปตะวันออกและรัสเซีย ส่วนใหญ่

เป็นผู้ได้รับการศึกษาและยากจน จึงยินดีทำงานหนักเพื่อแสวงหาโอกาสที่ดีกว่าการมีชีวิตที่บ้านเกิด นอกจากนี้ตามโรงงานอุตสาหกรรมยังใช้แรงงานผู้หญิงและเด็กเป็นจำนวนมากที่มักถูกกดขี่ค่าจ้าง แรงงานราคาถูกจากผู้อพยพที่มีอยู่มากมายทำให้ต้นทุนของการประกอบอุตสาหกรรมต่ำ และส่งผลกำไรให้กับนายทุนเจ้าของกิจการอย่างมาก

การเติบโตของยักษ์ใหญ่ในวงการอุตสาหกรรม

ระบบแข่งขันเสรีทำให้นายทุนเจ้าของอุตสาหกรรมสร้างความมั่งคั่งโดยการขยายกิจการ ควบรวมกิจการและผูกขาดกิจการ นอกจากธุรกิจรถไฟที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้บริโภคด้วยการผูกขาดแล้ว อุตสาหกรรมยักษ์ใหญ่ที่สำคัญอีก 2 อย่างคือเหล็กกล้าและน้ำมัน ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญสำหรับอุตสาหกรรมทั้งหลายก็มีการผูกขาดที่สร้างความมั่งคั่งมหาศาลให้แก่เจ้าของกิจการ

อุตสาหกรรมเหล็กกล้า

แอนดรูว์ คาร์เนกี

ที่มาของภาพ :

Graff, Henry F. (1985)
This Great Nation ...

บุคคลสำคัญที่ผลักดันอุตสาหกรรมเหล็กกล้าคือ แอนดรูว์ คาร์เนกี (Andrew Carnegie) ชาวอเมริกันเชื้อสายสกอตต์ ซึ่งอพยพไปสหรัฐอเมริกา ในค.ศ. 1848 ขณะมีอายุ 12 ปี คาร์เนกีเคยทำงานเป็นกรรมกรในโรงงานทอผ้า จากนั้นได้เข้าเป็นเสมียนและผู้จัดการบริษัทรถไฟ เขาได้นำประสบการณ์จากการทำงานไปก่อตั้งบริษัทผลิตเหล็กกล้า ซึ่งในขณะนั้นยังไม่มีการผลิตอย่างแพร่หลาย สินค้าสำคัญที่ผลิตคือรางรถไฟซึ่งบริษัทรถไฟส่วนใหญ่หันไปเปลี่ยนจากรางเหล็กธรรมดาเป็นเหล็กกล้าที่มีความทนทานมากกว่า คาร์เนกีสร้างอาณาจักรอุตสาหกรรมเหล็กกล้าของตนด้วยการก่อตั้งบริษัทคีย์สโตนบริดจ์ (Keystone Bridge Company) ซึ่งมีโรงงานผลิตเหล็กและเหล็กกล้าหลายแห่ง รวมทั้งซื้อหุ้นกิจการเหมืองถ่านหินและบริษัทรถไฟ ทำให้เขาสามารถควบคุมระบบการผลิตของเหมืองเหล็ก เหมืองถ่านหิน รวมทั้งการผูก

ขาดการขายเหล็กและเหล็กกล้าให้แก่บริษัทรถไฟ ตลอดจนควบคุมค่าบรรทุกวัตถุดิบในการผลิตและค่าขนส่งเหล็กกล้าทั้งทางรถไฟและเรืออีกด้วย คาร์เนกีสามารถผลิตเหล็กกล้าได้มากกว่าคู่แข่งรายอื่นๆ กล่าวคือภายในค.ศ. 1900 สามารถผลิตได้ถึง 1 ใน 4 ของการผลิตทั้งหมดในประเทศ ดังนั้นจึงสามารถกำหนดราคาต่ำเพื่อตัดราคาของคู่แข่ง และสร้างความมั่งคั่งมหาศาลให้กับตนได้ อย่างไรก็ตามแม้ว่าในค.ศ. 1901 คาร์เนกีได้ยุติบทบาททางธุรกิจด้วยการขายกิจการทั้งหมดให้กับบริษัท ยูไนเต็ด สเตทส์ สตีล (United States Steel Corporation) ของนายธนาคาร เจ. พี. มอร์แกน (J. P. Morgan) มหาเศรษฐีชั้นนำของสหรัฐอเมริกา แต่การผูกขาดของอุตสาหกรรมเหล็กกล้ากลับรุนแรง

มากขึ้น เนื่องจากมอร์แกนซึ่งเป็นเจ้าของทรัสต์ต่างๆหลายแห่งได้รวบรวมอุตสาหกรรมเหล็กกล้าส่วนใหญ่ไว้ในวิสาหกิจของเขา

อุตสาหกรรมน้ำมัน

อุตสาหกรรมน้ำมันในสหรัฐอเมริกาเกิดขึ้นหลังจาก เอ็ดวิน ลอเรนทีน เดรก (Edwin Laurentine Drake) สามารถหาวิธีขุดเจาะหาน้ำมันปิโตรเลียมบริสุทธิ์จากใต้ดินขึ้นมาได้เป็นผลสำเร็จในค.ศ. 1859 หลังจากนั้นอุตสาหกรรมน้ำมันก็เติบโตอย่างรวดเร็วและก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมประเภทอื่นอย่างกว้างขวาง เนื่องจากอุตสาหกรรมต่างๆหันไปใช้น้ำมันปิโตรเลียมแทนถ่านหิน น้ำมันกลายเป็นเชื้อเพลิงที่สำคัญและช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สะดวกและสุขสบาย นอกจากนี้ยังช่วยให้นายทุนเจ้าของอุตสาหกรรมน้ำมันร่ำรวยอย่างรวดเร็วด้วย

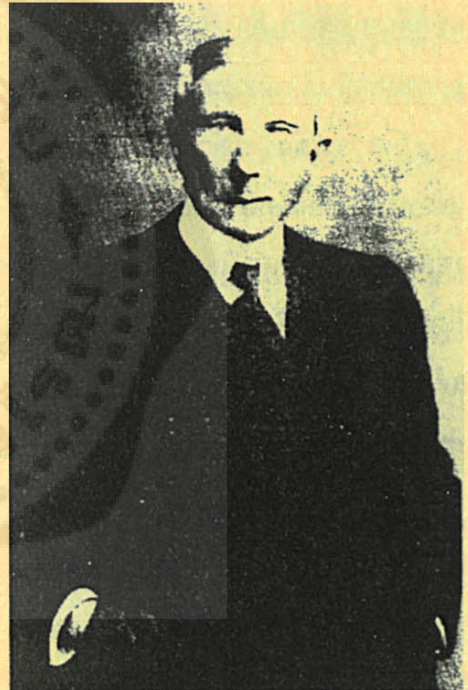
จอห์น ดี. รอกกีเฟลเลอร์

ในระยะแรกเจ้าของอุตสาหกรรมน้ำมันส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบกิจการรถไฟ เช่นบริษัทรถไฟนิวยอร์กเซ็นทรัล บริษัทรถไฟอีรี และบริษัทรถไฟเพนซิลวาเนีย ซึ่งสามารถผูกขาดการขนส่งน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป รวมทั้งเป็นผู้ใช้น้ำมันรายใหญ่ในธุรกิจของตน บริษัทเหล่านี้มีโรงกลั่นน้ำมันในเขตที่ตั้งของตน เช่น ที่เมืองพิตสเบิร์ก บอลติมอร์ และนครนิวยอร์ก

ต่อมาบริษัทน้ำมันสแตนดาร์ดออยล์ (Standard Oil Company) ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่เมือง คลีฟแลนด์ (Cleveland) มลรัฐโอไฮโอ ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว จอห์น ดี. รอกกีเฟลเลอร์ (John D. Rockefeller) ประธานบริษัทฯ ได้ดำเนินการผูกขาด และควบรวมกิจการบริษัทน้ำมันอื่นๆ

ด้วยวิธีเพิ่มราคาค่าขนส่งน้ำมันให้กับรถไฟและเรือเพื่อผูกขาดการขนส่งน้ำมันเฉพาะของบริษัทฯ รวมทั้งการลดราคาน้ำมันสำเร็จรูป และน้ำมันดิบเพื่อตัดราคาคู่แข่ง ทำให้บริษัทน้ำมันขนาดเล็กจำนวนมากขาดทุน และไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไป ต้องขายกิจการให้กับบริษัทสแตนดาร์ดออยล์

ในค.ศ. 1882 รอกกีเฟลเลอร์ ตั้งสแตนดาร์ดออยล์ทรัสต์ (Standard Oil Trust) เพื่อควบรวมธุรกิจน้ำมัน โดยถือหุ้นส่วนใหญ่ของกิจการน้ำมัน รวมทั้งกิจการรถไฟ ทำให้สามารถควบคุมอุตสาหกรรมน้ำมันถึงร้อยละ 90 ของอุตสาหกรรมน้ำมันทั่วประเทศ และดำเนินการผูกขาดทั้งด้านการกำหนดราคาน้ำมัน ค่าขนส่ง และค่าแรงของกรรมกร โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของผู้บริโภค

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985)

This Great Nation ...

และบริษัทน้ำมันเล็ก ๆ วิธีนี้สร้างความมั่งคั่งให้กับรอกกีเฟลเลอร์อย่างมาก ดังนั้นจึงเกิดทรัสต์อื่นๆ ตามมาอีกมาก กระทั่งรัฐบาลสหรัฐอเมริกาต้องออกกฎหมายควบคุมการผูกขาดของทรัสต์ในเวลาต่อมา

ผลกระทบจากการขยายตัวของอุตสาหกรรม

การเติบโตของอุตสาหกรรมก่อให้เกิดผลกระทบอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะทำให้ธุรกิจขยายตัว และมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมอเมริกัน

การขยายตัวของธุรกิจ

การขยายตัวของอุตสาหกรรมซึ่งเกิดจากการค้นพบเทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ส่งผลให้มีการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมที่หลากหลายจำนวนมาก จึงเกิดการแข่งขันทางธุรกิจทั้งในระดับผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้า ซึ่งต้องการจูงใจผู้บริโภคให้อุดหนุนสินค้าของตน การแข่งขันทางธุรกิจที่สำคัญคือการแข่งขันด้านการขายและการผูกขาดทางธุรกิจ

การแข่งขันด้านการขาย มีทั้งการแข่งขันระหว่างบริษัทผู้ผลิตสินค้า เช่นบริษัทเจเนอรัลอิเล็กทริก (General Electric Corporation) กับบริษัทเวสติงเฮาส์ (Westinghouse Corporation) ซึ่งต่างเป็นยักษ์ใหญ่ในอุตสาหกรรมผลิตหลอดไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้า หรือการแข่งขันในด้านการค้าปลีกที่ห้างสรรพสินค้าจำนวนมากในสหรัฐอเมริกาต่างใช้กลยุทธ์การต่อรองราคาในการขายสินค้ากับลูกค้า แต่ห้างมาร์แชลฟิลด์ (Marshall Field) กลับใช้กลยุทธ์ขายสินค้าราคายุติธรรมตามป้ายราคา โดยไม่มีการต่อรอง ซึ่งเป็นวิธีที่ได้รับความนิยมจากลูกค้าอย่างรวดเร็ว จนทำให้ห้างสรรพสินค้าอื่นๆ ยึดตามแบบในเวลาต่อมา หนึ่งในสมัยนี้ยังริเริ่มการขายแบบให้บริการ เช่นการขายของทางไปรษณีย์ ที่เริ่มโดยบริษัทมอนต์กอเมอรีแอนด์คอมพานี (Montgomery Ward And Company) ส่วนธุรกิจบริการอื่นๆ เช่น ธุรกิจประกันก็มีการแข่งขันอย่างดุเดือด โดยพนักงานขายประกันใช้วิธีลดเบี้ยประกันให้กับลูกค้า ด้วยการหักค่าคอมมิชชั่นของตน เพื่อขยายฐานของลูกค้า ทั้งนี้ธุรกิจต่างๆพากันใช้สื่อโฆษณาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการบริโภคสินค้า เพื่อจะขายสินค้าและบริการให้ได้จำนวนมาก ซึ่งก็ประสบความสำเร็จ เพราะการโฆษณาชวนเชื่อสามารถจูงใจผู้บริโภคได้มาก และส่งผลให้การผลิตและการดำเนินธุรกิจขยายตัว

การขยายตัวของระบบผูกขาดทางธุรกิจ หลังจากรอกกีเฟลเลอร์ได้จัดตั้งทรัสต์น้ำมันเพื่อผูกขาดธุรกิจน้ำมันจนทำให้เขาร่ำรวยระดับอภิมาศเศรษฐีชั้นนำของประเทศแล้ว บริษัทอื่นๆ ดำเนินการจัดตั้งทรัสต์เพื่อผูกขาดธุรกิจของตน เช่น ทรัสต์รถไฟ ทรัสต์เหล็กกล้า ทรัสต์ทองแดง ทรัสต์คานี้โอว ทรัสต์ยาสูบ ทรัสต์สุรา ฯลฯ ระบบทรัสต์เป็นการรวมตัวของผู้ประกอบการรายใหญ่ๆ ที่รวมตัวกันเป็นบริษัทแล้ว ใช้วิธีตัดราคาเพื่อกำจัดคู่แข่งรายเล็กๆ ให้ขาดทุนจนต้องล้มเลิกกิจการ หลังจากนั้นบริษัทเหล่านั้นก็จะดำเนินการผูกขาดและกำหนดราคาสินค้า โดยไม่คำนึงถึงความ

เดือร้อนของผู้บริโภค รวมทั้งสามารถกดขี่ค่าจ้างแรงงานกรรมกรโดยไม่ให้มีโอกาสเรียกร้องหรือต่อรองใดๆ การผูกขาดทำให้กรรมกรไม่มีทางเลือก ดังนั้นระบบผูกขาดทางธุรกิจจึงสร้างผลกระทบให้กับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนซึ่งเป็นผู้บริโภค

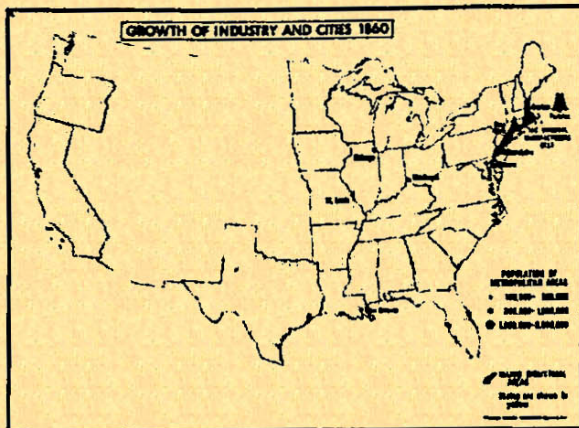
การเปลี่ยนแปลงในสังคมอเมริกัน

การปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกาได้นำการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมอเมริกันที่กลายเป็นสังคมอุตสาหกรรม มีการเติบโตของสังคมเมือง ซึ่งเจริญรุ่งเรืองทางด้านวัตถุ ขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาช่องว่างทางสังคมระหว่างผู้มีฐานะมั่งคั่งซึ่งมีจำนวนน้อยและคนส่วนใหญ่ในสังคมที่ยากจน

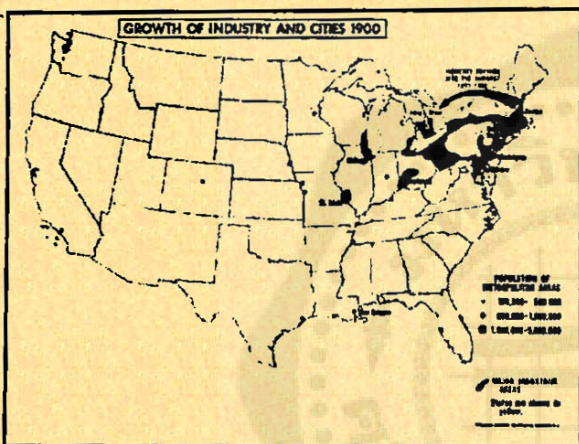
การเติบโตของสังคมเมือง เมืองขนาดใหญ่เติบโตอย่างรวดเร็วและกระจายไปทั่วประเทศ เช่นนครนิวยอร์ก ชิคาโก ฟิลาเดลเฟีย เซนต์หลุยส์ บอสตัน บอลติมอร์ พิตสเบิร์ก ฯลฯ เมืองเหล่านี้มีผู้คนอาศัยอยู่หนาแน่น เฉพาะ 3 เมืองแรกมีประชากรมากกว่า 1 ล้านคน ที่เหลือก็มีหลายแสนคน จึงมีสิ่งก่อสร้างประเภทตึกระฟ้า กระนั้นก็ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับประชากรที่อพยพเข้าไปอยู่ในเมืองใหญ่เพื่อหางานทำ จึงมีการขยายพื้นที่ของเมืองออกไปแถบชานเมือง และต้องจัดระบบขนส่งมวลชน เช่นรถไฟไฟฟ้า รถราง และรถใต้ดิน ผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองใหญ่ดำรงชีวิตด้วยการพึ่งพาความเจริญของเทคโนโลยี เช่นไฟฟ้า น้ำประปา และเครื่องทุ่นแรงในครัวเรือนต่างๆ

วิถีชีวิตในสังคมเมืองแตกต่างไปจากการดำรงชีวิตในสังคมเกษตรกรรมตามชนบท ชาวเมืองจะใช้เวลาของตนไปตามแหล่งเรียนรู้และนันทนาการที่มีอยู่ในเมือง เช่นพิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ หอสมุดประชาชน สวนสาธารณะ สนามกีฬาต่างๆ เช่น เทนนิส เบสบอล สนามแข่งม้า ฯลฯ อย่างไรก็ตามการเติบโตอย่างรวดเร็วของสังคมเมืองก็สร้างปัญหาให้กับผู้คนในสังคม เพราะการมีชีวิตรอยู่อย่างแออัดในเมืองใหญ่ ทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพชีวิต เพราะได้รับการบริการด้านสวัสดิการไม่ทั่วถึง เช่นด้านสาธารณสุข การแพทย์ สวัสดิการของรัฐ ฯลฯ จึงเป็นเหตุให้มีการปฏิรูปสังคมในเวลาต่อมา

วิถีชีวิตของสตรี แต่เดิมสตรีอเมริกันมีบทบาทจำกัดอยู่เฉพาะการทำหน้าที่ในครอบครัว ได้แก่การเป็นภรรยาและมารดา ซึ่งมีการจะต้องดูแลงานบ้านที่มีอยู่ล้นมือ ทำให้มีโอกาสพบปะผู้คนในสังคมนอกบ้านไม่มากนัก กล่าวได้ว่านอกจากการไปโบสถ์หรือร่วมเทศกาลประจำปีของชุมชนแล้ว สตรีอเมริกันโดยมากแทบไม่มีโอกาสพบปะ หรือทำกิจกรรมกับเพื่อนฝูงในชีวิตประจำวัน แต่เมื่อมีการคิดค้นและพัฒนาระบบโทรศัพท์ที่ใช้กันแพร่หลาย สตรีอเมริกันก็สามารถติดต่อสื่อสารกับญาติมิตรที่อยู่ในชุมชนเดียวกันหรืออยู่ต่างเมืองได้สะดวก ทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และไม่ถูกโดดเดี่ยวอยู่ภายในบ้านอีกต่อไป

การเติบโตของเมืองใหญ่ในค.ศ.1860

การเติบโตของเมืองใหญ่ในค.ศ.1900

ที่มาของภาพ : Hammond (1994). UNITED STATES HISTORY ATLAS

นอกจากนี้ความเจริญรุ่งเรืองของธุรกิจยังเปิดโอกาสให้สตรีทำงานนอกบ้านและมีบทบาทรับผิดชอบด้านเศรษฐกิจของครอบครัวมากขึ้น ในช่วงก่อนสงครามกลางเมืองมีสตรีบางส่วนทำงานเป็นกรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรมทอผ้า เขตมลรัฐแมสซาชูเซตส์แต่ก็ถือว่าเป็นส่วนน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนสตรีทั่วประเทศ แต่เมื่อธุรกิจตามเมืองต่างๆเติบโตมากขึ้น จึงเปิดโอกาสให้สตรีมีงานทำนอกบ้านและพบปะผู้คนในสังคมมากขึ้น ธุรกิจที่นิยมจ้างสตรีคือตำแหน่งพนักงาน เช่น พนักงานรับโทรศัพท์ พนักงานบัญชี พนักงานพิมพ์ดีด และพนักงานขายสินค้าในห้างสรรพสินค้า ฯลฯ ตำแหน่งเหล่านี้มักจ้างสตรีที่จบการศึกษาระดับมัธยมปลายหรือวิทยาลัย เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสตรีเหล่านี้ได้รับโอกาสทำงานในธุรกิจต่างๆ ประสบการณ์ทำงานนอกบ้านของสตรีระดับชนชั้นกลาง ส่งผลให้ทัศนคติเกี่ยวกับการครองเรือนเปลี่ยนไป เช่น มีการคุมกำเนิด และมีสถิติการหย่าร้างสูง อนึ่งการเติบโตอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรมต่างๆก็ทำให้มีการจ้างแรงงานสตรีและเด็กเป็นจำนวนมาก สตรีที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองและมีฐานะยากจนจึงมักเข้าสู่อาชีพผู้ใช้แรงงานประเภทไร้ฝีมือ ซึ่งต้องทำงานหนัก สกปรก และถูกกดขี่ค่าจ้าง นอกจากสตรีเหล่านี้แล้วยังมีผู้อพยพใหม่ที่เป็นสตรีอีกจำนวนมากที่ต้องทำงานเป็นกรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรม รวมจำนวนกรรมกรสตรี ในค.ศ. 1900 สูงถึง 2 ล้านคน

ชนชั้นผู้ดีใหม่ ก่อนสงครามกลางเมืองอเมริกามีเศรษฐกิจที่ร่ำรวยจากการค้าและมีเงินนับล้านดอลลาร์ในสหรัฐอเมริกาไม่ถึง 10 คน แต่เมื่ออุตสาหกรรมและธุรกิจเจริญรุ่งเรืองมาก สังคมอเมริกันมีมหาเศรษฐีซึ่งมีเงินนับร้อยล้านดอลลาร์มากกว่า 4,000 คน ในค.ศ. 1892 บุคคลเหล่านี้ได้ชื่อว่าเป็น "เศรษฐีใหม่" ซึ่งร่ำรวยจากการลงทุนและแสวงหาความมั่งคั่งด้วยวิธีการต่างๆ โดยไม่คำนึงถึงศีลธรรม เมื่อมีฐานะที่มั่งคั่งแล้วก็ใช้ชีวิตอย่างหรูหราอยู่ในแวดวงของตน ที่เรียกว่า "กลุ่มชนชั้นผู้ดี" และประพุดิตนเช่นเดียวกับมหาเศรษฐีในยุโรป

มหาเศรษฐีในสหรัฐอเมริกานิยมแสดงความร่ำรวยมั่งคั่งของตนด้วยการสร้างคฤหาสน์และบ้านพักตากอากาศราคาแพง และตกแต่งอย่างสวยงามเหมือนกับพระราชวังในยุโรป นิยมซื้อเรือสำราญ เครื่องประดับราคาแพงลิบลิ่ว จัดงานเลี้ยงที่หรูหราและสิ้นเปลือง ส่วนชนชั้นที่มาร่วมงานซึ่งเป็นกลุ่มคนในสังคมระดับเดียวกัน ก็แข่งขันกันแต่งกายด้วยเสื้อผ้าและเครื่องประดับราคาแพง ที่แสดงสถานะทางสังคมในกลุ่มชนชั้นของตน นอกจากนี้มหาเศรษฐีอเมริกันยังนิยมให้บุตรหลานสตรีของตนแต่งงานกับผู้ดีชาวยุโรป โดยเฉพาะผู้สืบเชื้อสายจากราชวงศ์และตระกูลขุนนางเก่าแก่ เพื่อสร้างชื่อเสียงและเกียรติยศให้กับครอบครัวตน ส่วนฝ่ายชายก็ยินดีแต่งงานกับลูกสาวมหาเศรษฐีอเมริกัน เพราะสามารถใช้เงินของฝ่ายหญิงค้ำจุนสถานะทางสังคมของตนให้ใช้ชีวิตอย่างโก้หรูได้ต่อไป มีหน้าซ้ำเมื่อมีการหย่าร้าง ยังได้รับเงินก้อนใหญ่เพื่อเป็นค่าจ้างในการหย่าจากพ่อตาของตนอีกด้วย

จึงเห็นได้ว่าช่องว่างทางสังคมระหว่างคนร่ำรวยส่วนน้อยและคนส่วนใหญ่ที่ยากจน โดยเฉพาะชนชั้นแรงงานนั้นห่างไกลกันมาก

การขยายตัวของผู้อพยพสู่สหรัฐอเมริกา

การขยายตัวของอุตสาหกรรม ส่งผลให้มีความต้องการแรงงานสูง สหรัฐอเมริกาจึงเปิดรับผู้อพยพจากต่างประเทศจำนวนมาก เฉพาะในทศวรรษ 1880 มีผู้อพยพรุ่นใหม่มากกว่า 5 ล้านคน ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุดในช่วงครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 19

เหตุผลของการอพยพ ผู้อพยพส่วนใหญ่มาจากยุโรปได้และยุโรปตะวันออก โดยมีสาเหตุของการอพยพต่างกัน ส่วนใหญ่เป็นเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ ผู้อพยพเหล่านี้เดิมเป็นเกษตรกรในชนบทของยุโรปมีฐานะแร้นแค้นและขาดการศึกษา จึงอพยพไปสหรัฐอเมริกาเพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจและตั้งต้นชีวิตใหม่ นอกจากนี้ยังมีผู้อพยพด้วยเหตุผลอื่นๆ เช่น เด็กหนุ่มจากเยอรมนี ออสเตรีย - ฮังการี และรัสเซีย ต่างอพยพไปสหรัฐอเมริกาเพราะหนีการเกณฑ์ทหารในประเทศของตน รวมทั้งบางครอบครัวที่อพยพหนีระบอบการเมืองในประเทศดังกล่าว อนึ่งยังมีชนเชื้อสายยิวจากประเทศต่างๆ ในยุโรปที่อพยพหนีการบีบคั้นจากกระแสต่อต้านชาวยิว (anti-Semitism) ที่แพร่อยู่ในทวีปยุโรป โดยเฉพาะในประเทศรัสเซียซึ่งมีกระแสต่อต้านชาวยิวอย่างรุนแรงในครึ่งหลังของคริสต์

ศตวรรษที่ 19 แต่ไม่ว่าจะอพยพไปสหรัฐอเมริกาด้วยเหตุผลใด ผู้อพยพส่วนใหญ่มักเริ่มต้นชีวิตใหม่ ด้วยการทำงานหนักในโรงงานอุตสาหกรรม และมีคุณภาพชีวิตต่ำ

สภาพชีวิตของผู้อพยพ ผู้อพยพส่วนใหญ่มีสภาพชีวิตที่ไม่สู้จะแตกต่างกันมากนัก เมื่อเดินทางถึงประเทศสหรัฐอเมริกา พวกเขามักขออนุญาตเข้าเมืองที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองตามเมืองใหญ่ โดยเฉพาะที่นครนิวยอร์ก หลังจากนั้นมักอาศัยอยู่ในกลุ่มของผู้อพยพที่มีเชื้อชาติและพูดภาษาเดียวกัน และพยายามหางานทำ แม้จะได้รับค่าจ้างแรงงานต่ำมากก็ตาม งานส่วนใหญ่คือโรงงานอุตสาหกรรมขนาดต่างๆ ที่มีอยู่จำนวนมากในเขตเมืองใหญ่ รวมทั้งโรงงานถลุงแร่และโลหะต่างๆ งานเหล่านั้นเป็นงานหนัก ขาดสวัสดิการ และบางครั้งเสี่ยงอันตราย เช่นอุบัติเหตุจากการทำงานของเครื่องจักรกลในโรงงาน จนสูญเสียอวัยวะซึ่งมักเกิดขึ้นเป็นประจำ ส่วนกรรมกรในเมืองถ่านหินและโรงงานถลุงเหล็กก็มักเจ็บป่วยจากการสะสมฝุ่น ก๊าซ และสารพิษในร่างกาย จนถึงแก่ความตายโดยไม่ได้รับเงินชดเชยใดๆ นอกจากนี้ผู้อพยพมักได้รับค่าจ้างแรงงานต่ำ ประมาณสัปดาห์ละ 5 – 10 ดอลลาร์ จึงต้องอาศัยอยู่รวมกันอย่างแออัดตามห้องเช่าขนาดเล็กที่ขาดสุขอนามัยและมีคุณภาพชีวิตต่ำ

กระนั้นผู้อพยพบางกลุ่ม เช่นชาวจีนยังถูกต่อต้านและกีดกันจากชาวอเมริกัน เนื่องจากชาวจีนเป็นแรงงานราคาถูกและยินดีทำงานหนัก แม้จะถูกกดขี่แรงงาน ทำให้นายจ้างพอใจจ้างกรรมกรชาวจีนมากกว่ากรรมกรชาวอเมริกัน ซึ่งมักประท้วงเรียกร้องค่าแรงสูงและสวัสดิการต่างๆ อยู่เสมอ ดังนั้นจึงมีการรณรงค์ต่อต้านชาวจีน จนกระทั่งในค.ศ. 1882 รัฐสภาสหรัฐอเมริกาได้ผ่านรัฐบัญญัติกีดกันชาวจีน (Chinese Exclusive Act) ซึ่งห้ามกรรมกรชาวจีนอพยพเข้าไปยังสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามชาวยุโรปกลุ่มอื่นๆก็ยังได้รับการต้อนรับให้อพยพเข้าไปยังสหรัฐอเมริกา เนื่องจากอุตสาหกรรมต่างขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 จึงมีการจำกัดจำนวนผู้อพยพจากยุโรป ซึ่งมีผลบังคับในค.ศ. 1921

บทที่ 8

การปฏิรูปสังคมเพื่อความก้าวหน้า

แม้การปฏิวัติอุตสาหกรรมทำให้สหรัฐอเมริกาเจริญรุ่งเรืองและก้าวหน้าอย่างมาก แต่ก็มีผู้เปรียบเทียบความรุ่งเรืองในสมัยนี้ว่าเป็น ยุคทองชุบ (Gilded Age) เนื่องจากความเจริญเหล่านั้นก่อให้เกิดปัญหาต่างๆในสังคมอย่างมาก ผู้ประกอบธุรกิจและอุตสาหกรรมที่ร่ำรวยพยายามเอารัดเอาเปรียบคู่แข่งชั้นทางการค้า ผู้บริโภคและกรรมกรทุกวิถีทาง เพื่อกอบโกยความมั่งคั่งให้กับตนเองและพวกพ้อง ดังนั้นจึงมีกลุ่มต่างๆพยายามผลักดันให้มีการปฏิรูปสังคมทุกด้านเพื่อความก้าวหน้าของประเทศตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ต่อมาในสมัยต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 การรณรงค์แก้ปัญหาทุกด้านเพิ่มมากขึ้น จึงเรียกช่วงเวลาแห่งการปฏิรูปเพื่อความก้าวหน้าว่า " สมัยแห่งความก้าวหน้า " (Progressive Era)

การเคลื่อนไหวของกลุ่มกรรมกร

กรรมกรเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเอารัดเอาเปรียบของนายทุนเจ้าของกิจการ ซึ่งพยายามลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำที่สุด เพื่อสร้างผลกำไรจำนวนมหาศาล ดังนั้นกลุ่มกรรมกรอเมริกันจึงดำเนินการเคลื่อนไหว เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมจากนายจ้าง ซึ่งนำไปสู่การปฏิรูปเพื่อสวัสดิการของกรรมกร

การจัดตั้งสหภาพแรงงาน

ปัญหาส่วนใหญ่ที่กรรมกรในสหรัฐอเมริกาประสบคือการถูกบังคับให้ทำงานหนักสัปดาห์ละ 6 วันๆละ 10-15 ชั่วโมง โดยได้ค่าแรงเฉลี่ยประมาณชั่วโมงละ 5 เซนต์ หากได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานก็ถือว่าประมาทเล็กน้อย และถูกไล่ออกจากงานโดยไม่มีการชดเชยใดๆ นอกจากนี้เจ้าของกิจการยังไม่มีการปรับปรุงสถานที่ทำงาน ซึ่งขาดสุขลักษณะที่ดี เพราะร้อน ชื้น สกปรก และไม่มีอากาศถ่ายเทเพียงพอ การที่นายจ้างไม่ต้องรับผิดชอบชีวิตและสวัสดิการของกรรมกร เนื่องจากขณะนั้นสหรัฐอเมริกา还没有กฎหมายคุ้มครองแรงงาน ประกอบกับมีแรงงานของผู้อพยพที่เข้ามาใหม่อย่างต่อเนื่องจำนวนมาก นายทุนเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมจึงไม่ต้องจ่ายแรงงานที่มีอยู่เดิม หากประท้วงหรือเรียกร้องสิทธิใดๆก็ถูกไล่ออกแล้วจ้างผู้อพยพที่ยินดีทำงานหนักโดยไม่มีทางเลือก ดังนั้นกรรมกรในสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะพวกที่เป็นชาวอเมริกันโดยกำเนิด (nativist) จึงรวมกลุ่มก่อตั้งสหภาพแรงงานต่างๆ เพื่อเรียกร้องสิทธิของตน

บาทของสหภาพแรงงาน

ในค.ศ. 1866 วิลลียม ซิลวิส (William Sylvis) คนงานในเมืองเหล็กจากมลรัฐเพนซิลวาเนีย ได้ชักนำสหภาพการค้าต่างๆ ที่มีอยู่เดิมให้รวมเป็นสหภาพแรงงานแห่งชาติ (National Labor Union) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายรณรงค์ให้นายจ้างลดชั่วโมงทำงานลงเหลือวันละ 8 ชั่วโมง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสหพันธรัฐและรัฐบาลมลรัฐอีก 5 แห่ง ต่อมาเมื่อซิลวิสถึงแก่กรรม บทบาทของสหภาพแรงงานแห่งชาติก็หมดไป

ในค.ศ. 1869 ยูเรียห์ เอส. สตีเฟนส์ (Uriah S. Stephens) ช่างตัดเสื้อในโรงงานเมืองฟิลาเดลเฟียได้ก่อตั้งสหภาพแรงงานชื่อ อัศวินแห่งกรรมกร (Knights of Labor) ซึ่งเติบโตอย่างรวดเร็ว และได้ผู้นำกลุ่มคือ เทเรนซ์ วี. เพาเดอร์ลี (Terence V. Powderly) ซึ่งมีนโยบายสนับสนุนการเรียกร้องให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างแรงงานของกรรมกรสตรีให้เท่ากับกรรมกรชาย รวมทั้งต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก การจำหน่ายสุรา และมุ่งหวังให้กรรมกรสามารถรวมตัวกันก่อตั้งสหกรณ์ ทั้งนี้รับสมาชิกหลากหลายทั้งพวกแรงงานฝีมือและไร้ฝีมือ ทำให้ในกลางทศวรรษ 1880 มีสมาชิกถึง 700,000 คน อย่างไรก็ตามกลุ่มอัศวินแห่งกรรมกร ได้ยุติบทบาทลงในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เนื่องจากกลุ่มฯ ไม่สามารถดำเนินการตามความต้องการของสมาชิกที่มีความคาดหวังสูง เช่นการเรียกร้องให้นายจ้างเพิ่มค่าจ้างแรงงาน และจัดสภาพแวดล้อมการทำงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มสหพันธ์แรงงานอเมริกัน (American Federal Labor) หรือ AFL ซึ่งก่อตั้งในค.ศ. 1881 โดยซามูเอล กอมเปอร์ส (Samuel Gompers) กรรมกรในโรงงานผลิตชิการ์ ผู้อพยพจากอังกฤษ สหพันธ์กรรมกรแห่งนี้เป็นารรวมสหภาพแรงงานกลุ่มต่างๆ เข้าเป็นสหพันธ์ และมีจุดมุ่งหมายปรับปรุงสวัสดิการของกรรมกรด้วยวิธีสันติ และไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองใดๆ โดยเน้นเรื่องค่าจ้างและสวัสดิการ เขาเรียกร้องให้มีการเซ็นสัญญาจ้างระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างก่อนทำงาน เพื่อป้องกันไม่ให้นายจ้างเอารัดเอาเปรียบแรงงานของตน จนเกิดคำขวัญว่า “ไม่มีสัญญาไม่ทำงาน” (No contract no work) การเรียกร้องของกลุ่ม AFL สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มได้ผลเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นมีสมาชิกเป็นจำนวนมากถึง 3 ล้านคนในค.ศ. 1924 อย่างไรก็ตามกลุ่ม AFL ก็เปิดรับสมาชิกเฉพาะกรรมกรที่มีฝีมือเท่านั้น

การต่อสู้ของกรรมกร

แม้จะมีการก่อตั้งสหภาพกรรมกรหลากหลาย แต่การต่อสู้ของกรรมกรก็ขาดเอกภาพ เนื่องจากกรรมกรส่วนมากไม่กล้าเข้าร่วมการต่อสู้เพราะเกรงจะถูกไล่ออกจากงาน นอกจากนี้ยังไม่มีกฎหมายสนับสนุนการต่อสู้ของกรรมกร ฉะนั้นการประท้วงที่รุนแรงของกรรมกรจึงมักถูกปราบปรามจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังเช่น การประท้วงเนื่องจากถูกตัดค่าแรงของคนงานรถไฟในค.ศ. 1877 ซึ่งลุกลามไปหลายเมืองจนกระทั่งประธานาธิบดี รัทเทอร์ฟอร์ด บี. เฮส์ (Rutherford B. Hays)

สหหารของรัฐบาลกลางเข้าปราบปรามผู้ชุมนุมประท้วง ทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก รวมทั้งการประท้วงที่จัตุรัสเฮย์มาร์เก็ต (Haymarket Square) ในนครชิคาโก ค.ศ. 1886 ที่มีผู้ประท้วงถูกตำรวจยิงเสียชีวิต ตลอดจนการประท้วงหยุดงานของกรรมกรบริษัทพูลแมน ผู้ผลิตตู้โดยสารรถไฟที่นครชิคาโก ในค.ศ. 1894 ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเดินรถไฟทั่วประเทศ คดีนี้ประธานบริษัทพูลแมนคือจอร์จ พูลแมน ไม่ยอมเจรจาประนีประนอม และนำคดีขึ้นสู่ศาล ซึ่งตัดสินให้ยุติการประท้วง แต่ผู้นำการประท้วงคือ ยูจีน วี. เด็บส์ (Eugene V. Debs) และคณะไม่เชื่อฟัง จึงต้องติดคุก เป็นเหตุให้การประท้วงยืดเยื้อ ในที่สุดประธานาธิบดี โกรเวอร์ คลีฟแลนด์ (Grover Cleveland) ต้องส่งกองทัพเข้าสลายการประท้วง

ผลการเคลื่อนไหวของกลุ่มกรรมกร

แม้การต่อสู้ที่ต่อเนื่องของกลุ่มต่างๆ จะไม่ได้รับชัยชนะตามที่คาดหวัง หากยังสูญเสียชีวิตและเลือดเนื้อของกรรมกร แต่การต่อสู้ได้ชี้ให้เห็นความตระหนักถึงความเดือดร้อนที่กรรมกรถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายทุน จนกระทั่งมีการผลักดันให้รัฐสภาผ่านกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของกรรมกร เช่น รัฐบัญญัติกีดกันชาวจีน ค.ศ. 1882 รวมทั้งกฎหมายท้องถิ่นของเมืองและมลรัฐที่ควบคุมความปลอดภัย และสวัสดิภาพของกรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ

การปฏิรูปด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ

นโยบายส่งเสริมให้ธุรกิจและอุตสาหกรรมเติบโตอย่างเสรี โดยไม่มีการควบคุมและจำกัดขอบเขต ส่งผลให้นายทุนดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับธุรกิจของตน เป็นต้นว่าการสร้างระบบทรัสต์เพื่อผูกขาด การฉ้อฉล การติดสินบนนักการเมืองเพื่อสนับสนุนกฎหมายที่เอื้อต่อผลประโยชน์ของนายทุน และการเอาเปรียบผู้บริโภค ดังนั้นจึงมีการเคลื่อนไหวของหลายฝ่าย เพื่อให้มีการควบคุมการทำธุรกิจที่เอาเปรียบประชาชนอย่างไร้คุณธรรม

การออกกฎหมายเพื่อควบคุมการผูกขาดทางธุรกิจ

ในทศวรรษ 1880 สังคมอเมริกันมีความตื่นตัวเกี่ยวกับปัญหาการผูกขาดของธุรกิจยักษ์ใหญ่ต่างๆ ดังเช่นกรณีการต่อสู้ของพวกเกรนเจอร์ หรือเกษตรกรทางภาคตะวันตกที่เคลื่อนไหวต่อต้านการผูกขาดของบริษัทรถไฟ จนทำให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาต้องผลักดันกฎหมายการค้ำระหว่งมลรัฐ ในค.ศ. 1888 เพื่อห้ามการผูกขาดและเอาเปรียบผู้ใช้บริการรถไฟทั่วไป นอกจากนี้ยังมีการเคลื่อนไหวต่อต้านการผูกขาดของบรรดาทรัสต์ต่างๆ จนกระทั่งในค.ศ. 1890 รัฐสภาสหรัฐอเมริกาได้ออกรัฐบัญญัติเชอร์แมนป้องกันการผูกขาด (Sherman Anti-Trust Act) ซึ่งกำหนดว่าการรวมตัวกันในรูปแบบของทรัสต์ เพื่อควบคุมหรือขัดขวางการค้า และการพาณิชย์ระหว่างมลรัฐเป็นสิ่งผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตามเนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มีได้กำหนดคำนิยามที่ใช้ในกฎหมายไว้อย่างชัดเจน จึงไม่สามารถใช้

บังคับได้โดยสมบูรณ์ ต้องนำไปฟ้องร้องต่อศาลฎีกาของสหรัฐอเมริกาให้ตีความเป็นรายกรณี ดังนั้น ในค.ศ. 1914 รัฐสภาสหรัฐอเมริกาจึงผ่านรัฐบัญญัติเคลย์ตันป้องกันการผูกขาดที่เข้มงวดและชัดเจนมากขึ้น โดยห้ามไม่ให้ธุรกิจต่างๆ แอบขึ้นราคาสินค้าหรือเข้าไปควบคุมกิจการของบริษัทอื่น

นอกจากฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติพยายามป้องกันการผูกขาดของนายทุนแล้ว บรรดานักหนังสือพิมพ์ที่เป็นจอมขุดคุ้ยจนได้รับฉายาว่าพวก "มัทเกรเกอร์" (Muckraker) ก็พยายามขุดคุ้ยความชั่วร้ายของระบบทรัสต์ ในค.ศ. 1904 นักหนังสือพิมพ์สตรีหัวก้าวหน้าชื่อ ไอดา เอ็ม. ทาร์เบลล์ (Ida M. Tarbell) ได้ตีพิมพ์ผลงานชิ้นสำคัญชื่อ History of the Standard Oil Company ในนิตยสาร McClure's เปิดโปงธุรกิจน้ำมันของมหาเศรษฐีร็อกกีเฟลเลอร์ ที่ใช้เล่ห์เหลี่ยม กลโกง การติดสินบน และการกระทำทุกวิถีทางที่สามารถกำจัดคู่แข่งทางด้านธุรกิจของตน จนกระทั่งบริษัท สแตนดาร์ด ออยสามารถผูกขาดธุรกิจน้ำมันที่ทำกำไรจำนวนมหาศาลให้กับร็อกกีเฟลเลอร์ ผลงานชิ้นนี้ชี้ให้เห็นวิธีสร้างความมั่งคั่งของธุรกิจยักษ์ใหญ่ด้วยการคดโกงและฉ้อฉลผลประโยชน์ของประชาชน ทำให้ชาวอเมริกันตระหนักถึงการสูญเสียสิทธิประโยชน์จากการผูกขาดของระบบทรัสต์ ดังนั้นในเวลาต่อมาเมื่อมีการนำคดีของบริษัทสแตนดาร์ดออยแห่งนิวเจอร์ซีย์ ขึ้นฟ้องร้องต่อศาลฎีกาของสหรัฐอเมริกา จึงมีคำวินิจฉัยว่าบริษัทฯ ทำผิดกฎหมาย เพราะมีการผูกขาดการค้าน้ำมันด้วยการกระทำที่ไม่สมเหตุสมผล และถูกตัดสินให้สลายการรวมบริษัท รวมทั้งให้เสียค่าปรับจำนวนมหาศาลด้วย

การออกกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

ความมั่งคั่งของนายทุนผู้ประกอบการธุรกิจขนาดใหญ่มิได้เกิดจากการผูกขาดธุรกิจเพียงอย่างเดียว หากยังเกิดจากการเอาเปรียบผู้บริโภคอย่างไร้คุณธรรม จึงเกิดการขุดคุ้ยพฤติกรรมของนายทุนซึ่งนำไปสู่การปฏิรูปเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

ในค.ศ. 1906 นักเขียนนวนิยายซึ่งนิยมแนวคิดแบบสังคมนิยมนาม อัปตัน ซินแคลร์ (Upton Sinclair) ได้เขียนนวนิยายเรื่อง 'The Jungle' ซึ่งขุดคุ้ยเรื่องราวของผู้อพยพที่ทำงานอยู่ในโรงงานเนื้อกระป๋องที่ไม่คำนึงถึงผู้บริโภค เป็นต้นว่า มีการนำเนื้อหนูปดไปผลิตไส้กรอก และปล่อยปละละเลยให้คนงานที่ติดเชื้อมีโรคปฏิบัติหน้าที่บรรจุเนื้อใส่กระป๋อง จนทำให้เนื้อกระป๋องมีการปนเปื้อนเชื้อโรค นวนิยายเรื่องนี้พิมพ์เผยแพร่ในนิตยสาร Appeal to Reason ซึ่งได้รับการตอบรับจากผู้อ่านอย่างกว้างขวาง มียอดจำหน่ายสูงถึง 1 ล้านฉบับ นอกจากนี้เมื่อนำตัวนวนิยายไปแยกพิมพ์เป็นเล่มก็มียอดพิมพ์ถึง 100,000 เล่ม

การขุดคุ้ยของซินแคลร์ดังกล่าวส่งผลให้สังคมตื่นตัว โดยเฉพาะเมื่อประธานาธิบดีทีโอดอร์ รูสเวลต์ (Theodore Roosevelt) อ่านหนังสือเรื่องนี้แล้ว ก็ได้ส่งเจ้าหน้าที่ 2 คนไปยังนครชิคาโกเพื่อค้นหาข้อมูล หลังจากได้รับรายงานที่ทำให้ประธานาธิบดีถึงกับช็อคแล้ว รูสเวลต์ก็ให้เผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อสาธารณชน ซึ่งได้สร้างแรงกดดันให้รัฐสภาสหรัฐอเมริกาผ่านกฎหมายสำคัญ 2 ฉบับในปี

เดียวกันนั้น คือรัฐบัญญัติอาหารและยาที่ไม่ปนเปื้อน (Pure Food and Drug Act) ซึ่งห้ามการผลิตและจำหน่ายอาหารและยาที่ปนเปื้อน และมีคุณภาพไม่ตรงกับฉลากที่ปิดไว้ และรัฐบัญญัติตรวจสอบคุณภาพเนื้อ (Meat Inspection Act) ซึ่งให้อำนาจรัฐบาลกลางตรวจคุณภาพของเนื้อที่นำไปจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค

ความพยายามผลักดันกฎหมายเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคดังกล่าว สร้างความนิยมให้กับประธานาธิบดีรูสเวลต์อย่างมาก และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้รูสเวลต์ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ผลักดันให้สังคมอเมริกันก้าวหน้า

การปฏิรูปทางการเมือง

การเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของเมืองใหญ่ทำให้นักการเมืองทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่นสามารถแสวงหาผลประโยชน์จากนายทุน และโครงการพัฒนาต่างๆ ด้วยวิธีการฉ้อราษฎร์บังหลวง ริดไถ รับสินบน ฯลฯ โดยไม่คำนึงถึงจริยธรรม

การแสวงหาผลประโยชน์ของนักการเมือง

ในครึ่งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 19 กลุ่มการเมืองที่มีอิทธิพลมากที่สุดคือพวกหัวคะแนน ซึ่งเรียกกันว่า "ตัวจักรทางการเมือง" (political machine) บุคคลเหล่านี้มีบทบาทสำคัญทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะระดับเทศบาลของเมืองขนาดใหญ่ซึ่งมีประชากรที่ส่วนใหญ่เป็นคนยากจนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นต้นว่า ผู้อพยพใหม่ที่ขาดการศึกษาและต้องการให้นักการเมืองช่วยเหลือแก้ปัญหา นักการเมืองที่ต้องการคะแนนเสียงจากคนเหล่านี้จึงต้องอาศัยความช่วยเหลือจากกลุ่มตัวจักรทางการเมือง แต่ละกลุ่มมีเครือข่ายสมาชิกเป็นผู้อพยพเชื้อชาติต่างๆ จึงสามารถคลุกคลีกับผู้อพยพซึ่งเป็นฐานเสียงกลุ่มใหญ่อย่างใกล้ชิด ทั้งโดยการวิ่งเต้นแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่างๆ การสงเคราะห์แจกข้าวของเครื่องใช้ การให้คำปรึกษา และการช่วยหางานทำ ฯลฯ

การแสวงหาผลประโยชน์ระดับท้องถิ่น

พวกตัวจักรทางการเมืองมีอยู่จำนวนมากในแต่ละเมืองและได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มต่างๆ หัวหน้ากลุ่มเรียกว่า "บอส" (boss) มีอิทธิพลสูงมาก สามารถควบคุมการบริหารงานของเมือง และใช้เป็นช่องทางแสวงหาผลประโยชน์จากธุรกิจต่างๆ เช่นการให้สัมปทานและการผูกขาดทางธุรกิจแก่กลุ่มของตนเองและพวกพ้อง การผลักดันหรือเตะถ่วงกฎหมายที่เอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องหรือผู้ให้สินบนแก่ตน การฉ้อโกงรัฐด้วยวิธีการต่างๆ การให้ความคุ้มครองแก่กลุ่มมิจจาซีฟและพวกนอกกฎหมายต่างๆ เช่น บ่อนการพนัน โรงสุบผืน ซ่องโสเภณี บาร์เถื่อน ฯลฯ รวมทั้งการทุกรงโทษทรัพย์สินจนกระทั่งสามารถแสวงหาความมั่งคั่งให้กับตนเองได้โดยไม่ต้องลงทุนประกอบธุรกิจ หรือลงแรงคิดประดิษฐ์นวัตกรรมใดๆ

กรณีข้อหาที่เกิดขึ้นจากการแสวงหาผลประโยชน์ของพวกตัวจักรการเมือง ได้แก่ กรณีของ วิลเลียม มาร์ซี ทวีต (William Marcy Tweed) หรือบอสทวิตแห่งนครนิวยอร์ก ซึ่งนอกจากรับเงินสินบนเป็นรายเดือนจากแวนเดอร์บิลต์ เจ้าพ่อธุรกิจรถไฟ ในฐานะที่ปรึกษาทางกฎหมาย เพื่อช่วยเหลือให้คดีของบริษัทรถไฟที่ถูกฟ้องร้องพ้นผิดแล้ว ทวีตยังคดโกงในการประมูลและการก่อสร้างของรัฐ เช่น ประมูลการก่อสร้างที่ทำการนิวยอร์กเคาน์ตีในราคาสูงถึง 13 ล้านดอลลาร์ ทั้งๆที่ใช้เงินค่าก่อสร้างเพียง 600,000 ดอลลาร์เท่านั้น อนึ่งพวกตัวจักรการเมืองในเครือข่ายของกลุ่มทวีตยังมีการคดโกงอย่างโจ่งแจ้ง ดังเช่น การแต่งตั้งพวกพ้องจำนวนมากให้มีตำแหน่งในหน่วยงานต่างๆของเทศบาลนครนิวยอร์กด้วยเงินเดือนแพงลิ่ว โดยไม่ต้องไปนั่งทำงาน ส่วนงานที่ต้องมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติก็จะกันไว้ให้กับผู้ที่เป็นฐานเสียงของตน ตลอดจนการจัดตั้งบริษัทของตนเองเพื่อผูกขาดการจัดซื้อและขายของใช้ในสำนักงานให้กับหน่วยงานของเทศบาลฯ ในราคาที่แพงกว่าสินค้าในท้องตลาดหลายสิบเท่า ดังนั้นจึงเชื่อกันว่า กลุ่มเครือข่ายของทวีตสามารถคดโกงเงินได้ประมาณ 200 ล้านดอลลาร์

การแสวงหาผลประโยชน์ระดับประเทศ

ในวงการเมืองระดับประเทศก็มีการทุจริตอย่างอื้อฉาวเช่นกัน เนื่องจากนักการเมืองทั้งที่สังกัด พรรคดีโมแครต (Democrat Party) หรือพรรครีพับลิกัน (Republican Party) ต่างก็มุ่งให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะตำแหน่งประธานาธิบดีซึ่งถือว่าเป็นเกียรติยศสูงสุด บรรดานักการเมืองทั้งหลายจึงต้องอาศัยกลุ่มสนับสนุนซึ่งมีพฤติกรรมไม่แตกต่างจากพวกตัวจักรทางการเมืองระดับท้องถิ่น ทั้งการรับสินบน การติดสินบน การทุจริตในโครงการต่างๆ ฯลฯ

กรณีทุจริตทางการเมืองระดับประเทศที่ฉาวโฉ่มากเกิดขึ้น ในสมัยของประธานาธิบดีลิสซิท แกรนด์ วีรบุรุษในสงครามกลางกลางเมืองอเมริกา ซึ่งไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารประเทศ จึงปล่อยให้พวกพ้องและผู้สนับสนุนเขาแสวงหาผลประโยชน์จากโครงการต่างๆ ดังเช่นกรณีบริษัทเครดิต โมบิลีเออร์ (Credit Mobilier) ซึ่งเป็นบริษัทที่กลุ่มผู้บริหารบริษัทรถไฟยูเนียนแปซิฟิกตั้งขึ้นมาหลอกๆ เพื่อประมูลงานในการสร้างทางรถไฟสายยูเนียนแปซิฟิกที่บริษัทของตนได้รับสัมปทานในราคาที่สูงกว่าความเป็นจริง เช่นงานที่มีมูลค่าเพียง 3 ล้านดอลลาร์ แต่ประมูลให้สูงถึง 5 ล้านดอลลาร์ ทั้งนี้ไม่มีนักการเมืองคนใดในรัฐสภาสหรัฐอเมริกาท้วงติง เนื่องจากมีนักการเมืองคนสำคัญหลายคนได้รับสินบน เช่น รองประธานาธิบดีในรัฐบาลของแกรนด์ และประธานสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ ในส่วนของประธานาธิบดีเองก็รับของขวัญราคาแพงและเงินสดจำนวนมากที่มีผู้บริจาคให้ โดยไม่คำนึงว่าบุคคลเหล่านั้นอาศัยความสนิทสนมกับประธานาธิบดีเป็นช่องทางไปแสวงหาผลประโยชน์อย่างกว้างขวาง

การปฏิรูปทางการเมืองเพื่อความก้าวหน้า

การทุจริตในวงการเมืองที่มีอยู่ทุกระดับทำให้มีการรณรงค์เพื่อปฏิรูปทางการเมือง โดยกลุ่มชนชั้นกลางที่มีการศึกษาและพวกมักเกรเกอร์ นอกจากนั้นยังมีการรณรงค์ของกลุ่มสตรีเพื่อเรียกร้องสิทธิทางการเมือง

การปฏิรูปทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น

ตั้งแต่ปลายทศวรรษ 1890 ชนชั้นกลางหัวก้าวหน้าตามเมืองต่างๆซึ่งอดทนระอาใจกับพฤติกรรมของกลุ่มตัวจักรทางการเมืองได้รวมตัวกันสมัครรับเลือกตั้งในท้องถิ่นของตน โดยชูนโยบาย "Good Government" ที่เน้นการปฏิรูปทางการเมืองและต่อต้านการฉ้อราษฎร์บังหลวง จึงได้รับขนานนามว่าพวก "Goo-goos" ซึ่งได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งในหลายเมือง ดังเช่น ในค.ศ. 1890 ฮาเซน เอส. พินกรี (Hazen S. Pingree) เจ้าของโรงงานทำรองเท้าได้รับเลือกตั้งให้เป็นนายกเทศมนตรีของเมืองดีทรอยต์ พินกรีใช้เวลาถึง 7 ปีกวาดล้างขบวนการทุจริต ซึ่งเป็นการร่วมมือกันระหว่างเจ้าของกิจการสาธารณูปโภคต่างๆ กับสมาชิกสภาเทศบาลของเมืองดีทรอยต์ นอกจากนี้ยังมี ซามูเอล เอ็ม. โจนส์ (Samuel M. Jones) นักธุรกิจซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีเมืองโทเลโด (Toledo) มลรัฐโอไฮโอ ในค.ศ. 1898 เขารณรงค์ไม่ให้พวกนักธุรกิจสนับสนุนบรรดานักการเมืองขี้โกง และเป็นต้นแบบของนักธุรกิจที่มีคุณธรรมไม่เอาเปรียบกรรมกรในโรงงานของตน โจนส์ใช้เวลา 2 ปี ขจัดกลุ่มอิทธิพลที่ฝังรากลึกอยู่ในที่ว่าการของเมืองโทเลโด

หนึ่งในมลรัฐโอไฮโอยังมีนักการเมืองท้องถิ่นหัวก้าวหน้าชื่อ ทอมัส แอล. จอห์นสัน (Thomas L. Johnson) ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีเมืองคลีฟแลนด์ ในค.ศ. 1901 จอห์นสันได้กวาดล้างกลุ่มทุจริตในหน่วยงานปกครองของเมือง และรณรงค์ให้ประชาชนร่วมมือต่อต้านผู้ทุจริต จนถึงกับติดป้ายตามที่สาธารณะต่างๆว่า "พลเมืองทั้งหลาย จงปกป้องทรัพย์สินของท่าน" (Citizens, Protect Your Property) นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการรณรงค์ให้สิทธิเลือกตั้งแก่สตรี ปรับปรุงระบบศาลคดีเยาวชนและถอนสัมปทานเจ้าของกิจการสาธารณูปโภคที่เห็นแก่ตัว ฝีมือการบริหารงานของจอห์นสันทำให้เมืองคลีฟแลนด์ในขณะนั้นได้รับการยกย่องว่าเป็นเมืองที่มีการปกครองที่ดีที่สุดในสหรัฐอเมริกา

การปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นของพวก "กู-กูส์" ทำให้กลุ่มนักการเมืองชั่วร้ายทั้งหลายต้องหลุดออกจากวงจรทางการเมือง เช่น กลุ่มทวิตในนครนิวยอร์ก กลุ่ม "เกรย์ วูล์ฟส์" (Gray Wolves) ในนครชิคาโก กลุ่มของแอเบ รูฟ (Abe Ruef) และยูจีน ชมิตซ์ (Eugene Schmitz) ในนครซานฟรานซิสโก ในจำนวนนี้ หลายคนต้องติดคุก บางคนเนรเทศตัวเองออกนอกประเทศเพื่อให้พ้นคดี

อย่างไรก็ตาม แม้พวกกู-กูส์ สามารถบริหารท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ก็ไม่สามารถครองใจคนยากจนและผู้อพยพกลุ่มต่างๆได้ เนื่องจากพวกเขาไม่เคยซื้อเสียงด้วยวิธีการแจกข้าวของ

หรือให้การสงเคราะห์แก่คนเหล่านั้นเป็นกรณีพิเศษแต่อย่างใด ดังนั้นพวกตัวจักรการเมืองจึงพยายามแผ่บารมีเพื่อกลับสู่อำนาจทางการเมืองอีก เป็นผลให้มีความคิดริเริ่มปฏิรูปโครงสร้างการบริหารท้องถิ่นใหม่ โดยยุบหน่วยบริหารงานของเมืองที่เปิดโอกาสให้พวกตัวจักรการเมืองเข้าไปแสวงหาผลประโยชน์ และจ้างนักบริหารที่ไม่สังกัดกลุ่มการเมืองให้บริหารงานแทนทั้งหมด

การรณรงค์ของพวกมักเกรเกอร์

ในค.ศ. 1903 นักหนังสือพิมพ์หัวก้าวหน้าชื่อ ลินคอล์น สเตฟเฟนส์ (Lincoln Steffens) ซึ่งเป็นนักเขียนประจำในนิตยสาร McClure's ได้เขียนบทความเป็นตอนๆ ชื่อเรื่อง "The Shame of the Cities" ซึ่งขุดคุ้ยความชั่วร้ายของระบบการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เขาเดินทางไปสืบเสาะหาข้อมูลตามเมืองใหญ่ต่างๆ ทั่วประเทศ และเปิดโปงวิธีการรับสินบนและคดโกงผลประโยชน์ต่างๆ ของนักการเมือง โดยเปิดเผยชื่อของบรรดานักการเมืองและนักธุรกิจในเครือข่ายที่โยงใยกับการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง รวมทั้งอธิบายให้ผู้อ่านเห็นว่าประชาชนและประเทศชาติสูญเสียผลอย่างไรจากพฤติกรรมของคนเหล่านั้น นอกจากนี้ยังสเตฟเฟนส์ยังชี้ให้เห็นว่า บางเมืองซึ่งมีผู้บริหารเป็นคนก้าวหน้าที่กล้าต่อสู้เพื่อความถูกต้อง ดังเช่นเมืองคลีฟแลนด์นั้นได้รับประโยชน์อย่างไรจากการปฏิรูปทางการเมือง

ผลงานของสเตฟเฟนส์ชิ้นนี้ทำให้ทุกฝ่ายตื่นตัว จนเกิดการรณรงค์ต่อต้านนักการเมืองและนักธุรกิจที่ทุจริต ขณะเดียวกันก็กระตุ้นให้ชนชั้นกลางหัวก้าวหน้าตามเมืองต่างๆ สนใจเข้าสู่การเมืองระดับท้องถิ่นเพื่อทำการปฏิรูปทางการเมือง จึงเห็นได้ว่า ในค.ศ. 1904 มีนักการเมืองหน้าใหม่ที่มีอุดมการณ์ปฏิรูปทางการเมืองได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตามเมืองต่างๆ หลายร้อยคน นอกจากนี้ประธานาธิบดีทีโอดอร์ รูสเวลต์ซึ่งมีนโยบายปฏิรูปประเทศก็ให้การสนับสนุนการปฏิรูปทางการเมืองทุกระดับ เช่นสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาโดยตรงแทนการแต่งตั้ง เพราะการแต่งตั้งวุฒิสภาที่ผ่านมาช่วยให้ให้นักการเมืองที่มีอิทธิพล เช่นประธานวุฒิสภาแสวงหาผลประโยชน์จากผู้ต้องการได้รับตำแหน่ง ในที่สุด รัฐสภาสหรัฐจึงผ่านรัฐบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา 17 ในค.ศ. 1913 ทำให้ช่วงเวลาในขณะนั้นได้ชื่อว่าเป็นสมัยแห่งความก้าวหน้า

รณรงค์เรียกร้องสิทธิสตรี

แม้บทบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตราที่ 14 และ 15 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพที่เท่าเทียมกันระหว่างคนผิวดำและผิวขาวซึ่งรวมถึงสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งด้วย แต่สังคมอเมริกันก็ยังไม่ได้สิทธิทางการเมืองแก่สตรี เพราะเชื่อว่าสตรีควรมีบทบาทอยู่เฉพาะในครอบครัวเท่านั้น กลุ่มสตรีหัวก้าวหน้าที่ต่อสู้เพื่อสิทธิสตรีหรือที่เรียกกันทั่วไปว่า "เฟมินิสต์" (Feminist) เริ่มต่อสู้เพื่อให้ได้สิทธิในการเลือกตั้งในค.ศ. 1848 โดยจัดให้มีการประชุมที่ เซเนกา ฟอลส์ (Seneca Falls) นครนิวยอร์ก หลังจากนั้นได้รณรงค์เรียกร้องสิทธิเลือกตั้งมาตลอด อาทิ การเขียนหนังสือและบทความ การก่อตั้ง

สมาคมสิทธิการเลือกตั้งของสตรีอเมริกันแห่งชาติ (National American Woman Suffrage Association)

ต่อมาในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 กลุ่มเฟมินิสต์ยังรณรงค์ต่อต้านการค้าประเวณีด้วย เพราะเห็นว่าเป็นการกดขี่ทางเพศ ประกอบกับมีวรรณกรรมหลายชิ้นที่กระเทาะชีวิตอันขมขื่นของเหล่าโสเภณีซึ่งถูกเรียกว่า "ทาสผิวขาว" (white slavery) เช่นนวนิยายเรื่อง Maggie: A Girl of the Street ของ สตีเฟน คราน (Stephen Crane) และ The Jungle ของอัลตัน ชินแคลร์ ทำให้มีผู้สนับสนุนความคิดของกลุ่มเฟมินิสต์เพิ่มขึ้น เพราะเกิดความเห็นใจสตรีเหล่านั้นซึ่งส่วนใหญ่ถูกนำเข้ามาจากต่างประเทศ แล้วส่งไปตามมลรัฐต่างๆ เพื่อให้ค้าประเวณี ดังนั้นในค.ศ. 1910 รัฐสภาสหรัฐอเมริกาจึงผ่านกฎหมาย "White Slave Traffic Act" ซึ่งมีบทลงโทษผู้นำสตรีเข้ามาในประเทศด้วยจุดประสงค์ที่ขัดต่อศีลธรรมอย่างรุนแรง

ความพยายามเรียกร้องสิทธิทางการเมืองของสตรีอย่างต่อเนื่องส่งผลให้รัฐสภาสหรัฐอเมริกาผ่านรัฐบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา 19 ในค.ศ. 1920

การปฏิรูปสังคม

การเติบโตอย่างรวดเร็วของเมืองใหญ่จำนวนมาก ซึ่งมีผู้อพยพจากชนบทและต่างประเทศหลั่งไหลเข้าไปอยู่อย่างแออัดทำให้เกิดปัญหาสังคมเมืองนำไปสู่การปฏิรูปสังคม

ปัญหาของสังคมเมือง

ปัญหาด้านสังคม

ปัญหาด้านสังคมส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความยากจนโดยเฉพาะผู้ใช้แรงงานที่อพยพมายังสหรัฐอเมริกา ปัญหาที่สำคัญได้แก่ ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านสวัสดิการสังคมและปัญหาอาชญากรรม

ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม

คนยากจนตามเมืองใหญ่หลายแสนคน เช่นนิวยอร์ก ชิคาโก และบอสตันมักพำนักอยู่ในห้องเช่าที่ขาดสุขอนามัย และอยู่กันแออัดในตึกสูงหลายชั้น แต่ละชั้นแบ่งออกเป็นห้องเช่าเล็กๆที่อยู่กันทั้งครอบครัวใหญ่ ห้องเช่าส่วนใหญ่อับทึบ ไม่มีอากาศถ่ายเทและแสงสว่างส่องเข้าไปไม่ถึง ห้องเช่าประเภทนี้มีห้องสุขาที่ใช้ร่วมกันทั้งชั้นๆละ 1 ห้อง ไม่มีห้องอาบน้ำ ผู้ที่ต้องการอาบน้ำต้องไปใช้บริการห้องอาบน้ำสาธารณะที่ต้องเสียเงิน ส่วนใหญ่น้ำประปาที่ใช้บริโภคตามห้องเช่ามีจำกัด ผู้เช่าทั้งหลายต้องอาศัยจากบ่อน้ำสาธารณะ อนึ่งเมื่อมีผู้ต้องการห้องเช่ามากขึ้น เจ้าของห้องพักจึงกั้นพื้นที่ให้แคบลงเพียงแค่นอนอาศัยนอน ไม่มีพื้นที่ทำครัว ต้องอาศัยครัวรวม สภาพความเป็นอยู่ที่แออัดและขาดสุขลักษณะเช่นนี้ จึงเป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรคติดต่อต่างๆ เช่น ไข้ทรพิษ อหิวาตกโรค ไข้หวัด

ใหญ่ ฯลฯ รวมทั้งเป็นอันตรายอย่างยิ่งยามเกิดอัคคีภัย เพราะไม่มีทั้งทางหนีไฟและน้ำที่ใช้ดับเพลิง ดังนั้นอัตราการเสียชีวิตของประชาชนในเขตเมืองใหญ่จึงสูงกว่าอัตราเฉลี่ย กล่าวคือนครนิวยอร์กมีอัตราการตายเฉลี่ย 25 คนใน 1,000 คน ทั้งนี้เป็นผู้อาศัยอยู่ในชุมชนแออัดถึง 38 คนใน 1,000 คน ในขณะที่อัตราเฉลี่ยการตายของประชากรทั้งประเทศอยู่ที่ 20 คน ใน 1,000 คน ส่วนอัตราการเสียชีวิตของทารกที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี ในนครนิวยอร์กสูงถึง 136 คน ต่อ 1,000 คน

ปัญหาสิ่งแวดล้อม

การเติบโตอย่างรวดเร็วของโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งขาดการควบคุม ทำให้ผู้อยู่อาศัยในเมืองต้องเผชิญปัญหามลพิษและความสกปรกต่างๆ เช่นควันไฟและแก๊สที่ปลิวออกมาจากปล่องไฟของโรงงานอุตสาหกรรม น้ำเสียที่ปล่อยจากโรงงานอุตสาหกรรมและบ้านเรือน จนทำให้แม่น้ำลำคลองซึ่งชาวเมืองใช้บริโภคและซักล้างเกิดการเน่าเสีย กลายเป็นแหล่งแพร่โรคระบาด เช่น ไทฟอยด์และวัณโรค นอกจากนี้การมีประชากรอยู่อย่างแออัดก็ทำให้มีสิ่งปฏิกูลมากมาย โดยเฉพาะขยะมูลฝอยและซากสัตว์เลี้ยง ที่ชาวเมืองมักทิ้งไว้ข้างถนนและทางเดิน เมื่อขยะเน่าเสียก็ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อยู่อาศัยและผู้ที่จะสัญจรไปมา อีกทั้งเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เช่นหนูและแมลงสาบ ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงมูลสัตว์ เช่นมูลของม้าที่ใช้ลากรถบรรทุกและรถรับจ้าง ซึ่งมักถ่ายปฏิกูลไว้เกลื่อนเมืองด้วย

ปัญหาด้านสวัสดิการสังคม

คนยากจนตามเมืองใหญ่ส่วนมากมีสภาพหาเช้ากินค่ำ แต่ด้วยค่าแรงงานที่น้อยนิดเพราะถูกกดขี่ค่าจ้าง ประกอบกับค่าครองชีพในเมืองนั้นสูงมาก โดยเฉพาะค่าเช่าบ้าน ดังนั้นทุกคนในครอบครัวจึงต้องช่วยกันทำงาน ทั้งผู้หญิงและเด็กๆต่างต้องทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อนำรายได้มาจุนเจือครอบครัว ทำให้เด็กเล็กๆถูกทิ้งไว้ที่บ้านตามลำพัง และไม่มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนตามวัยของตน ครั้นเมื่อเด็กๆโตพอจะช่วยงานได้ ก็ถูกส่งไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆที่มีอายุต่ำกว่า 10 ปี ทั้งนี้ผู้ประกอบการต้องทำหนังสือสัญญาล่วงหน้ากับเจ้าของกิจการว่า หากเด็กได้รับอุบัติเหตุจะเป็นเหตุให้พิการหรือสูญเสียชีวิต ให้ถือเป็นความเลินเล่อของเด็กเอง

ปัญหาอาชญากรรม

อัตราการเกิดอาชญากรรมในเมืองใหญ่ต่างเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ส่วนใหญ่เป็นคดีจี้ ปล้น ฉกชิงวิ่งราว และคดีฆาตกรรม อนึ่งนครใหญ่ๆมักเป็นแหล่งมั่วสุมของกลุ่มอาชญากร นักพนันและช่องโสเภณี บางเมืองมีพื้นที่ๆเป็นแหล่งอบายมุข ซึ่งรู้จักกันทั่วไป เช่นย่าน " Hell's Kitchen " ในนครนิวยอร์ก และ " Barbary-Coast " ในนครซานฟรานซิสโก นอกจากนี้ในเขตชุมชนแออัดยังมีกลุ่มเยาวชนที่อพยพจากต่างประเทศ ซึ่งมักมั่วสุมกับเพื่อนฝูงเชื้อชาติเดียวกันเป็นแก๊งค์ต่างๆ และก่อปัญหาเดือดร้อนให้กับผู้พำนักในเขตนั้นๆ เช่นยกพวกตีกัน ลักเล็กขโมยน้อย จับฉား และเรียกค่าคุ้มครอง

การแก้ปัญหาด้านสังคม

การแก้ปัญหาด้านสังคมในเมืองขนาดใหญ่เริ่มจากกลุ่มองค์กรเอกชน หลังจากนั้นได้มีความพยายามขุดคุ้ยปัญหาสังคมที่ตีแผ่ในหนังสือพิมพ์ นิตยสารและหนังสือต่างๆ ซึ่งสามารถกระตุ้นให้คนส่วนใหญ่ใส่ใจกับปัญหาและทำให้ผู้บริหารระดับท้องถิ่นลงไปแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง

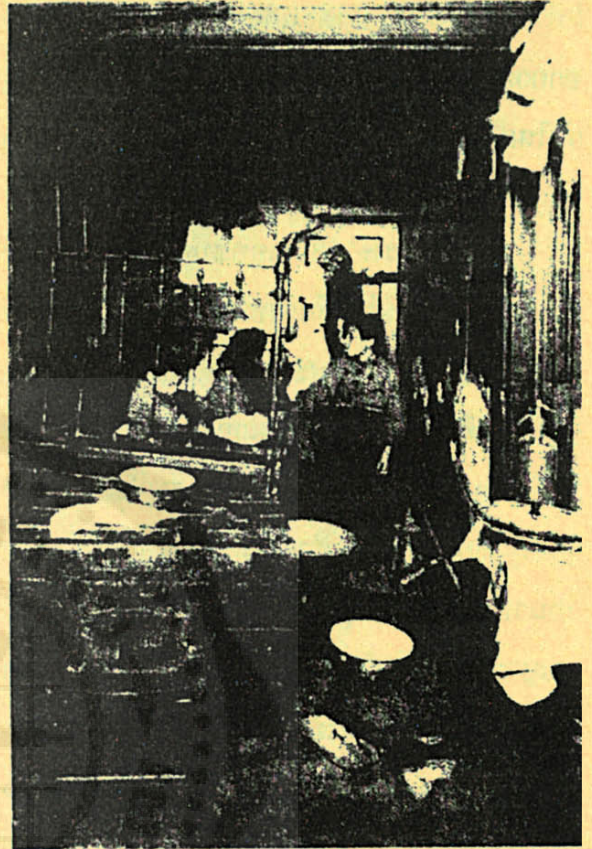
การแก้ปัญหาขององค์กรเอกชน

ในทศวรรษ 1880 เอกชนกลุ่มหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางที่มีการศึกษาสูง มั่งคั่งและอาศัยอยู่ในเมือง ได้เห็นสภาพปัญหาของเมืองที่ทรุดโทรมจึงก่อตั้งศูนย์สวัสดิการสังคมขึ้น ในค.ศ. 1886 สแตนตัน คอต (Stanton Coit) ได้ก่อตั้ง นิเบอร์ฮูดกิลด์ (Neighborhood Guild) ขึ้นที่นครนิวยอร์ก เพื่อสงเคราะห์คนยากจน แต่ผู้นำด้านสังคมสงเคราะห์ที่มีชื่อเสียงอย่างมากคือ เจน แอดดัมส์ (Jane Addams) ซึ่งก่อตั้งศูนย์สวัสดิการสังคมชื่อ ฮัลล์เฮาส์ (Hull House) ในนครชิคาโก ในค.ศ. 1889 ด้วยทุนส่วนตัว หลังจากนั้นก็เรียกร้องเงินบริจาค เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจากนายทุนเจ้าของธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะจากมหาเศรษฐี เช่น คาร์เนกีและร็อกกีเฟลเลอร์ รวมทั้งจากญาติมิตรและผู้ที่ศรัทธาในงานของเธอ ฮัลล์เฮาส์เป็นทั้งบ้านฉุกเฉินที่จัดหาอาหารสงเคราะห์คนยากจนและพิการ ศูนย์ฝึกหัดอาชีพสำหรับคนว่างงาน สถาบันการศึกษาสำหรับสตรีและเด็กที่ไม่รู้หนังสือ โดยเฉพาะผู้อพยพใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่ขาดการศึกษา และแหล่งสันตนาการสำหรับเยาวชนในชุมชนแออัด นอกจากนี้ฮัลล์เฮาส์ยังเป็นแหล่งพบปะสังสรรค์ของกลุ่มนักปฏิรูปสังคม นักหนังสือพิมพ์ และนักการเมืองหัวก้าวหน้าอีกด้วย

ชื่อเสียงและผลงานของฮัลล์เฮาส์กระตุ้นให้เอกชนกลุ่มอื่นก่อตั้งศูนย์สวัสดิการสงเคราะห์ในลักษณะเดียวกันขึ้นอีกหลายแห่ง เช่น เซาท์เอนด์เฮาส์ (South End House) โดย รอเบิร์ต เอ. วูด (Robert A. Wood) ที่เมืองบอสตันในค.ศ. 1892 และ เฮนรีสตรีต เซทเทิลเมนต์ (Henry Street Settlement) โดย ลิลเลียน วอลด์ (Lillian Wald) ที่นครนิวยอร์ก ในค.ศ. 1893 ซึ่งเน้นสงเคราะห์คนป่วยในชุมชนแออัด นอกจากนี้ยังมีองค์กรศาสนาต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่ม Salvation Army ซึ่งตั้งโบสถ์ของตนตามเมืองต่างๆ แล้วจัดหาอาหารและที่พักพิงชั่วคราวให้แก่คนยากไร้และคนจรจัด อย่างไรก็ตาม การทำงานขององค์กรเอกชนเหล่านี้ช่วยแก้ปัญหาให้กับคนยากจนได้เพียงบางส่วนเท่านั้น แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาทั้งหมดที่หนักหน่วงอยู่ได้

การตีแผ่ปัญหาต่อสังคม

แนวทางหนึ่งที่น่าสนใจในการแก้ปัญหาสังคมคือการนำปัญหาที่มีอยู่ตีแผ่ให้สาธารณชนรับรู้และร่วมกันรณรงค์เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหา ส่วนใหญ่เป็นผลงานของนักเขียนและนักหนังสือพิมพ์ ผลงานที่มีชื่อเสียง และสามารถชี้นำสังคมให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆในเมืองใหญ่ ได้แก่หนังสือชื่อ *Progress and Poverty* (ค.ศ. 1879) เขียนโดย เฮนรี จอร์จ (Henry George) ซึ่งชี้ให้เห็นความเหนื่อยยากของคนยากจน หนังสือเรื่อง *How the Other Half Lives* (ค.ศ. 1890) ของ จาคอบ ออ กัสต์ รีส (Jacob August Riis) นักหนังสือพิมพ์เชื้อสายเดนมาร์ก หนังสือเล่มนี้ถ่ายทอดสภาพชีวิตที่เลวร้ายและทรุดโทรมของคนจนในแหล่งชุมชนแออัดของนครนิวยอร์ก โดยนำเสนอเนื้อหา พร้อมภาพประกอบจำนวนมากซึ่งรีสตระเวนถ่ายจากซอกมุมต่างๆที่ชาวอเมริกันเกือบทั้งประเทศไม่เคยคิดว่าจะพบเห็นได้ในดินแดนแห่งโอกาสของตน หนังสือเล่มนี้ จึงช่วยให้ผู้อ่านได้เห็นสภาพที่แท้จริงของคนยากไร้ในมหานครที่มั่งคั่งที่สุดของประเทศจากภาพถ่ายเหล่านั้น ส่งผลให้มีการรณรงค์เพื่อปรับปรุงสภาพชีวิตของคนยากจนให้ดีขึ้น นอกจากนี้นวนิยายเรื่อง *Maggie : A Girl of the Streets* (ค.ศ. 1893) ของ สตีเฟน เครน ก็ถ่ายทอดสภาพชีวิตที่ขมขื่นของโสเภณีซึ่งมีจำนวนมากในนครนิวยอร์ก

ภาพถ่ายของ จาคอบ ออ กัสต์ รีส
ที่สะท้อนสภาพความเป็นอยู่ของ
คนในมหานครนิวยอร์ก

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985)

This Great Nation ...

ความพยายามแก้ปัญหาของหลายฝ่ายดังกล่าว มีส่วนผลักดันให้ชาวอเมริกันตระหนักถึงปัญหาต่างๆที่แวดล้อมอยู่ในสังคมของตน และเรียกร้องให้รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นปฏิรูปสังคม

การปฏิรูปสังคมโดยรัฐ

ในค.ศ. 1904 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้จัดตั้งคณะกรรมการแรงงานเด็กแห่งชาติ (National Child Labor Committee) เพื่อหาทางแก้ปัญหาการใช้แรงงานเด็ก คณะกรรมการชุดนี้ใช้เวลานานถึง 10 ปี กว่าจะโน้มน้าวให้มลรัฐต่างๆ ดำเนินนโยบายต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก นอกจากนี้หลายมลรัฐยังกำหนดเวลาการทำงานของเด็กโตให้ลดลงเหลือเพียง 8-10 ชั่วโมงต่อวัน และห้ามการทำงานในเวลากลางคืน รวมทั้งห้ามการทำงานที่เสี่ยงอันตรายด้วย

ในค.ศ. 1910 เกือบทุกมลรัฐเห็นพ้องให้บทพจนกฎหมายคุ้มครองอุบัติเหตุของลูกจ้างขณะปฏิบัติงาน เนื่องจากกฎหมายเดิมไม่สามารถเอาผิดต่อนายจ้างได้ หากไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่านายจ้างจงใจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายจากการทำงาน อย่างไรก็ตามในค.ศ. 1911 เกิดไฟไหม้ที่โรงงานผลิตเสื้อผ้าชื่อไทรแองเกิล (Triangle) ทำให้คนงานสตรีเกือบ 150 คนเสียชีวิต เพราะโรงงานดังกล่าวไม่มีทางหนีไฟ โศกนาฏกรรมครั้งนี้ทำให้เทศบาลนครนิวยอร์กผลักดันกฎหมายเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ขณะเดียวกันมลรัฐต่างๆพากันออกกฎหมายเกี่ยวกับการตรวจสอบโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการประกันอุบัติเหตุ และการจ่ายเงินทดแทนให้ภรรยาและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ที่ได้รับอุบัติเหตุจนถึงแก่กรรมด้วย

จะเห็นได้ว่าความสำเร็จของการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมได้สร้างความเจริญรุ่งเรืองให้กับสังคมอเมริกันอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ความเจริญเหล่านั้นเป็นความเจริญทางวัตถุที่ก่อให้เกิดผลกระทบ จนนำไปสู่การปฏิรูปสังคมเพื่อให้สหรัฐอเมริกาก้าวหน้าและก้าวหน้า อารยประเทศแห่งคริสต์ศตวรรษที่ 20

บทที่ 9

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1

นับตั้งแต่ได้รับเอกราชจนถึงสงครามโลกครั้งที่ 1 สหรัฐอเมริกามีแนวนโยบายต่างประเทศที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง กล่าวคือพยายามโดดเดี่ยวตนเองจากปัญหาของทวีปยุโรป และกีดกันไม่ให้ประเทศมหาอำนาจในยุโรปขยายอิทธิพลเข้าไปในทวีปอเมริกา ขณะเดียวกันสหรัฐอเมริกาเองก็ขยายอิทธิพลของตนเข้าครอบงำลาตินอเมริกา พร้อมกับขยายตลาดการค้าเข้าไปในทวีปเอเชียและแปซิฟิก

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศ

ตั้งแต่อดีตเป็นต้นมา นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกากำหนดขึ้นจากปัจจัยที่ต่างกัน แต่โดยทั่วไป ปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาคือ สภาพภูมิศาสตร์ ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ และเสรีภาพของชาวอเมริกัน

อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศ

ลักษณะที่ตั้ง

ประเทศสหรัฐอเมริการอบครองพื้นที่ส่วนใหญ่ของทวีปอเมริกาเหนือ และตั้งอยู่ระหว่างมหาสมุทรทั้ง 2 ด้าน ซึ่งเป็นพรมแดนธรรมชาติที่กั้นสหรัฐอเมริกาออกจากยุโรปและเอเชีย ทำให้มีอิสระในการกำหนดนโยบายต่างประเทศแบบโดดเดี่ยวตนเองจากกิจการของยุโรป ไม่เน้นการพึ่งพาประเทศมหาอำนาจอื่นๆ และไม่จำเป็นต้องผูกพันกับกิจการนอกทวีป แม้ว่าในครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 19 สหรัฐอเมริกายังไม่มีแสนยานุภาพมากนักก็ตาม

นอกจากนี้ การที่ประเทศเพื่อนบ้านส่วนใหญ่ในลาตินอเมริกามีความอ่อนแอทางการเมืองก็ทำให้สหรัฐอเมริกามีโอกาสขยายพื้นที่เข้าครอบครองดินแดนของประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกัน รวมทั้งขยายอิทธิพลเข้าไปในประเทศใกล้เคียงอื่นๆ ด้วย

อนึ่ง ลักษณะพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ยาวหลายพันกิโลเมตรและท่าเรือที่สะดวกในการติดต่อกับต่างประเทศ ได้ช่วยส่งเสริมการดำเนินนโยบายการค้ากับต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมากด้วย

ความอุดมสมบูรณ์

ความอุดมสมบูรณ์ของดินแดนทางตะวันตกของแม่น้ำมิสซิสซิปปีและทรัพยากรที่มั่งคั่งของทวีปอเมริกาเหนือก็มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา เพราะเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้สหรัฐอเมริกาขยายดินแดนไปทางภาคตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นการเจรจาซื้อดินแดนลุยเซียนาจากฝรั่งเศส และฟลอริดาจากสเปน หรือการทำสงครามของชาวเท็กซัสและสงครามกับเม็กซิโกที่ต่างทำให้สหรัฐอเมริกา สามารถดำเนินนโยบายขยายพื้นที่ไปจดมหาสมุทรแปซิฟิก

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์

ประสบการณ์จากการทำสงครามประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกันที่ต้องต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งเสรีภาพ ความเสมอภาคและประชาธิปไตย ทำให้ชาวอเมริกันในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 รู้สึกต่อต้านนโยบายจักรวรรดินิยมและไม่ต้องการเกี่ยวข้องกับปัญหาของประเทศในยุโรป ซึ่งขณะนั้นกำลังเกิดวิกฤตในสงครามนโปเลียน สหรัฐอเมริกาดำเนินนโยบายถ่วงดุล (balance of power) ทั้งๆที่ฝรั่งเศสซึ่งเป็นพันธมิตรของชาวอเมริกันในสงครามประกาศอิสรภาพต้องการให้สหรัฐอเมริการ่วมต่อต้านอังกฤษในสงครามนโปเลียน แต่ชาวอเมริกันยังรู้สึกขัดแย้งกับสงครามและต้องการพัฒนาประเทศที่เพิ่งเกิดใหม่ให้เติบโตต่อไป

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ที่ชาวอเมริกันร่วมแรงร่วมใจต่อสู้เพื่อความเป็นเอกราชของตนได้หล่อหลอมความรู้สึกนึกคิดแบบ "อเมริกันนิยม" ขึ้นในสังคมอเมริกันและส่งผลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศด้วย เนื่องจากอุดมการณ์ดังกล่าวได้สร้างสำนึกและความภูมิใจในความเป็น "อเมริกัน" แก่ชาวอเมริกันทั้งปวง ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ชาวอเมริกันหรือประเทศสหรัฐอเมริกาเสียประโยชน์ หรือทำให้รู้สึกว่าถูกลบหลู่เกียรติขึ้น ชาวอเมริกันทั้งหลายก็ถือเป็นภาระที่ต้องร่วมกันปกป้อง ดังเช่น กรณีสงครามของชาวเท็กซัส ที่กลุ่มอเมริกันนิยมทั้งในรัฐสภาสหรัฐและกลุ่มเอกชนต่างมีบทบาทผลักดันอย่างมาก โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกา ได้ตีพิมพ์บทความสนับสนุนให้รัฐบาลของตนเข้าไปปกป้องชาวอเมริกันในเท็กซัส รวมทั้งกรณีสงครามกับเม็กซิโกที่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มต่างๆ ในประเทศด้วย ตลอดจนสงครามกับสเปนในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20

เสรีภาพของชาวอเมริกัน

นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาเกี่ยวข้องกับเสรีภาพของพลเมืองอเมริกันอย่างมาก เนื่องจากการดำเนินนโยบายใดๆ ล้วนตั้งอยู่บนผลประโยชน์ ความต้องการและความหวังของประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้นรัฐบาลสหรัฐอเมริกาจึงให้การคุ้มครองเสรีภาพ และสนับสนุนผลประโยชน์ของพลเมืองอเมริกันในต่างแดน เสรีภาพของพลเมืองอเมริกันที่สำคัญได้แก่ เสรีภาพในการใช้น่านน้ำสากล (freedom of the seas) โดยรัฐบาลมีนโยบายปกป้องไม่ให้เรือของชาติใดๆ

ละเมิดสิทธิและเสรีภาพในการเดินเรือของชาวอเมริกัน เสรีภาพทางเศรษฐกิจ ที่ให้การคุ้มครองพ่อค้าอเมริกันและผลประโยชน์ในการค้ากับต่างประเทศ ตลอดจน เสรีภาพทางศาสนา ซึ่งให้การสนับสนุนและคุ้มครองสวัสดิภาพของมิชชันนารีอเมริกันในการเผยแพร่ศาสนาในต่างแดน

จึงเห็นได้ว่าการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 ส่วนใหญ่มักเกี่ยวข้องกับการพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพของพลเมืองอเมริกัน เป็นต้นว่า การทำสงครามกับอังกฤษใน ค.ศ. 1812 ก็มีสาเหตุจากกรณีพิพาทระหว่างสหรัฐอเมริกากับอังกฤษเกี่ยวกับการขยายดินแดนไปทางตะวันตกของสหรัฐอเมริกา ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การเดินเรือและการค้ากับต่างประเทศของพ่อค้าอเมริกัน นอกจากนี้ การส่งทูตไปยังเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ใน ทศวรรษ 1830 เพื่อสร้างสัมพันธไมตรีทางการค้าและสนับสนุนการเผยแพร่ศาสนาของมิชชันนารีอเมริกัน การบังคับให้ญี่ปุ่นเปิดเมืองท่าใน ค.ศ. 1854 เพื่อให้เรือของพ่อค้าอเมริกันเข้าไปติดต่อค้าขายและแวะพักจอดเรือ ตลอดจนการเปิดตลาดการค้าในประเทศจีนก็สะท้อนถึงการสนับสนุนเสรีภาพของพลเมืองอเมริกันด้วย

นโยบายต่างประเทศที่สำคัญ

ตลอดคริสต์ศตวรรษที่ 19 และต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 นโยบายต่างประเทศที่สำคัญของสหรัฐอเมริกาได้แก่ นโยบายโดดเดี่ยวตนเอง (Isolationism) การขยายอิทธิพลในลาตินอเมริกา และการขยายอิทธิพลในเอเชียและแปซิฟิก

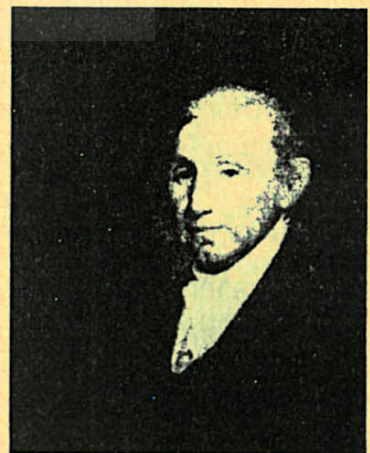
นโยบายโดดเดี่ยวตนเอง

นโยบายโดดเดี่ยวตนเองเป็นคำเรียกนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในสมัยประธานาธิบดีเจมส์ มอนโร (James Monroe, 1817-1825) และเป็นนโยบายหลักที่สหรัฐอเมริกายึดถือตลอดคริสต์ศตวรรษที่ 19 รวมทั้งใช้เป็นข้ออ้างบางครั้งในการดำเนินนโยบายต่างประเทศในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ด้วย

หลักการมอนโร (Monroe Doctrine)

ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1823 ประธานาธิบดีมอนโรได้ประกาศหลักการมอนโรในโอกาสที่กล่าวแถลงการณ์ประจำปีต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกา (Annual Message to Congress) นับเป็นการแถลงนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาต่อนานาชาติอย่างเป็นทางการ

ประธานาธิบดี เจมส์ มอนโร

ที่มาของภาพ :
Graff, Henry F. (1985)
This Great Nation

โดยกำหนดจุดยืนของสหรัฐอเมริกาต่อประชาคมโลก และต้องการให้ประเทศมหาอำนาจในยุโรป ยอมรับว่าทวีปอเมริกาซึ่งเป็นซีกโลกตะวันตกของยุโรป(Western Hemisphere) นั้นเป็นเขต ปริณทลอิทธิพลของสหรัฐอเมริกา (sphere of influence) หลักการดังกล่าวเป็นการประกาศฝ่าย เดียวของสหรัฐอเมริกา ซึ่งประเทศมหาอำนาจในยุโรปขณะนั้นไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก แต่เมื่อ ไม่มีประเทศใดคัดค้านหรือแสดงว่าไม่เห็นด้วยกับหลักการนี้ จึงทำให้แนวนโยบายต่างประเทศดัง กล่าวนำไปสู่การปฏิบัติและได้รับการยอมรับในเวลาต่อมา

ที่มาของหลักการมอนโร

หลักการมอนโรเกิดขึ้นเนื่องจากสหรัฐอเมริกาต้องการกีดกันการขยายอิทธิพลของประเทศ มหาอำนาจยุโรปในทวีปอเมริกา ขณะนั้นสเปนกำลังสูญเสียอิทธิพลในลาตินอเมริกา เนื่องจาก อาณานิคมของสเปนส่วนใหญ่พยายามเรียกร้องเอกราชในช่วงสงครามโบเลียน ต่อมาสเปน พยายามกระชับอำนาจของตนในลาตินอเมริกา ประกอบกับสเปนยังมีอิทธิพลอยู่ในดินแดน แคลิฟอร์เนียที่สหรัฐอเมริกาต้องการครอบครอง ดังนั้นหลักการมอนโรจึงมีจุดมุ่งหมายกีดกันไม่ ให้สเปนหวนกลับไปมีอิทธิพลเหนือดินแดนที่ได้รับอิสรภาพแล้ว เพราะสหรัฐอเมริกาต้องการขยาย อิทธิพลเข้าไปในดินแดนเหล่านั้น

หนึ่งในขณะนั้น สหรัฐอเมริกาต้องการขยายดินแดนไปยังออริกอนซึ่งมีชาวยุโรปเข้าไปตั้ง สถานีการค้าบ้างแล้ว เช่น ชาวอังกฤษและรัสเซีย ในกรณีของชาวอังกฤษนั้น สหรัฐอเมริกาและ อังกฤษได้ทำสนธิสัญญากำกับดินแดนระหว่างสหรัฐอเมริกาและแคนาดาแล้ว ดังนั้นหลักการมอนโร จึงมุ่งกีดกันอิทธิพลของรัสเซียในออริกอนด้วย

สรุปสาระสำคัญของหลักการมอนโร

1. สหรัฐอเมริกาไม่ต้องการให้มีการสร้างอาณานิคมใดๆในทวีปอเมริกาอีก โดยอ้างถึง สิทธิและผลประโยชน์ของสหรัฐในการดำรงเสรีภาพและอิสรภาพในทวีปนี้

(...as a principle in which the rights and interests of the United States are involved, that the American continents, by the free and independent condition which they have assumed and maintain, are henceforth not to be desired as subjects for future colonization by any Europe powers...)

2. สหรัฐอเมริกาจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกรณีพิพาทใดๆในทวีปยุโรป เว้นแต่ถูกละเมิดสิทธิจนทำให้เกิดความเสียหาย จึงต้องป้องกันตนเอง

(...In the wars of the European powers in matters relating to themselves we have never taken any part , nor does it comport with our policy to do so. It is only when our rights are invaded or seriously menaced that we resent injuries or make preparations for our defense...)

3. สหรัฐอเมริกาถือว่าการแทรกแซงใดๆในทวีปอเมริกาเป็นภัยต่อสันติภาพและความมั่นคงของสหรัฐอเมริกา โดยสหรัฐอเมริกายอมรับสิทธิของชาติมหาอำนาจเหนืออาณานิคมของตนในทวีปอเมริกา แต่ไม่ยอมรับการแทรกแซงดินแดนที่ได้รับเอกราชแล้ว

(...to declare that we should consider an attempt on their part to extend their system to any portion of this hemisphere as dangerous to our peace and safety. With the existing colonies or dependencies of any European power we have not interfered and shall not interfere. But with the Governments who have declared their independence and maintained it, and whose independence we have, on great consideration and on just principles, acknowledged, we could not view any interposition for the purpose of oppressing them, or controlling in any other manner their destiny, by any European power in any other light than as the manifestation of an unfriendly disposition toward the United States...)

นโยบายขยายอิทธิพลในลาตินอเมริกา

สหรัฐอเมริกาประกาศอย่างชัดเจนในหลักการมอนโรว่าทวีปอเมริกาเป็นเขตปริมณฑลอิทธิพลของตน และไม่ต้องการให้ประเทศมหาอำนาจโดยขยายอิทธิพลเข้าไปในทวีปนี้ โดยเฉพาะในดินแดนลาตินอเมริกา จึงมีการตีความว่าแนวคิดดังกล่าวเป็นนโยบายรวมรัฐอเมริกา (Pan – Americanism) อย่างไรก็ตาม สหรัฐอเมริกากลัขยายอิทธิพลเข้าไปในดินแดนดังกล่าวนับตั้งแต่การทำสงครามของชาวเทกซัสและสงครามกับเม็กซิโกในทศวรรษ 1840 นอกจากนั้น ยังขยายอิทธิพลเข้าไปในดินแดนอื่นๆ ในลาตินอเมริกา โดยเริ่มจากคิวบาซึ่งมีความสำคัญต่อสหรัฐอเมริกาทั้งด้านยุทธศาสตร์และเศรษฐกิจและดินแดนใกล้เคียงอื่นๆ

การขยายอิทธิพลในคิวบาในคริสต์ศตวรรษที่ 19

คิวบาเป็นเกาะในหมู่เกาะเวสต์อินดีส ในเขตทะเลแคริบเบียนที่อยู่ห่างจากแหลมฟลอริดาของสหรัฐอเมริกาเพียง 145 กิโลเมตร และเป็นอาณานิคมของสเปนตั้งแต่คริสต์โตเฟอร์ โคลัมบัสค้นพบเกาะนี้ใน ค.ศ. 1492 ตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 อิทธิพลของสเปนในคิวบาเสื่อมลงเช่นเดียวกับดินแดนอื่นๆ ในลาตินอเมริกา คิวบาจึงเป็นที่หมายปองของทั้งสหรัฐอเมริกา อังกฤษและฝรั่งเศส ซึ่งต่างเข้าไปลงทุนและติดต่อค้าขาย

สหรัฐอเมริกาต้องการขยายอิทธิพลเข้าไปในคิวบาคด้วยเหตุผลสำคัญบางประการ คือ

1. ด้านยุทธศาสตร์ ที่ตั้งของคิวบามีความสำคัญต่อสหรัฐอเมริกา เนื่องจากตั้งอยู่บริเวณอ่าวเม็กซิโก ปากทางเข้าออกแม่น้ำมิสซิสซิปปี จึงเป็นประตูไปสู่ภาคใต้และภาคตะวันตกของสหรัฐอเมริกา ขณะเดียวกันการยึดครองคิวบาก็เป็นประตูไปสู่ลาตินอเมริกาเช่นกัน
2. ด้านเศรษฐกิจ คิวบาเป็นตลาดการค้าที่สำคัญของสินค้าอเมริกัน และเป็นประตูไปสู่การค้ากับดินแดนอื่นๆ ในลาตินอเมริกาด้วย อนึ่งคิวบายังเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คืออ้อยและยาสูบ ดังนั้นจึงดึงดูดให้นักธุรกิจเข้าไปลงทุน และเป็นฐานทางเศรษฐกิจของพ่อค้าอเมริกันในลาตินอเมริกา

ด้วยความสำคัญของคิวบาดังกล่าว หลังสงครามกับเม็กซิโก สหรัฐอเมริกาจึงพยายามซื้อคิวบาจากสเปน โดยเสนอราคาให้ 100 ล้านดอลลาร์ แต่สเปนปฏิเสธ ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงแทรกแซงคิวบาด้วยการส่งพ่อค้าและประชาชนเข้าไปลงทุนและตั้งถิ่นฐานในคิวบา พร้อมกันนั้นได้ยุยงกลุ่มชาตินิยมในคิวบาตื่นตัว ทำให้ทำให้กลุ่มชาตินิยมในคิวบาตื่นตัว และก่อรัฐประหารใน ค.ศ. 1895 แต่ถูกรัฐบาลสเปนปราบปรามอย่างรุนแรง เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีผู้ถูกคุมขังในค่ายกักกันที่ทารุณ ส่งผลให้สเปนถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรง ทั้งจากนักการเมืองในรัฐสภาและจากหนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับรัฐบาลและชาวสเปนอย่างมาก ใน ค.ศ. 1896 ชาวสเปนในนครบาร์เซโลนา (Barcelona) ประมาณ 15,000 คนเดินขบวนประท้วงสหรัฐอเมริกาอย่างรุนแรง จนถึงกับฉีกธงชาติอเมริกัน ดังนั้นกลุ่มต่างๆ ในสหรัฐอเมริกาทั้งนักศึกษาและกรรมกรจึงเดินขบวนประท้วงสเปนเป็นการตอบโต้ นอกจากนี้พวกพ่อค้ายังเสนอให้คว่ำบาตรสินค้าจากสเปนด้วย เหตุการณ์เหล่านี้นับเป็นบทโหมโรงก่อนสงครามระหว่างสหรัฐอเมริกากับสเปนใน ค.ศ. 1897

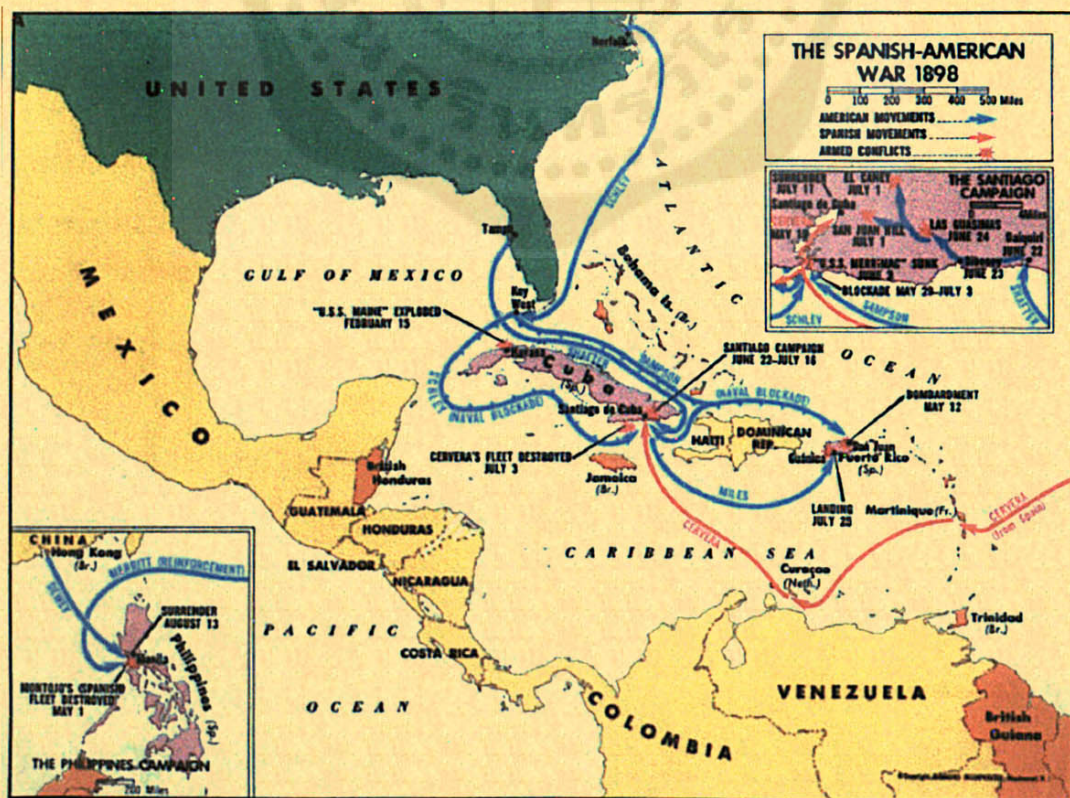
สงครามระหว่างสหรัฐอเมริกา กับ สเปน (American-Spanish War, 1897)

สงครามครั้งนี้เป็นผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินนโยบายแทรกแซงคิวบาของสหรัฐอเมริกา โดยมีวิกฤตสำคัญที่ทำให้เกิดสงครามคือ กรณีจดหมายของ เดอโลม (de Lome) และการก่อวินาศกรรมเรือรบเมน (Maine)

กรณีจดหมายของเลอโดม เลอโดมเป็นเอกอัครราชทูตสเปนประจำสหรัฐอเมริกาซึ่งเขียนจดหมายถึงเพื่อนในคิวบา เนื้อความในจดหมายแสดงความดูหมิ่นประสิทธิภาพในการบริหารประเทศของประธานาธิบดีวิลเลียม แมกคินลีย์ (William McKinley, 1897-1901) ต่อมาหนังสือ New York Journal ได้นำจดหมายของเลอโดมไปพิมพ์เผยแพร่ จนเกิดสร้างกระแสต่อต้านสเปนอย่างรุนแรง แม้เลอโดมได้ขอลาออกจากตำแหน่งก่อนที่จะถูกส่งตัวกลับก็ตาม

การก่อวินาศกรรมเรือรบเมน ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1897 เรือรบเมน ซึ่งจอดอยู่ที่อ่าวเมืองฮาวานา (Havana) ถูกระเบิดและจมลงก้นอ่าวโดยไม่ทราบว่าเป็นฝีมือใคร แต่ชาวอเมริกันส่วนใหญ่เชื่อว่าเป็นฝีมือของสเปนที่ไม่พอใจบทบาทของสหรัฐอเมริกาในเหตุการณ์ที่คิวบา จึงเรียกร้องให้รัฐบาลประกาศสงครามกับสเปน แม้รัฐบาลสเปนที่ปกครองคิวบาได้แสดงความรับผิดชอบและยินดีชดเชยค่าเสียหายให้ แต่รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ลงมติให้ประกาศสงครามกับสเปนในวันที่ 25 เมษายน ปีเดียวกันนั้น

แผนที่สงครามระหว่างสหรัฐอเมริกา กับ สเปน

ที่มาของภาพ : Hammond (1994) UNITED STATES HISTORY ATLAS

สหรัฐอเมริกาได้รับชัยชนะในสงครามครั้งนี้ เนื่องจากมีแสนยานุภาพมากกว่า ประกอบกับ อยู่ใกล้กับคิวบาทำให้สามารถส่งกำลังเข้ายึดครองคิวบาได้รวดเร็ว ส่วนสเปนนั้นอยู่ไกลมากกว่าและ มีกำลังอยู่ในคิวบาไม่มากนัก จึงไม่สามารถต้านทานอำนาจของสหรัฐอเมริกาที่ได้รับการสนับสนุน จากชาวกิวบาได้ ในที่สุดจึงยอมแพ้และปล่อยให้คิวบาเป็นเอกราช อนึ่งในระหว่างสงครามสหรัฐอเมริกาได้ส่งกองทัพเรือของตนเข้าไปยึดหมู่เกาะฟิลิปปินและเกาะกวม (Guam) ในมหาสมุทรแปซิฟิก รวมทั้งหมู่เกาะเปอร์โตริโก (Puerto Rico) ในทะเลแคริบเบียนด้วย สเปนจึงต้องปลดปล่อยอาณานิคมเหล่านี้ด้วย ต่อมาอดีตอาณานิคมสเปนทั้งหลายรวมทั้งคิวบาได้กลายเป็นดินแดนในอารักขาของสหรัฐอเมริกา

หลังสงครามกับสเปน สหรัฐอเมริกาเข้าไปควบคุมคิวบาได้เต็มที่ ทั้งการบริหารการเมืองภายใน เศรษฐกิจ การต่างประเทศและสังคมวัฒนธรรม ที่สำคัญสหรัฐอเมริกาสามารถใช้คิวบาเป็นฐานในการขยายอิทธิพลเข้าไปในลาตินอเมริกาได้ต่อเนื่องในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20

การขยายอิทธิพลในลาตินอเมริกาในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20

เมื่อประธานาธิบดีทีโอดอร์ รูสเวลต์ขึ้นสู่ตำแหน่งในค.ศ 1901 เขาได้ให้คำมั่นว่าจะค้าประกันเอกราชทางการค้าของสหรัฐอเมริกา โดยไม่ปกป้องประเทศที่ถูกลงโทษจากการดำเนินนโยบายที่ผิดพลาด เว้นแต่การลงโทษที่ทำให้ประเทศนั้นๆถูกยึดครองโดยประเทศมหาอำนาจนอกทวีปอเมริกา ทั้งนี้ รูสเวลต์ได้นำหลักการมอนโรไปกำหนดนโยบายต่อลาตินอเมริกา เพื่อเป็นข้ออ้างในการเข้าไปควบคุมและแทรกแซงกิจการภายในของลาตินอเมริกา ที่รัฐบาลและนักธุรกิจอเมริกันมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอยู่จำนวนมาก เช่น การระดมทุนจากดินแดนเหล่านั้นด้วยวิธีการออกพันธบัตรของรัฐบาลสหรัฐ การลงทุนทำเหมืองแร่ การสร้างทางรถไฟและการลงทุนทางด้านเกษตรกรรม จะเห็นว่าเฉพาะประเทศเม็กซิโกประเทศเดียว มีชาวอเมริกันเข้าไปลงทุนและประกอบอาชีพหลายหมื่นคน มูลค่าการลงทุนสูงนับพันล้านดอลลาร์

นโยบายของสหรัฐอเมริกาในช่วงนี้ที่รู้จักกันแพร่หลายคือ นโยบายใช้แสนยานุภาพ (Big Stick Policy) และนโยบายการทูตแบบเงินดอลลาร์ (Dollar Diplomacy)

นโยบายใช้แสนยานุภาพ ในทศวรรษ 1900 ประเทศเวเนซุเอลามีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและมีหนี้สินจำนวนมาก ประเทศมหาอำนาจในยุโรปที่เป็นเจ้าหนี้คือ อังกฤษ เยอรมนีและ อิตาลีได้ส่งเรือรบเข้าไปเพื่อบีบบังคับรัฐบาลเวเนซุเอลาในค.ศ. 1902 สหรัฐอเมริกาถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการละเมิดหลักการมอนโร จึงประกาศบทเสริมของหลักการมอนโร (Roosevelt Corollary to the Monroe Doctrine) ในการแถลงรายงานประจำปีต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม ค.ศ. 1904 ซึ่งกำหนดจุดยืนของตนในลาตินอเมริกาว่า สหรัฐอเมริกาจะทำหน้าที่เป็นตำรวจสากล ในซีกโลกนี้ ดังถ้อยแถลงที่ว่า...

ต่อมานโยบายใช้แสนยานุภาพกลายเป็นนโยบายหลักในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ทั้งในลาตินอเมริกาและภูมิภาคอื่นๆของโลก

นโยบายการทูตแบบดอลลาร์ หลังสมัยประธานาธิบดีทีโอดอร์ รูสเวลต์ ที่เน้นนโยบายใช้แสนยานุภาพแล้ว ประธานาธิบดี วิลเลียม โฮเวิร์ด แทฟต์ (William Howard Taft, ค.ศ. 1909 - 1913) ก็ปรับเปลี่ยนนโยบายโดยเน้นการใช้เงินสนับสนุนการดำเนินการทางการทูต ซึ่งได้แก่ การให้เงินยืมแก่รัฐบาลในลาตินอเมริกา และสนับสนุนการลงทุนในประเทศเหล่านั้น ดังแถลงการณ์ที่ประกาศต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกา ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1912 ที่ว่า "...The diplomacy of the present administration has sought to respond to modern ideas of commercial intercourse. This policy has been characterized as substituting dollars of bullets..." อย่างไรก็ตาม แม้มีการประกาศนโยบายการทูตแบบดอลลาร์ดังกล่าว แต่ประธานาธิบดีแทฟต์ก็ยังคงใช้กำลังในการแก้ปัญหาในลาตินอเมริกา ดังเช่นในค.ศ. 1912 สหรัฐอเมริกาส่งกำลังทหารถึง 2,500 นายเข้าไปแทรกแซงในประเทศนิการากัว ซึ่งมีปัญหาการเมืองภายใน โดยอ้างว่าเพื่อคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของชาวอเมริกัน ครั้นเหตุการณ์สงบแล้ว สหรัฐยังคงทหารบางส่วนไว้จนถึง ค.ศ. 1925

นโยบายการทูตแบบเงินดอลลาร์ไม่เพียงแต่ใช้อย่างกว้างขวางในลาตินอเมริกาเท่านั้น หากยังนำไปใช้ในประเทศอื่นที่สหรัฐอเมริกาด้วย ดังเช่นการเสนอให้เงินช่วยเหลือจีนในการสร้างทางรถไฟในแมนจูเรียในค.ศ. 1909 แต่จีนปฏิเสธข้อเสนอดังกล่าว นอกจากนี้สหรัฐอเมริกายังใช้นโยบายนี้ใช้อย่างกว้างขวางในช่วงสงครามเย็น ทำให้นโยบายนี้ถูกวิพากษ์ว่าเป็นเครื่องมือของลัทธิจักรวรรดินิยม (Imperialism)

การขยายอิทธิพลในทวีปเอเชียและมหาสมุทรแปซิฟิก

ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 สหรัฐอเมริกาพยายามขยายตลาดการค้าของตนในทวีปเอเชียและการเดินเรือในมหาสมุทรแปซิฟิก เนื่องจากในช่วงต้นศตวรรษ การค้าและการเดินเรือของชาวอเมริกันแถบแคริบเบียนและหมู่เกาะต่างๆในมหาสมุทรแอตแลนติกถูกกีดกันจากชาติยุโรปอื่นๆ โดยเฉพาะจากพ่อค้าอังกฤษ ประกอบกับในขณะนั้นยังไม่มีมหาอำนาจยุโรปชาติใดสามารถขยายอิทธิพลควบคุมการค้ากับเอเชียตะวันออกได้เป็นส่วนใหญ่ ทำให้มีช่องทางในการขยายตลาดของสินค้าอเมริกัน สหรัฐอเมริกาใช้นโยบายหลากหลายในการขยายอิทธิพลของตนในทวีปเอเชียและแปซิฟิก ที่สำคัญได้แก่ นโยบายเรือปืน (Gunboat Policy) นโยบายเปิดการค้ากับจีน (Open Door Policy) และนโยบายการทูตแบบโปรเตสแตนต์ (Protestant Diplomacy) .

นโยบายเรือปืน

นโยบายเรือปืนหมายถึงการดำเนินนโยบายด้วยวิธีใช้กำลังเข้าบังคับอีกฝ่ายหนึ่งให้ปฏิบัติตามความต้องการของตน โดยใช้เรือรบเข้าไปพร้อมกับเงื่อนไขที่ต้องการ

ในค.ศ. 1853 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาซึ่งได้รับร้องเรียนจากพ่อค้า นักเดินเรือ และนักล่าปลาวาฬชาวอเมริกันถึงความไม่สะดวกเมื่อเดินเรือเข้าไปในเขตฝั่งทะเลของประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากญี่ปุ่นปิดประเทศไม่ยอมให้เรือของชาวต่างชาติยกเว้นเรือของชาวดัตช์และชาวจีนเข้าไปในเขตน่านน้ำของตน สหรัฐอเมริกาจึงส่งนายพลเรือจัตวาเปอริรี (Commodore Perry) นำเรือรบเข้าไปปิดอ่าวเมืองเยโด (Yedo) หรือกรุงโตเกียวในปัจจุบัน และเรียกร้องญี่ปุ่นให้เปิดประเทศ ดังนั้นใน ค.ศ. 1854 ทั้ง 2 ประเทศจึงทำสนธิสัญญาทางไมตรีและการค้า ส่งผลให้พ่อค้าอเมริกันและมิชชันนารีสามารถเดินทางเข้าไปค้าขายและเผยแพร่ศาสนาได้

นโยบายเปิดการค้ากับจีน

เมื่ออุตสาหกรรมในประเทศเติบโต สหรัฐอเมริกาได้สนับสนุนนโยบายขยายตลาดสินค้าสิ่งทอเข้าไปในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะประเทศจีนซึ่งในขณะนั้นมีประเทศต่างๆ ในยุโรปเข้าไปติดต่อค้าขายอยู่แล้ว เช่น อังกฤษ เยอรมนี รัสเซีย อิตาลี และฝรั่งเศส แต่เนื่องจากจีนมีพื้นที่กว้างใหญ่ มีประชากรหลายร้อยล้านคน จึงเป็นตลาดใหญ่ที่รองรับสินค้าจากต่างประเทศได้มาก โดยเฉพาะดินแดนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น แมนจูเรียที่ยังไม่มีการแข่งขันสูง เพราะชาวต่างประเทศยังเข้าไปลงทุนไม่มากนัก ทั้งนี้จักรวรรดิอเมริกันสนใจขยายธุรกิจสิ่งทอและต้องการเข้าไปแข่งขันสร้างทางรถไฟในดินแดนดังกล่าว อย่างไรก็ตาม รัสเซียและญี่ปุ่นก็ต้องการขยายอิทธิพลเข้าไปในแมนจูเรียด้วย

ในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 รัฐบาลจีนอ่อนแอมาก ประเทศต่างๆ จึงถือโอกาสขยายอิทธิพลและเรียกร้องผลประโยชน์จากจีน รัสเซียได้ดินแดนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่อยู่ระหว่างตอนเหนือของแม่น้ำอามูร์ (Amur) และภาคตะวันออกเฉียงของแม่น้ำอัสสุรี (Assuri) ซึ่งเป็นผลให้สามารถขยายดินแดนของตนไปจดทะเลญี่ปุ่นในมหาสมุทรแปซิฟิก และสร้างเมืองท่าชื่อวลาดิวอสตอก (Vladivostok) รวมทั้งฐานทัพเรือทางด้านมหาสมุทรแปซิฟิก ส่วนญี่ปุ่นซึ่งเอาชนะจีนได้ในสงครามระหว่างจีนกับญี่ปุ่นในค.ศ. 1895 ก็บังคับให้จีนคืนเอกราชให้แก่เกาหลีที่ญี่ปุ่นหมายเข้าไปยึดครอง รวมทั้งเรียกร้องเกาะฟอร์โมซา (Formosa) หรือไต้หวัน ตลอดจนหมู่เกาะเปสคาโดเรส (Pescadores) ดังนั้นสหรัฐอเมริกาซึ่งมีผลประโยชน์ทางการค้าอยู่ในประเทศจีนจึงต้องดำเนินนโยบายเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน ด้วยการประกาศรับรองเอกภาพและบูรณภาพของจีน

ในค.ศ. 1899 จอห์น เฮย์ (John Hay) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาได้เชิญเอกอัครราชทูตของประเทศอังกฤษ เยอรมนี ฝรั่งเศส อิตาลี รัสเซียและญี่ปุ่นประจำ

กรุงวอชิงตันไปปรับฟังแถลงการณ์ Open Door ฉบับที่ 1 ซึ่งเป็นนโยบายของสหรัฐอเมริกาต่อจีนสาระสำคัญของแถลงการณ์ฉบับนี้คือ การประกาศให้ประเทศมหาอำนาจที่กำลังขยายอิทธิพลอยู่ในประเทศจีนเหล่านั้นทราบว่าจีนเป็นเขตผลประโยชน์ (sphere of interest) ของตนและไม่ต้องการให้มหาอำนาจชาติใดมีอิทธิพลเหนือบูรณภาพของจีน โดยเน้นการให้สิทธิแก่จีนจัดเก็บภาษีตามอัตราที่กำหนด และไม่ต้องการให้ประเทศอื่นได้รับอภิสิทธิ์หรือสิทธิพิเศษในการเช่าเมืองท่าของจีน

ต่อมาในค.ศ. 1900 กองกำลังของประเทศต่างๆได้ปราบปรามการจลาจลขุนววยของพวกกบฏนักมวย (Boxer Rebellion) ซึ่งต่อต้านต่างชาติเพราะเข้าไปกอบโกยผลประโยชน์ของจีนและก่อเหตุประทุษร้ายชาวต่างประเทศ โดยรัฐบาลจีนไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ทั้งนี้กองทหารจากประเทศต่างๆเข้ายึดกรุงปักกิ่งจนทำให้จีนได้รับความเสียหายอย่างมาก สหรัฐอเมริกาเกรงว่าประเทศจีนจะถูกแบ่งแยกจึงออกแถลงการณ์ Open Door ฉบับที่ 2 ซึ่งมีสาระสำคัญคือ การประกาศรับรองบูรณภาพและเขตแดนของประเทศจีน รวมทั้งเน้นหลักความเสมอภาคและเท่าเทียมกันของทุกประเทศในการค้ากับดินแดนส่วนต่างๆในประเทศจีน (...the policy of the government of the United States is to seek a solution which may bring about permanent safety and peace to China, preserve Chinese territorial and administrative entity, protect all rights guaranteed to friendly powers by treaty and international law, and safeguard for the world the principle of equal and impartial trade with all parts of the Chinese Empire.)

แถลงการณ์ทั้ง 2 ฉบับนี้เรียกกันทั่วไปว่า Open Door Policy และเป็นนโยบายหลักของสหรัฐอเมริกาที่มีต่อจีนสืบเนื่องจนถึงสงครามโลกครั้งที่ 2

นโยบายการทูตแบบโปรแตสแตนต์

ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 เหล่ามิชชันนารีอเมริกันนิกายโปรแตสแตนต์จำนวนมากได้เดินทางไปเผยแผ่ศาสนาในทวีปเอเชียและมหาสมุทรแปซิฟิก การทำงานของพวกมิชชันนารีได้รับการคุ้มครองจากรัฐบาลของตนที่สนับสนุนเสรีภาพทางศาสนาของชาวอเมริกัน ขณะเดียวกัน การเผยแผ่ศาสนาของเหล่ามิชชันนารีก็ช่วยสนับสนุนนโยบายขยายอิทธิพลของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในทวีปเอเชียและแปซิฟิกด้วย ดังเช่นกรณีการผนวกหมู่เกาะฮาวาย

ในราวค.ศ 1820 มิชชันนารีอเมริกันและพ่อค้าอเมริกันได้เดินทางไปยังหมู่เกาะฮาวาย ที่ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งนักเดินเรือและพ่อค้าอเมริกันใช้เป็นจุดแวะพักในการเดินทางไปยังเอเชียตะวันออก หลังจากนั้นได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่นั่น เนื่องจากพบว่าพื้นที่ของหมู่เกาะฮาวายมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะที่จะประกอบกิจการ เช่น อ้อยซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ การตั้งถิ่นฐานของพวกมิชชันนารีได้รับการต้อนรับจากผู้ปกครองหมู่เกาะซึ่งเป็นกษัตริย์ของชาวพื้นเมืองด้วยดี เพราะมิชชันนารีเหล่านี้นำความเจริญต่างๆเข้าไปเผยแพร่ในหมู่เกาะ เช่น การศึกษา การแพทย์ระบบ

สาธารณสุข ฯลฯ ชุมชนของชาวอเมริกันบนหมู่เกาะแห่งนี้ขยายใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ เพราะมีชาวอเมริกันทยอยตามเข้าไปตั้งถิ่นฐาน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่อ้อยขนาดใหญ่โดยใช้แรงงานชาวพื้นเมือง ต่อมาเมื่อนักธุรกิจอเมริกันเข้าไปลงทุนทำอุตสาหกรรมน้ำตาลร่วมกับชาวอเมริกันซึ่งอยู่ที่นั่น ทำให้เศรษฐกิจของหมู่เกาะฮาวายเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็ว นักธุรกิจเหล่านี้จึงได้รับความไว้วางใจและมีอิทธิพลต่อกษัตริย์ของชาวฮาวายมาก กระทั่งสามารถชักนำให้รัฐบาลของตนขยายอิทธิพลเข้าไปในฮาวาย

ในค.ศ. 1875 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาอนุญาตให้นำน้ำตาลจากฮาวายโดยไม่เสียภาษี โดยมีข้อแลกเปลี่ยนว่ากษัตริย์จะไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติอื่นๆ ครอบครองดินแดนบนหมู่เกาะ แต่อนุญาตให้สหรัฐใช้อ่าวเพิร์ล (Pearl Harbor) เป็นฐานทัพเรือและครอบครองหมู่เกาะอื่นๆ บางแห่ง อย่างไรก็ตาม สหรัฐอเมริกาไม่สามารถรักษาสัญญาตามข้อตกลงดังกล่าวได้ เนื่องจาก ในค.ศ. 1890 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายคุ้มครองการผลิตน้ำตาลในประเทศ ดังนั้น น้ำตาลที่นำเข้าจากฮาวายจึงไม่ได้รับการยกเว้นภาษีอีกต่อไป ราชินีลีลีโอโกลานี (Liliuokalani) ผู้ปกครองหมู่เกาะฮาวายในขณะนั้นเห็นว่าสหรัฐอเมริกาผิดสัญญา จึงดำเนินนโยบายชาตินิยมและแก้ไขรัฐธรรมนูญของฮาวายที่เดิมให้สิทธิแก่ชนกลุ่มน้อยผิวขาวหรือชาวอเมริกัน ทำให้ชาวอเมริกันที่พำนักอยู่ในหมู่เกาะฮาวายไม่พอใจ ดังนั้นในค.ศ. 1893 จึงร่วมกันก่อรัฐประหารโค่นล้มผู้ปกครอง โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลของตนที่ส่งกองกำลังทหารนาวิกโยธินและเรือรบ Boston ไปยึดเกาะโฮโนลูลู อนึ่งการผนวกหมู่เกาะฮาวายเป็นมลรัฐที่ 50 ของสหรัฐอเมริกาได้ดำเนินการหลังสงครามระหว่างสหรัฐอเมริกากับสเปนยุติลง

การเผยแผ่ศาสนาตามอุดมการณ์ของมิชชันนารีอเมริกันนิกายโปรเตสแตนต์ได้ส่งเสริมนโยบายขยายอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาในมหาสมุทรแปซิฟิก ดังนั้นจึงเรียกวิธีการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในลักษณะนี้ว่า “การทูตแบบโปรเตสแตนต์”

กล่าวได้ว่า การดำเนินนโยบายต่างประเทศในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ส่งผลให้สหรัฐอเมริกากลายเป็นประเทศมหาอำนาจที่มีศักยภาพเข้มแข็งในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 เพราะไม่เพียงแต่สามารถกีดกันอิทธิพลของประเทศมหาอำนาจยุโรปออกจากทวีปอเมริกาได้สำเร็จ หากยังขยายอิทธิพลเข้าไปในทวีปเอเชียและแปซิฟิก รวมทั้งสามารถถ่วงดุลอำนาจประเทศมหาอำนาจอื่นๆ ที่กำลังขยายอิทธิพลอยู่ในประเทศจีนได้อีกด้วย นอกจากนี้ ผลของการดำเนินนโยบายดังกล่าวได้สร้างความภูมิใจในความเป็น “อเมริกันนิยม” และความเชื่อมั่นในอุดมการณ์ประชาธิปไตยของชาวอเมริกัน ซึ่งมีผลสำคัญต่อการตัดสินใจเข้าร่วมแก้ปัญหาของประชาคมโลกในสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2

บทที่ 10

สหรัฐอเมริกากับสงครามโลกครั้งที่ 1

ในทศวรรษ 1910 แนวนโยบายของสหรัฐอเมริกา ที่โดดเด่นด้วยตนเองโดยไม่แทรกแซงหรือเกี่ยวข้องกับปัญหาของประเทศในทวีปยุโรปตามหลักการมอนโรถูกแปรเปลี่ยนเป็นการเกี่ยวข้องกับการเมืองระหว่างประเทศ (Internationalism Policy) เนื่องจากเกิดสงครามโลกที่ 1 ในค.ศ. 1914 ที่ส่งผลกระทบต่ประเทศต่างๆในภูมิภาคอื่นๆของโลก ทำให้ประเทศเหล่านั้นต้องเข้าไปเกี่ยวข้องในสงครามครั้งนี้ สหรัฐอเมริกาก็เข้าไปเกี่ยวข้องกับสงครามโลกเช่นกัน การเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 1 ส่งผลกระทบที่สำคัญต่อสถานะของสหรัฐอเมริกาหลังสงคราม โดยเฉพาะต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจของประเทศ

บทบาทของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 1

ในต้นทศวรรษ 1910 ประเทศมหาอำนาจในยุโรปได้ขัดแย้งกันและแบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายมหาอำนาจกลาง (Central Powers หรือ Triple Alliance) และฝ่ายสัมพันธมิตร (Allied Powers หรือ Triple Entente) ฝ่ายมหาอำนาจกลางประกอบด้วย ประเทศเยอรมนี ออสเตรีย-ฮังการี ตุรกีและบัลแกเรีย ส่วนฝ่ายสัมพันธมิตรประกอบด้วย ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย ญี่ปุ่นและอิตาลี แต่ละฝ่ายต่างมีพันธมิตรของตนจึงไม่เกรงกลัวฝ่ายตรงข้าม ความขัดแย้งของทั้งสองฝ่ายได้ขยายเป็นสงครามโลกในค.ศ. 1914 และยืดเยื้อนาน 4 ปีจนถึงค.ศ. 1918

นโยบายของสหรัฐอเมริกาในช่วงแรกของสงครามโลกครั้งที่ 1

จุดยืนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในช่วงแรกของสงคราม

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 เริ่มขึ้นในค.ศ. 1914 นั้น ประธานาธิบดีวูดโรว์ วิลสัน (Woodrow Wilson ค.ศ. 1913-1921) ของสหรัฐอเมริกาได้ประกาศนโยบายเป็นกลาง (neutrality) ไม่เข้าร่วมกับฝ่ายใดในเดือนสิงหาคม ปีเดียวกันนั้น สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาดำเนินนโยบายเป็นกลางในช่วงแรกของสงครามครั้งนี้ เนื่องจาก

1. ปัญหาต่างๆที่เป็นข้อพิพาทและชนวนของสงครามล้วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประเทศในทวีปยุโรปซึ่งสหรัฐอเมริกาไม่มีผลประโยชน์ร่วม
2. นโยบายโดดเดี่ยวตนเองจากปัญหาของประเทศในยุโรปเป็นแนวทางที่รัฐบาลในอดีตยึดถือปฏิบัติเป็นประเพณีมาตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีจอร์จ วอชิงตันและโทมัส เจฟเฟอร์สัน ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากประชาชนส่วนใหญ่มาตลอด

3. สหรัฐอเมริกามีความสัมพันธ์ที่ดีกับคู่กรณีทั้ง 2 ฝ่าย ทั้งในระดับรัฐบาลและประชาชน จึงไม่มีเหตุผลที่จะสนับสนุนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นพิเศษ
4. สงครามครั้งนี้เกิดขึ้นในยุโรปและไม่มีผลกระทบโดยตรงต่อพลเมืองอเมริกัน ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงไม่มีเหตุผลที่เข้าร่วมในสงคราม

ปฏิกิริยาของชาวอเมริกันต่อสงครามโลกครั้งที่ 1

แม้รัฐบาลได้ประกาศจุดยืนไม่เข้าร่วมกับฝ่ายใดในสงครามโลกครั้งที่ 1 แต่พลเมืองสหรัฐอเมริกาต่างมีเสรีภาพที่จะสนับสนุนหรือต่อต้านฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดตามสิทธิของตน เนื่องจากส่วนใหญ่สืบเชื้อสายจากชนชาติต่างๆในยุโรป ทั้งที่เป็นฝ่ายมหาอำนาจกลางและฝ่ายสัมพันธมิตร เมื่อสงครามโลกเกิดขึ้น ทั้ง 2 ฝ่ายต่างมีพันธมิตรเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะฝ่ายสัมพันธมิตรมีพันธมิตรทั้งหมดถึง 32 ประเทศ ดังนั้นชาวอเมริกันจึงมีปฏิกิริยาและความเห็นอกเห็นใจคู่กรณีทั้ง 2 ฝ่ายต่างกันตามภูมิหลังทางวัฒนธรรมของตน ทั้งนี้ ประธานาธิบดีวิลสันได้กล่าวไว้ชัดเจนว่า แม้รัฐบาลดำเนินนโยบายเป็นกลาง แต่ทุกคนมีเสรีภาพที่แสดงการสนับสนุนฝ่ายใดทั้งต่อสาธารณะและโดยส่วนตัว (" the free and full expression of sympathies in public and private ")

กลุ่มสนับสนุนฝ่ายสัมพันธมิตร การเอนเอียงเข้ากับฝ่ายสัมพันธมิตรของชาวอเมริกันมาจากปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจและอุดมการณ์การปกครอง

ด้านวัฒนธรรม ชาวอเมริกันส่วนใหญ่สืบเชื้อสายมาจากชาวอังกฤษ บางส่วนมีญาติพี่น้องอยู่ที่นั่น ดังนั้นจึงมีความผูกพันอยู่กับวัฒนธรรมอังกฤษและต้องการให้รัฐบาลของตนสนับสนุนฝ่ายสัมพันธมิตรซึ่งมีอังกฤษเป็นผู้นำ

ด้านเศรษฐกิจ นักธุรกิจอเมริกันและอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่แน่นแฟ้นต่อกัน ทั้งนี้ ตั้งแต่มีการปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา นักธุรกิจอังกฤษได้นำเงินไปลงทุนในสหรัฐอเมริกาจำนวนมาก ส่งผลให้การพัฒนาอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกาเติบโตและขยายตัวอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้อังกฤษยังเป็นลูกค้าข้าวสาลีรายสำคัญของสหรัฐอเมริกามาตลอด ครั้นเมื่อเกิดสงครามขึ้น อังกฤษก็สั่งซื้อสินค้าหลากหลาย รวมทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ใช้ในระหว่างสงครามด้วย จะเห็นได้ว่าหลังจากสงครามเริ่มได้เพียง 2 ปี มูลค่าการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับประเทศในกลุ่มสัมพันธมิตรสูงขึ้นถึง 4 เท่า กล่าวคือจาก 825 ล้านดอลลาร์ในค.ศ.1914 เพิ่มขึ้นเป็น 3.2 ล้านดอลลาร์ในค.ศ. 1916 ความผูกพันที่แน่นแฟ้นระหว่างนักธุรกิจของทั้งสองประเทศทำให้รัฐบาลอังกฤษได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากธนาคารชั้นนำในสหรัฐหลายแห่ง เป็นต้นว่า การให้เงินกู้และช่วยขยายพันธบัตรของรัฐบาลอังกฤษเพื่อระดมทุนในระหว่างสงครามเป็นจำนวนรวม 2.3 พันล้านดอลลาร์ ในขณะที่ให้เงินกู้แก่รัฐบาลเยอรมนีเพียง 27 ล้านดอลลาร์เท่านั้น

ด้านอุดมการณ์การปกครอง ชาวอเมริกันส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นในระบบประชาธิปไตยของตนและมักต่อต้านระบอบปกครองที่ขาดการมีส่วนร่วม เช่นประเทศเยอรมนีที่มีการปกครองแบบเผด็จการ ต่อมาเมื่อสงครามทวีความรุนแรงมากขึ้น เยอรมนีได้ใช้ปฏิบัติการโจมตีโดยเรือดำน้ำแบบไม่จำกัดขอบเขต (Unlimited Submarine Warfare) ส่งผลให้มีพลเรือนเสียชีวิต ชาวอเมริกันจำนวนมากจึงพากันวิพากษ์ฝ่ายมหาอำนาจกลาง อนึ่ง ชาวอเมริกันบางกลุ่มยังห่วงใยประเทศฝรั่งเศสซึ่งเป็นมิตรเก่าที่เคยก่ออุกฉกรรจ์มาตั้งแต่ครั้งสงครามประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกัน ทั้ง 2 ประเทศมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมาตลอดและไม่เคยมีกรณีพิพาทจนถึงขั้นทำสงครามกัน นอกจากนี้ สหรัฐอเมริกายังเป็นประเทศที่มีการปกครองแบบสาธารณรัฐแห่งเดียวในโลกที่ฝรั่งเศสยกย่องทัดเทียมกับประเทศมหาอำนาจอื่นๆ กลุ่มที่สนับสนุนฝรั่งเศสได้ชูคำขวัญ "Remember LaFayette" เพื่อรณรงค์ให้สนับสนุนฝ่ายสัมพันธมิตร

กลุ่มสนับสนุนฝ่ายมหาอำนาจกลาง มีชาวอเมริกันจำนวนไม่น้อยที่สนับสนุนฝ่ายมหาอำนาจกลาง ทั้งด้วยเหตุผลทางด้านวัฒนธรรมและภูมิหลังทางประวัติศาสตร์

ด้านวัฒนธรรม ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 มีชาวเยอรมันและออสเตรีย-ฮังการีอพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานในสหรัฐอเมริกาด้วยเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจจำนวนมาก ดังนั้นในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 จึงมีชาวอเมริกันที่สืบเชื้อสายเยอรมันและออสเตรีย-ฮังการีทั้งที่ถือกำเนิดในสหรัฐอเมริกาและที่เพิ่งอพยพเข้าไปรวมถึง 8 ล้านคน บุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังผูกพันกับวัฒนธรรมเดิมของตน และต้องการให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาสันับสนุนฝ่ายมหาอำนาจกลาง

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ขณะนั้นสหรัฐอเมริกามีพลเมืองเชื้อสายไอริชถึง 4.5 ล้านคน บุคคลเหล่านี้มีภูมิหลังที่ขมขื่นเพราะถูกกดขี่จากรัฐบาลและชาวอังกฤษจนต้องอพยพไปตั้งถิ่นฐานในสหรัฐอเมริกา กระนั้นก็ยังถูกต่อต้านจากชาวอเมริกันเชื้อสายอังกฤษมาตลอด ชาวอเมริกันเชื้อสายไอริชเหล่านี้ซึ่งมีความรู้สึก "ขียดพวกเชื้อสายแองโกล" (Anglophobia) จึงไม่สนับสนุนฝ่ายสัมพันธมิตรที่มีประเทศอังกฤษเป็นแกนนำ นอกจากนี้ชาวอเมริกันเชื้อสายรัสเซียและโปแลนด์ ตลอดจนยิวจากรัสเซียก็สนับสนุนฝ่ายมหาอำนาจกลางด้วย เนื่องจากบุคคลเหล่านี้อพยพหนีระบอบการปกครองที่กดขี่และทารุณของพระเจ้าซาร์แห่งรัสเซียจึงต่อต้านฝ่ายสัมพันธมิตรที่มีรัสเซียเป็นพันธมิตรร่วม

ด้วยเหตุผลของประชากรทั้ง 2 ฝ่ายดังกล่าวข้างต้น ทำให้ไม่มีมติเอกฉันท์และแรงจูงใจที่ผลักดันให้สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 ในช่วงแรก

สาเหตุที่ทำให้สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 1

แม้ว่าในช่วงแรกของสงคราม สหรัฐอเมริกาได้ประกาศนโยบายเป็นกลาง แต่ต่อมาเมื่อปฏิบัติการในสงครามได้ขยายออกนอกทวีปยุโรป และกระทบต่อชีวิตรวมทั้งทรัพย์สินของชาวอเมริกัน ประกอบกับผู้นำรัฐบาลมีนโยบายที่เน้นอุดมการณ์ประชาธิปไตย จึงทำให้สหรัฐอเมริกาตัดสินใจเข้าร่วมในช่วงท้ายของสงคราม

เหตุการณ์ที่ก่อปฏิกิริยาต่อต้านเยอรมนี

ปฏิบัติการโจมตีโดยเรือดำน้ำ ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1915 เยอรมนีนำเรือดำน้ำที่เรียกว่า “เรืออุ” หรือ “U-boat” ปฏิบัติการโจมตีฝ่ายตรงข้าม เรือดังกล่าวคิดประดิษฐ์ขึ้นโดยชาวอเมริกัน 2 คนคือ จอห์น ฮอลแลนด์ (John Holland) และไซมอน เลก (Simon Lake) ซึ่งขายสิ่งประดิษฐ์ของตนให้แก่กองทัพเรือเยอรมัน เพราะโครงการของตนไม่ได้รับความสนใจจากรัฐบาลสหรัฐ เยอรมนีสร้างเรือดำน้ำขึ้นหลายลำ แต่ละลำมีขนาด 20,000 ตันพร้อมติดปืนตอร์ปิโด 19 กระบอก และประกาศให้น่านน้ำรอบเกาะอังกฤษเป็นเขตปฏิบัติการในสงคราม (war zone) ของเรือดำน้ำเยอรมันซึ่งได้จมเรือทุกชนิดของฝ่ายศัตรูซึ่งรวมทั้งพาณิชย์ด้วย โดยฝ่ายเยอรมนีอ้างว่าอังกฤษติดอาวุธบนเรือพาณิชย์และแอบโจมตีเรือของตน ซึ่งเป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศที่ว่าด้วยการเดินเรือในระหว่างสงคราม พร้อมกันนั้น เยอรมนียังเรียกร้องให้ประเทศเป็นกลางทั้งหลายหลีกเลี่ยงการใช้น่านน้ำดังกล่าว ปฏิบัติการโจมตีโดยเรือดำน้ำอย่างไม่มีขอบเขตทำให้เรือของประเทศที่เป็นกลาง โดยเฉพาะเรือพาณิชย์อเมริกันซึ่งแล่นอยู่ในมหาสมุทรแอตแลนติกที่เป็นเขตปฏิบัติการดังกล่าวไม่ได้รับความปลอดภัย ดังนั้นประธานาธิบดีวิลสันจึงได้ประกาศเตือนรัฐบาลเยอรมันให้เคารพต่อชีวิตและทรัพย์สินของชาวอเมริกัน ขณะเดียวกันชาวอเมริกันก็วิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมของฝ่ายเยอรมนีมากขึ้น

กรณีเรือลูซิตาเนีย (Lusitania) ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-ต้นพฤษภาคม ค.ศ. 1915 เรือดำน้ำเยอรมันได้จมเรือของศัตรูถึง 90 ลำ ในช่วงนั้น มีชาวอเมริกัน 1 คนเสียชีวิตขณะโดยสารเรืออังกฤษชื่อ “ฟาလာบา” (Falaba) โดยรัฐบาลอเมริกันไม่ได้ดำเนินการประท้วงใดๆ ต่อมาในวันที่ 1 พฤษภาคม มีเรือบรรทุกน้ำมันสัญชาติอเมริกันชื่อ “กัลไฟล์ท” (Gulflight) ถูกยิงด้วยปืนตอร์ปิโดของฝ่ายเยอรมนีจนทำให้ลูกเรือเสียชีวิต 3 คน แต่เหตุการณ์ที่สำคัญคือมีพลเมืองสหรัฐจำนวน 128 คนเสียชีวิตขณะโดยสารเรือ ลูซิตาเนีย ของอังกฤษซึ่งถูกยิงขณะแล่นระหว่างกรุงลอนดอนและนครนิวยอร์ก ในเดือนพฤษภาคมปีเดียวกันนั้น การเสียชีวิตของชาวอเมริกันจำนวนมาก ทำให้รัฐบาลอเมริกันต้องทบทวนนโยบายและบทบาทของตนในสงครามครั้งนี้ ทั้งนี้มีความเห็นที่ขัดแย้งกันเป็น 2 ฝ่าย กล่าวคือ ฝ่ายที่ไม่ต้องการเข้าร่วมสงคราม เห็นว่าชาวอเมริกันควรระงับถึงอันตรายจากการโดยสารเรือของประเทศคู่กรณีในสงครามและต้องรับผิดชอบชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง เพราะฝ่ายเยอรมนีได้เตือนให้ผู้โดยสารเรือ ลูซิตาเนีย ทราบแล้วว่าการโดยสารเรือลำดังกล่าวจะไม่ได้รับความปลอดภัย

จากการถูกโจมตีของฝ่ายเยอรมนี ดังนั้นรัฐบาลสหรัฐควรปกป้องพลเมืองของตนด้วยการห้ามไม่ให้ชาวอเมริกันเดินทางโดยเรือของประเทศคู่กรณี แต่ฝ่ายที่ต้องการประกาศสงครามกับเยอรมนี อ้างว่าพลเมืองอเมริกันมีเสรีภาพในการใช้น่านน้ำ (freedom of the seas) ดังนั้นรัฐบาลสหรัฐอเมริกาต้องปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของชาวอเมริกันจากพฤติกรรมของฝ่ายเยอรมนี ทั้งนี้ประธานาธิบดีวิลสันของสหรัฐอเมริกามีนโยบายที่เห็นคล้อยตามแนวคิดของฝ่ายหลัง จึงยื่นคำขาดให้เยอรมนียุติปฏิบัติการดังกล่าว เป็นผลให้เยอรมนีสั่งยุติการโจมตีเรือโดยสาร

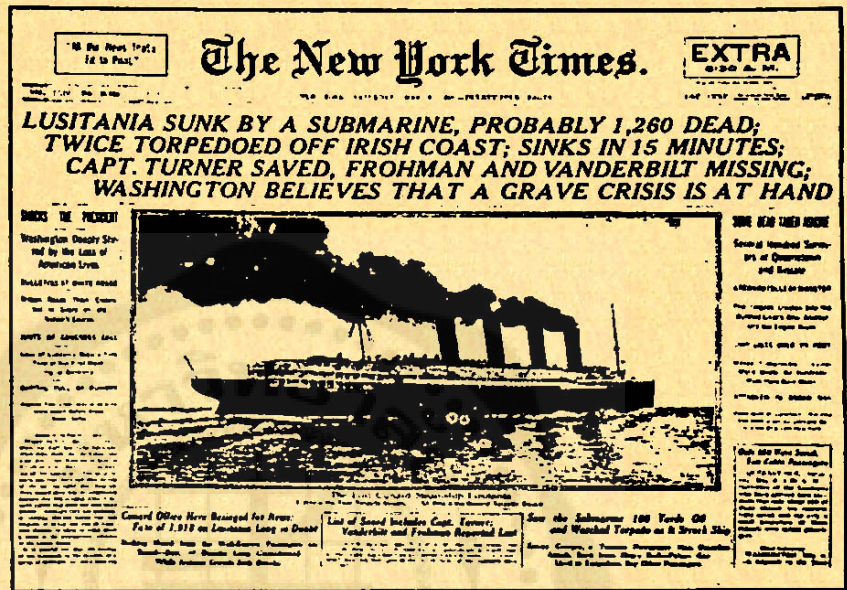
ต่อมาในต้น ค.ศ.

1916 ฝ่ายสัมพันธมิตรได้ประกาศอย่างเป็นทางการให้เรือพาณิชย์ของฝ่ายตน

ทุกลำติดอาวุธต่อสู้กับฝ่ายศัตรู ดังนั้นเยอรมนีจึงประกาศว่าจะ

ให้เรือดำน้ำของตนจมเรือของฝ่ายตรงข้ามโดยไม่มีการเตือนล่วงหน้า รัฐบาลอเมริกันจึงทำการประท้วงด้วยการประกาศตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเยอรมนี ผลของการโจมตีด้วยเรือดำน้ำแบบไม่จำกัดขอบเขตทำให้มีชาวอเมริกันที่โดยสารเรือสัญชาติฝรั่งเศสชื่อ "ซัสเซก" (Sussex) เสียชีวิตอีกในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1917 สหประชาชาติอเมริกันเสียชีวิตขณะโดยสารเรือต่างๆ ในระหว่างสงครามทั้งสิ้นจำนวน 190 คน

กรณีโทรเลขของซิมเมอร์มานน์ (Zimmermann's cable) ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1917 เกิดเหตุการณ์ที่ปลุกกระแสต่อต้านเยอรมนีในสหรัฐอเมริกาอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำกรุงลอนดอนได้นำโทรเลขของรัฐมนตรีต่างประเทศเยอรมนีชื่อ อาร์เทอร์ ซิมเมอร์มานน์ (Arthur Zimmermann) ถึงผู้นำของเม็กซิโกที่ฝ่ายอังกฤษแอบดักจับได้ออกเผยแพร่ เนื้อหาในโทรเลขคือการชักชวนให้เม็กซิโกและประเทศในลาตินอเมริกาเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับฝ่ายเยอรมนี และทำสงครามต่อต้านสหรัฐอเมริกา โดยเยอรมนีสัญญาว่าเมื่อสงครามยุติแล้ว เม็กซิโกจะได้รับดินแดนที่สูญเสียให้แก่สหรัฐอเมริกาใน ค.ศ. 1848 กลับคืน ซึ่งประกอบด้วยมลรัฐแอริโซนา แคลิฟอร์เนียและนิวเม็กซิโก กรณีโทรเลขของซิมเมอร์มานน์ได้สร้างความโกรธแค้นให้กับรัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่กำลังมีความสัมพันธ์ตึงเครียดกับเม็กซิโก ประธานาธิบดีวิลสันจึงขอให้รัฐสภาสหรัฐอเมริกานุมัติให้เรือทุก

หนังสือพิมพ์ The New York Times ลงข่าวเรือ Lusitania

ที่มาของภาพ : Conlin, Joseph, (1984). The American Past : Part Two.

ล่าของสหรัฐอเมริกาติดอาวุธเพื่อป้องกันตนเอง พร้อมกันนั้นก็ให้สื่อมวลชนนำเนื้อหาของโทรเลข ซิมเมอร์มานน์ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อสาธารณชน ซึ่งได้สร้างกระแส "อเมริกันนิยม" ขึ้นในสหรัฐอเมริกา อย่างกว้างขวาง ในที่สุดรัฐบาลสหรัฐก็ประกาศสงครามต่อฝ่ายเยอรมนีในวันที่ 2 เมษายน ค.ศ. 1917

อุดมการณ์และนโยบายของประธานาธิบดีวิลสัน

บุคลิกและอุดมการณ์ของประธานาธิบดีวิลสันเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 1

ภูมิหลังและอุดมการณ์ของประธานาธิบดีวิลสัน ประธานาธิบดีวิลสันถือกำเนิดในครอบครัวที่เคร่งศาสนา และมีภูมิหลังทางวิชาการแตกต่างจากประธานาธิบดีคนอื่นของสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ เขาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกและเป็นศาสตราจารย์ในสาขาวิชารัฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน (Princeton University) มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ รวมทั้งดำรงตำแหน่งอธิการบดีของมหาวิทยาลัยแห่งนั้น (ค.ศ. 1902-1910) ก่อนได้รับตำแหน่งทางการเมือง คือ เป็นผู้ว่าการมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ (ค.ศ. 1910-1912) และประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา (ค.ศ. 1912-1915 และ 1916-1919) ความเคร่งครัดในเรื่องศีลธรรมประกอบกับประสบการณ์ทางวิชาการ ทำให้ประธานาธิบดีวิลสันเชื่อมั่นในเรื่องความถูกต้อง โดยเฉพาะในด้านเสรีภาพและมนุษยธรรม อุดมการณ์ดังกล่าวมีผลสำคัญต่อการตัดสินใจเข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ 1 เพราะเขาเห็นว่าพฤติกรรมของฝ่ายเยอรมนีละเมิดสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ โดยเฉพาะเสรีภาพในการใช้น่านน้ำของชาวอเมริกัน

นโยบายของประธานาธิบดีวิลสัน ประธานาธิบดีวิลสันมีความโน้มเอียงเข้ากับฝ่ายสัมพันธมิตรมาตั้งแต่ต้น รัฐบาลของเขาได้เตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมสงครามตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1915 โดยการขออนุมัติให้รัฐสภาสหรัฐอเมริกาเพิ่มกำลังพลในกองทัพสหรัฐถึง 4 แสนนาย รวมทั้งเงินจำนวน 500 ล้านดอลลาร์เพื่อเร่งพัฒนาศักยภาพของกองทัพเรือ คือสร้างเรือรบจำนวน 10 ลำและเรือดำน้ำจำนวน 100 ลำ แต่โครงการดังกล่าวถูกต่อต้านจากนักการเมืองฝ่ายตรงข้ามคือพรรครีพับลิกันซึ่งมีนโยบายต่อต้านสงคราม ทำให้ประธานาธิบดีวิลสันต้องยอมประนีประนอม เพราะต้องการฐานเสียงจากกลุ่มต่อต้านสงครามในการสมัครรับเลือกตั้งตำแหน่งประธานาธิบดีสมัยที่ 2 หลังจากได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งแล้ว ประธานาธิบดีวิลสันได้เสนอให้รัฐสภาสหรัฐอเมริกาผ่านกฎหมายหลายฉบับเพื่อเตรียมเข้าร่วมสงคราม เป็นต้นว่า กฎหมายป้องกันชาติ (National Defense Act) ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1916 ซึ่งให้เพิ่มจำนวนทหารประจำการในกองทัพสหรัฐอเมริกา รวมทั้งการอนุมัติกฎหมายเกี่ยวกับกองทัพเรือในเดือนสิงหาคมปีเดียวกัน ซึ่งอนุมัติเงินจำนวน 50 ล้านดอลลาร์เพื่อติดอาวุธให้แก่เรือพาณิชย์อเมริกัน

นอกจากนี้ นโยบายโจมตีด้วยเรือดำน้ำอย่างไม่มีขอบเขตของเยอรมนีก็ทำให้ประธานาธิบดี วิลสันดำเนินนโยบายที่แข็งแกร่งต่อเยอรมนี ในต้นค.ศ. 1917 เยอรมนีคาดว่าสหรัฐอเมริกาจะต้องเข้าร่วมสงครามอย่างแน่นอน จึงเร่งปฏิบัติการปิดล้อมอังกฤษและโจมตีเรือทุกชนิดที่แล่นเข้า-ออกเขตน่านน้ำของอังกฤษ โดยเฉพาะเรือพาณิชย์ที่บรรทุกเสบียงอาหารเข้าไปในประเทศอังกฤษ ด้วยหวังให้ชาวอังกฤษขาดแคลนอาหารและยอมจำนนต่อเยอรมนีโดยเร็ว ทำให้มีเรือถูกโจมตีและจมลงถึง 570,000 ตัน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม ค.ศ. 1917 และเพิ่มเป็น 900,000 ตันในเดือนเมษายน ปีเดียวกัน เหตุการณ์ดังกล่าวมีส่วนผลักดันให้ประธานาธิบดีวิลสันหาทางช่วยเหลืออังกฤษและต้องการถ่วงดุลอำนาจของเยอรมนี

การตัดสินใจเข้าร่วมสงครามของประธานาธิบดีวิลสัน ในวันที่ 2 เมษายน ค.ศ. 1917 ประธานาธิบดีวิลสันได้ขออนุมัติต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกาให้ประกาศสงครามต่อฝ่ายมหาอำนาจกลาง และอธิบายว่า สหรัฐอเมริกามีได้มีเจตนาเข้าร่วมสงครามเพื่อต่อต้านชาวเยอรมันแต่อย่างใด หากเป็นการต่อต้านพฤติกรรมของรัฐบาลเยอรมนีที่ทำสงครามต่อต้านมนุษยชาติ (warfare against mankind) และเพื่อผดุงสิทธิรวมทั้งเสรีภาพ โดยเฉพาะเสรีภาพในการใช้น่านน้ำ การพาณิชย์รวมทั้งชีวิตและสิทธิของชาวอเมริกัน (freedom of the seas, commerce, American lives and American rights) ประธานาธิบดีวิลสันให้เหตุผลสำคัญที่สหรัฐอเมริกาต้องเข้าร่วมสงครามรวม 2 ข้อคือ

1. เพื่อธำรงสันติภาพและความยุติธรรมของโลก (...Our object now, as then, is to vindicate the principles of peace and justice in the life of the world...) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นการทำสงครามเพื่อยุติสงคราม (a war to end war)
2. เพื่อปกป้องระบอบประชาธิปไตยของชาวโลก (...The world must be made safe for democracy. Its peace must be planted upon the tested foundation of political liberty...)

หลังจากประธานาธิบดี วิลสันกล่าวแถลงการณ์แล้ว ที่ประชุมได้ลงมติยอมรับตามข้อเสนอดังเสียงส่วนใหญ่ กล่าวคือสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับด้วยคะแนนเสียง 373 ต่อ 50 เสียง ส่วนวุฒิสภายอมรับด้วยคะแนนเสียง 82 ต่อ 6 เสียง เป็นผลให้สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตร

หนังสือพิมพ์ New York American ลงข่าวการประกาศสงครามกับเยอรมนี

ที่มาของภาพ : Conlin, Joseph, (1984). The American Past : Part Two

สหรัฐอเมริกากระหว่างเข้าร่วมสงคราม (ค.ศ. 1917-1918)

การเข้าร่วมสงครามกับฝ่ายสัมพันธมิตรส่งผลให้ฝ่ายสัมพันธมิตรได้รับชัยชนะและทำให้สหรัฐอเมริกา มีสถานะเป็นประเทศมหาอำนาจของโลก

ปฏิบัติการของกองทัพอเมริกัน

หลังจากสหรัฐอเมริกาประกาศสงครามต่อฝ่ายมหาอำนาจกลางในเดือนเมษายน ค.ศ. 1917 แล้ว ในเดือนถัดมา รัฐสภาสหรัฐอเมริกา ก็ผ่านกฎหมายคัดเลือกทหาร (Selective Service Act 1917) ซึ่งกำหนดให้ชาวอเมริกันเพศชายทุกคนที่มีอายุระหว่าง 18-45 ปีคัดเลือกทหาร ทำให้มีชาวอเมริกัน เข้าร่วมในกองทัพสหรัฐหน่วยต่างๆ ตลอดสงครามถึง 4,800,000 คน ในจำนวนนี้เป็นทหารผิวดำถึง 400,000 คน หนึ่งใน การเข้าสู่สงครามครั้งนี้ กองทัพสหรัฐที่เดินทางไปยังสนามรบในยุโรปได้แยกปฏิบัติการเป็นเอกเทศจากกองทัพของฝ่ายสัมพันธมิตร โดยถือว่าการ "รบร่วม" มากกว่า "ร่วมรบ" กับฝ่ายสัมพันธมิตร

รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้แต่งตั้งนายพลจอห์น เจ. เพอร์ซิง (John J. Pershing) ให้เป็นหัวหน้ากองกำลังของสหรัฐอเมริกาในยุโรป (American Expeditionary Force to Europe) ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1917 หลังจากฝึกฝนยุทธวิธีรบได้เพียงไม่กี่เดือน กองทัพอเมริกันหน่วยแรกก็เดินทางไปเตรียมตัวเพิ่มเติมและปฏิบัติการรบในประเทศฝรั่งเศส ทั้งนี้กองทัพสหรัฐได้ตั้งศูนย์บัญชาการรบอยู่ที่นอกกรุงปารีส นอกจากนี้กองทัพสหรัฐยังส่งทหารไปช่วยรบในประเทศอังกฤษและให้กองทัพฝรั่งเศส ยืมอาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ อีกด้วย ในค.ศ. 1918 มีทหารอเมริกันมากกว่าล้านคนช่วยฝรั่งเศสและอังกฤษรบอยู่ในยุโรป นับว่ากองทัพสหรัฐมีบทบาทสำคัญในช่วงสุดท้ายของสงคราม ในที่สุดเยอรมนีประกาศยอมแพ้ในวันที่ 11 พฤศจิกายน ค.ศ. 1918 และเป็นการยุติสงครามโลกครั้งที่ 1

สงครามครั้งนี้ ทหารอเมริกันเสียชีวิตประมาณ 115,000 คน ส่วนใหญ่เสียชีวิตด้วยโรคภัยไข้เจ็บ โดยเฉพาะโรคไข้หวัดใหญ่ซึ่งระบาดหนักไปทั่วโลกในค.ศ. 1917 ส่วนทหารฝรั่งเศสเสียชีวิตถึง 1.4 ล้านคน ทหารอังกฤษเสียชีวิตเกือบ 1 ล้านคน ทหารรัสเซียเสียชีวิตมากกว่า 2 ล้านคน ซึ่งเป็นจำนวนพอๆกับทหารเยอรมัน นอกจากนี้ ทหารของออสเตรเลีย-อังกฤษเสียชีวิตประมาณ 1.4 ล้านคน หนึ่งในสหรัฐอเมริกาต้องสูญเสียเงินในการทำสงครามครั้งนี้ถึง 400 พันล้านดอลลาร์

ผลของการเข้าร่วมสงคราม

สงครามครั้งนี้สร้างกระแสรักชาติให้กับชาวอเมริกันและยังทำให้มีการปฏิรูปสังคมอเมริกันทั้งด้านศีลธรรมและการเปลี่ยนแปลงบทบาทของสตรีอีกด้วย

เกิดกระแสรักชาติ โดยทั่วไป สังคมอเมริกันมีความหลากหลายมาก ประชากรมีภูมิหลังแตกต่างกัน บางส่วนยังผูกพันอยู่กับวัฒนธรรมดั้งเดิมของตน แม้ส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองสหรัฐอเมริกา แต่กระแสรักชาติก็ไม่ได้เกิดขึ้นอย่างพร้อมเพรียง เว้นแต่มีเหตุการณ์ที่ทำให้ชาวอเมริกันฉุนเฉียวและรวมใจเป็นหนึ่งเดียว ดังเช่น การเข้าสู่สงครามโลก

ระหว่างสงคราม สหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องใช้เงินมาก โดยเฉพาะในช่วงท้ายของสงครามต้องใช้เงินถึงวันละ 44 ล้านดอลลาร์ ดังนั้นรัฐบาลจึงรณรงค์ให้ประชาชนเกิดความรักชาติและเข้าใจถึงความจำเป็นที่รัฐบาลต้องเก็บภาษีเพิ่มขึ้นจากทั้งที่เคยเก็บแต่เดิม เช่น ภาษีเงินได้ และ

ทหารอเมริกันผิวดำที่ร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่ 1

ที่มาของภาพ : Conlin, Joseph, (1984). The American Past : Part Two

เก็บภาษีใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีก เช่น ภาษีจากการเพิ่มกำไรและภาษีจากสิ่งฟุ่มเฟือยต่างๆ นอกจากนี้รัฐบาลยังยืมเงินออมของประชาชนทุกระดับ ทั้งจากการจำหน่ายพันธบัตรของรัฐบาล ซึ่งมีมูลค่าต่ำสุดเพียง 50 ดอลลาร์ และการออกแสตมป์ราคาประหยัด (Thrift Stamp) เพื่อจำหน่ายแก่เด็กๆ ซึ่งมีราคาเพียง 25 เซนต์ รวมยืมเงินจากประชาชนถึง 21 พันล้านดอลลาร์เศษ ทั้งนี้มีประชาชนสนับสนุนการเข้าร่วมสงครามโดยการซื้อพันธบัตรและแสตมป์รวม 65 ล้านคน นอกจากนี้ในสหรัฐอเมริกายังมีการแสดงออกถึงความรักชาติในรูปแบบต่างๆ เช่น การเดินพาเหรดชูป้ายสนับสนุนการทำสงครามต่อต้านเยอรมนี กลุ่มสตรีอเมริกันชนชั้นกลางก็แสดงออกด้วยการถักเสื้อกันหนาว ถุงเท้าและอบขนมส่งไปให้ทหารอเมริกันที่สมรภูมิในฝรั่งเศส ส่วนชาวอเมริกันผิวดำแสดงออกด้วยการสมัครไปรบในสงครามครั้งนี้เป็นจำนวนมาก

ในระหว่างนั้น ยังเกิดกระแสต่อต้านเยอรมนีขึ้นในสังคมอเมริกันพร้อมกับกระแสรักชาติ ชาวอเมริกันเชื้อสายเยอรมันถูกกดดันจากสังคมให้แสดงความรักชาติด้วยการซื้อพันธบัตร ทั้งนี้ผู้ที่ไม่สนับสนุนพันธบัตรของรัฐบาลมักถูกเพ่งเล็ง บางครอบครัวถูกคนแอบเอาสีไปป้ายบ้าน และเพื่อแสดงออกถึงความรักชาติ ชาวอเมริกันเชื้อสายเยอรมันจำนวนมากจึงสมัครไปรบกับทหารเยอรมันในยุโรป

การปฏิรูปสังคมอเมริกัน ระหว่างสงครามจนถึงสิ้นสุดสงคราม สังคมอเมริกันมีความเปลี่ยนแปลงอย่างมาก โดยเฉพาะในด้านศีลธรรมและการเปลี่ยนแปลงบทบาทของสตรี

ด้านศีลธรรม ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 มีมลรัฐเพียง 1 ใน 4 ของมลรัฐทั้งหมดที่สนับสนุนกฎหมายห้ามดื่มสุราและการค้าประเวณี (prohibition laws) ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปสังคมอเมริกัน ให้ก้าวหน้าในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ครั้นเมื่อสหรัฐอเมริกาเข้าร่วมสงครามได้ไม่นาน รัฐสภาสหรัฐอเมริกาออกกฎหมายชื่อ "Lever Act" ซึ่งไม่อนุญาตให้นำข้าวไปกลั่นเป็นสุรา เนื่องจากการกลั่นสุราต้องใช้ข้าวจำนวนมาก รัฐบาลจึงต้องสงวนข้าวไว้บริโภคในระหว่างสงคราม ประกอบกับผู้ดำเนินธุรกิจกลั่นสุราส่วนใหญ่เป็นชาวอเมริกันเชื้อสายเยอรมันที่ถูกต่อต้านจากสังคมในขณะนั้น จึงไม่สามารถต่อต้านกฎหมายดังกล่าว ในปลายค.ศ. 1917 กลุ่มเคร่งศีลธรรมซึ่งล้วนเป็นพวกอเมริกันนิยมได้ผลักดันรัฐบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญมาตราที่ 18 ที่ห้ามผลิต จำหน่าย หรือขนส่งสุราในสหรัฐอเมริกา รัฐสภาให้สัตยาบันรัฐบัญญัติฉบับนี้ในค.ศ. 1919

การเปลี่ยนแปลงบทบาทของสตรี ระหว่างที่บุรุษทั้งหลายต้องไปปฏิบัติหน้าที่ในสงคราม สตรีอเมริกันได้แสดงให้เห็นให้สังคมอเมริกันยอมรับบทบาทของตนมากขึ้น เป็นต้นว่า การสมัครไปร่วมปฏิบัติหน้าที่ในแนวหน้าเคียงบ่าเคียงไหล่บุรุษเพศ ทั้งในด้านการพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บและคนป่วย ตลอดจนการปฏิบัติงานธุรการต่างๆ ในสนามรบ ส่วนสตรีที่อยู่ในประเทศก็อาสาทำงานหนักที่เคยเป็นงานของบุรุษ เช่น การขับรถบรรทุก การทำความสะอาดถนนหนทาง การจัดการงานจราจร และการทำงานฝีมือต่างๆ ในโรงงานอุตสาหกรรม ด้วยเหตุนี้ เมื่อกลุ่มสตรีรณรงค์เรียกร้องสิทธิในการเลือกตั้ง ในค.ศ. 1919 รัฐสภาสหรัฐจึงให้สัตยาบันรัฐบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญมาตราที่ 19 ในค.ศ. 1920

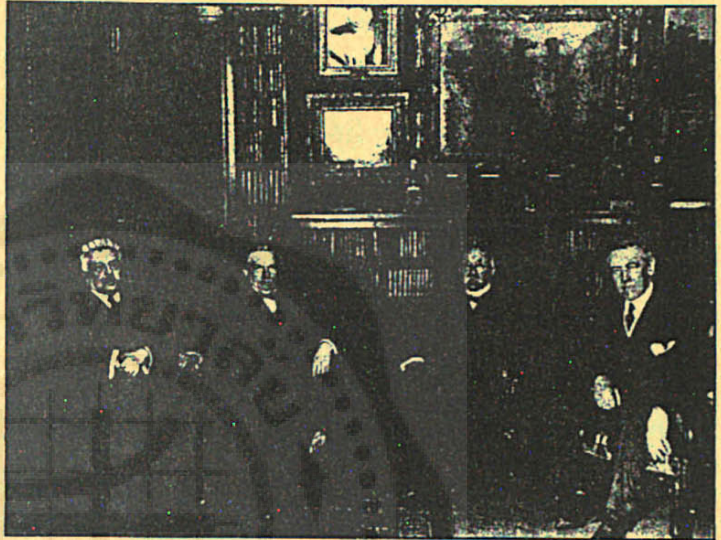
บทบาทของสหรัฐอเมริกาในการประชุมสันติภาพ

หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 สหรัฐอเมริกากลายเป็นมหาอำนาจชั้นนำของโลก แนวนโยบายของสหรัฐอเมริกาเกี่ยวกับการจัดระเบียบโลกได้รับการยอมรับจากที่ประชุมนานาชาติ โดยเฉพาะข้อเสนอให้มีการก่อตั้งองค์การสันนิบาตชาติ (League of Nations) อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายในประเทศทำให้นโยบายของสหรัฐเปลี่ยนแปลง สหรัฐอเมริกาคดบทบาทของตนจากปัญหาของประเทศในยุโรป ซึ่งส่งผลกระทบที่สำคัญต่อระบบการเมืองระหว่างประเทศของโลกในเวลาต่อมา

ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1918 หลังสงครามยุติลง ผู้นำประเทศต่างๆได้เดินทางไปร่วมการประชุมสันติภาพที่พระราชวังแวร์ซายส์ (Versailles) ในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ประธานาธิบดีวิลสันได้เสนอแนวทางการจัดระเบียบโลกภายหลังสงครามด้วยหลักการ 14 ประการ

นโยบายของประธานาธิบดีวิลสันในการประชุมสันติภาพ

ประธานาธิบดีวิลสันได้รับการยกย่องอย่างมาก ทั้งจากชาวอเมริกันและผู้นำของประเทศต่างๆ ในฐานะที่เป็นผู้นำชัยชนะให้กับฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามครั้งนี้ ในต้นเดือนธันวาคม ค.ศ. 1918 เขาเดินทางออกจากนครนิวยอร์กพร้อมด้วยคณะที่ปรึกษาและผู้สื่อข่าวเกือบ 2,000 คน เพื่อเข้าร่วมการประชุมที่แวร์ซายส์ วิลสันเดินทางไปพร้อมกับข้อเสนอต่อที่ประชุมสันติภาพรวม 14 ข้อ ที่เขาเคยเสนอต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกาแล้วเมื่อวันที่ 8 มกราคม ปีเดียวกันนั้น

ประธานาธิบดีวิลสัน และผู้นำของประเทศ ในยุโรป
ที่พระราชวังแวร์ซายส์

ที่มาของภาพ : Conlin, Joseph, (1984). The American Past : Part Two

ข้อเสนอของประธานาธิบดีวิลสันมีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

1. ให้ตกลงเรื่องสันติภาพอย่างเปิดเผย ไม่มีการทำสนธิสัญญาลับ
2. ให้เสรีภาพในการใช้น่านน้ำแก่ประเทศต่างๆ ทั้งในยามสงบและยามสงคราม
3. ยกเลิกกำแพงภาษีการค้าระหว่างประเทศ
4. ให้ลดการสะสมกำลังอาวุธของชาติต่างๆ
5. กรณีของประเทศอาณานิคมต่างๆ ให้จัดการอย่างเปิดเผย ไม่ลำเอียง และเพื่อประโยชน์ของชาวพื้นเมือง
6. ให้จัดการปัญหาเรื่องเขตแดนของประเทศรัสเซียที่ถูกยึดครองไปเสียใหม่และยุติธรรม
7. ดำเนินการให้ประเทศเบลเยียมได้รับเอกราช
8. ให้ประเทศฝรั่งเศสได้ครอบครองดินแดนที่มีประชากรพูดภาษาฝรั่งเศส
9. ให้ปักปันพรมแดนของประเทศอิตาลีตามลักษณะกลุ่มประชากร
10. ให้แบ่งแยกจักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการีเป็นรัฐชาติต่างๆ

11. ให้จัดตั้งประเทศในแหลมบอลข่านขึ้นตามกลุ่มประชากร
 12. ให้แบ่งแยกจักรวรรดิตุรกีตามกลุ่มเชื้อชาติ และให้นานาประเทศใช้ช่องแคบดาร์ดาแนลส์ (Dardanelles) ได้โดยเสรี
 13. ให้โปแลนด์เป็นประเทศเอกราช
 14. ให้จัดตั้งองค์การสันนิบาตชาติ
- ข้อเสนอของประธานาธิบดีวิลสันทั้ง 14 ข้อนี้สามารถสรุปเป็นหลักการใหญ่ได้ 3 หลักการ

คือ

1. ให้ประชาคมโลกมีลักษณะ "เปิด" ต่อกัน
2. ให้ประเทศเล็กๆในทวีปยุโรปมีโอกาสกำหนดโชคชะตาของตนเอง และ
3. ให้จัดตั้งองค์การระหว่างประเทศ เพื่อค้ำประกันความเป็นอิสระทางการเมืองและบูรณภาพของประเทศต่างๆ

ปฏิกิริยาต่อนโยบายของประธานาธิบดีวิลสัน

ปฏิกิริยาของต่างประเทศ

หลักการหรือนโยบายที่ปรากฏในข้อเสนอของประธานาธิบดีวิลสันเป็นแนวคิดใหม่สำหรับประเทศในยุโรป ซึ่งไม่เคยคำนึงถึงการเคารพสิทธิของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มเชื้อชาติอื่นๆ รวมทั้งประเทศที่อ่อนแอกว่ามาก่อน เนื่องจากประเทศมหาอำนาจในยุโรปส่วนใหญ่มีนโยบายขยายลัทธิล่าอาณานิคม และมีอาณานิคมอยู่ในดินแดนต่างๆ ทั่วโลก นอกจากนี้ประเทศเหล่านี้ยังไม่มีเคยอยู่ภายใต้การกำกับขององค์การระหว่างประเทศมาก่อน บางประเทศ เช่น ฝรั่งเศสซึ่งต้องการแก้แค้นเยอรมนี จึงไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว นอกจากนี้ทั้งอังกฤษและอิตาลีต่างก็คำนึงผลประโยชน์ของตนมากกว่าอุดมการณ์หรือคุณธรรมใดๆ ดังนั้น แนวคิดของประธานาธิบดีวิลสันจึงเปรียบเสมือนการเสนอหนทางแห่งสันติภาพให้แก่โลก

อย่างไรก็ตาม ด้วยความแน่วแน่ในหลักการและอุดมการณ์ของตน ประกอบกับกลุ่มผู้นำของฝ่ายสัมพันธมิตรต่างให้ความสำคัญต่อสถานะของสหรัฐอเมริกาในระหว่างการประชุม ดังนั้น ประธานาธิบดีวิลสันจึงสามารถผลักดันให้ที่ประชุมสันติภาพยอมรับวาระของการจัดตั้งองค์การสันนิบาตชาติไว้ในสนธิสัญญาแวร์ซายส์

ปฏิกิริยาภายในประเทศ

ประธานาธิบดีวิลสันนำผลของสนธิสัญญาแวร์ซายส์กลับไปเสนอต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกา แต่วุฒิสภาที่มีพรรครีพับลิกันเป็นสมาชิกเสียงข้างมากไม่ยินยอมให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญาดังกล่าว แม้ว่ามีชาวอเมริกันจำนวนมากคล้อยตามความคิดของประธานาธิบดีวิลสันก็ตาม

เหตุผลสำคัญที่วุฒิสภาไม่ให้ความเห็นชอบกับสนธิสัญญาแวร์ซายส์ โดยเฉพาะการเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การสันนิบาตชาติ คือเกรงว่าสหรัฐอเมริกาจะถูกจำกัดเสรีภาพและอิสรภาพในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ นอกจากนี้ เฮนรี แคบอต ลอดจ์ (Henry Cabot Lodge) ประธานคณะกรรมการวิเทศสัมพันธ์ของวุฒิสภาแห่งพรรครีพับลิกัน ซึ่งเป็นผู้นำเสียงข้างมากที่ต่อต้านแนวคิดนี้ก็ไม่พอใจวิธีการดำเนินนโยบายต่างประเทศของประธานาธิบดีวิลสันที่ไม่ให้ความสำคัญกับวุฒิสภา เป็นต้นว่า วิลสันไม่ได้หารือกับวุฒิสภาเกี่ยวกับข้อตกลงสันติภาพก่อนนำเสนอต่อรัฐสภา รวมทั้งไม่ได้เชิญประธานคณะกรรมการวิเทศสัมพันธ์ของวุฒิสภาเดินทางไปร่วมการประชุมสันติภาพที่แวร์ซายส์ด้วย ทั้งๆที่การดำเนินนโยบายต่างประเทศและการให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญาต้องได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา

ประธานาธิบดีวิลสันใช้ความพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้นโยบายของเขาได้รับการสนับสนุน ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1919 เขาเดินทางไปทั่วประเทศเพื่อปราศรัยให้ประชาชนเข้าใจและสนับสนุนแนวคิดของเขา แต่ในที่สุดวุฒิสภาซึ่งมีสมาชิกจากพรรครีพับลิกันเป็นเสียงส่วนใหญ่ก็ลงมติไม่รับข้อเสนอของประธานาธิบดีวิลสัน ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การสันนิบาตชาติ แม้จะมีการลงนามในสนธิสัญญาสันติภาพก็ตาม

ต่อมาเมื่อวอร์เรน ซี. ฮาร์ดิง (Warren C. Harding , ค.ศ. 1921-1925) จากพรรครีพับลิกันได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี แนวนโยบายต่างประเทศของประธานาธิบดีวิลสันจากพรรคดีโมแครตที่เกี่ยวกับการจัดระเบียบโลกและสันติภาพหลังสงครามไม่ได้รับการสานต่ออีก บทบาทของสหรัฐอเมริกาในวงการเมืองระหว่างประเทศในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 จึงไม่โดดเด่นเท่ากับช่วงเวลาที่ผ่านมา

บทที่ 11

สหรัฐอเมริกา ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2

หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เศรษฐกิจของอเมริกาเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่ในช่วงปลายทศวรรษ 1920 ต่อเนื่องถึงตลอดทศวรรษ 1930 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้พรรคดีโมแครตซึ่งนำโดย แฟรงกลิน เดลาโน รูสเวลต์ (Franklin Delano Roosevelt ค.ศ. 1933-1945) กลับมาบริหารประเทศอีก และนำประเทศเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่ 2

สหรัฐอเมริกาในทศวรรษ 1920 (The Twentieth)

สังคมอเมริกันในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 เจริญก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะในทศวรรษ 1920 ซึ่งมีการเติบโตทางด้านวัตถุ

เศรษฐกิจในทศวรรษ 1920

สังคมของผู้บริโภค

ในทศวรรษ 1920 เศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาเติบโตรวดเร็วมาก ประชาชนมีรายได้สูงเพิ่มขึ้นจากช่วงสมัยสงครามซึ่งต้องอดออมและงดเว้นสิ่งฟุ่มเฟือย ดังนั้นในช่วงหลังสงคราม ชาวอเมริกันจึงมีโอกาสบริโภคและจับจ่ายใช้สอยกันอย่างเต็มที่ จนทำให้เกิดสภาพคล่องทางเศรษฐกิจ ชาวอเมริกันหลายล้านคนต่างพากันซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยเพื่อแสดงถึงฐานะทางเศรษฐกิจ เช่น รถยนต์และวิทยุซึ่งนิยมกันแพร่หลายและรวดเร็ว รวมทั้งเครื่องใช้ไฟฟ้าซึ่งเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น เครื่องซักผ้า เตารีดไฟฟ้า และตู้เย็น อนึ่ง เมื่อมีการบริโภคอย่างไร้ขอบเขต เจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมและนักประดิษฐ์จึงผลิตสินค้าฟุ่มเฟือยออกมาสนองความต้องการของจำนวนตลาดเพิ่มขึ้นมาก ทำให้ชาวอเมริกันในทศวรรษ 1920 มีมาตรฐานการครองชีพสูงมาก สังคมอเมริกันกลายเป็นสังคมของผู้บริโภคอย่างแท้จริง ดังจะเห็นได้ว่าในสมัยนี้มีการนำระบบสินเชื่อมาใช้ในระบบเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาอย่างแพร่หลาย

ระบบสินเชื่อส่งเสริมให้มีการบริโภคมากขึ้นและเกินความจำเป็น แม้ว่าผู้บริโภคไม่มีเงินสดอยู่ในมือ แต่สามารถซื้อสินค้าในระบบผ่อนส่งซึ่งทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยสูงลิ่ว ระบบสินเชื่อกระตุ้นให้มีการผลิตสินค้าอย่างกว้างขวาง และส่งผลต่อการจ้างงาน อย่างไรก็ตามนี้ภาคประชาชนสูงขึ้นอย่างรวดเร็วด้วย ดังใน ค.ศ. 1929 ชาวอเมริกันมีหนี้สินที่เกิดจากการบริโภคด้วยระบบสินเชื่อถึง 75 ล้านดอลลาร์

แม้เศรษฐกิจในทศวรรษ 1920 เจริญรุ่งเรือง แต่บรรดากรรมกรและเกษตรกรทั้งหลายต่างมีชีวิตที่ลำบาก ค่าจ้างแรงงานของกรรมกรไม่สัมพันธ์กับค่าครองชีพ เพราะไม่ได้รับการสนับสนุน

ระหว่างประท้วงเรียกร้องค่าจ้างแรงงานจากสังคม เนื่องจากผู้คนมีลักษณะบริโภคนิยม ไม่ใส่ใจปัญหาของสังคม ส่วนเกษตรกรก็มีหนี้สินสูง เนื่องจากระหว่างสงครามผลิตผลทางการเกษตรมีราคาสูง เกษตรกรจึงขยายพื้นที่และทำให้มีภาระต้องจ่ายค่าที่ดินซึ่งซื้อมาแพง ในขณะที่สินค้าเกษตรกลับมีราคาตกต่ำ เพราะผลิตผลมีเกินความต้องการของตลาด เนื่องจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้ผลิตได้จำนวนมาก ประกอบกับรัฐบาลยกเลิกนโยบายประกันราคาสินค้าเกษตรที่เคยทำในระหว่างสงคราม รวมทั้งประเทศต่างๆก็ผลิตผลทางการเกษตรออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมากเช่นกัน จึงทำให้เกษตรกรอเมริกันมีคู่แข่งในตลาดโลก

การเติบโตของตลาดหุ้นและการเก็งกำไร

ทศวรรษ 1920 เป็นช่วงเวลาตลาดหุ้นเติบโตอย่างรวดเร็ว ชาวอเมริกันหันไปแสวงหาวิธีรวยลัดด้วยการเก็งกำไรในตลาดหุ้นที่ วอลล์สตรีต (Wall Street) นครนิวยอร์ก ส่วนใหญ่ซื้อหุ้นด้วยวิธีจ่ายเงินเพียงบางส่วน (stock on margin) เช่น ร้อยละ 10 ของมูลค่าหุ้น จึงเป็นการซื้อหุ้นในลักษณะสินเชื่อ เงินค่าหุ้นที่เหลือก็ติดหนี้ไว้กับนายหน้าค้าหุ้น (broker) ต่อมาเมื่อหุ้นที่ซื้อไว้มีราคาสูงขึ้น นักเก็งกำไรจึงส่งขายหุ้น นายหน้าค้าหุ้นก็นำเงินที่ขายหุ้นได้ไปหักกลบลบหนี้กับหนี้ค่าหุ้น เงินส่วนต่างที่เหลือคือกำไรของนักเก็งกำไร อย่างไรก็ตาม หากหุ้นที่ซื้อไว้มีราคาตกต่ำ นักเก็งกำไรก็จะมีหนี้สินจำนวนมาก ในค.ศ. 1929 มีนักเก็งกำไรถึงร้อยละ 40 ที่ซื้อหุ้นด้วยวิธีจ่ายเงินเพียงบางส่วน

ในปลายทศวรรษ 1920 ผู้ประกอบอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกาผลิตสินค้าได้สูงกว่าความต้องการบริโภคภายในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจาก ประเทศต่างๆในยุโรปพยายามผลิตสินค้าออกแข่งตลาดของสินค้าอเมริกัน ทำให้สินค้าของสหรัฐอเมริกาส่งตลาด ราคาหุ้นในตลาดหุ้นก็ตกต่ำอย่างรวดเร็ว นักเก็งกำไรทั้งหลายจึงมีสภาพล้มละลาย

การเติบโตของวัฒนธรรมประชานิยม (Popular Culture)

ทศวรรษ 1920 ได้ชื่อว่าเป็นสมัยแห่งการเติบโตของวัฒนธรรมประชานิยมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ "วัฒนธรรมอเมริกัน" ที่ได้แพร่หลายไปทั่วโลกในเวลาต่อมา วัฒนธรรมที่สำคัญได้แก่ ภาพยนตร์ และ วิทยุ

ภาพยนตร์

ภาพยนตร์เป็นสิ่งที่หย่อนใจที่แพร่หลายในทศวรรษ 1920 การทำภาพยนตร์เริ่มมาตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 แล้ว แต่เทคนิคและการนำเสนอยังไม่น่าสนใจมากนัก ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 โรงภาพยนตร์เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจซึ่งได้รับความนิยมมาก ในช่วงแรกภาพยนตร์เป็น "หนังสือพิมพ์" คือไม่มีเสียงในฟิล์ม หากต้องนำเปียโนหรือออร์แกนไปบรรเลงประกอบฉาก ต่อมาในค.ศ. 1927 จึงมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสามารถใส่เสียงลงไปในฟิล์มได้ ในสมัยนี้ดาราน

ภาพยนตร์กลายเป็นขวัญใจของประชาชนซึ่งเป็นที่รู้จักมากกว่านักการเมืองคนสำคัญของประเทศ ดาราภาพยนตร์คนสำคัญในสมัยนั้นคือ รูดอล์ฟ วาเลนทีโน (Rudolph Valentino)

วิทยุ

วิทยุเป็นนวัตกรรมที่แพร่หลายในทศวรรษ 1920 เพราะเป็นสื่อมวลชนที่สื่อถึงผู้ฟังได้ทุกหนแห่ง ชาวอเมริกันในท้องถิ่นที่ห่างไกลจากเมืองใหญ่ไม่รู้สึกรู้ว่าถูกตัดขาดจากโลกภายนอกอีกต่อไป เพราะสามารถรับทราบข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่างๆ ทั้งด้านข่าวการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม กีฬา บันเทิง ฯลฯ วิทยุกลายเป็นธุรกิจที่มีรายได้มหาศาล ทั้งจากการผลิตเครื่องรับวิทยุและจากการขายเวลาโฆษณา เนื่องจากประชาชนทั้งประเทศสนใจฟังวิทยุอย่างมาก

นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมอื่นๆ ที่แพร่หลาย เช่น ดนตรีแจ๊ซ ซึ่งเป็นที่นิยมในหมู่นักเต้นรำในเมืองนิวยอร์กและแพร่หลายไปทั่วประเทศ รวมทั้งวรรณกรรมของนักประพันธ์ชาวอเมริกันที่มีชื่อเสียงระดับระหว่างประเทศ เช่น เอฟ. สกอตต์ ฟิตซ์เจอราลด์ (F. Scott Fitzgerald) ซึ่งมีชื่อเสียงที่โด่งดังจากผลงานเรื่อง *This Side of Paradise* (1920) และ *The Great Gatsby* (1925) และ เออร์เนสต์ เฮมิงเวย์ (Ernest Hemingway) ซึ่งมีผลงานที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก โดยเฉพาะ เรื่อง *The Sun Also Rises* (1926) และ *A Farewell to Arms* (1929)

ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ (The Great Depression)

ระหว่างค.ศ. 1929-1939 สหรัฐอเมริกาเผชิญกับสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ซึ่งเป็นภาวะที่เกิดขึ้นทั่วโลก แต่เนื่องจากสังคมอเมริกันมีความรุ่งเรืองและอุดมสมบูรณ์มากในช่วงทศวรรษ 1920 การเผชิญปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำจึงเป็นภาวะที่เลวร้ายสำหรับชาวอเมริกัน

สาเหตุที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ

ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเป็นผลจากการเติบโตของเศรษฐกิจในช่วงทศวรรษ 1920 ที่ปราศจากการควบคุม ซึ่งกลั้วมาแล้วข้างต้น โดยสรุปรวมได้ว่าเกิดจากปัจจัยทั้งภายนอกและภายในประเทศ ดังนี้

ปัจจัยจากภายนอกประเทศ

หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 สหรัฐอเมริกาลดการให้ยืมเงินแก่ประเทศต่างๆ ในยุโรป โดยเฉพาะประเทศอังกฤษและฝรั่งเศสซึ่งเป็นลูกค้ารายใหญ่ของสินค้าอเมริกัน ประเทศเหล่านี้พยายามพัฒนาเศรษฐกิจของตน ด้วยการเร่งผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมเพื่อหาเงินใช้หนี้ รวมทั้งลดการสั่งซื้อสินค้าอเมริกัน ส่งผลให้สินค้าอเมริกันที่เคยครองตลาดในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 ถูกแย่งตลาดในต่างประเทศ โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ต้องปิดตัวเอง แรงงานจำนวนมากถูกปลดออกจากงาน

นอกจากนี้ เกษตรกรอเมริกันก็มีหนี้สินจำนวนมากและยากจน เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรของสหรัฐอเมริกามีราคาตกต่ำและมีคู่แข่งในตลาดโลก ทำให้เกษตรกรต้องดำเนินชีวิตอย่างยากลำบากในภาวะที่ค่าครองชีพสูง ระหว่างค.ศ. 1929-1932 รายได้ของเกษตรกรอเมริกันลดลงจากเดิมถึงร้อยละ 50

ปัจจัยจากภายในประเทศ

ระบบสินเชื่อที่ไม่มีขอบเขตส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เพราะทำให้ประชาชนใช้เงินมือเติบและเกินกำลังของตน ในค.ศ. 1928 รถยนต์จำนวน 2 ใน 3 ของที่วิ่งอยู่บนท้องถนนล้วนแต่ซื้อ-ขายด้วยระบบผ่อนส่งทั้งสิ้น ดังนั้นเมื่อเกิดภาวะหนี้ตกต่ำที่ส่งผลต่อสภาพคล่องทางเศรษฐกิจ และมีคนตกงานจำนวนมาก ประชาชนหลายล้านคนที่ดำรงชีวิตด้วยระบบสินเชื่อจึงไม่มีเงินชำระค่าผ่อนส่งสินค้า กระทั่งเกิดสภาพหนี้สูญจำนวนมาก ส่งผลต่อสถานะของธนาคารและธุรกิจต่างๆ

ในทศวรรษ 1920 สหรัฐอเมริกามีระบบอุตสาหกรรมที่ก้าวหน้า และใช้เครื่องจักรกลที่ทันสมัย ทำให้สามารถผลิตสินค้าได้รวดเร็วและมีปริมาณมากเกินความต้องการของผู้บริโภค เมื่อสินค้าล้นตลาด ประชาชนขาดกำลังซื้อ อุตสาหกรรมต่างๆก็ปิดตัวเอง ส่งผลให้มีคนว่างงานเพิ่มขึ้น เฉพาะในช่วงค.ศ. 1932-1933 มีคนว่างงานประมาณ 12 ถึง 13 ล้านคน

ในทศวรรษ 1930 เกิดภัยแล้งและพายุฝุ่นในภาคตะวันตกของสหรัฐอเมริกา เช่น ในมลรัฐแคนซัส โคโลราโด โอคลาโฮมา นิวเม็กซิโกและเท็กซัส การเพาะปลูกได้รับความเสียหายหนักมาก เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องสูญเสียที่ดินของตนที่ติดจำนอง บางส่วนต้องเร่ร่อนไปหางานทำในมลรัฐอื่นซึ่งก็ประสบความผิดหวัง และกลายเป็นคนไร้ที่อยู่

การแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ

เศรษฐกิจตกต่ำในสหรัฐอเมริกาเกิดขึ้นในสมัยของประธานาธิบดีเฮอร์เบิร์ต คลาร์ก ฮูเวอร์ (Herbert Clark Hoover ค.ศ. 1929-1933) ต่อเนื่องถึงสมัยของประธานาธิบดี แฟรงกลิน รูสเวลต์ ความสามารถในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำของประธานาธิบดีรูสเวลต์ส่งผลให้เขาได้รับความไว้วางใจจากชาวอเมริกันทั่วประเทศ

การแก้ปัญหาของประธานาธิบดีฮูเวอร์

ประธานาธิบดีฮูเวอร์พยายามแก้ปัญหาโดยวิธีการต่างๆ ดังนี้

1. ขอร้องให้เจ้าของธุรกิจขนาดใหญ่ขยายกิจการของตนเพื่อให้เกิดการจ้างงาน ขณะเดียวกันก็ขอให้บรรดาธุรกิจต่างๆยุติการปลดคนงาน
2. ให้ลดภาษีเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเสียภาษี และเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ขณะเดียวกันก็ให้ตั้งกำแพงภาษีสินค้าจากต่างประเทศ เช่นจากยุโรป

3. สนับสนุนให้มีการสร้างงานในมลรัฐและเมืองต่างๆ มากขึ้น เช่นงานก่อสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ในส่วนของรัฐบาลกลางก็เร่งรัดโครงการสร้างเขื่อนฮูเวอร์ซึ่งเป็นเขื่อนกันแม่น้ำโคโลราโดเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า
4. ให้องค์กรของรัฐรับซื้ออัญมณีพืชและผลผลิตของเกษตรกรเพื่อกระตุ้นมาตรการด้านราคา แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะราคาสินค้านั้นตกต่ำมาก กระทั่งเกษตรกรต้องเอาข้าวสาลีไปเผาไฟแทนเชื้อเพลิง

ประธานาธิบดีฮูเวอร์ไม่สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำที่ลุกลามใหญ่โตได้ แม้พยายามเสนอแผนการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าก็ตาม ในที่สุด พรรคดีโมแครตซึ่งเสนอชื่อแฟรงกลิน รูสเวลต์ เป็นผู้ชิงตำแหน่งประธานาธิบดีในการเลือกตั้งปลายค.ศ.1932 ก็ได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้น ทั้งจากคะแนนเลือกตั้งทั่วไป และคะแนนของคณะผู้เลือกตั้ง (electoral votes) ซึ่งสูงถึง 472 เสียงต่อ 59 เสียง

การแก้ปัญหาของประธานาธิบดีรูสเวลต์

ประธานาธิบดีรูสเวลต์ชูนโยบาย “นิวดีล” (New Deal) ในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจระหว่างสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ดังนั้นจึงใช้นโยบายดังกล่าวแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ รูสเวลต์ขออำนาจพิเศษจากรัฐสภาสหรัฐอเมริกาในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ เช่น อำนาจในการตรวจสอบสถาบันทางการเงิน และการอนุมัติกฎหมายพิเศษต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา อนึ่ง เขายังมีคณะที่ปรึกษาระดับมัธยมที่เรียกว่า “brain trust” ซึ่งเป็นกลุ่มอาจารย์จากมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่เสนอแผนการแก้ปัญหาต่างๆ

ตามแผนการแก้ปัญหา “นิวดีล” ประธานาธิบดีรูสเวลต์มีจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหาอยู่ 3 ระดับ หรือ “Three R's” คือ relief ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาอย่างรีบด่วน โดยให้ความช่วยเหลือตามความต้องการของประชาชนในทันที ส่วน recovery เป็นการนำเศรษฐกิจกลับไปสู่สภาวะที่มั่นคงดั้งเดิม และ reform ได้แก่การออกกฎหมายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำเดิมขึ้นอีก ทั้งนี้ ประธานาธิบดีรูสเวลต์ได้ดำเนินการตามแผนการนิวดีลเป็น 2 ระยะ คือ แผนการนิวดีลครั้งที่ 1 และแผนการนิวดีลครั้งที่ 2

แผนการนิวดีลครั้งที่ 1 (The First New Deal) เป็นแผนการเร่งรีบที่ดำเนินการภายใน 100 วันนับตั้งแต่ประธานาธิบดีรูสเวลต์เริ่มปฏิบัติงานในตำแหน่ง แนวทางที่สำคัญในการดำเนินงานได้แก่

1. พยายามยกเลิกมาตรฐานทองคำ โดยรัฐบาลได้กว้านซื้อทองคำส่วนใหญ่ไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้ราคาทองคำเปลี่ยนแปลง เพราะจะทำให้เกิดการกักตุนและเก็งกำไร
2. ด้านอุตสาหกรรม รัฐบาลขอให้รัฐสภาอนุมัติเงิน 500 ล้านดอลลาร์เพื่อแก้ปัญหาของกรรมกร พร้อมกับออกกฎหมายฟื้นฟูอุตสาหกรรม (National Industrial Recovery Act)

กฎหมายฉบับนี้ให้เสรีภาพแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่ดำเนินการโดยไม่ขัดต่อกฎหมายต่อต้านการผูกขาด นอกจากนี้ยังออกกฎหมายประกันค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของกรรมกร และควบคุมชั่วโมงทำงาน เพื่อป้องกันไม่ให้นายจ้างเอาเปรียบผู้ใช้แรงงาน

3. ด้านเกษตรกรรม รัฐบาลให้เงินสนับสนุนเกษตรกรในการเพาะปลูกข้าวสาลี ฝ้าย ยาสูบ และพืชหมุนเวียนอื่นๆ รวมทั้งเลี้ยงสุกร นอกจากนี้ยังพยุงราคาสินค้าเกษตรด้วยเงินที่จัดเก็บจากพ่อค้าคนกลาง ต่อมาเมื่อพบว่าเกิดปัญหาการเพาะปลูกพืชต่างๆ และการเลี้ยงสุกรมากเกินไปจนความต้องการ รัฐบาลจึงให้เงินชดเชยการทำลายสินค้าเหล่านั้นเสีย เพื่อให้ราคาของผลผลิตการเกษตรอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

4. ดำเนินโครงการพัฒนาที่ราบลุ่มแม่น้ำหุบเขาเทนเนสซี (Tennessee Valley) เพื่อฟื้นฟูที่ดินและแหล่งทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ รวมทั้งการพัฒนาพลังงานไฟฟ้าจากแหล่งน้ำ

หลังจากดำเนินการตามแผนนิวดีลได้ 100 วันแล้ว ปรากฏว่ารัฐบาลสามารถแก้ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำได้บางส่วน เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำเกิดขึ้นทั่วโลกและรุนแรงมาก ในค.ศ. 1934 ยังมีคนว่างงานอยู่อีก 9 ล้านคน ดังนั้นประธานาธิบดีรูสเวลต์จึงออกแผนการนิวดีลครั้งที่ 2

แผนการนิวดีลครั้งที่ 2 (The Second New Deal) การแก้ปัญหาเศรษฐกิจระยะที่ 2 นี้ส่วนใหญ่เป็นการออกกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาของกรรมกร

1. ออกกฎหมายแรงงานสัมพันธ์แห่งชาติ (National Labor Relations Act) ซึ่งให้สิทธิแก่กรรมกรในการเรียกร้องสิทธิของตน ทั้งนี้ห้ามไม่ให้นายจ้างแทรกแซง รวมทั้งยังสนับสนุนการจัดตั้งสหภาพแรงงานต่างๆ
2. ออกกฎหมายประกันสังคม (Social Security Act) โดยเฉพาะการประกันผู้สูงอายุ โดยให้สะสมเงินจากภาษีที่เก็บจากกรรมกร อย่างไรก็ตามนโยบายนี้ยังไม่ครอบคลุมระบบประกันสุขภาพ
3. ออกกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการสาธารณูปโภค (Public Utility Holding Company Act) ซึ่งห้ามบริษัทต่างๆ ถือหุ้นในกิจการสาธารณูปโภคเกินกว่า 2 บริษัท เพื่อป้องกันการผูกขาด
4. การเก็บภาษีคนรวย (Wealth Tax Act 1935) โดยเก็บจากผู้มีรายได้สูง จากภาษีที่ดิน และของกำนันราคาแพงต่างๆ

การใช้นโยบายนิวดีลของประธานาธิบดีรูสเวลต์ช่วยให้รัฐบาลจัดสวัสดิการแก่ประชาชนและแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้ จนมีสภาพเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งก่อนเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 2 ผลงานของประธานาธิบดีรูสเวลต์ ทำให้เขาได้รับชื่อเสียงอย่างมาก กระทั่งได้รับเลือกให้เป็นประธานาธิบดีต่ออีกสมัยหนึ่ง (ค.ศ. 1937-1940)

นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2

ในช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกามีนโยบายไม่แทรกแซงการเมืองในทวีปยุโรป แต่ยังคงนโยบายสำคัญ คือการรักษาผลประโยชน์ในประเทศจีนและลาตินอเมริกา ซึ่งเป็นนโยบายที่ดำเนินต่อเนื่องมาตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20

นโยบายเพื่อนบ้านที่ดี (Good Neighboring Policy)

สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำส่งผลกระทบต่อ การดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐในกลุ่มลาตินอเมริกา เนื่องจาก นักธุรกิจอเมริกันไม่สามารถขยายธุรกิจของตนในต่างประเทศให้เพิ่มจากเดิม ดังนั้น ดินแดนลาตินอเมริกาซึ่งถูกนักธุรกิจอเมริกันครอบงำทางเศรษฐกิจถึง 3 ใน 4 แล้วตั้งแต่ ทศวรรษ 1920 จึงปลอดจากการ “รุก” เพิ่มขึ้นของสหรัฐอเมริกา

ประธานาธิบดีฮูเวอร์เป็นผู้ริเริ่มนโยบายเพื่อนบ้านที่ดี หลังเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีได้ไม่นาน ฮูเวอร์ได้เดินทางไปเยี่ยมเยียนดินแดนในลาตินอเมริกา ซึ่งขณะนั้นกำลังมีกระแสต่อต้านสหรัฐอเมริกาที่เข้าไปกอบโกยผลประโยชน์และแทรกแซงดินแดนของตน ฮูเวอร์เห็นว่าควรจะยุติแนวทางดำเนินนโยบายแบบประธานาธิบดีทีกัลดอร์ รูสเวลต์ที่รุกประเทศเพื่อนบ้านในแถบนี้อย่างมาก ดังนั้น ในค.ศ. 1932 สหรัฐอเมริกาจึงลงนามในข้อตกลงกับเฮติที่ให้ถอนทหารราบออกจากเฮติภายใน ค.ศ. 1934 นอกจากนี้ใน ค.ศ. 1933 ยังให้กองทัพเรือสหรัฐถอนเรือรบออกจากนิคารากัวหลังจากเข้าไปควบคุมประเทศนี้อยู่นาน 20 ปี นโยบายเพื่อนบ้านที่ดีของประธานาธิบดีฮูเวอร์ได้ปูทางให้ประธานาธิบดีรูสเวลต์สานต่อ

ประธานาธิบดีรูสเวลต์ได้แถลงนโยบายของเขาเกี่ยวกับดินแดนลาตินอเมริกาในพิธีสาบานตนเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาว่า “I would dedicate this nation to the policy of the Good Neighboring.” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเขายอมรับแนวทางที่ประธานาธิบดีฮูเวอร์วางไว้ นอกจากเหตุผลทางเศรษฐกิจแล้ว ประธานาธิบดีรูสเวลต์ยังต้องการผนึกกำลังกับประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกาเพื่อปกป้องซีกโลกของตน เนื่องจากขณะนั้นลัทธิเผด็จการกำลังขยายอยู่ในทวีปยุโรปและเอเชีย ดังนั้น ในปลาย ค.ศ. 1936 สหรัฐอเมริกาจึงเข้าร่วมการประชุม Inter-American Conference ที่กรุงบัวโนสแอเรส (Buenos Aires) ประเทศอาร์เจนตินา และลงนามในแถลงการณ์ Declaration of Principles of Inter-American Solidarity and Cooperation ซึ่งเน้นถึงความร่วมมือและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างรัฐอเมริกา หลักการสำคัญของแถลงการณ์นี้ คือ การเคารพอธิปไตย เสรีภาพ และการไม่แทรกแซงซึ่งกันและกัน

นโยบายรักษาสถานะผลประโยชน์ในประเทศจีน

หลังจากประกาศนโยบายเปิดประตูการค้ากับจีนในค.ศ. 1899-1900 แล้ว สหรัฐอเมริกาก็ให้ความสำคัญกับการปกป้องผลประโยชน์ของตนในประเทศจีนมาตลอด เนื่องจากขณะนั้นจีนมีสถานะอ่อนแอ มักถูกแทรกแซงจากประเทศต่างๆ ที่ต้องการแสวงหาผลประโยชน์จากจีน โดยเฉพาะจากญี่ปุ่น

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1931 ญี่ปุ่นส่งกำลังทหารของตนเข้าไปในดินแดนแมนจูเรียของจีน ซึ่งเป็นการละเมิดข้อตกลงสันติภาพ และหลักการขององค์การสันนิบาตชาติที่ทั้งญี่ปุ่นและจีนเป็นสมาชิกอยู่ ประธานาธิบดีฮูเวอร์ดำเนินนโยบายต่อต้านญี่ปุ่นอย่างรุนแรงและเปรียบเทียบการรุกรานของญี่ปุ่นว่าเสมือนการบุกเบลเยียมของเยอรมนีในสงครามโลกครั้งที่ 1 เฮนรี แอล. สติมสัน (Henry L. Stimson) รัฐมนตรีต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในขณะนั้นได้ออก "หลักการสติมสัน" (Stimson Doctrine) ซึ่งย้ำว่าสหรัฐอเมริกาไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงใดๆ (nonrecognition policy) ที่ละเมิดข้อตกลงระหว่างประเทศ และส่งผลต่ออธิปไตย อิสระภาพและบูรณภาพ ของจีน

...the American Government deems it to be its duty to notify both the Imperial Japanese Government and the Government of the Chinese Republic that it cannot admit the legality of any situation *de facto* nor does it intend to recognize any treaty or agreement entered in to between those Governments, or agents thereof, which may impair the treaty rights of the United States or its citizens in China, including those which relate to the sovereignty, the independence, or the territorial and administrative integrity of the Republic of China, or to the international policy relative to China, commonly known as the open door policy...

พร้อมกับนโยบายไม่รับรองการแทรกแซงจีนของญี่ปุ่น รัฐบาลสหรัฐยังเสนอให้ต่อต้านสินค้าจากญี่ปุ่นซึ่งส่งเข้าไปขายยังตลาดสหรัฐอเมริกาและมีราคาถูกด้วย

ต่อมา ในสมัยของประธานาธิบดีรูสเวลต์ สหรัฐอเมริกาดำเนินนโยบายตามแนวทางของประธานาธิบดีฮูเวอร์ที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในจีนจากการรุกรานของญี่ปุ่น พร้อมกันนั้นก็เร่งพัฒนาประสิทธิภาพและศักยภาพของกองทัพเรือที่อ่าวเพิร์ลในหมู่เกาะฮาวาย เพื่อเตรียมรับสถานการณ์ในมหาสมุทรแปซิฟิก เช่นการสร้างเรือรบจำนวน 32 ลำ ซึ่งรวมถึง เรือบรรทุกเครื่องบิน 2 ลำ นโยบายดังกล่าวถือเป็นการกดดันญี่ปุ่นทางอ้อมด้วย ดังนั้น จึงไม่น่าแปลกใจว่าญี่ปุ่นก็ถือว่าสหรัฐอเมริกาเป็นศัตรูสำคัญของตน จนถึงกับเตรียมแผนการทำสงครามกับสหรัฐอเมริกาไว้ล่วงหน้าเช่นกัน

ในค.ศ. 1937 เกิดเหตุการณ์ "China Incident" โดยกองกำลังของญี่ปุ่นซึ่งควบคุมรัฐบาลแมนจูว์ในเขตแมนจูเรียได้ปะทะกับทหารจีนที่สะพานมาร์โคโปโล (Marco Polo Bridge) ใกล้กรุงปักกิ่ง จากนั้นกองทัพญี่ปุ่นได้เคลื่อนเข้ายึดครองเมืองต่างๆของจีนอย่างรวดเร็ว ซึ่งรวมทั้งนครเซี่ยงไฮ้ เมืองท่านานาชาติที่สำคัญของจีน ประธานาธิบดีรูสเวลต์ออกแถลงการณ์โจมตีพฤติกรรมของญี่ปุ่นอย่างรุนแรงว่า เหตุการณ์ดังกล่าวยั่วยุให้สหรัฐอเมริกาทำหน้าที่ตำรวจโลกเพื่อรักษาสันติภาพ (...we are once again being caused to feel that the call is upon the United States to police a world that chooses to follow insane leaders. Once again we are baited to thrill to a call to save the world...) อย่างไรก็ตาม กระแสนิยมนโยบายโดดเดี่ยวตนเอง ยังมีอิทธิพลสูงในสหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกาจึงไม่ได้ดำเนินการใดๆ จนถึงขั้นประกาศสงครามเพื่อยับยั้งการขยายอิทธิพลของญี่ปุ่นในจีน แม้ว่าเกิดอุบัติเหตุเรือรบญี่ปุ่นจมเรือรบสหรัฐ ชื่อ "Panay" ขณะทำหน้าที่คุ้มกันเรือบรรทุกน้ำมันของสหรัฐในแม่น้ำแยงซีก็ตาม หากแต่ดำเนินนโยบายกดดันญี่ปุ่นทางการค้า เช่น ลดปริมาณสินค้าที่ขายให้แก่ญี่ปุ่น โดยเฉพาะสินค้าที่จำเป็นสำหรับกองทัพญี่ปุ่น ได้แก่ รถยนต์ เครื่องจักรกล ทองแดง น้ำมัน เหล็กและเหล็กกล้า

นอกจากนโยบายเกี่ยวกับลาตินอเมริกาและจีนแล้ว สหรัฐอเมริกาก็มีนโยบายต่อต้านระบอบเผด็จการในยุโรปด้วย ดังเช่น ในเยอรมนี อิตาลี และสเปน แต่ไม่มีการดำเนินนโยบายที่เป็นรูปธรรม เพราะยังยึดมั่นกับนโยบายโดดเดี่ยวตนเองจากการเมืองของยุโรปอยู่ จนกระทั่งเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาจึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในยุโรปมากขึ้นและเข้าร่วมสงครามในที่สุด

บทที่ 12

บทบาทของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่ 2

สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 2 ใน ค.ศ. 1941 หลังจากถูกกองทัพญี่ปุ่นโจมตีอ่าวเพิร์ล แต่ก่อนหน้านั้นเมื่อเกิดสงครามขึ้นในทวีปยุโรป สหรัฐอเมริกาก็เข้าไปเกี่ยวข้องโดยอ้อมอยู่แล้ว แม้จะประกาศตนเป็นกลางก็ตามนโยบายของสหรัฐอเมริกาต่อคู่กรณีในสงครามโลกครั้งที่ 2

นโยบายของสหรัฐอเมริกาต่อสงครามโลกครั้งที่ 2

ในทศวรรษ 1930 ลัทธิเผด็จการแพร่ขยายในทวีปยุโรป ออดอฟ ฮิตเลอร์ (Adolf Hitler) ผู้นำพรรคนาซี (Nazi) ได้ปกครองประเทศเยอรมนี ส่วนสหภาพโซเวียตก็ปกครองโดยพรรคคอมมิวนิสต์ (Communism) ภายใต้การควบคุมของโจเซฟ สตาลิน (Joseph Stalin) นอกจากนี้ประเทศอิตาลีก็อยู่ภายใต้อำนาจของกลุ่มฟาสซิสต์ (Fascist) ที่นำโดยเบนิโต มุสโสลินี (Benito Mussolini) ส่วนสเปนก็อยู่ใต้อำนาจของนายพลฟรานซิสโก ฟรังโก (Francisco Franco) ดังนั้นสหรัฐอเมริกาจึงกำหนดนโยบายของตนต่อสถานการณ์โลกในขณะนั้น

นโยบายเป็นกลาง

ใน ค.ศ. 1937 กลุ่มสนับสนุนนโยบายโดดเดี่ยวตนเองในสหรัฐอเมริกาตระหนักถึงวิกฤตที่เป็นอันตรายต่อสันติภาพของโลก และไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้องกับสงครามที่อาจจะขึ้นในอนาคต ดังนั้นวุฒิสภาสหรัฐอเมริกาจึงเสนอให้รัฐสภาผ่านกฎหมายดำรงความเป็นกลางของสหรัฐอเมริกา (Neutrality Act of 1937) ซึ่งไม่อนุญาตให้พลเมืองสหรัฐอเมริกาจำหน่าย หรือขนส่งอาวุธ หรือให้เงินกู้แก่ประเทศที่เป็นคู่กรณีในสงคราม รวมทั้งโดยสารเรือของประเทศคู่สงครามด้วย ทั้งนี้ได้กำหนดบทลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายไว้อย่างชัดเจน สาระของกฎหมายฉบับนี้ควบคุมการดำเนินนโยบายต่างประเทศของประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะการโน้มเอียงสนับสนุนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในสงคราม ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในสมัยประธานาธิบดีวิลสันมาแล้วในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1

อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีรูสเวลต์ไม่เห็นด้วยกับกฎหมายฉบับนี้ โดยเฉพาะเมื่อญี่ปุ่นทำสงครามรุกรานจีนใน ค.ศ. 1937 ดังนั้น เขาจึงกล่าวสุนทรพจน์ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่กล่าวขวัญกันมาก คือ Roosevelt's Quarantine Speech รูสเวลต์แสดงความเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวจะเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมของฝ่ายที่ก้าวร้าวและรุกรานประเทศอื่นๆ ซึ่งเป็นอันตรายต่อ

มนุษยชาติ ทั้งนี้ เขายืนยันว่าสหรัฐอเมริกาควรมีส่วนทำให้เกิดสันติภาพ ดังสาระบางตอนที่ยกมานี้

...It began through unjustified interference in the internal affairs of other nations or the invasion of alien territory in violation of treaties; and has now reached a stage where the very foundations of civilization are seriously threatened ...

America hates war. America hopes for peace. Therefore, America actively engages in the search for peace.

สุนทรพจน์ของประธานาธิบดีรูสเวลต์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาไม่ยอมรับนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อปัญหาระหว่างประเทศในขณะนั้น ดังนั้นในเวลาต่อมา เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 อุบัติขึ้น รูสเวลต์จึงดำเนินนโยบายที่แสดงถึงการสนับสนุนฝ่ายพันธมิตร ทั้งๆ ที่สหรัฐอเมริกาได้ประกาศนโยบายเป็นกลางในทันทีที่เกิดสงคราม

นโยบายสนับสนุนฝ่ายพันธมิตร

ในวันที่ 1 กันยายน ค.ศ. 1939 เยอรมนีส่งกองทัพบุกประเทศโปแลนด์ ดังนั้นอังกฤษและฝรั่งเศสจึงประกาศสงครามต่อเยอรมนี นับเป็นการเริ่มต้นสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ประกอบด้วยฝ่ายพันธมิตร (Allied Nations) ซึ่งมีอังกฤษ ฝรั่งเศสและสหภาพโซเวียตเป็นแกนนำ และฝ่ายอักษะ (Axis) ซึ่งมีเยอรมนีและอิตาลีเป็นแกนนำ ต่อมาในค.ศ. 1941 ญี่ปุ่นได้เข้าร่วมกับฝ่ายอักษะด้วย สหรัฐอเมริกาติดตามสถานการณ์สงครามอย่างใกล้ชิด และดำเนินนโยบายหลายรูปแบบซึ่งล้วนแสดงถึงนโยบายสนับสนุนฝ่ายพันธมิตร

นโยบาย cash-and-carry

ในวันที่ 21 กันยายน ค.ศ. 1939 ประธานาธิบดีรูสเวลต์ได้เสนอต่อรัฐบาลสหรัฐอเมริกาเพื่อขอล้มเลิกข้อห้ามในกฎหมายดำรงความเป็นกลาง ในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งอาวุธและยุทธภัณฑ์ไปขายให้แก่ประเทศคู่สงครามในระหว่างสงคราม บนหลักการ "cash-and-carry" ซึ่งได้แก่การขายสินค้าเหล่านั้นด้วยเงินสด... โดยผู้ซื้อต้องดำเนินการขนส่งสินค้าด้วยเรือของตนเอง รูสเวลต์ให้เหตุผลต่อรัฐบาลว่า การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวจะช่วยให้สหรัฐอเมริกาหลีกเลี่ยงการเข้าร่วมสงครามได้ ดังข้อความบางตอนที่ยกมานี้ ...

...It has been earnestly said that return to the policy might bring us nearer to war. I give to you my deep unalterable conviction, based on years of experience as a worker in the field of international peace, that by the repeal of the embargo the United States will more probably remain at peace than if the law remains as it stands today. I say this because, with the repeal of embargo, this Government clearly and definitely will insist that American citizens and American ships keep away from the immediate perils of the actual zones of conflict ... I reply that it offers far greater safeguards than we now possess or have ever possessed, to protect American lives and property from danger. It is a positive program for giving safety...

เป็นที่ทราบกันดีว่า จุดประสงค์แท้จริงของการใช้นโยบายนี้ คือการช่วยเหลือฝ่ายพันธมิตรที่เพียงพอต่อฝ่ายอักษะอย่างรวดเร็ว ในที่สุด เสี่ยงส่วนใหญ่ของสภาผู้แทนสหรัฐอเมริกาและวุฒิสภาก็ลงมติอนุมัติตามข้อเสนอดังกล่าว เป็นผลให้อังกฤษและฝรั่งเศสสามารถซื้ออาวุธและยุทธภัณฑ์จากสหรัฐอเมริกาได้

นโยบาย Lend-Lease

ต่อมาในปลายค.ศ. 1940 ฝรั่งเศสไม่สามารถต่อต้านกำลังของฝ่ายเยอรมนีที่บุกเข้าไปในฝรั่งเศสได้ จึงประกาศยอมแพ้ เป็นผลให้กองทัพฝ่ายอักษะสามารถยึดครองทวีปยุโรปไว้ได้เกือบทั้งหมด คงเหลือเพียงประเทศอังกฤษและโซเวียตที่เยอรมนียังไม่สามารถพิชิตได้ สหรัฐอเมริกาดังใจผลของสงครามมาก และเกรงว่าอังกฤษซึ่งกำลังขาดแคลนเงิน ตลอดจนอาวุธยุทธโปกรณ์ต่างๆ จะไม่สามารถยึดเหนี่ยวต่อต้านการโจมตีของกองทัพนาซีได้นานนัก ดังนั้น ในวันที่ 11 มีนาคม ค.ศ. 1941 ประธานาธิบดีรูสเวลต์จึงเสนอกฎหมาย "Lend-Lease Act" ซึ่งเสนอให้ยืมอาวุธยุทธโปกรณ์ของสหรัฐอเมริกาแทนวิธีการให้ซื้อแบบสินเชื่อ เนื่องจากไม่ต้องการก่อให้เกิดภาระใช้หนี้สินหลังสงคราม

ในการเสนอกฎหมายฉบับนี้ ประธานาธิบดีรูสเวลต์ตั้งคำถามต่อรัฐสภาว่า "ถ้าหากบ้านของเพื่อนบ้านท่านถูกไฟไหม้ ท่านจะให้เขายืมท่อฉีดน้ำในสวนของท่านไปดับไฟหรือไม่" หลังจากรัฐสภาสหรัฐอเมริกาอนุมัติกฎหมายฉบับนี้แล้ว สหรัฐอเมริกาก็ให้ประเทศฝ่ายพันธมิตรยืมอาวุธและสินค้าต่างๆ ภายใต้โครงการ Lend-Lease รวมเป็นมูลค่าถึง 50 พันล้านดอลลาร์

กฎบัตรแอตแลนติก (Atlantic Charter, 1941)

ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1941 ประธานาธิบดีรูสเวลต์และเซอร์วินสตัน เชอร์ชิลล์ (Sir Winston Churchill) นายกรัฐมนตรีของอังกฤษได้เดินทางไปประชุมร่วมกันบนเรือ Prince of Wales ซึ่งลอยลำอยู่นอกชายฝั่งประเทศอาร์เจนตินา และใช้เวลาในการเจรจานาน 4 วัน หัวข้อสำคัญของการประชุมคือการพูดถึงความมั่นคงของโลกหลังสงคราม จากนั้นทั้งคู่ได้ร่วมแถลงการณ์เกี่ยวกับการร่างกฎบัตรแอตแลนติก ซึ่งมีหลักการเกี่ยวกับอนาคตของโลกหลังสงคราม สาระสำคัญของแถลงการณ์นี้คือ

1. ให้ฝ่ายศัตรูยอมแพ้อย่างไม่มีเงื่อนไข
2. ให้ประเทศต่างๆร่วมมือกันทางเศรษฐกิจภายหลังสงคราม
3. กฎบัตรแอตแลนติกกลายเป็นที่มาของการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติหลังสงคราม

ในการเสนอหลักการของกฎบัตรแอตแลนติกต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกา ในเดือนมกราคมปีเดียวกันนั้น ประธานาธิบดีรูสเวลต์ชี้ถึงวัตถุประสงค์ของการจัดทำกฎบัตรแอตแลนติกว่า เพื่อให้บรรลุถึงเสรีภาพ 4 ประการของมนุษยชาติ หรือ Four Freedoms คือเสรีภาพในการพูด (freedom of speech) เสรีภาพในการนับถือศาสนา (freedom of religion) เสรีภาพที่จะต่อสู้เพื่อ

การประชุมระหว่างผู้นำบนเรือ Prince of Wales

ที่มาของภาพ : Graff, Henry F. (1985) This Great Nation ...

ความอยาก (freedom from want) และเสรีภาพที่จะป้องกันตนจากความกลัว (freedom from fear) การร่วมมือกับอังกฤษลงนามในแถลงการณ์กฎบัตรแอตแลนติกแสดงถึงนโยบายของสหรัฐอเมริกาที่สนับสนุนฝ่ายพันธมิตร และสะท้อนถึงอิทธิพลของอุดมการณ์แบบประธานาธิบดีวิลสันต่อประธานาธิบดีรูสเวลต์เกี่ยวกับการจัดระเบียบโลกหลังสงคราม

บทบาทของสหรัฐอเมริการะหว่างสงคราม

ในวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1941 ญี่ปุ่นตัดสินใจโจมตีฐานทัพเรือสหรัฐอเมริกาที่ฮาวายเพิร์ล ทำให้ทหารเสียชีวิตและบาดเจ็บหลายพันคน นอกจากนี้ยังมีเครื่องบินและ เรือรบขนาดต่างๆ จำนวนมากถูกทำลาย ดังนั้นในวันที่ 9 ธันวาคม ค.ศ. 1941 ประธานาธิบดีรูสเวลต์จึงขออนุมัติรัฐสภาสหรัฐอเมริกาประกาศสงครามต่อญี่ปุ่น แต่มีข้อความบางตอนที่พาดพิงถึงประเทศในกลุ่มอักษะด้วย ดังนี้

... Powerful and resourceful gangsters have banded together to make war upon the whole human race . Their challenge has now been flung at the United States of America. The Japanese have treacherously violated the long-standing peace between us. Many American soldiers and sailors have been killed by enemy action. American ships have ben sunk; American airplanes have been destroyed.

The Congress and the people of the United States have accepted that challenge....

วุฒิสภาลงมติอนุมัติด้วยคะแนนเสียงที่เป็นเอกฉันท์ ส่วนสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติด้วยคะแนนเสียง 388 ต่อ 1 เสียง อีก 2 วันต่อมา เยอรมนีและอิตาลีก็ประกาศสงครามต่อสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้สหรัฐอเมริกาเข้าสู่สงครามต่อต้านฝ่ายอักษะ ทั้งในสมรภูมิรบที่ทวีปเอเชีย และยุโรป

นโยบายการทูตระหว่างสงคราม

ระหว่างเข้าร่วมสงคราม ผู้นำของสหรัฐอเมริกาได้ดำเนินนโยบายทางการทูตเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในสงครามและการวางแผนร่วมกับผู้นำของฝ่ายพันธมิตรเกี่ยวกับอนาคตของโลกหลังสงคราม โดยมีการประชุมระดับสุดยอดระหว่างสงครามหลายครั้ง การตัดสินใจของที่ประชุมเหล่านี้มีผลต่อชะตากรรมของมนุษยชาติในภูมิภาคต่างๆ การประชุมครั้งสำคัญได้แก่

การประชุมที่ไคโร (Cairo Conference)

ระหว่างวันที่ 22-26 พฤศจิกายน ค.ศ. 1943 ผู้นำของสหรัฐอเมริกา อังกฤษและจีน ซึ่งได้แก่นายพลเจียงไคเช็ค ได้ประชุมร่วมกันที่กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ สาระสำคัญของการประชุมคือการตกลงให้เชิญสหภาพโซเวียตเข้าร่วมสงครามในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะการช่วยขับไล่ญี่ปุ่นออกจากจีน นอกจากนี้ยังมีข้อตกลงที่สำคัญ ได้แก่การให้จีนได้รับดินแดนที่สูญเสียไปกลับคืน ให้เกาหลีได้รับเอกราช และการแก้ปัญหาการยึดครองหมู่เกาะต่างๆในมหาสมุทรแปซิฟิกของญี่ปุ่น การประชุมครั้งนี้เปรียบเสมือนการเตรียมการของฝ่ายสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ ก่อนที่จะเดินทางไปพบกับผู้นำของโซเวียตในการประชุมที่กรุงเตหะราน แสดงให้เห็นว่าทั้งสองประเทศมีการจับมือกันตั้งแต่ก่อนสมัยสงครามเย็นแล้ว

การประชุมที่เตหะราน (Teharan Conference)

การประชุมครั้งนี้เกิดขึ้นหลังจากการประชุมที่ไคโรเพียงหนึ่งวัน คือระหว่างวันที่ 27 พฤศจิกายน ถึง 1 ธันวาคม ค.ศ. 1945² ผู้เข้าประชุมที่กรุงเตหะราน ประเทศอิหร่าน ประกอบด้วย ประธานาธิบดีรูสเวลต์ เซอร์วินสตัน เชอร์ชิลล์ และโจเซฟ สตาลิน จากสหภาพโซเวียต นับเป็นครั้งแรกที่ผู้นำทั้ง 3 ได้พบปะและประชุมร่วมกัน ข้อตกลงที่สำคัญคือ ฝ่ายพันธมิตรตกลงใจจะเปิดแนวรบด้านที่ 2 ในยุโรป โดยการยกกำลังข้ามช่องแคบอังกฤษเข้าไปในยุโรป ส่วนโซเวียตก็รับปากว่าจะเปิดแนวรบด้านที่ 2 ในเอเชีย

การประชุมที่ยอลตา (Yalta Conference)

การประชุมที่ยอลตา ในเขตทะเลดำของสหภาพโซเวียต จัดขึ้นระหว่างวันที่ 4-11 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1945 มีผู้นำของสหรัฐอเมริกา อังกฤษและโซเวียตร่วมการประชุม จัดว่าเป็นการประชุมที่สำคัญในประวัติศาสตร์การทูตของสงครามโลกครั้งที่ 2 เพราะนอกจากข้อตกลงในการประชุมที่มีส่วนกำหนดชะตากรรมของคนจำนวนมากแล้ว ยังเป็นการพบกันครั้งสุดท้ายของผู้นำทั้ง 3

ข้อตกลงที่สำคัญของการประชุมครั้งนี้คือการจัดตั้งประเทศโปแลนด์ และองค์การสหประชาชาติ การแบ่งประเทศเยอรมนี อนึ่งโซเวียตยังรับปากว่าจะประกาศสงครามกับญี่ปุ่น จะรับรองรัฐบาลของประธานาธิบดีเจียงไคเชก และมีการกำหนดพรมแดนของโซเวียตในทวีปเอเชีย

ผู้นำทั้ง 3 ในการประชุมที่ยอลตา

ที่มาของภาพ : Conlin, Joseph, (1984). The American Past : Part Two.

การประชุมที่ปอตสดัม (Potsdam Conference)

การประชุมที่ปอตสดัม ใกล้กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี เป็นการประชุมระดับสุดยอดครั้งสุดท้ายในสงครามโลกครั้งที่ 2 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 12 กรกฎาคม ถึง 2 สิงหาคม ค.ศ. 1945 การประชุมครั้งนี้มีการเปลี่ยนผู้นำในการประชุม เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ ผู้เข้าประชุมจากสหรัฐอเมริกาคือประธานาธิบดีทรูแมน ทางด้านอังกฤษ คือนายกรัฐมนตรี คลิเมนต์ แอตลี (Clement Attlee) ซึ่งมีเซอร์วินสตัน เชอร์ชิลล์เป็นที่ปรึกษา ส่วนผู้นำของโซเวียตยังคงเป็นสตาลินดังเดิม

ข้อตกลงที่สำคัญคือการแบ่งเยอรมนีเป็น 4 ส่วนให้อยู่ในการดูแลของสหรัฐ อังกฤษ ฝรั่งเศส และโซเวียต ดังนั้นข้อตกลงดังกล่าวจึงทำให้เกิดการแบ่งเยอรมนีเป็น 2 ประเทศตามอุดมการณ์การเมืองในเวลาต่อมา และกลายเป็นปัญหาในสมัยสงครามเย็น

การรบในสมรภูมิต่างๆ

ระหว่างสงคราม สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมรบในสมรภูมิต่างๆ ทั้งในทวีปยุโรป และเอเชีย การเข้าสู่สงครามของสหรัฐอเมริกาทำให้ฝ่ายพันธมิตรสามารถพลิกสถานการณ์ที่เคยเป็นรองให้กลับเป็นต่อ อย่างไรก็ตาม สหรัฐอเมริกาต้องร่วมรบนานถึง 4 ปี กว่าจะได้รับชัยชนะอย่างเด็ดขาด

สมรภูมิในทวีปยุโรป

กองกำลังของสหรัฐอเมริกาในภาคพื้นยุโรปมีนายพล ดไวต์ เดวิด ไอเซนฮาวร์ (Dwight David Eisenhower) เป็นผู้บัญชาการรบ โดยปฏิบัติการทั้งในทวีปยุโรปและแอฟริกาเหนือ ในค.ศ. 1942-1943 กองทัพสหรัฐได้ร่วมกับกองกำลังอังกฤษและฝรั่งเศสทำสงครามต่อต้านฝ่ายเยอรมนีที่เข้าไปยึดอียิปต์ โมร็อกโก อัลจีเรียและตูนิเซียได้สำเร็จ หลังจากนั้นในเดือน มิถุนายน ค.ศ. 1944 กองทัพของฝ่ายพันธมิตรก็ยึดอิตาลีได้

ในวันที่ 6 มิถุนายน ค.ศ. 1944 กองทัพฝ่ายพันธมิตรภายใต้การบัญชาการรบของนายพล ไอเซนฮาวร์ได้ร่วมปฏิบัติการ D-Day ในสมรภูมิยุโรปซึ่งเป็นการยกพลขึ้นบกที่ชายฝั่งทะเลด้านแคว้นนอร์ม็องดี (Normandy) ของประเทศฝรั่งเศส โดยใช้ทหารหน่วยต่างๆ ทั้งทหารบก ทหารเรือ และทหารอากาศ รวมกันมากกว่าล้านคน และใช้ยุทธปัจจัยทุกชนิด ทั้งเครื่องบินรบ เรือ รถถัง ยานยนต์ต่างๆ อาวุธปืน อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค หลังจากนั้นกองทัพสัมพันธมิตรก็ขับไล่ทหารนาซีออกไปจากประเทศฝรั่งเศสให้ถอยร่นกลับประเทศของตน ต่อมา ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1945 กองทัพสัมพันธมิตรยกทัพข้ามแม่น้ำไรน์ (Rhine) เข้าไปในเยอรมนี ในที่สุด ฮิตเลอร์ก็ฆ่าตัวตายที่กองบัญชาการของตนในกรุงเบอร์ลิน จากนั้น ทหารนาซีได้ยอมจำนนต่อฝ่ายสัมพันธมิตร สงครามในยุโรปยุติลงในวันที่ 8 พฤษภาคม ค.ศ. 1945 ซึ่งเรียกกันว่า V-E Day หรือ Victory in Europe Day

สมรภูมิในทวีปเอเชีย

หลังจากญี่ปุ่นถล่มฐานทัพเรือสหรัฐในอ่าวเพิร์ลแล้ว กองทัพญี่ปุ่นก็ทำสงครามยึดดินแดนของสหรัฐอเมริกาในมหาสมุทรแปซิฟิก เช่นประเทศฟิลิปปินส์ เกาะกวม (Guam) และเกาะเวก (Wake) รวมทั้งประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้นายพล ดักลาส แมกอาร์เทอร์ (Douglas MacArthur) ผู้บัญชาการทหารสูงสุดของสหรัฐอเมริกาในภาคพื้นแปซิฟิกซึ่งอยู่ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ต้องล่าถอยไปออสเตรเลีย จากนั้นได้นำกำลัง

ทหารอเมริกันรุกรานกลับ กระทั่งสามารถยึดฟิลิปปินส์กลับคืนได้ในเดือน ตุลาคม ค.ศ.1944 และรุกเข้าไปถึงเกาะญี่ปุ่นได้ในค.ศ.1945 แต่กองทัพญี่ปุ่นไม่ยอมแพ้ต่อฝ่ายสัมพันธมิตร แม้ว่าสงครามในยุโรปยุติแล้วก็ตาม ดังนั้นหลังจากการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ของสหรัฐอเมริกาที่มลรัฐนิวเม็กซิโกในวันที่ 16 กรกฎาคม ประสบความสำเร็จ ประธานาธิบดีแฮร์รี เอส. ทรูแมน (Harry S. Truman ค.ศ. 1945-1953) จึงอนุมัติให้ใช้ระเบิดนิวเคลียร์ถล่มเมืองท่าของญี่ปุ่น 2 เมือง คือ ที่เมืองฮิโรชิมา (Hiroshima) ในวันที่ 6 สิงหาคม ส่งผลให้เมืองทั้งเมืองถูกทำลาย มีผู้เสียชีวิตทันทีระหว่าง 70,000-80,000 คน และที่เมืองนางาซากิ (Nagasaki) ในวันที่ 9 สิงหาคม ซึ่งมีผู้เสียชีวิตและสูญหายอีก 80,000 คน

ญี่ปุ่นยอมแพ้ต่อกองทัพสหรัฐอเมริกาในวันที่ 14 สิงหาคม ค.ศ. 1945 และมีการลงนามในสัญญาสงบศึกระหว่างทั้ง 2 ฝ่ายบนเรือรบ " Missouri " ในวันที่ 2 กันยายน ปีเดียวกัน ซึ่งถือเป็น V-J Day (Victory in Japan Day) ทั่วประเทศสหรัฐอเมริกามีการเฉลิมฉลองอย่างเต็มที่ นับเป็นการสิ้นสุดสงครามซึ่งมีชาวอเมริกันเสียชีวิตถึง 322,000 คน และบาดเจ็บอีก ประมาณ 800,000 คน

สถานการณ์ภายในประเทศระหว่างสงคราม

การเมืองภายในประเทศ

ในค.ศ. 1940 สหรัฐอเมริกาต้องดำเนินการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนใหม่แทนประธานาธิบดีรูสเวลต์ ซึ่งจะครบวาระในต้น ค.ศ. 1941 แต่ขณะนั้นเป็นเวลาที่ยุโรปกำลังดำเนินอยู่ในยุโรป พรรคดีโมแครตจึงตัดสินใจส่งประธานาธิบดีรูสเวลต์ลงชิงตำแหน่งเป็นวาระที่ 3 และได้รับชัยชนะเหนือคู่ต่อสู้จากพรรครีพับลิกัน ดังนั้นประธานาธิบดีจึงสามารถบริหารงานในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สหรัฐอเมริกาตัดสินใจเข้าสงครามโลกครั้งที่ 2 ร่วมกับฝ่ายพันธมิตร

ต่อมาในปลายค.ศ. 1944 ประธานาธิบดีรูสเวลต์ซึ่งได้รับเลือกจากพรรคดีโมแครตให้ชิงตำแหน่งประธานาธิบดีสมัยที่ 4 ก็ได้รับชัยชนะจากการเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่ง ทำให้การบริหารประเทศของสหรัฐอเมริการะหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 มีความต่อเนื่อง ส่งผลดีต่อการบริหารประเทศ ตลอดจนการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระหว่างสงคราม นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้สหรัฐอเมริกาได้รับชัยชนะในการทำสงคราม

* เศรษฐกิจระหว่างสงคราม

เมื่อสหรัฐอเมริกาเข้าสู่สงคราม สังคมอเมริกันก็ได้รับผลกระทบด้านเศรษฐกิจด้วย รัฐบาลมีรายจ่ายสูงมาก ส่วนค่าครองชีพของประชาชนก็เพิ่มขึ้น รัฐบาลจึงตั้งหน่วยงานเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ รวมทั้งวางมาตรการต่างๆ

คณะกรรมการการผลิตระหว่างสงคราม (War Production Board) หน่วยงานนี้ทำหน้าที่ควบคุมและดูแลการผลิตให้เพียงพอระหว่างสงคราม เนื่องจาก รัฐบาลต้องเร่งผลิตอาวุธ ยุทโธปกรณ์ต่างๆ ที่ต้องใช้ในสงคราม ทั้งสำหรับกองทัพอเมริกันและกองทัพของประเทศพันธมิตรที่มีความขาดแคลนหนัก เช่น เครื่องบิน เรือรบ ยานยนต์ เวชภัณฑ์ เภยียงอาหาร และสัมภาระต่างๆ นอกจากนี้ วัตถุประสงค์บางอย่างที่เคยนำเข้าได้สะดวก เช่น ยางพาราจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เป็นยุทธปัจจัยในการผลิตยางรถยนต์ก็ขาดแคลน เพราะดินแดนเหล่านั้นอยู่ภายใต้การยึดครองของญี่ปุ่น ในค.ศ. 1942 คณะกรรมการฯ มีมติให้ยุติการผลิตรถยนต์สำหรับขายให้แก่พลเรือน และให้โรงงานผลิตรถยนต์หันไปผลิตเครื่องบิน รถบรรทุก และยุทโธปกรณ์ในสงครามแทน ทำให้ในค.ศ. 1944 โรงงานอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกาสามารถผลิตเครื่องบินเพื่อใช้ในสงครามได้ถึง 100,000 ลำ ทั้งนี้เป็นการผลิตต่อเนื่องวันละ 24 ชั่วโมง ใช้คนงาน 3 ชุดผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกัน

สำนักงานควบคุมค่าครองชีพ (Office of Price Administration) ระหว่างสงคราม ค่าครองชีพในสหรัฐอเมริกาสูงขึ้นถึงร้อยละ 30 ดังนั้น รัฐบาลจึงตั้งสำนักงานเพื่อควบคุมราคาสินค้าและค่าเช่าที่พักซึ่งแพงขึ้นมาก โดยให้กำหนดเพดานราคาไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้คนจนได้รับความเดือดร้อน อนึ่งเพื่อไม่ให้มีการกักตุนสินค้าระหว่างสงคราม สำนักงานนี้ยังต้องพิจารณาเรื่องการปันส่วน โดยออกบัตรปันส่วนให้การซื้อสินค้าที่จำเป็นแก่การบริโภค เช่น เนย เนื้อสัตว์ น้ำมันเชื้อเพลิงและสินค้าจำเป็นอื่นๆ

การประท้วงของกลุ่มผู้ใช้แรงงาน เนื่องจากสหรัฐอเมริกาไม่ใช่สมรภูมิในสงคราม ดังนั้นการดำเนินชีวิตของผู้คนจึงเป็นไปตามปกติ กล่าวคือ กลุ่มผู้ใช้แรงงานที่ไม่พอใจค่าจ้างแรงงานซึ่งไม่สัมพันธ์กับค่าครองชีพที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็วก็ทำการประท้วงตามปกติ เช่นการนัดหยุดงานของคนงานในเหมืองถ่านหิน รถไฟ และอุตสาหกรรมเหล็กกล้า การนัดหยุดงานทำให้การผลิตยุทโธปกรณ์ต่างๆ ในสงครามได้รับความเสียหาย ดังนั้น ในค.ศ. 1943 รัฐสภาสหรัฐจึงออกกฎหมายชื่อ "Smith-Connally Anti-Strike Act" ซึ่งห้ามการนัดหยุดงาน ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายมีความผิดเท่ากับการประกอบอาชญากรรม

สถานะของเกษตรกร ในระหว่างสงครามเกษตรกรอเมริกันมีความเป็นอยู่ดีกว่าเดิมมาก ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาสูง เนื่องจาก รัฐบาลต้องเร่งการผลิตอาหารเพื่อใช้ในสงคราม จนมีคำขวัญว่า "food for freedom" ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าของยามปกติ

รายจ่ายของรัฐบาล ในส่วนของรัฐบาลมีรายจ่ายสูงกว่าสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 ถึง 10 เท่า เฉลี่ยเป็นค่าใช้จ่ายตลอดระยะเวลาเข้าร่วมสงครามวันละ 250 ล้านดอลลาร์ หัสนิสนของรัฐบาลจาก ประมาณ 49 พันล้านดอลลาร์ใน ค.ศ. 1941 เพิ่มขึ้น เป็นประมาณ 260 พันล้านดอลลาร์ ดังนั้นรัฐบาลจึงใช้มาตรการภาษีเพื่อหาเงินและเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ ในระหว่าง

สงครามมีการจัดเก็บภาษีเงินได้สูงสุดถึงร้อยละ 90 นอกจากนี้ยังมีการออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อนำเงินไปใช้ในการทำสงคราม

สภาพสังคมระหว่างสงคราม

ระหว่างสงคราม มีพลเมืองสหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่างๆถึง 15 ล้านคน ทำให้ชาวอเมริกันในแนวหลังต้องช่วยกันทำหน้าที่อื่น หนึ่งภาวะของสงครามทำให้ชาวอเมริกันกลุ่มต่างๆมีสถานะที่เปลี่ยนแปลง

สถานะของสตรี ระหว่างสงคราม มีสตรีอเมริกันจำนวน 216,000 คนเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ในสงคราม ทั้งในกองทัพบก ทหารเรือ และหน่วยตรวจชายฝั่ง ส่วนใหญ่เป็นงานประจำในสนามรบ เช่นด้านการแพทย์ พยาบาลและงานธุรการต่างๆ แต่ยังไม่ได้ออกรบ ส่วนสตรีในแนวหลังก็ทำงานหนักในโรงงานอุตสาหกรรมแทนกรรมกรชายที่ไปรบ เช่น งานอุตสาหกรรมต่อเรือและงานในภาคเกษตร บทบาทเหล่านี้ทำให้สังคมอเมริกันยอมรับบทบาทสตรีและยุติการกีดกันสิทธิสตรี

ชาวอเมริกันผิวดำ ชาวอเมริกันผิวดำจำนวนมากได้ร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่ 2 บทบาทของพวกเขาได้รับการยอมรับจากกลุ่มอเมริกันผิวดำมากขึ้น แม้ว่าจะมีคนบางกลุ่มไม่ยอมรับความทัดเทียมกันก็ตาม

ชาวอเมริกันเชื้อสายเยอรมัน ชาวอเมริกันกลุ่มนี้มีสภาพไม่แตกต่างจากสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 มากนัก พวกเขาถูกต่อต้านและดูแคลนจากพลเมืองอเมริกันทั่วไป แม้ไม่ได้แสดงการสนับสนุนฝ่ายอักษะก็ตาม

ชาวอเมริกันเชื้อสายญี่ปุ่น ชาวญี่ปุ่นเชื้อสายอเมริกันอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่แถบชายฝั่งตะวันตกของสหรัฐอเมริกาดังแต่คริสต์ศตวรรษที่ 19 คนเหล่านี้มีอยู่ประมาณ 110,000 คน ซึ่งได้รับผลกระทบจากสงครามครั้งนี้โดยตรง รัฐบาลและชาวอเมริกันเกรงว่าคนกลุ่มนี้จะฝักใฝ่ประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นศัตรูของชาวอเมริกัน จึงให้อพยพคนเหล่านั้นไปอยู่ในค่ายกักกัน แม้มีการชี้ให้เห็นในช่วงหลังสงครามว่าชาวอเมริกันเชื้อสายเหล่านี้มีความจงรักภักดีต่อประเทศสหรัฐอเมริกา แต่นโยบายดังกล่าวได้สร้างบาดแผลที่ร้ายลึกให้กับคนเหล่านี้ และยืนยันได้ว่าสังคมอเมริกันยังมีการแบ่งแยกเชื้อชาติและสีผิว

ผลของสงครามโลกครั้งที่ 2

สงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลงพร้อมกับชัยชนะของชาวอเมริกันที่ได้รับการยอมรับจากชาวโลกว่า เป็นผู้ช่วยกอบกู้สถานการณ์และนำชัยชนะให้กับฝ่ายพันธมิตร ทำให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาและประชาชนของตนเชื่อมั่นว่าประเทศทั้งหลายและชาวโลกจำเป็นต้องพึ่งพิงสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้นำของโลก ความคิดและความเชื่อนี้มีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายและบทบาทของสหรัฐ

อเมริกาที่เข้าไปจัดระเบียบโลก และสร้างกฎเกณฑ์ต่างๆขึ้นในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และมีผลต่อชะตากรรมของมนุษยชาติในภูมิภาคต่างๆของโลกในปัจจุบัน

บทที่ 13

บทบาทของสหรัฐอเมริกาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง โลกเข้าสู่สภาวะสงครามเย็นและแบ่งเป็น 2 ค่าย สหรัฐอเมริกามีฐานะโดดเด่นและเป็นผู้นำของโลกเสรี นโยบายและบทบาทของสหรัฐอเมริกาในช่วงเวลาดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่องานภูมิภาคต่างๆ ของโลกอย่างกว้างขวาง ครั้นเมื่อสงครามเย็นยุติลง สหรัฐอเมริกาก็กลายเป็นประเทศที่มีอิทธิพลสูงสุดทั้งด้านการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

สหรัฐอเมริกาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

หลังค.ศ. 1945 ถึงปัจจุบัน สังคมอเมริกันมีการเติบโตและเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

การเติบโตทางเศรษฐกิจ

การเติบโตทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาในช่วงหลังสงครามโลกเป็นผลกระทบโดยตรงจากสงคราม ไม่ว่าจะเป็นด้านประสิทธิภาพในการผลิตหรือความต้องการของผู้บริโภค

การผลิตและความต้องการบริโภคสินค้าหลังสงคราม

ระหว่างสงคราม สหรัฐอเมริกามีความสามารถในการผลิตสูงมาก เพราะรัฐบาลมีนโยบายเร่งรัดการผลิตสินค้าอุปโภคและบริโภคสำหรับกองทัพและพันธมิตรในสงคราม ต่อมาในช่วงหลังสงคราม รัฐบาลได้จำหน่ายโรงงานอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นระหว่างสงครามให้แก่เอกชนในราคาถูก จึงเป็นการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมในประเทศขยายตัวมากขึ้น ประกอบกับความต้องการบริโภคสินค้าภายในประเทศมีสูง เนื่องจากในช่วงสงคราม รัฐบาลเร่งรัดการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เพื่อใช้ในสงครามและให้ลดการผลิตสินค้าฟุ่มเฟือยอื่นๆ เป็นต้นว่า รถยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ เช่น เต้าไฟฟ้า เครื่องซักผ้าและเครื่องทุนแรงอื่นๆ ดังนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งขาดโอกาสบริโภคสินค้าเหล่านั้นอยู่หลายปี จึงมีโอกาสจับจ่ายซื้อหากันอย่างเสรี ทำให้สินค้ามีราคาสูงกว่าเดิมถึง 1 ใน 3 นอกจากนี้ ผู้ผลิตสินค้าในสหรัฐอเมริกาก็แข่งขันกันผลิตสินค้าใหม่ๆ เพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภค เช่น เครื่องรับโทรทัศน์ที่แพร่หลายมากในช่วงหลังสงคราม ทำให้ประชาชนนำเงินออมออกมาใช้ถึง 44 พันล้านดอลลาร์ ทั้งนี้ไม่รวมถึงการบริโภคในระบบสินเชื่อที่แพร่หลายอยู่ทั่วประเทศ

อนึ่งการเติบโตของเศรษฐกิจหลังสงครามทำให้สหรัฐอเมริกาไม่ประสบปัญหาการว่างงานของทหารปลดประจำการทั้งหญิงและชายที่มีอยู่หลายล้านคน เนื่องจากเศรษฐกิจในช่วงนั้นสามารถรองรับแรงงานได้ถึง 60 ล้านคน

การขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศ

ตั้งแต่ทศวรรษ 1960 เป็นต้นมา การค้าระหว่างประเทศมีการแข่งขันสูง ประเทศต่างๆ ในยุโรปตะวันตก เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี และเยอรมนีตะวันตก ซึ่งฟื้นตัวจากเศรษฐกิจหลังสงครามต่างเร่งผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อชิงส่วนแบ่งในตลาดการค้าระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ในทศวรรษ 1970 ญี่ปุ่นซึ่งมีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงก็เข้าร่วมการแข่งขันด้วย ทำให้บางประเทศเริ่มใช้มาตรการตั้งกำแพงภาษีและจำกัดโควตาของสินค้านำเข้าประเทศของตน อนึ่งหลายประเทศยังหันไปใช้นโยบายตั้งบริษัทข้ามชาติ (Multinational corporations) ซึ่งเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีเครือข่ายสาขาอยู่ในประเทศต่างๆ เพื่อเข้าควบคุมการค้าของโลก เฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาในทศวรรษ 1970 มีการก่อตั้งบริษัทในลักษณะดังกล่าวมากกว่า 10,000 แห่ง ซึ่งครอบคลุมการค้าทั่วโลกมากกว่า 100 ประเทศ รวมมูลค่าการค้าทั้งสิ้นประมาณ 1 แสนล้านดอลลาร์ อย่างไรก็ตาม ในสังคมอเมริกันก็มีกระแสต่อต้านการทำธุรกิจในลักษณะนี้ เนื่องจากระบบของบริษัทข้ามชาติมีการขยายการผลิตในต่างประเทศ ทำให้แรงงานในสหรัฐอเมริกาขาดโอกาสในการทำงาน ส่งผลให้เกิดปัญหาการว่างงานตามมา

วิกฤตเศรษฐกิจในทศวรรษ 1970

ในทศวรรษ 1970 สหรัฐอเมริกาเผชิญวิกฤตเศรษฐกิจครั้งสำคัญนับตั้งแต่หลังวิกฤตเศรษฐกิจในทศวรรษ 1930 เนื่องจากเกิดปัญหาเงินเฟ้อขึ้นทั่วโลกอันเป็นผลจากการประกาศขึ้นราคาน้ำมันของกลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันเป็นสินค้าส่งออก (Organization of Petroleum Export Countries = OPEC) ทำให้สินค้ามีต้นทุนการผลิตสูง ปัญหาเงินเฟ้อทำให้ผู้มีรายได้ประจำประสบปัญหาเรื่องค่าครองชีพเพราะสินค้ามีราคาแพง โดยเฉพาะผู้ใช้แรงงานซึ่งเรียกร้องค่าจ้างเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ปัญหาสินค้าแพงยังกระทบต่อการผลิต เพราะผู้บริโภคลดการบริโภคและหันไปออมเงินแทน ที่สำคัญ สินค้าจากต่างประเทศยังเข้าไปตีตลาดสินค้าอเมริกันด้วย เช่น รถยนต์ เครื่องรับโทรทัศน์และเครื่องคอมพิวเตอร์ จึงส่งผลต่อผู้ประกอบการในประเทศ เช่น ในค.ศ. 1980 บริษัทผลิตรถยนต์ไคร์สเลอร์ (Crysler Corporation) ประสบภาวะขาดทุนจนต้องปิดตัวเองและยุติการจ้างงาน กระทั่งรัฐสภาสหรัฐอเมริกาดึงสนับสนุนให้รัฐบาลช่วยแก้ปัญหาด้วยการอนุมัติเงินกู้จำนวนมากเพื่อให้บริษัทฯ ดำเนินกิจการต่อไปได้

รัฐบาลสหรัฐอเมริกาแก้ปัญหาเศรษฐกิจด้วยการขยายการค้ากับประเทศกลุ่มสังคมนิยม เช่น การขายข้าวสาลีให้กับสหภาพโซเวียตและขยายการลงทุนในสาธารณรัฐประชาชนจีน ในส่วนของภาครัฐบาลนั้น ในช่วงทศวรรษ 1970-1980 รัฐบาลพยายามควบคุมราคาสินค้าและตัดทอนงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้เกิดภาวะสมดุล

การเติบโตทางเศรษฐกิจหลังสงครามส่งผลต่อการดำรงชีวิตของชาวอเมริกัน ซึ่งส่วนใหญ่มีชีวิตที่เพียบพร้อมทางด้านวัตถุ ที่สำคัญสหรัฐอเมริกากลายเป็นประเทศที่มีการบริโภคทรัพยากรของโลกสูงสุด โดยเฉพาะน้ำมันที่แต่ละปีมีการนำเข้าเกือบครึ่งหนึ่งของที่ผลิตได้ในโลก

การเปลี่ยนแปลงของสังคมอเมริกัน

สังคมอเมริกันเติบโตอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอัตราการเกิด การขยายตัวของเมืองและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

สมัยเบบี้บูม (Baby Boom)

การเติบโตทางเศรษฐกิจส่งผลต่ออัตราการเกิดที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วง 2 ทศวรรษหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุติลง ในค.ศ. 1945 สังคมอเมริกันมีประชากรประมาณ 140 ล้านคน ต่อมาเมื่อสิ้นทศวรรษ 1950 หรืออีกประมาณ 15 ปีต่อมา จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอีกมากกว่า 50 ล้านคน และสูงเพิ่มอีกในทศวรรษ 1960 อย่างไรก็ตาม อัตราการเกิดค่อยๆ ลดลงในทศวรรษ 1970 เนื่องจากคนส่วนใหญ่เห็นว่าขนาดของครอบครัวที่เหมาะสมคือ มีลูกเพียง 1-2 คน ดังนั้นในทศวรรษ 1980 จึงมีจำนวนประชากรเพียงประมาณ 226 ล้านคน

การเพิ่มขึ้นของอัตราการเกิดอย่างรวดเร็วทำให้สังคมต้องขยายบริการต่างๆ เพื่อรองรับประชากรที่เพิ่มขึ้น เป็นต้นว่า การสร้างที่อยู่อาศัย การเพิ่มจำนวนโรงเรียนและครู ทั้งนี้ ในค.ศ. 1970 มีจำนวนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาทั่วประเทศถึง 34 ล้านคน นอกจากนี้ อุตสาหกรรมต่างๆ ที่ผลิตสินค้าสำหรับเด็กก็ขยายตัวเช่นกัน ได้แก่อาหาร ขนม ของเล่นและเสื้อผ้าสำหรับเด็ก รวมทั้งสินค้าสำหรับวัยรุ่นและนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เช่นกางเกงยีนส์ เสื้อผ้าวัยรุ่นและดนตรีร็อก

การเติบโตของเมือง

เมืองต่างๆ มีการขยายตัวและเติบโตอย่างรวดเร็วเพื่อรองรับการเติบโตของประชากร คนหนุ่มสาวที่เป็นชนชั้นกลางและเริ่มสร้างครอบครัวใหม่ต่างต้องการมีบ้านของตนเอง ทำให้ความต้องการที่อยู่อาศัยในสมัยหลังสงครามมีสูง ดังนั้น จึงมีการขยายที่อยู่อาศัยออกไปตามชานเมืองซึ่งมีการจัดสรรที่ดินให้เป็นเขตที่อยู่อาศัย มีพื้นที่กว้างขวาง สิ่งแวดล้อมที่ดี สาธารณูปโภคครบครัน ศูนย์การค้า ตลอดจนระบบขนส่งมวลชนเพื่อรองรับผู้อยู่อาศัย อย่างไรก็ตาม ความต้องการรถยนต์ส่วนบุคคลของผู้ที่อาศัยในเขตชานเมืองก็สูงขึ้นด้วย และส่งผลต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมผลิตรถยนต์

ผู้ที่อาศัยตามบ้านจัดสรรแถบชานเมืองส่วนใหญ่เป็นคนผิวขาวเกือบร้อยละ 95 ส่วนชนผิวดำมักอาศัยอยู่ในเขตตัวเมืองที่เต็มไปด้วยมลพิษและมีโจรผู้ร้ายชุกชุม

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

สังคมอเมริกันในสมัยหลังสงครามเป็นสังคมของเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้ามาก ตั้งแต่ทศวรรษ 1950 โทรทัศน์เป็นเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อสังคมอเมริกันสูง เพราะเป็นสื่อที่นำข้อมูลข่าวสาร

รวมทั้งสิ่งบันเทิงต่างๆให้แก่ผู้ชมถึงบ้านและห้องนอน ชาวอเมริกันทุกครอบครัวต่างมีเครื่องรับโทรทัศน์ในครอบครอง และร่วมรับ “วัฒนธรรมมวลชน” (mass culture) ที่มาจากสื่อดังกล่าว เช่น แฟชั่นโฆษณา และค่านิยมต่างๆ

ต่อมาในทศวรรษ 1970 คอมพิวเตอร์ เป็นเทคโนโลยีใหม่ที่มีใช้กันแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา ทั้งในหน่วยงานของรัฐ และวงการธุรกิจอุตสาหกรรม ชาวอเมริกันเริ่มนิยมมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัวเพื่อใช้ประมวลข้อมูล ขณะเดียวกันสังคมอเมริกันตระหนักถึงความสำคัญของระบบข้อมูลเพิ่มขึ้น

อนึ่ง ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูงสุดของสหรัฐอเมริกาคือ ความก้าวหน้าในการค้นคว้าและพัฒนาด้านอวกาศ นับตั้งแต่ความสำเร็จในการส่งดาวเทียม “Explorer I” สู่อวกาศใน ค.ศ. 1958 แล้วสหรัฐอเมริกามีความก้าวหน้าในการส่งยานอวกาศไปสำรวจดาวเคราะห์ต่างๆ ซึ่งรวมทั้งการส่งมนุษย์คนแรก คือนายนีล อาร์มสตรอง (Neill Armstrong) ขึ้นไปสำรวจพื้นผิวดวงจันทร์เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม ค.ศ. 1969 หลังจากนั้น ความก้าวหน้าด้านนี้ก็มีต่อเนื่องถึงปัจจุบัน

ความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าของสังคมอเมริกันที่กล่าวมาข้างต้นนี้เป็นรากฐานสำคัญที่รองรับการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

นโยบายของสหรัฐอเมริกาในช่วงสงครามเย็น

สงครามเย็น (Cold War) เป็นศัพท์ที่ใช้เรียกความขัดแย้งในด้านอุดมการณ์ระหว่างประเทศมหาอำนาจหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตกซึ่งมีระบอบปกครองแบบประชาธิปไตยและยึดแนวทางเศรษฐกิจเสรีแบบทุนนิยม กับสหภาพโซเวียตซึ่งยึดอุดมการณ์เศรษฐกิจแบบสังคมนิยมภายใต้การควบคุมของพรรคคอมมิวนิสต์ ทั้งสองฝ่ายต่างต่อต้านแนวทางของฝ่ายตรงข้าม เพราะเกรงว่าอุดมการณ์ของฝ่ายตรงข้ามจะเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของตน

อย่างไรก็ตาม ทั้งสองฝ่ายพยายามหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากันจนถึงขั้นแตกหัก ทั้งนี้เพราะต่างมีอาวุธร้ายแรง เช่น อาวุธนิวเคลียร์ที่สามารถทำลายล้างกันให้ย่อยยับได้ จึงมักใช้วิธีการโฆษณาชวนเชื่อ การแทรกซึมบ่อนทำลาย การทำสงครามจิตวิทยา การแข่งขันด้านอาวุธและการทำสงครามตัวแทน (proxy war) ซึ่งได้แก่การเข้าไปถือท้ายความแตกแยกในประเทศเล็กๆที่มีข้อพิพาทกัน จนทำให้เกิดสงครามภายในประเทศนั้นๆ

การดำเนินนโยบายต่อต้านต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์

นโยบายหลักของสหรัฐอเมริกาในสมัยสงครามเย็นคือการดำเนินนโยบายต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งหมายถึงการต่อต้านสหภาพโซเวียตและประเทศในเครือ ทั้งในยุโรป เอเชียและลาตินอเมริกา ทั้งนี้ได้ดำเนินนโยบายอย่างเป็นรูปธรรมด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

หลักการทรูแมน (Truman Doctrine)

หลักการทรูแมนเป็นแถลงการณ์ของประธานาธิบดีทรูแมน ซึ่งเป็นนโยบายที่แสดงการต่อต้านพฤติกรรมของสหภาพโซเวียตอย่างเปิดเผยในลักษณะที่พร้อมจะเผชิญหน้า และถือว่าเป็นการประกาศสงครามเย็นอย่างเป็นทางการของสหรัฐอเมริกา

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหภาพโซเวียตสามารถขยายอิทธิพลของตนเข้าไปในยุโรปตะวันออก จากนั้นก็พยายามขยายอิทธิพลต่อไปในประเศกรีซและตุรกี ซึ่งเป็นทางผ่านของโซเวียตสู่ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน โดยเข้าไปสนับสนุนการเคลื่อนไหวของพรรคคอมมิวนิสต์ในประเทศดังกล่าว สหรัฐอเมริกาเกรงว่ารัฐบาลของประเทศทั้ง 2 จะไม่สามารถต้านทานการแทรกแซงของสหภาพโซเวียตได้ ดังนั้นจึงตัดสินใจให้ความช่วยเหลือ ดังแถลงการณ์ของประธานาธิบดีทรูแมน เมื่อวันที่ 12 มีนาคม ค.ศ. 1947 ต่อรัฐสภาสหรัฐ ที่กล่าวถึงนโยบายของสหรัฐอเมริกาว่า

"นโยบายหลักข้อหนึ่งของสหรัฐอเมริกา คือ การสร้างสถานะที่จะทำให้เราและชาติๆสามารถดำเนินชีวิตให้เป็นอิสระจากการใช้กำลังบังคับ"(One of the primary objectives of the foreign policy of United States is the creation of condition in which we and other nations will be able to work out a way of life free from coercion.)

"ข้าพเจ้าเชื่อว่านโยบายของสหรัฐอเมริกาสับสนุนเสรีชนที่กำลังต่อต้านความพยายามครอบงำ โดยชนกลุ่มน้อยต่างๆที่ติดอาวุธหรือจากแรงกดดันภายนอก" (I believe that it must be the policy of the United States to support free peoples who are resisting attempted subjugation by armed minorities or by outside pressures)

พร้อมกันนั้น ในแถลงการณ์ดังกล่าวยังขออนุมัติเงินจากรัฐสภาจำนวน 400 ล้านดอลลาร์เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับพลเรือนและเจ้าหน้าที่ทางการทหารของสหรัฐที่จะส่งไปประเศกรีซและตุรกีเพื่อปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือและฟื้นฟูประเทศดังกล่าว

แผนการมาร์แชล (Marshall Plan)

แผนการมาร์แชลเป็นอีกก้าวหนึ่งของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาเพื่อต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1947 นายพลจอร์จ ซี. มาร์แชล (George C. Marshall) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาได้เสนอให้รัฐบาลของตนช่วยเหลือประเทศต่างๆ ในยุโรปซึ่งมีความเสื่อมโทรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการขาดแคลนอาหารและวัตถุดิบในช่วงหลังสงคราม ด้วยเกรงว่าสภาวะดังกล่าวจะทำให้ประเทศเหล่านั้นถูกแทรกแซงจากลัทธิคอมมิวนิสต์ได้ง่าย ทั้งนี้สหรัฐอเมริกาได้ประกาศแผนการฟื้นฟูยุโรปเป็นเวลา 4 ปี โดยหวังว่าจะทำให้ประเทศเหล่านั้นสามารถพึ่งตนเองได้

โครงการดังกล่าวมีประเทศในยุโรปเข้าร่วม 15 ประเทศ ยกเว้นสหภาพโซเวียตที่ปฏิเสธความช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกา ในทางตรงข้าม โซเวียตได้ตอบโต้โดยการตั้งกลุ่มร่วมมือทางเศรษฐกิจคือ Council for Mutual Economic Assistance หรือ COMECON เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันออก

องค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (North Atlantic Treaty Organization = NATO)

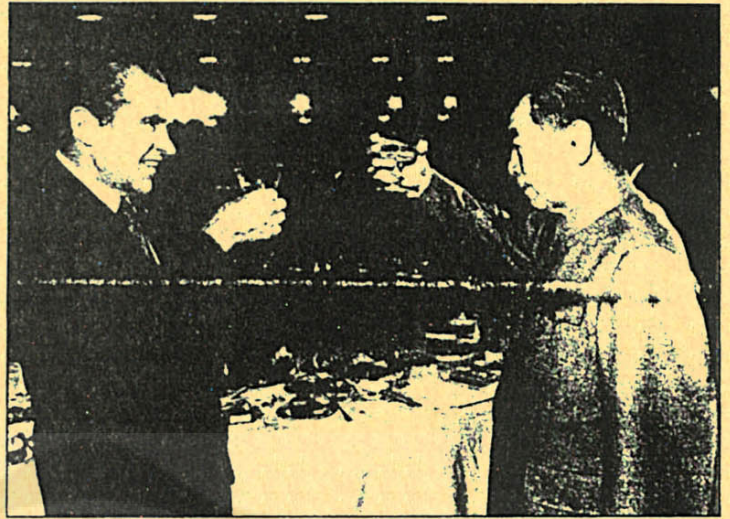
ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1949 สหรัฐอเมริกาได้รวมกลุ่มพันธมิตรในยุโรปตะวันตกและทวีปอเมริกาเหนือ ประกอบด้วย ประเทศ อังกฤษ ฝรั่งเศส เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก เดนมาร์ก ไอร์แลนด์ นอร์เวย์ โปรตุเกส อิตาลี กรีซและแคนาดา จัดตั้งองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือหรือนาโต ซึ่งเป็นกลุ่มร่วมมือทางการทหาร มีสาระสำคัญคือ ถ้าภาคีสมาชิกประเทศใดถูกรุกรานหรือโจมตี ประเทศภาคีที่เหลือจะถือว่าถูกโจมตีด้วย ต่อมาเยอรมนีตะวันตกและตุรกีเข้าร่วมเป็นสมาชิกของนาโตด้วย

การจัดตั้งองค์การนาโต นับเป็นการปิดล้อมสหภาพโซเวียตทางมหาสมุทรแอตแลนติกและทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ดังนั้นโซเวียตจึงตอบโต้ด้วยการรวมกลุ่มทางการทหารกับประเทศส่วนใหญ่ในยุโรปตะวันออก คือกลุ่มกติกาสัญญาวอร์ซอ (Warsaw Pact) ใน ค.ศ. 1955 ทำให้โลกเกิดความตึงเครียดและเผชิญกับภาวะล่อแหลมต่อการเกิดสงครามร้อน ทั้งๆ ที่สงครามโลกเพิ่งจะยุติได้ไม่นาน

นโยบายผ่อนคลายความตึงเครียด (De tent)

ในทศวรรษ 1970 สังคมอเมริกันมีปฏิกิริยาตอบโต้นโยบายต่างประเทศของรัฐบาลตนที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับภูมิภาคอื่นๆ ทั่วโลก ซึ่งทำให้ต้องสูญเสียทั้งงบประมาณและชีวิตของชาวอเมริกัน ประกอบกับผู้นำของกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ เช่น จีนและโซเวียตก็ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเศรษฐกิจของตน และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติมากกว่าการเผชิญหน้ากับฝ่ายตรงข้าม ดังนั้นจึงเห็นพ้องให้มีการผ่อนคลายความตึงเครียดระหว่าง 2 ฝ่าย

ใน ค.ศ. 1972 ประธานาธิบดี ริชาร์ด มิลเฮาส์ นิกสัน (Richard Milhous Nixon ค.ศ. 1969 - 1974) ได้เดินทางไป พบผู้นำของจีนที่ปักกิ่ง ทั้งสองฝ่ายตกลง ให้มีการออกแถลงการณ์ เซี่ยงไฮ้ (Shanghai Communique) มีสาระสำคัญคือ สหรัฐอเมริการับรองประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งทำให้สหรัฐต้องตัดความสัมพันธ์กับไต้หวัน และจีนรับหลักการนิกสัน (Nixon Doctrine) ที่ต้องการให้ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กำหนดโชคชะตาของตนเอง ข้อตกลงดังกล่าวเป็นหนทางที่ทำให้สหรัฐอเมริกาถอนตัวออกจากสงครามเวียดนามในเวลาต่อมา

ประธานาธิบดีนิกสัน และนายโจเจินลาย รัฐมนตรีต่างประเทศของจีนดื่มฉลองหลังการลงนามในแถลงการณ์เซี่ยงไฮ้

ที่มาของภาพ : Conlin, Joseph, (1984). The American Past : Part Two.

นอกจากนี้สหรัฐอเมริกาและโซเวียตยังร่วมลงนามในการเจรจาจำกัดอาวุธยุทธศาสตร์ ครั้งที่ 1 (The Strategic Arms Limitation Talks = SALT I) ใน ค.ศ. 1972 และการเจรจาจำกัดอาวุธยุทธศาสตร์ครั้งที่ 2 หรือ SALT II ใน ค.ศ. 1979 ซึ่งส่งผลให้เกิดภาวะผ่อนคลายความตึงเครียดระหว่าง 2 ฝ่ายก่อนที่จะสงครามเย็นจะยุติลงอย่างเด็ดขาดใน ค.ศ. 1991 ซึ่งเป็นปีที่สหภาพโซเวียตล่มสลาย

บทบาทของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคต่างๆ

ในช่วงสงครามเย็น สหรัฐอเมริกามีบทบาทในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก ส่วนใหญ่เป็นการขยายอิทธิพลเข้าไปต่อต้าน ปกป้องและถ่วงดุลอิทธิพลของโซเวียตและประเทศคอมมิวนิสต์อื่นๆ ดังบางกรณี ต่อไปนี้

การปิดล้อมกรุงเบอร์ลิน (Berlin blockade) ค.ศ. 1948-1949

กรุงเบอร์ลินเป็นเมืองหลวงของประเทศเยอรมนี ต่อมาเมื่อสงครามยุติลง ฝ่ายพันธมิตรตกลงให้มีการแบ่งเขตยึดครองเยอรมนี ส่งผลให้เยอรมนีถูกแบ่งเป็น 2 ประเทศ คือเยอรมนีตะวันตกซึ่งยึดแนวทางการปกครองแบบเสรีนิยม และเยอรมนีตะวันออกที่ยึดระบอบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ส่วนกรุงเบอร์ลินซึ่งตั้งอยู่ในเขตเยอรมนีตะวันออกก็ถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน คือเบอร์ลินตะวันตกขึ้นกับประเทศเยอรมนีตะวันตก และเบอร์ลินตะวันออกซึ่งเป็นเมืองหลวงของเยอรมนีตะวันออก ต่อมาชาวเยอรมันซึ่งอาศัยอยู่ในเบอร์ลินตะวันออกและส่วนอื่นๆ ของเยอรมนีตะวันออกที่หวาดเกรงภัยคอมมิวนิสต์ได้หลบหนีเข้าไปในเบอร์ลินตะวันตก ทำให้โซเวียตไม่พอใจ ดังนั้นในเดือนเมษายน ค.ศ.

1948 โซเวียตจึงปิดล้อมเบอร์ลินตะวันตกทุกทาง ทั้งทางน้ำและทางบก สหรัฐอเมริกาจึงช่วยเหลือเบอร์ลินตะวันตกโดยวิธีการขนส่งทางอากาศ (airlift) ทำให้เบอร์ลินตะวันตกมีโอกาสติดต่อกับโลกภายนอกได้ ในที่สุด โซเวียตยุติการปิดล้อมในค.ศ.1949 ต่อมาทางฝ่ายเยอรมนีตะวันออกได้สร้าง "กำแพงเบอร์ลินตะวันออก" เพื่อปิดการติดต่อระหว่างเบอร์ลินทั้งสองเขต ทำให้กำแพงเบอร์ลินกลายเป็นสัญลักษณ์ของสงครามเย็น และถือเป็นการดำเนินนโยบายเผชิญหน้า (Containment Policy) ระหว่างมหาอำนาจทั้งสองค่าย

สงครามเกาหลี ค.ศ. 1950-1953

หลังจากญี่ปุ่นซึ่งยึดครองประเทศเกาหลีระหว่างสงครามได้ยอมแพ้ต่อสหรัฐอเมริกาแล้ว เกาหลีก็ถูกแบ่งเป็น 2 เขตตรงบริเวณเส้นขนานที่ 38 องศาเหนือ ทั้งนี้ บริเวณเหนือเส้นขนานดังกล่าวให้เป็นเขตยึดครองของโซเวียตซึ่งต่อมาได้จัดตั้งรัฐบาลเกาหลีเหนือที่มีระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ขึ้น ส่วนบริเวณใต้เส้นขนานดังกล่าวเป็นเขตยึดครองของสหรัฐอเมริกาที่สนับสนุนให้จัดตั้งรัฐบาลที่ยึดแนวทางเสรีประชาธิปไตย ต่อมา ในเดือน มิถุนายน ค.ศ.1950 ฝ่ายเกาหลีเหนือซึ่งต้องการรวมประเทศเกาหลีให้เป็นหนึ่งเดียวได้ยกกำลังทหารข้ามเส้นขนานที่ 38 ลงไป จึงเกิดสงครามระหว่างเกาหลีทั้ง 2 ฝ่ายขึ้น สหรัฐอเมริกาได้ส่งกำลังทหารเข้าไปช่วยเหลือเกาหลีใต้และเรียกร้องให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติพิจารณาพฤติกรรมของเกาหลีเหนือ ในที่สุดสหประชาชาติมีมติให้ส่งกองกำลังนานาชาติเข้าไปในเกาหลี ทั้ง 2 ฝ่ายได้เจรจายุติสงครามใน ค.ศ. 1953

สงครามเวียดนาม

สงครามเวียดนามมีมูลเหตุจากการที่ฝรั่งเศสซึ่งเป็นเจ้าของอาณานิคมในอินโดจีนก่อนสงครามโลกไม่ยอมให้เอกราชแก่อาณานิคมดังกล่าว เนื่องจากยังมีความหวงแหนอยู่ เป็นเหตุให้กลุ่มชาตินิยมเวียดนาม กัมพูชาและลาวทำสงครามต่อต้านฝรั่งเศส จนได้รับชัยชนะในยุทธการที่เดียนเบียนฟู (Dien Bien Phu) ใน ค.ศ. 1954 สหรัฐอเมริกาได้เข้าแทรกแซงและใกล้ชิดให้มีการเจรจาสงบศึกที่กรุงเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ที่ประชุมตกลงให้มีการแบ่งเวียดนามที่บริเวณเส้นขนานที่ 17 องศาเหนือเป็นการชั่วคราว ก่อนให้มีการเลือกตั้งทั่วไปเพื่อรวมประเทศ แต่สหรัฐอเมริกาเกรงว่าพวกคอมมิวนิสต์เวียดนาม ซึ่งนำโดยโฮจิมินห์ที่ได้รับการสนับสนุนจากชาวเวียดนามจะได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งทั่วไป จึงจัดตั้งรัฐบาลเวียดนามใต้ขึ้นโดยมีนายโงดินห์เดียมเป็นประธานาธิบดี ดังนั้นฝ่ายเวียดนามเหนือจึงจัดตั้งรัฐบาลของตนขึ้นบ้าง และยึดแนวทางการปกครองในระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์

สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาเข้าแทรกแซงในเวียดนาม เนื่องจากหวาดระแวงประเทศจีนซึ่งเป็นคอมมิวนิสต์และมีพรมแดนติดต่อกับเวียดนามตอนเหนือ รวมทั้งมีความสัมพันธ์อันดีกับพรรค

คอมมิวนิสต์เวียดนามว่าจะครอบงำเวียดนามและเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์เข้าสู่เวียดนาม สหรัฐได้ตั้งทฤษฎีว่า ถ้าหากปล่อยให้เวียดนามกลายเป็นประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์แล้ว ประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็จะกลายเป็นคอมมิวนิสต์ด้วย ทฤษฎีนี้เรียกว่า ทฤษฎีโดมิโน (Domino Theory) อนึ่งเพื่อสนับสนุนทฤษฎีนี้ ในค.ศ. 1954 สหรัฐอเมริกาได้ก่อตั้งองค์การสนธิสัญญาความร่วมมือแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ ส.ป.อ. (Southeast Asian Treaty Organization = SEATO) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า "กติกามนิลา" (Manila Pact) มีจุดประสงค์เพื่อต่อต้านการขยายตัวของลัทธิคอมมิวนิสต์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศที่ร่วมลงนามในสนธิสัญญานี้ ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ไทย ฟิลิปปินส์และปากีสถาน

ในการสนับสนุนรัฐบาลเวียดนามใต้ สหรัฐได้ส่งผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาทางการทหารรวมทั้งอาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ เข้าไปในเวียดนามใต้อย่างต่อเนื่อง โดยมีปฏิบัติการทางการทหารทั้งในเวียดนามและภูมิภาคอินโดจีน จนกลายเป็นสงครามที่เต็มรูปแบบ ซึ่งรวมถึงการส่งทหารสหรัฐเข้าไปรบในเวียดนาม การทิ้งระเบิดร้ายแรงและอาวุธเคมีในเวียดนาม ทั้งนี้สหรัฐตั้งฐานทัพในประเทศเพื่อนบ้านของเวียดนาม เช่น ไทยและฟิลิปปินส์ซึ่งเป็นพันธมิตรของสหรัฐอเมริกาในกติกามนิลา

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสหรัฐอเมริกาทุ่มเทกองกำลังทหารอเมริกันและอาวุธยุทโธปกรณ์ที่มีคุณภาพร้ายแรง รวมทั้งการทิ้งระเบิดเวียดนามเหนืออย่างหนักในสมัยประธานาธิบดีลินดอน เบนส์ จอห์นสัน (Lyndon Baines Johnson ค.ศ. 1963-1969) ซึ่งมีชื่อเรียกว่า "ปฏิบัติการอ่าวตังเกี๋ย" (Tongking Resolution) แต่พวกเวียดนามกงหรือสมาชิกคอมมิวนิสต์เวียดนามก็ต่อสู้อย่างทรหดด้วยวิธีการทำสงครามแบบกองโจร โดยมีชาวเวียดนามเหนือทั้งคนชรา ผู้หญิงและเด็กคอยช่วยสอดส่องเป็นหูเป็นตาให้แก่พวกเวียดนามกง ชาวเวียดนามเหนือถือว่าพวกเวียดนามใต้สมคบกับทหารอเมริกันรุกรานเวียดนามเหนือ ทำให้สหรัฐอเมริกาและเวียดนามใต้ไม่อาจเอาชนะเวียดนามเหนือได้

กรณีสงครามเวียดนามทำให้สหรัฐอเมริกาถูกประณามจากชาวโลกที่เข้าแทรกแซงเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนอเมริกันและนักศึกษาอเมริกันต่างพากันต่อต้านสงครามเวียดนามและเรียกร้องให้รัฐบาลของตนถอนตัวออกจากเวียดนาม ดังนั้นประธานาธิบดีนิกสันจึงดำเนินนโยบายถอนตัวออกจากเวียดนาม นโยบายแก้ปัญหาวietnam ของประธานาธิบดีนิกสันเรียกกันทั่วไปว่า Vietnamization ที่ให้สหรัฐถอนตัวออกจากเวียดนามตามหลักการของนิกสันที่ได้รับการรับรองตามแถลงการณ์เซียงไฮ้ หลังจากนั้น กองทัพเวียดนามเหนือก็ยึดไซ่ง่อนหรือ นครโฮจิมินห์ปัจจุบันได้ สงครามเวียดนามยุติลงใน ค.ศ. 1975

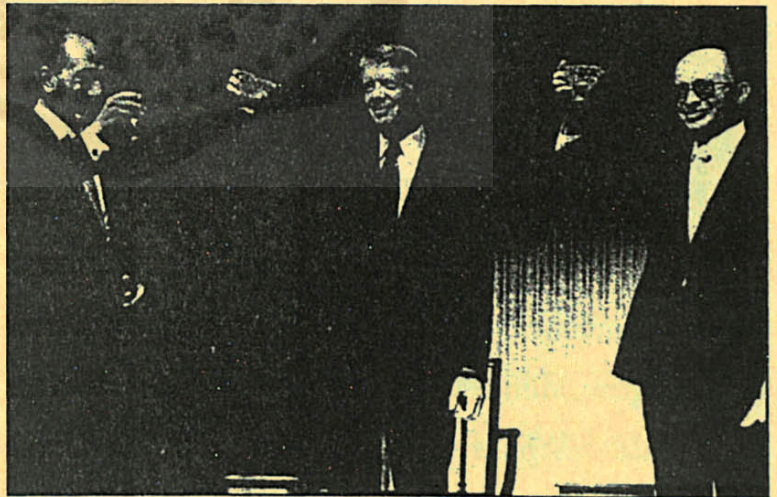
ปัญหาในตะวันออกกลาง

ในค.ศ. 1948 สหรัฐอเมริกาประกาศสนับสนุนการตั้งประเทศอิสราเอลของชาวยิวโพ้นทะเลในดินแดนปาเลสไตน์ของชาวอาหรับ ทำให้ประเทศในตะวันออกกลางไม่พอใจและประกาศสงครามกับอิสราเอล สงครามระหว่างยิว-อาหรับเกิดขึ้นรวม 4 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ในค.ศ. 1948 ครั้งที่ 2 ในค.ศ. 1956 ครั้งที่ 3 ในค.ศ. 1967 (หรือ สงคราม 6 วัน) และครั้งสุดท้ายในค.ศ. 1973

ในการทำสงครามทุกครั้ง ฝ่ายยิวได้รับชัยชนะและสามารถยึดครองดินแดนของชาวปาเลสไตน์ได้ทั้งหมด รวมทั้งดินแดนของประเทศพันธมิตรอาหรับ เช่น อียิปต์ และซีเรีย ทำให้ชาวปาเลสไตน์ต้องไร้ที่อยู่ และกลายเป็นผู้ลี้ภัยในดินแดนของเพื่อนบ้าน เช่น จอร์แดน เลบานอน และซีเรีย

สหรัฐอเมริกามีนโยบายสนับสนุนอิสราเอลด้วยเหตุผลสำคัญ 2 ประการคือ ต้องการให้อิสราเอลถ่วงดุลอำนาจกลุ่มประเทศอาหรับที่ครอบครองดินแดนส่วนใหญ่ในตะวันออกกลาง โดยบางประเทศมีความสัมพันธ์ที่ดีกับโซเวียต และเพื่อเข้าไปควบคุมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในตะวันออกกลางที่ร่ำรวยด้วยทรัพยากรน้ำมัน ชาวอาหรับส่วนใหญ่ต่อต้านบทบาทของสหรัฐอเมริกาที่สนับสนุนและสร้างความแข็งแกร่งให้กับอิสราเอลจนพวกตนไม่สามารถขับไล่ให้ออกไปจากดินแดนปาเลสไตน์ได้ มีหน้าซ้ำ อิสราเอลยังขยายพื้นที่และส่งประชากรของตนเข้าไปตั้งถิ่นฐานในดินแดนของชาวปาเลสไตน์อย่างถาวร

ในสมัยของประธานาธิบดีจิมมี คาร์เตอร์ (Jimmy Carter ค.ศ. 1977-1981) สหรัฐอเมริกาเป็นเจ้าภาพจัดประชุมสันติภาพระหว่างผู้นำของอียิปต์และอิสราเอลที่แคมป์เดวิด มลรัฐแมริแลนด์ ในค.ศ. 1979 ส่งผลให้อิสราเอลยอมถอนกำลังออกแหลมไซนาย (Sinai) ของอียิปต์ และทั้งสองประเทศตกลงยุติการเผชิญหน้ากัน อย่างไรก็ตาม สหรัฐไม่สามารถไกล่เกลี่ยให้อิสราเอลคืนดินแดนส่วนใหญ่ที่ยึดได้จากชาวปาเลสไตน์ในสงคราม 6 วัน ทำให้สันติภาพที่แท้จริงไม่เกิดไม่เกิดขึ้นในตะวันออกกลาง มีหน้าซ้ำ ชาวปาเลสไตน์หันไปใช้วิธีการก่อการร้ายตอบโต้ฝ่ายอิสราเอล

การประชุมสันติภาพที่แคมป์เดวิด

ที่มาของภาพ : Conlin, Joseph, (1984). The American Past : Part Two.

สหรัฐอเมริกา และผู้ที่สนับสนุนสหรัฐ
อเมริกาจนเกิดโศกนาฏกรรมต่อชาวอเมริกันในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001

กรณิดิวบา

ในค.ศ. 1959 ฟิเดล คัสโตร (Fidel Castro) ได้ก่อรัฐประหารและยึดอำนาจปกครองคิวบา พร้อมกับนำระบอบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์เข้าไปในคิวบา รวมทั้งตัดความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา ต่อมาในค.ศ. 1961 ประธานาธิบดี จอห์น เอฟ. เคนเนดี (John F. Kennedy ค.ศ. 1961-1963) ได้ส่งกองกำลังเกือบ 1,500 คนเข้าไปในคิวบา หรือที่เรียกกันว่า ปฏิบัติการบุกอ่าวพิกส์ (Bay of Pigs Invasion) เพื่อโค่นล้มรัฐบาลคัสโตร แต่ประสบความล้มเหลว ดังนั้นในค.ศ. 1962 สหภาพโซเวียตจึงตอบโต้ด้วยการส่งขีปนาวุธนิวเคลียร์กลางพร้อมหัวรบนิวเคลียร์เข้าไปติดตั้งในคิวบา หัวรบดังกล่าวสามารถยิงได้ไกลกว่า 1,600 กิโลเมตร ทำให้ทวีปอเมริกาเหนือและลาตินอเมริกาอยู่วิสัยการทำลายล้างของอาวุธดังกล่าว

ดังนั้น ในวันที่ 22 ตุลาคม ค.ศ. 1962 ประธานาธิบดีเคนเนดี จึงออกแถลงการณ์แห่งชาติต่อพลเมืองอเมริกันทางวิทยุและโทรทัศน์ และประกาศกร้าวว่าจะต่อต้านปฏิบัติการของโซเวียตทุกวิถีทาง เคนเนดีมีบุคลิกและวาทะที่สร้างความประทับใจให้แก่ชาวอเมริกันซึ่งสนับสนุนนโยบายของเขา ดังข้อความที่ยกมานี้

The path we have chosen for the present is full of hazards, as all paths are; but it is the one most consistent with our character and courage as a nation and our commitments around the world. The cost of freedom is always high – but Americans have always paid it. And one path we shall never choose, and that is the path of surrender or submission.

การดำเนินนโยบายที่แข็งกร้าวของสหรัฐอเมริกาที่ปิดล้อมคิวบา ทำให้โซเวียตยอมผ่อนปรนและถอนเรือบรรทุกขีปนาวุธกลับ โดยสหรัฐอเมริกาให้สัญญาว่าจะไม่รุกรานคิวบา เหตุการณ์ครั้งนี้สร้างคะแนนนิยมต่อประธานาธิบดีเคนเนดีเป็นอย่างมาก ดังนั้นเมื่อเขาถึงอสัญกรรมในเวลาต่อมา ชาวอเมริกันจึงรู้สึกอาลัยรักอย่างมาก

ปัญหาของสังคมอเมริกันในช่วงสงครามเย็น

กระแสต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ (McCarthyism)

ในทศวรรษ 1950 กระแสต่อต้านคอมมิวนิสต์แพร่เข้าไปในสังคมอเมริกันมาก ผู้กระพือกระแสนี้คือวุฒิสมาชิก โจเซฟ อาร์. แมกคาร์ที (Joseph R. McCarthy) แห่งมลรัฐวิสคอนซินซึ่งเชื่อว่าพวกคอมมิวนิสต์มีเครือข่ายอยู่ทุกหนทุกแห่งในสังคมอเมริกัน ทั้งในกองทัพ องค์กรธุรกิจต่างๆ และ

ตามมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดความหวาดกลัวและวิตกกังวลไปทุกหนแห่ง หลายคนถูกป้ายสีและถูกจับกุมโดยไม่มีหลักฐาน แม้แต่อดีตผู้นำการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ เช่น อดีตประธานาธิบดีทรูแมนและนายพลมาร์แชล อดีตรัฐมนตรีต่างประเทศของเขาก็ถูกกล่าวหาด้วย ดังนั้น ใน ค.ศ. 1954 วุฒิสภาสหรัฐซึ่งเฝ้าระวังต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จึงลงมติให้ยุติเหตุการณ์ดังกล่าวและประณามพฤติกรรมของแมกคาร์ทีที่สร้างความแตกแยกในสังคม

ขบวนการเรียกร้องสิทธิพลเมือง (Civil Rights Movement)

ในทศวรรษ 1950-1960 ขนบผิวดำในสหรัฐอเมริกาได้เคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิพลเมือง เนื่องจากไม่ได้รับความเท่าเทียมกันจากพลเมืองผิวขาว แม้ทบทบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตราที่ 13, 14 และ 15 จะสนับสนุนสิทธิของพลเมืองผิวดำ แต่สังคมอเมริกันก็ยังคงมีการแบ่งแยกสีผิว ดัง เช่น การบริการต่างๆ ทั้งในร้านอาหาร รถประจำทาง และรถไฟ แม้แต่ในบางเมืองยังมีการแบ่งแยกโรงเรียนสำหรับเด็กผิวขาวและผิวดำ ความกดดันเหล่านี้สั่งสมมานานนับศตวรรษ ต่อมาในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลยอมรับความเท่าเทียมระหว่างพลเมืองสีผิวต่างๆ มากขึ้น ดังนั้นชนผิวดำจึงเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิของตน ผู้นำการเรียกร้องคือ ดร.มาร์ติน ลูเทอร์ คิง จูเนียร์ (Dr. Martin Luther King Jr.) ซึ่งยึดหลักอหิงสาให้การต่อสู้

การต่อสู้ของชนผิวดำได้รับการสนับสนุนจากพลเมืองผิวขาวที่รักความเป็นธรรมจำนวนมาก และได้ร่วมเคลื่อนไหว จนในที่สุด รัฐสภาสหรัฐอเมริกาจึงผ่านกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของพลเมือง ค.ศ. 1964 (Civil Right Act 1964) ในสมัยประธานาธิบดีจอห์นสัน ต่อมา ดร.คิง ถูกลอบสังหารในค.ศ. 1968 จากผู้ที่ต่อต้านเขา แต่ผลงานของเขาก็ถูกจารึกไว้ในประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อสิทธิและเสรีภาพของชาวอเมริกันสมัยใหม่

คดีวอเตอร์เกต (Watergate Scandal)

ในค.ศ. 1972 ขณะที่ประธานาธิบดีนิกสันกำลังรณรงค์เพื่อชิงตำแหน่งประธานาธิบดีครั้งที่ 2 นั้น ปรากฏหลักฐานว่ามีการแอบติดเครื่องดักฟังโทรศัพท์ในที่ทำการพรรคดีโมแครต ซึ่งตั้งอยู่ในอาคารวอเตอร์เกต กรุงวอชิงตัน ดี. ซี. คดีนี้นำไปสู่การไต่สวนของศาลฎีกาสหรัฐอเมริกาใน ค.ศ. 1973 ซึ่งขณะนั้น ประธานาธิบดีนิกสันได้รับชัยชนะ และได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธานาธิบดีต่ออีกสมัยหนึ่ง ผลของการไต่สวนพบว่า ประธานาธิบดีนิกสันมีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ดังกล่าว ดังนั้นจึงมีการฟ้องร้องต่อรัฐสภาสหรัฐอเมริกาเพื่อถอดถอนประธานาธิบดีนิกสันออกจากตำแหน่ง นับเป็นครั้งที่ 2 ในประวัติศาสตร์ นับตั้งแต่มีการฟ้องร้องต่อเพื่อถอดถอนประธานาธิบดีแอนดรูว์ จอห์นสันในช่วงหลังสงครามกลางเมือง

ประธานาธิบดีนิกสันตัดสินใจลาออกจากตำแหน่งประธานาธิบดีในวันที่ 8 สิงหาคม ค.ศ. 1973 ก่อนที่รัฐสภาจะลงมติ นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของสหรัฐอเมริกาที่ประธานาธิบดีลาออกจากตำแหน่ง

นโยบายต่างประเทศในช่วงหลังสงครามเย็น

หลังสงครามเย็นสหรัฐอเมริกามีสถานะเป็นประเทศมหาอำนาจเดียวที่มีอิทธิพลสูงสุด ทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ เนื่องจากสหภาพโซเวียตล่มสลาย เหลือเพียงแค่สหรัฐอเมริกาและรัสเซียที่มีปัญหาการเมืองภายในและต้องฟื้นฟูเศรษฐกิจของตน ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงดำเนินนโยบายแข็งกร้าวทั้งด้านการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ดังเช่นกรณีสงครามอ่าวเปอร์เซียในต้นทศวรรษ 1990 และการทำสงครามต่ออัฟกานิสถานและอิรักในต้นทศวรรษ 2000

นโยบายก่อนวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001

ตั้งแต่สงครามเย็นยุติลง นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญกับภูมิภาคตะวันออกกลางในระดับต้น เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีผลประโยชน์มหาศาล และมีความขัดแย้งสูง โดยเฉพาะปัญหาปาเลสไตน์ที่ยังไม่มีข้อยุติ อย่างไรก็ตาม ในช่วงทศวรรษแรกหลังสงครามเย็น สหรัฐอเมริกาก็ดำเนินนโยบายเพื่อปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าของตน รวมทั้งปัญหาสิทธิมนุษยชนด้วย

นโยบายจัดระเบียบโลกใหม่ (New World Order)

ใน ค.ศ. 1990 ประเทศอิรักซึ่งเป็นประเทศที่มั่งคั่งด้วยทรัพยากรน้ำมันและสังคมนิยมขยายบทบาททางการเมืองเป็นจำนวนมากได้ทำสงครามรุกรานคูเวต โดยกล่าวหาว่าคูเวตลักลอบสูบน้ำมันในเขตของตน ทั้งนี้อิรักยังต้องการยึดครองดินแดนของคูเวตซึ่งเคยอยู่ใต้การปกครองของตนในอดีต ประเทศซาอุดีอาระเบียซึ่งเป็นเพื่อนบ้านของคูเวตจึงทำสงครามต่อต้านอำนาจของอิรักด้วย คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UN Security Council) ได้มีมติประณามอิรักและให้แทรกแซงอิรักทางเศรษฐกิจ ประธานาธิบดีจอร์จ เฮอร์เบิร์ต วอล์กเกอร์ บุช (George Herbert Walker Bush ค.ศ. 1989 -1993) ซึ่งมีนโยบายจัดระเบียบโลก โดยเฉพาะในภูมิภาคตะวันออกกลางที่มีผลประโยชน์มหาศาล จึงร่วมกับผู้นำประเทศอื่นๆ เช่น อังกฤษและฝรั่งเศสส่งกองทัพอากาศไปรบกับอิรัก ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์การสหประชาชาติและนานาประเทศที่ไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมของ ซัดดัม ฮุสเซน (Saddam Hussein) ผู้นำอิรัก สงครามครั้งนี้มีชื่อว่า "สงครามอ่าวเปอร์เซีย" (Gulf War) และยุติลงในเดือนเมษายน ค.ศ. 1991

ในสงครามครั้งนี้ สหรัฐอเมริกาใช้อาวุธทำลายล้างที่มีอำนาจสูง สามารถสกัดขีปนาวุธของฝ่ายอิรักจนได้รับชัยชนะ การดำเนินนโยบายของสหรัฐอเมริกาในครั้งนี้ได้รับการยกย่องจากนานาประเทศ ทำให้ผู้นำของสหรัฐอเมริกามีความภูมิใจและมั่นใจในนโยบายจัดระเบียบโลกของตน

นโยบายด้านการค้าระหว่างประเทศ

การขยายอิทธิพลทางการค้าเป็นปัจจัยหลักของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาตลอด แต่ในช่วงหลังสงครามเย็น การต่อสู้ทางการเมืองระหว่างประเทศมหาอำนาจลดลง ชาวโลกจึงเห็นการดำเนินนโยบายของสหรัฐอเมริกาเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าที่ชัดเจนมากขึ้น

โดยทั่วไป สหรัฐอเมริกามักขยายอิทธิพลทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจภายในประเทศและผลประโยชน์ทางการเมืองระหว่างประเทศ กล่าวคือ

ด้านผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจภายในประเทศ มักคำนึงถึงการขยายตลาดของสินค้าอเมริกัน การปกป้องผลประโยชน์ของพ่อค้า กรรมกรและชาวอเมริกัน เช่นการใช้มาตรการ 301ตอบโต้ผู้ละเมิดลิขสิทธิ์สินค้าอเมริกัน และการป้องกันสินค้าต่างประเทศเข้าไปตีตลาดอเมริกัน

ด้านผลประโยชน์ทางการเมืองระหว่างประเทศ เช่น การจัดระเบียบเศรษฐกิจโลกด้วยวิธีจัดตั้งองค์กรเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ได้แก่ WTO (World Trade Organization) และ GATT (General Agreement on Trade and Tariff) และ การฟื้นฟูโครงสร้างเศรษฐกิจเสรี เพื่อคุ้มครองระบบทุนนิยม เช่น การจัดตั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ IMF (International Monetary Fund) และ ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา หรือ IBRD (International Bank for Reconstruction and Development)

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

สหรัฐอเมริกาให้ความสำคัญด้านสิทธิมนุษยชนมาตลอด โดยเฉพาะในสมัยประธานาธิบดีคาร์เตอร์ที่ดำเนินนโยบายต่อต้านการบุกอัฟกานิสถานของโซเวียตในปลายค.ศ. 1979 อย่างแข็งขัน ต่อมาในช่วงทศวรรษ 1990 สหรัฐอเมริกาได้ดำเนินนโยบายด้านนี้มากขึ้น เช่น การต่อต้านรัฐบาลจีนจากกรณีเหตุการณ์ที่จัตุรัสเทียนอันเหมิน ในกรุงปักกิ่ง ค.ศ. 1989 รัฐบาลจีนได้ปราบปรามนักศึกษาและประชาชนที่เรียกร้องประชาธิปไตยอย่างรุนแรง นอกจากนี้ยังดำเนินนโยบายแทรกแซงพม่าทางด้านเศรษฐกิจในกรณีละเมิดสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่า นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในด้านนี้ก็มีการเลือกปฏิบัติด้วย ดังเช่นในกรณีของบางประเทศในทวีปแอฟริกาที่ไม่อยู่ในความสนใจของสหรัฐอเมริกามากนัก หรือในประเทศที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสหรัฐอเมริกา แม้มีเหตุการณ์ในลักษณะที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง ก็ไม่มีปฏิกิริยาจากสหรัฐอเมริกาเท่ากับที่มีต่อจีนหรือพม่า

นโยบายหลังวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001: การต่อต้านลัทธิก่อการร้าย (Anti – Terrorism)

นโยบายของสหรัฐที่มีต่อกรณีปัญหาปาเลสไตน์และอิสราเอลที่ผ่านมากว่าครึ่งศตวรรษได้ล้มเหลว ความแค้นเคืองต่อสหรัฐอเมริกาในกลุ่มชาวมุสลิมหัวรุนแรง โดยเฉพาะเมื่อสหรัฐอเมริกาคือ

ประเทศมหาอำนาจที่ไม่มีประเทศอื่นสามารถถ่วงดุลได้เหมือนในสมัยสงครามเย็น ดังนั้นบุคคลเหล่านั้นจึงเลือกวิธีการก่อการร้ายหลายรูปแบบเป็นหนทางต่อสู้ ซึ่งรวมถึงวิธีการพลีชีพของตน

นับตั้งแต่ค.ศ. 1983 ที่มีการก่อวินาศกรรมอุจาดเรืออเมริกันในนครเบรุต ประเทศเลบานอนซึ่งมีผู้เสียชีวิตถึง 240 คนแล้ว ก็มีความพยายามก่อวินาศกรรมต่อทรัพย์สินของรัฐบาลและชีวิตชาวอเมริกันเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เช่นการก่อวินาศกรรมอาคารเวิร์ลเทรด (World Trade Center) ที่นครนิวยอร์ก ในค.ศ. 1993 ซึ่งมีผู้ได้รับบาดเจ็บนับพัน และผู้เสียชีวิตจำนวนหนึ่ง การวางระเบิดที่เมืองโอคลาโฮมาซิตี (Oklahoma City) มลรัฐโอคลาโฮมา ในค.ศ. 1995 มีผู้เสียชีวิต 168 คน และการวางระเบิดสถานทูตสหรัฐอเมริกาที่ประเทศเคนยาและแทนซาเนียในค.ศ. 1998 มีผู้เสียชีวิต 224 คน บาดเจ็บอีก 5,000 กว่าคน เหตุการณ์เหล่านี้แม้ทำให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาเพิ่มความระมัดระวัง แต่ก็ยังไม่ได้ดำเนินนโยบายต่อต้านลัทธิก่อการร้ายอย่างเป็นรูปธรรม จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์ เมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 เมื่ออาคารเวิร์ลเทรดที่นครนิวยอร์ก และอาคารเพนตากอน (Pentagon) หรือหน่วยงานของกระทรวงกลาโหมสหรัฐในกรุงวอชิงตันถูกโจมตีแบบพลีชีพโดยเครื่องบินโดยสารอเมริกันที่ผู้ก่อการร้ายจี้มา

เหตุการณ์ครั้งนี้สร้างความเสียหายที่ไม่อาจประเมินได้ โดยเฉพาะชีวิตของผู้บริสุทธิ์หลายพันคนที่อยู่ในอาคารและเป็นเหยื่อของการก่อการร้าย ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา ซึ่งชาวอเมริกันจำนวนมากมิได้ตระหนักถึงผลกระทบดังกล่าวมาก่อน จึงไม่น่าแปลกใจที่มีการตั้งคำถามเหมือนกันอยู่ทั่วไปในสังคมอเมริกันขณะนั้นว่า "ทำไม เราจึงจงเกลียดจงชังเรานัก" (Why do they hate us ?) อย่างไรก็ตาม ดูเหมือนว่ารัฐบาลของประธานาธิบดี จอร์จ วอล์กเกอร์ บุช (George Walker Bush ค.ศ. 2001 - 2004) ไม่ต้องการหาคำตอบนี้ แต่สิ่งที่ต้องการคือการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ดังนั้นจึงมีการประกาศนโยบายต่อต้านลัทธิก่อการร้ายอย่างเป็นรูปธรรม

ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2001 สหรัฐอเมริกาส่งกองทัพอากาศเข้าไปในประเทศอัฟกานิสถานเพื่อจับกุมนายบินลาเดน (Bin Laden) ผู้นำขบวนการอัลเคดา (Al Quedah) ซึ่งสหรัฐเชื่อว่าเป็นผู้บงการในเหตุการณ์ วันที่ 11 กันยายน แม้ไม่สามารถจับกุมบินลาเดนได้ แต่สหรัฐอเมริกาก็สามารถโค่นล้มระบอบตาลีบัน (Taleban) ลงได้ ต่อมาในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2003 กองทัพสหรัฐและพันธมิตรคืออังกฤษได้ส่งกำลังเข้าไปในประเทศอิรัก ด้วยข้อกล่าวหาว่าผู้นำของอิรักได้สะสมอาวุธร้ายแรง เช่นอาวุธเคมีและชีวภาพที่เป็นอันตรายต่อมนุษยชาติ และสามารถโค่นล้มนายซัดดัม ฮุสเซนลงได้ พร้อมกับเข้าไปจัดตั้งรัฐบาลรักษาการในอิรัก อนึ่งสหรัฐยังทำหน้าที่จัดระเบียบโลกต่อไปอย่างแข็งขัน โดยกล่าวหาผู้นำของบางประเทศ เช่น อิหร่านและเกาหลีเหนือว่าเป็นแกนนำแห่งความชั่วร้าย (axis) และเป็นเป้าหมายที่สหรัฐจะเข้าไปจัดการต่อไป

การดำเนินนโยบายของสหรัฐอเมริกาที่ผ่านมาส่งผลต่อชะตากรรมของชาวโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการเข้าใจถึงนโยบายและวิธีการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถวิเคราะห์และปรับตัวให้ทันต่อเหตุการณ์และแนวโน้มนโยบายของสหรัฐอเมริกาได้

บทสรุป

เมื่อชาวอเมริกันร่วมกันทำสงครามต่อต้านอำนาจของอังกฤษ และเริ่มต้นสร้างประวัติศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกาหลังสงครามประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกัน พวกเขาเน้นย้ำถึง "อิสรภาพ" และ "เสรีภาพ" โดยเฉพาะเสรีภาพในการใช้น่านน้ำสากล เสรีภาพทางด้านศาสนาและเสรีภาพทางเศรษฐกิจ แต่ไม่ได้คาดหวังถึงหนทางที่นำ "ประเทศใหม่" นี้ไปสู่ความเป็นชาติมหาอำนาจที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในประเทศต่างๆ ดังเช่นบทบาทของประเทศสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน แม้แต่ประธานาธิบดีจอร์จ วอชิงตันก็กล่าวไว้ในสุนทรพจน์อำลาตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 17 กันยายน ค.ศ. 1796 เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาว่า "หลักการที่สำคัญของการดำเนินนโยบายกับประเทศต่างๆ ของเรา คือ ในการขยายความสัมพันธ์ด้านการพาณิชย์ จึงมีความเกี่ยวพันทางการเมืองกับประเทศเหล่านั้นให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ " (The great rule of conduct for us in regard to foreign nations is, in extending our commercial relations to have with them as little *political* connection as possible.)

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ทำให้สหรัฐอเมริการะมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเกี่ยวข้อทางการเมืองกับประเทศในยุโรป และดำเนินนโยบาย "โดดเดี่ยวอเมริกา" จนสามารถขยายดินแดนของตนออกไปจดมหาสมุทรแปซิฟิก และหล่อหลอมความเป็น "อเมริกันนิยม" ขึ้นในสังคมอเมริกันที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม แต่เมื่อสังคมอเมริกันเติบโตทางเศรษฐกิจและก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีอย่างมากตั้งแต่ครั้งหลังของคริสต์ศตวรรษที่ 19 ทำให้สหรัฐอเมริกายาวความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศต่างๆ เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของตนเพิ่มมากขึ้น และเข้าเกี่ยวข้องกับการเมืองระหว่างประเทศจนไม่สามารถโดดเดี่ยวตนเองได้อีกต่อไป

ผลประโยชน์การค้าและการเมืองระหว่างประเทศมีความเกี่ยวพันกันจนไม่สามารถแยกจากกันโดยเด็ดขาด สหรัฐอเมริกาจึงไม่สามารถดำรงจารีตทางการทูตตามแนวทางที่บรรพบุรุษของตนวางไว้ได้อีกต่อไป ระบบโลกาภิวัตน์ทำให้บทบาทของสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนไป แม้สหรัฐอเมริกายังยืนยันถึงหลักการแห่งเสรีภาพดังเดิม แต่เป็นเสรีภาพในบริบทที่สหรัฐอเมริกาเป็นผู้วางกรอบกติกา โดยตั้งอยู่บนผลประโยชน์ของประเทศชาติและพลเมืองอเมริกัน ดังที่ประธานาธิบดีจอห์น เอฟ. เคนเนดีกล่าวไว้ว่า ...

Our goal is not the victory of might but the vindication of right—not peace at the expense of freedom, but both peace *and* freedom, here in this

hemisphere and, we hope, around the world. God willing, that goal will be achieved.

บทบาทของสหรัฐอเมริกาในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ก้าวไปไกลกว่าที่บรรดาผู้ก่อตั้งประเทศ (the Founding Fathers) จะมีญาณหยั่งรู้ มีทั้งที่ได้รับการยกย่องและถูกต่อต้าน ทั้งจากชาวโลก และชาวอเมริกัน ที่สำคัญ ได้สร้างผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อมนุษยชาติ บางเหตุการณ์เป็นสิ่งที่ชาวอเมริกันยินดีให้ตราตรึงไว้ในประวัติศาสตร์ แต่บางเหตุการณ์เป็นบาดแผลที่แม้ไม่ต้องการจดจำ แต่ก็ยากที่จะลบเลือน

แบบฝึกหัดท้ายบท

1. จงวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการของอาณานิคมอังกฤษและฝรั่งเศสในทวีปอเมริกาเหนือ
2. ความแตกต่างของอาณานิคมอังกฤษทั้ง 3 แห่งส่งผลต่อพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของอาณานิคมแห่งนี้ได้อย่างไร จงอธิบาย
3. สงครามกับฝรั่งเศสและอินเดียนแดงมีความเกี่ยวข้องกับการประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกันอย่างไร จงวิเคราะห์
4. กฎปฏิภาณภาคตะวันออกเฉียงเหนือค. ศ. 1787 มีความสำคัญต่อการเติบโตของประเทศสหรัฐอเมริกาในคริสต์ศตวรรษที่ 19 อย่างไร จงวิเคราะห์
5. จงวิเคราะห์ให้เห็นจริงว่ารัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาคือการแก้ปัญหาของธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ
6. วิธีชีวิตแบบชายแดนภาคตะวันตกมีความสำคัญต่อการหล่อหลอมวัฒนธรรมอเมริกันอย่างไร จงวิเคราะห์
7. การฟื้นฟูภาคใต้หลังสงครามกลางเมืองก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมอเมริกันในระยะยาวอย่างไร จงวิเคราะห์
8. เหตุใดรถไฟจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาดินแดนตะวันตกของสหรัฐอเมริกา จงอธิบาย
9. จงวิเคราะห์คำกล่าวที่ว่า "สหรัฐอเมริกาเป็นหนี้บุญคุณผู้อพยพ"
10. เหตุใดจึงมีผู้เปรียบเทียบความเจริญรุ่งเรืองของสหรัฐอเมริกาในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 ว่าเป็น "ยุคทองซุบ" จงอภิปราย
11. ท่านคิดว่าการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในคริสต์ศตวรรษที่ 19 สอดคล้องตาม "หลักการมอนโร" หรือไม่ จงอภิปราย
12. จงวิเคราะห์เปรียบเทียบผลประโยชน์ทางด้านการเมืองระหว่างประเทศที่สหรัฐอเมริกาได้รับจากการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2
13. จงวิเคราะห์เปรียบเทียบนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในช่วงก่อนและหลังสงครามเย็น

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

- กัลยา ดิงศภัทิย์, ม.ร.ว.,ผู้แปล. (ม.ป.ป). ภูมิศาสตร์อเมริกันโดยสังเขป. กรุงเทพฯ : สำนักข่าวสารอเมริกัน. .
- โกวิท วงศ์สุวรรณ. (2524). ประวัติศาสตร์และการเมืองสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- นี่คือสหรัฐอเมริกา. (ม.ป.ป.). กรุงเทพฯ : สำนักข่าวสารอเมริกัน.
- ไพฑูรย์ พงศบุตร และวิลาลวงศ์ นพรัตน์, แปล. (2519). ประวัติศาสตร์สังเขปของสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2543). สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : สหรัฐอเมริกา เล่ม 2 อักษร C-D. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2547). สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : สหรัฐอเมริกา เล่ม 1 อักษร A-B. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.
- แลเนียร์, แอลิสัน อาร์. (2540). การใช้ชีวิตในอเมริกา = Living in the U.S.A. (แปลโดย วงเดือน นาราจักร) พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล (2520) จำกัด
- วงเดือน นาราจักร. (2536,มกราคม - เมษายน). ผู้อพยพในสหรัฐอเมริกา. วารสารมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 6(1) : 63 – 73.
- วริยา ศ. ชินวรรณ และ ชัยชนะ อิงคะวัต. บรรณานิการไ (2533). รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา... ทัศนะจากเมืองไทย (U.S. Constitution... Thai Perspectives) : ชุดรายงานการสัมมนา อันดับที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมบัติ จันทรวงศ์, ผู้แปล. (2531). 200 ปี รัฐธรรมนูญอเมริกัน : อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของมหาชนรัฐประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สมร นิติทัศน์ประกาศ. (2525). ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา ค.ศ.1865 – 1845 : ยุคหลังสงครามกลางเมือง – สงครามโลกครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

หนังสือภาษาอังกฤษ

- America in Perspective : Major Trends in the United States Through the 1990s. (1986).**
Boston : Houghton Mifflin Company.
- Bailey, Thomas A. (1964). A Diplomatic History of America People. New York : Appleton Century Crofts.**
- _____, and David M. Kennedy. (1979). **The America Pageant : A History of the Republic.**
Lexington, Mass : DC Heath and Company.
- Bailyn, Bernard and other. (1981). The Great Republic : A History of the America People.**
Lexington, Mass : DC Heath and Company.
- Barnet, Richard J. (1981). Real Security : Restoring American Power in a Dangerous Decade. New York : Simon & Schuster.**
- Brockwaay, Thomas P. (1968). Basic Documents in United States Foreign Policy. revised edition. Princeton : D. Van Nostrand Company, Inc.**
- 1492 – 1992 Columbus : The Quincentenary. (1992). United States Information Agency.**
- Conlin, Joseph. (1984). The America Past Part One : A Survey of American History to 1877. San Diego : Harcourt Brace Jovanovich, Inc.**
- _____. (1984). **The America Past Part Two : A Survey of American History Since 1865.**
San Diego : Harcourt Brace Jovanovich, Inc.
- Davidson, James West and others. (1996). Nation of Nations Volume Two : Since 1865.**
New York : Harper & Row, Publishers.
- De Tocqueville, Alexis. (1984). Democracy in America. New York : Mentor.**
- Garraty, John A. (1983). The America Nation : A History of the United States. New York : Harper & Row, Publishers.**
- _____. Ed. (1983). **Historical Viewpoints : Notable Articles from America Heritage. New York : Houghton Mifflin Company.**
- Graff, Henry F. (1985). This Great Nation. Chicago : The Riverside Publishing Company.**
- Grob, Gerald N. and George Athan Billias. ed. (1987). Interpretations of American History : Pattern and Perspectives. 2d ed. New York: The Free Press.**
- Hammond, Paul Y. (1969). The Cold War Years : America Foreign Policy Since 1945. New York : Harcourt, Brace & Word, Inc.**

- Hammond United States History Atlas : Completely Up – To – Date. (1994). Maplewood : Hammond Incorporated.
- Kelly, Robert. (1982) The Shaping of the American Past : Volume 1 – To 1877. 3d ed. Eaglewood Cliffs : Prentice-Hall, Inc.
- Kennan, George F. (1984). American Diplomacy : Expanded Edition. Chicago : The University of Chicago Press.
- McFarland, Gerald W. (1985). A Scattered People: An American Family Moves West. Amherst : The University of Massachusetts Press.
- McGiffert, Michael, ed. (1964). The Character of Americans : A Book of Readings. Homewood : The Dorsey Press.
- Moody, J. Carroll and Alice Kessler-Harris. ed. (1990) Perspectives on American Labor History : The Problems of Synthesis. Dekalb: Northern Illinois Press.
- Robert, J.M. (1999). The Penguin History of the Twentieth Century : The History of the World, 1901 To the Present. England : Penguin Books.
- Paine, Thomas. (1986). Common Sense. London : Penguin Classics.
- Paterson, Thomas G and others. (1983). American Foreign Policy. Lexington, Mass : D C Heath and Company.
- Perry, Lewis. (1989). Intellectual Life in America. Chicago: The University of Chicago Press.
- Perkins, Dexter. (1963) A History of the Monroe Doctrine. Boston : Little, Brown and Company.
- Taylor, A.J.P. (1983) The Origins of the Second World War. New York : Atheneum.
- Todd, Lewis Paul and Merle Curti, ed. (1961). Rise of American Nation. New York : Harcourt, Brace & Word, Inc.
- Williams, William Appleman. (1972). The Tragedy of American Diplomacy (second revised and enlarged edition). New York : A Delta Book.
- Zobel, Hiller B. (1970). The Boston Massacre. New York : W.W. Norton & Company, Inc.

ภาคผนวก

ผนวก ก
คำประกาศอิสรภาพของสหรัฐอเมริกา
(The Declaration of Independence)

In Congress, July 4, 1776

The unanimous Declaration of the thirteen united States of America

When in the Course of human events, it becomes necessary for one people to dissolve the political bands which have connected them with another, and to assume among the powers of the earth, the separate and equal station to which the Laws of Nature and of Nature's God entitle them, a decent respect to the opinions of mankind requires that they should declare the causes which impel them to the separation.

We hold these truths to be self-evident, that all men are created equal, that they are endowed by their Creator with certain unalienable Rights, that among these are Life, Liberty and the pursuit of Happiness. That to secure these rights, Governments are instituted among Men, deriving their just Powers from the consent of the governed, -- That whenever any Form of Government becomes destructive of these ends, it is the Right of the People to alter or to abolish it, and to institute new Government, laying its foundation on such principles and organizing its powers in such form, as to them shall seem most likely to effect their Safety and Happiness. Prudence, indeed, will dictate that Governments long established should not be changed for light and transient causes; and accordingly all experience hath shewn, that mankind are more disposed to suffer, while evils are sufferable, than to right themselves by abolishing the forms to which they are accustomed. But when a long train of abuses and usurpations, pursuing invariably the same Object evinces a design to reduce them under absolute Despotism, it is their right, it is their duty, to throw off such Government, and to provide new guards for their future security -- Such has been the patient sufferance of these Colonies; and such is now the necessity which constrains them to alter their former Systems of Government. -- The history of the present King of Great Britain is a history of repeated injuries and usurpations, all having in direct object the

establishment of an absolute Tyranny over these States. To prove this, let facts be submitted to a candid world.

He has refused his Assent to Laws, the most wholesome and necessary for the public good. He has forbidden his Governors to pass Laws of immediate and pressing importance, unless suspended in their operation till his Assent should be obtained; and when so suspended, he has utterly neglected to attend to them.

He has refused to pass other Laws for the accommodation of large districts of people, unless those people would relinquish the right of Representation in the Legislature, a right inestimable to them and formidable to tyrants only.

He has called together legislative bodies at places unusual, uncomfortable, and distant from the depository of their Public Records, for the sole purpose of fatiguing them into compliance with his measures.

He has dissolved Representative Houses repeatedly, for opposing with manly firmness his invasions on the rights of the people.

He has refused for a long time, after such dissolutions, to cause others to be elected; whereby the Legislative Powers, incapable of Annihilation, have returned to the People at large for their exercise; the State remaining in the mean time exposed to all the dangers of invasion from without, and convulsions within.

He has endeavoured to prevent the population of these States; for that purpose obstructing the Laws for Naturalization of Foreigners; refusing to pass others to encourage their migrations hither, and raising the conditions of new Appropriations of Lands.

He has obstructed the Administration of Justice, by refusing his Assent to Laws for establishing Judiciary Powers.

He has made Judges dependent on his Will alone, for the tenure of their offices, and the amount and payment of their salaries.

He has erected a multitude of New Offices, and sent hither swarms of Officers to harrass our People, and eat out their substance.

He has kept among us, in times of peace, Standing Armies without the Consent of our legislatures.

He has affected to render the Military independent of and superior to the Civil Power.

He has combined with others to subject us to a jurisdiction foreign to our constitution, and unacknowledged by our laws; giving his Assent to their Acts of pretended Legislation:

For Quartering large bodies of armed troops among us:

For protecting them, by a mock Trial, from Punishment for any Murders which they should commit on the Inhabitants of these States:

For cutting off our Trade with all parts of the world:

For imposing Taxes on us without our Consent:

For depriving us in many cases, of the benefits of Trial by Jury:

For transporting us beyond seas to be tried for pretended offences:

For abolishing the free system of English Laws in a neighbouring Province, establishing therein an Arbitrary government, and enlarging its Boundaries so as to render it at once an example and fit instrument for introducing the same absolute rule into these Colonies:

For taking away our Charters, abolishing our most valuable Laws, and altering fundamentally the forms of our Governments:

For suspending our own Legislature, and declaring themselves invested with power to legislate for us in all cases whatsoever.

He has abdicated Government here, by declaring us out of his Protection and waging War against us.

He has plundered our seas, ravaged our Coasts, burnt our towns, and destroyed the lives of our people.

He is at this time transporting large Armies of foreign Mercenaries to compleat the works of death, desolation and tyranny, already begun with circumstances of Cruelty and perfidy scarcely paralleled in the most barbarous ages, and totally unworthy the Head of a civilized nation.

He has constrained our fellow Citizens taken Captive on the high Seas to bear Arms against their Country, to become the executioners of their friends and Brethren, or to fall themselves by their Hands.

He has excited domestic insurrections amongst us, and has endeavoured to bring on the inhabitants of our frontiers, the merciless Indian Savages, whose known rule of warfare, is an undistinguished destruction of all ages, sexes and conditions.

In every stage of these Oppressions we have Petitioned for Redress in the most humble terms: Our repeated Petitions have been answered only by repeated injury. A Prince, whose character is thus marked by every act which may define a Tyrant, is unfit to be the ruler of a free people.

Nor have we been wanting in attention to our British brethren. We have warned them from time to time of attempts by their legislature to extend an unwarrantable jurisdiction over us. We have reminded them of the circumstances of our emigration and settlement here. We have appealed to their native justice and magnanimity, and we have conjured them by the ties of our common kindred to disavow these usurpations, which, would inevitably interrupt our connections and correspondence. They too have been deaf to the voice of justice and of consanguinity. We must, therefore, acquiesce in the necessity, which denounces our Separation, and hold them, as we hold the rest of mankind, Enemies in War, in Peace Friends.

We, therefore, the Representatives of the united States of America, in General Congress, Assembled, appealing to the Supreme Judge of the world for the rectitude of our intentions, do, in the Name, and by Authority of the good People of these Colonies, solemnly publish and declare, That these United Colonies are, and of Right ought to be Free and Independent States; that they are absolved from all Allegiance to the British Crown, and that all political connection between them and the State of Great Britain, is and ought to be totally dissolved; and that as Free and Independent States, they have full Power to levy War, conclude Peace, contract Alliances, establish Commerce, and to do all other Acts and Things which Independent States may of right do.

And for the support of this Declaration, with a firm reliance on the protection of Divine Providence, we mutually pledge to each other our Lives, our Fortunes and our sacred Honor.

ผนวก ข
รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา
(The Constitution of the United States of America)

We the People of the United States, in Order to form a more perfect Union, establish Justice, insure domestic Tranquility, provide for the common defence, promote the general Welfare, and secure the Blessings of Liberty to ourselves and our Posterity, do ordain and establish this Constitution for the United States of America.

Article I.

Section 1. All legislative Powers herein granted shall be vested in a Congress of the United States, which shall consist of a Senate and House of Representatives.

Section 2. The House of Representatives shall be composed of Members chosen every second Year by the People of the several States, and the Electors in each State shall have the Qualifications requisite for Electors of the most numerous Branch of the State Legislature.

No Person shall be a Representative who shall not have attained to the Age of twenty five Years, and been seven Years a Citizen of the United States, and who shall not, when elected, be an Inhabitant of that State in which he shall be chosen.

Representatives and direct Taxes shall be apportioned among the several States which may be included within this Union, according to their respective Numbers, which shall be determined by adding to the whole Number of free Persons, including those bound to Service for a Term of Years, and excluding Indians not taxed, three fifths of all other Persons. The actual Enumeration shall be made within three Years after the first Meeting of the Congress of the United States, and within every subsequent Term of ten Years, in such Manner as they shall by Law direct. The Number of Representatives shall not exceed one for every thirty Thousand, but each State shall have at Least one Representative; and until such enumeration shall be made, the State of New Hampshire shall be entitled to chuse three, Massachusetts eight, Rhode Island and Providence Plantations one, Connecticut five, New York six, New Jersey four, Pennsylvania eight, Delaware one, Maryland six, Virginia ten, North Carolina five, South Carolina five and Georgia three.

When vacancies happen in the Representation from any State, the Executive Authority thereof shall issue Writs of Election to fill such Vacancies.

The House of Representatives shall chuse their Speaker and other Officers; and shall have the sole Power of Impeachment.

Section 3. The Senate of the United States shall be composed of two Senators from each State, chosen by the Legislature thereof, for six Years; and each Senator shall have one Vote.

Immediately after they shall be assembled in Consequence of the first Election, they shall be divided as equally as may be into three Classes. The Seats of the Senators of the first Class shall be vacated at the Expiration of the second Year, of the second Class at the Expiration of the fourth Year, and of the third Class at the Expiration of the sixth Year, so that one third may be chosen every second Year; and if Vacancies happen by Resignation, or otherwise, during the Recess of the Legislature of any State, the Executive thereof may make temporary Appointments until the next Meeting of the Legislature, which shall then fill such Vacancies.

No person shall be a Senator who shall not have attained to the Age of thirty Years, and been nine Years a Citizen of the United States, and who shall not, when elected, be an Inhabitant of that State for which he shall be chosen.

The Vice President of the United States shall be President of the Senate, but shall have no Vote, unless they be equally divided. The Senate shall chuse their other Officers, and also a President pro tempore, in the absence of the Vice President, or when he shall exercise the Office of President of the United States.

The Senate shall have the sole Power to try all Impeachments. When sitting for that Purpose, they shall be on Oath or Affirmation. When the President of the United States is tried, the Chief Justice shall preside: And no Person shall be convicted without the Concurrence of two thirds of the Members present.

Judgment in Cases of Impeachment shall not extend further than to removal from Office, and disqualification to hold and enjoy any Office of honor, Trust or Profit under the United States: but the Party convicted shall nevertheless be liable and subject to Indictment, Trial, Judgment and Punishment, according to Law.

Section 4. The Times, Places and Manner of holding Elections for Senators and Representatives, shall be prescribed in each State by the Legislature thereof; but the Congress may at any time by Law make or alter such Regulations, except as to the Place of Chusing Senators.

The Congress shall assemble at least once in every Year, and such Meeting shall be on the first Monday in December, unless they shall by Law appoint a different Day.

Section 5. Each House shall be the Judge of the Elections, Returns and Qualifications of its own Members, and a Majority of each shall constitute a Quorum to do Business; but a smaller number may adjourn from day to day, and may be authorized to compel the Attendance of absent Members, in such Manner, and under such Penalties as each House may provide.

Each House may determine the Rules of its Proceedings, punish its Members for disorderly Behavior, and, with the Concurrence of two-thirds, expel a Member.

Each House shall keep a Journal of its Proceedings, and from time to time publish the same, excepting such Parts as may in their Judgment require Secrecy; and the Yeas and Nays of the Members of either House on any question shall, at the Desire of one fifth of those Present, be entered on the Journal.

Neither House, during the Session of Congress, shall, without the Consent of the other, adjourn for more than three days, nor to any other Place than that in which the two Houses shall be sitting.

Section 6. The Senators and Representatives shall receive a Compensation for their Services, to be ascertained by Law, and paid out of the Treasury of the United States. They shall in all Cases, except Treason, Felony and Breach of the Peace, be privileged from Arrest during their Attendance at the Session of their respective Houses, and in going to and returning from the same; and for any Speech or Debate in either House, they shall not be questioned in any other Place.

No Senator or Representative shall, during the Time for which he was elected, be appointed to any civil Office under the Authority of the United States which shall have been created, or the Emoluments whereof shall have been increased during such time; and no

Person holding any Office under the United States, shall be a Member of either House during his Continuance in Office.

Section 7 All bills for raising Revenue shall originate in the House of Representatives; but the Senate may propose or concur with Amendments as on other Bills.

Every Bill which shall have passed the House of Representatives and the Senate, shall, before it become a Law, be presented to the President of the United States; If he approve he shall sign it, but if not he shall return it, with his Objections to that House in which it shall have originated, who shall enter the Objections at large on their Journal, and proceed to reconsider it. If after such Reconsideration two thirds of that House shall agree to pass the Bill, it shall be sent, together with the Objections, to the other House, by which it shall likewise be reconsidered, and if approved by two thirds of that House, it shall become a Law. But in all such Cases the Votes of both Houses shall be determined by Yeas and Nays, and the Names of the Persons voting for and against the Bill shall be entered on the Journal of each House respectively. If any Bill shall not be returned by the President within ten Days (Sundays excepted) after it shall have been presented to him, the Same shall be a Law, in like Manner as if he had signed it, unless the Congress by their Adjournment prevent its Return, in which Case it shall not be a Law.

Every Order, Resolution, or Vote to which the Concurrence of the Senate and House of Representatives may be necessary (except on a question of Adjournment) shall be presented to the President of the United States; and before the Same shall take Effect, shall be approved by him, or being disapproved by him, shall be repassed by two thirds of the Senate and House of Representatives, according to the Rules and Limitations prescribed in the Case of a Bill.

Section 8 The Congress shall have Power To lay and collect Taxes, Duties, Imposts and Excises, to pay the Debts and provide for the common Defence and general Welfare of the United States; but all Duties, Imposts and Excises shall be uniform throughout the United States;

To borrow money on the credit of the United States;

To regulate Commerce with foreign Nations, and among the several States, and with the Indian Tribes;

To establish an uniform Rule of Naturalization, and uniform Laws on the subject of Bankruptcies throughout the United States;

To coin Money, regulate the Value thereof, and of foreign Coin, and fix the Standard of Weights and Measures;

To provide for the Punishment of counterfeiting the Securities and current Coin of the United States;

To establish Post Offices and Post Roads;

To promote the Progress of Science and useful Arts, by securing for limited Times to Authors and Inventors the exclusive Right to their respective Writings and Discoveries;

To constitute Tribunals inferior to the supreme Court;

To define and punish Piracies and Felonies committed on the high Seas, and Offenses against the Law of Nations;

To declare War, grant Letters of Marque and Reprisal, and make Rules concerning Captures on Land and Water;

To raise and support Armies, but no Appropriation of Money to that Use shall be for a longer Term than two Years;

To provide and maintain a Navy;

To make Rules for the Government and Regulation of the land and naval Forces;

To provide for calling forth the Militia to execute the Laws of the Union, suppress Insurrections and repel Invasions;

To provide for organizing, arming, and disciplining the Militia, and for governing such Part of them as may be employed in the Service of the United States, reserving to the States respectively, the Appointment of the Officers, and the Authority of training the Militia according to the discipline prescribed by Congress;

To exercise exclusive Legislation in all Cases whatsoever, over such District (not exceeding ten Miles square) as may, by Cession of particular States, and the acceptance of Congress, become the Seat of the Government of the United States, and to exercise like Authority over all Places purchased by the Consent of the Legislature of the State in which the Same shall be, for the Erection of Forts, Magazines, Arsenals, dock-Yards, and other needful Buildings; And

To make all Laws which shall be necessary and proper for carrying into Execution the foregoing Powers, and all other Powers vested by this Constitution in the Government of the United States, or in any Department or Officer thereof.

Section 9 The Migration or Importation of such Persons as any of the States now existing shall think proper to admit, shall not be prohibited by the Congress prior to the Year one thousand eight hundred and eight, but a tax or duty may be imposed on such Importation, not exceeding ten dollars for each Person.

The privilege of the Writ of Habeas Corpus shall not be suspended, unless when in Cases of Rebellion or Invasion the public Safety may require it.

No Bill of Attainder or ex post facto Law shall be passed.

No capitation, or other direct, Tax shall be laid, unless in Proportion to the Census or Enumeration herein before directed to be taken.

No Tax or Duty shall be laid on Articles exported from any State.

No Preference shall be given by any Regulation of Commerce or Revenue to the Ports of one State over those of another: nor shall Vessels bound to, or from, one State, be obliged to enter, clear, or pay Duties in another.

No Money shall be drawn from the Treasury, but in Consequence of Appropriations made by Law; and a regular Statement and Account of the Receipts and Expenditures of all public Money shall be published from time to time.

No Title of Nobility shall be granted by the United States: And no Person holding any Office of Profit or Trust under them, shall, without the Consent of the Congress, accept of any present, Emolument, Office, or Title, of any kind whatever, from any King, Prince or foreign State.

Section 10 No State shall enter into any Treaty, Alliance, or Confederation; grant Letters of Marque and Reprisal; coin Money; emit Bills of Credit; make any Thing but gold and silver Coin a Tender in Payment of Debts; pass any Bill of Attainder, ex post facto Law, or Law impairing the Obligation of Contracts, or grant any Title of Nobility.

No State shall, without the Consent of the Congress, lay any Imposts or Duties on Imports or Exports, except what may be absolutely necessary for executing it's inspection Laws: and the net Produce of all Duties and Imposts, laid by any State on Imports or

Exports, shall be for the Use of the Treasury of the United States; and all such Laws shall be subject to the Revision and Controul of the Congress.

No State shall, without the Consent of Congress, lay any duty of Tonnage, keep Troops, or Ships of War in time of Peace, enter into any Agreement or Compact with another State, or with a foreign Power, or engage in War, unless actually invaded, or in such imminent Danger as will not admit of delay.

Article II.

Section 1 The executive Power shall be vested in a President of the United States of America. He shall hold his Office during the Term of four Years, and, together with the Vice-President chosen for the same Term, be elected, as follows:

Each State shall appoint, in such Manner as the Legislature thereof may direct, a Number of Electors, equal to the whole Number of Senators and Representatives to which the State may be entitled in the Congress: but no Senator or Representative, or Person holding an Office of Trust or Profit under the United States, shall be appointed an Elector.

The Electors shall meet in their respective States, and vote by Ballot for two persons, of whom one at least shall not lie an Inhabitant of the same State with themselves. And they shall make a List of all the Persons voted for, and of the Number of Votes for each; which List they shall sign and certify, and transmit sealed to the Seat of the Government of the United States, directed to the President of the Senate. The President of the Senate shall, in the Presence of the Senate and House of Representatives, open all the Certificates, and the Votes shall then be counted. The Person having the greatest Number of Votes shall be the President, if such Number be a Majority of the whole Number of Electors appointed; and if there be more than one who have such Majority, and have an equal Number of Votes, then the House of Representatives shall immediately chuse by Ballot one of them for President; and if no Person have a Majority, then from the five highest on the List the said House shall in like Manner chuse the President. But in chusing the President, the Votes shall be taken by States, the Representation from each State having one Vote; a quorum for this Purpose shall consist of a Member or Members from two-thirds of the States, and a Majority of all the States shall be necessary to a Choice. In every Case, after the Choice of the President, the Person having the greatest Number of Votes of the Electors shall be the Vice President. But

if there should remain two or more who have equal Votes, the Senate shall chuse from them by Ballot the Vice-President.

The Congress may determine the Time of chusing the Electors, and the Day on which they shall give their Votes; which Day shall be the same throughout the United States. No person except a natural born Citizen, or a Citizen of the United States, at the time of the Adoption of this Constitution, shall be eligible to the Office of President; neither shall any Person be eligible to that Office who shall not have attained to the Age of thirty-five Years, and been fourteen Years a Resident within the United States.

In Case of the Removal of the President from Office, or of his Death, Resignation, or Inability to discharge the Powers and Duties of the said Office, the same shall devolve on the Vice President, and the Congress may by Law provide for the Case of Removal, Death, Resignation or Inability, both of the President and Vice President, declaring what Officer shall then act as President, and such Officer shall act accordingly, until the Disability be removed, or a President shall be elected.

The President shall, at stated Times, receive for his Services, a Compensation, which shall neither be increased nor diminished during the Period for which he shall have been elected, and he shall not receive within that Period any other Emolument from the United States, or any of them.

Before he enter on the Execution of his Office, he shall take the following Oath or Affirmation: "I do solemnly swear (or affirm) that I will faithfully execute the Office of President of the United States, and will to the best of my Ability, preserve, protect and defend the Constitution of the United States."

Section 2 The President shall be Commander in Chief of the Army and Navy of the United States, and of the Militia of the several States, when called into the actual Service of the United States; he may require the Opinion, in writing, of the principal Officer in each of the executive Departments, upon any subject relating to the Duties of their respective Offices, and he shall have Power to Grant Reprieves and Pardons for Offenses against the United States, except in Cases of Impeachment.

He shall have Power, by and with the Advice and Consent of the Senate, to make Treaties, provided two thirds of the Senators present concur; and he shall nominate, and by

and with the Advice and Consent of the Senate, shall appoint Ambassadors, other public Ministers and Consuls, Judges of the supreme Court, and all other Officers of the United States, whose Appointments are not herein otherwise provided for, and which shall be established by Law: but the Congress may by Law vest the Appointment of such inferior Officers, as they think proper, in the President alone, in the Courts of Law, or in the Heads of Departments.

The President shall have Power to fill up all Vacancies that may happen during the Recess of the Senate, by granting Commissions which shall expire at the End of their next Session.

Section 3. He shall from time to time give to the Congress Information of the State of the Union, and recommend to their Consideration such Measures as he shall judge necessary and expedient; he may, on extraordinary Occasions, convene both Houses, or either of them, and in Case of Disagreement between them, with Respect to the Time of Adjournment, he may adjourn them to such Time as he shall think proper; he shall receive Ambassadors and other public Ministers; he shall take Care that the Laws be faithfully executed, and shall Commission all the Officers of the United States.

Section 4. The President, Vice President and all civil Officers of the United States, shall be removed from Office on Impeachment for, and Conviction of, Treason, Bribery, or other high Crimes and Misdemeanors.

Article III.

Section 1 The judicial Power of the United States, shall be vested in one supreme Court, and in such inferior Courts as the Congress may from time to time ordain and establish. The Judges, both of the supreme and inferior Courts, shall hold their Offices during good Behavior, and shall, at stated Times, receive for their Services a Compensation which shall not be diminished during their Continuance in Office.

Section 2 The judicial Power shall extend to all Cases, in Law and Equity, arising under this Constitution, the Laws of the United States, and Treaties made, or which shall be made, under their Authority; to all Cases affecting Ambassadors, other public Ministers and Consuls; to all Cases of admiralty and maritime Jurisdiction; to Controversies to which the United States shall be a Party; to Controversies between two or more States; between a

State and Citizens of another State; between Citizens of different States; between Citizens of the same State claiming Lands under Grants of different States, and between a State, or the Citizens thereof, and foreign States, Citizens or Subjects.

In all Cases affecting Ambassadors, other public Ministers and Consuls, and those in which a State shall be Party, the supreme Court shall have original Jurisdiction. In all the other Cases before mentioned, the supreme Court shall have appellate Jurisdiction, both as to Law and Fact, with such Exceptions, and under such Regulations as the Congress shall make.

The Trial of all Crimes, except in Cases of Impeachment, shall be by Jury; and such Trial shall be held in the State where the said Crimes shall have been committed; but when not committed within any State, the Trial shall be at such Place or Places as the Congress may by Law have directed. Section 3 Treason against the United States, shall consist only in levying War against them, or in adhering to their Enemies, giving them Aid and Comfort. No Person shall be convicted of Treason unless on the Testimony of two Witnesses to the same overt Act, or on Confession in open Court.

The Congress shall have power to declare the Punishment of Treason, but no Attainder of Treason shall work Corruption of Blood, or Forfeiture except during the Life of the Person attainted.

Article IV.

Section 1. Full Faith and Credit shall be given in each State to the public Acts, Records, and judicial Proceedings of every other State. And the Congress may by general Laws prescribe the Manner in which such Acts, Records and Proceedings shall be proved, and the Effect thereof.

Section 2. The Citizens of each State shall be entitled to all Privileges and Immunities of Citizens in the several States.

A Person charged in any State with Treason, Felony, or other Crime, who shall flee from Justice, and be found in another State, shall on demand of the executive Authority of the State from which he fled, be delivered up, to be removed to the State having Jurisdiction of the Crime.

No Person held to Service or Labour in one State, under the Laws thereof, escaping into another, shall, in Consequence of any Law or Regulation therein, be discharged from such Service or Labour, But shall be delivered up on Claim of the Party to whom such Service or Labour may be due.

Section 3. New States may be admitted by the Congress into this Union; but no new States shall be formed or erected within the Jurisdiction of any other State; nor any State be formed by the Junction of two or more States, or parts of States, without the Consent of the Legislatures of the States concerned as well as of the Congress.

The Congress shall have Power to dispose of and make all needful Rules and Regulations respecting the Territory or other Property belonging to the United States; and nothing in this Constitution shall be so construed as to Prejudice any Claims of the United States, or of any particular State.

Section 4 The United States shall guarantee to every State in this Union a Republican Form of Government, and shall protect each of them against Invasion; and on Application of the Legislature, or of the Executive (when the Legislature cannot be convened) against domestic Violence.

Article V.

The Congress, whenever two thirds of both Houses shall deem it necessary, shall propose Amendments to this Constitution, or, on the Application of the Legislatures of two thirds of the several States, shall call a Convention for proposing Amendments, which, in either Case, shall be valid to all Intents and Purposes, as part of this Constitution, when ratified by the Legislatures of three fourths of the several States, or by Conventions in three fourths thereof, as the one or the other Mode of Ratification may be proposed by the Congress; Provided that no Amendment which may be made prior to the Year One thousand eight hundred and eight shall in any Manner affect the first and fourth Clauses in the Ninth Section of the first Article; and that no State, without its Consent, shall be deprived of its equal Suffrage in the Senate.

Article VI.

All Debts contracted and Engagements entered into, before the Adoption of this Constitution, shall be as valid against the United States under this Constitution, as under the Confederation.

This Constitution, and the Laws of the United States which shall be made in Pursuance thereof; and all Treaties made, or which shall be made, under the Authority of the United States, shall be the supreme Law of the Land; and the Judges in every State shall be bound thereby, any Thing in the Constitution or Laws of any State to the Contrary notwithstanding.

The Senators and Representatives before mentioned, and the Members of the several State Legislatures, and all executive and judicial Officers, both of the United States and of the several States, shall be bound by Oath or Affirmation, to support this Constitution; but no religious Test shall ever be required as a Qualification to any Office or public Trust under the United States.

Article VII.

The Ratification of the Conventions of nine States, shall be sufficient for the Establishment of this Constitution between the States so ratifying the Same.

done in Convention by the Unanimous Consent of the States present the Seventeenth Day of September in the Year of our Lord one thousand seven hundred and Eighty seven and of the Independence of the United States of America the Twelfth. In Witness whereof We have hereunto subscribed our Names.

Go Washington - President and deputy from Virginia New Hampshire - John Langdon, Nicholas Gilman Massachusetts - Nathaniel Gorham, Rufus King Connecticut - Wm Saml Johnson, Roger Sherman New York - Alexander Hamilton New Jersey - Wil Livingston, David Brearley, Wm Paterson, Jona. Dayton Pensylvania - B Franklin, Thomas Mifflin, Robt Morris, Geo. Clymer, Thos FitzSimons, Jared Ingersoll, James Wilson, Gouv Morris Delaware - Geo. Read, Gunning Bedford jun, John Dickinson, Richard Bassett, Jaco. Broom Maryland - James McHenry, Dan of St Tho Jenifer, Danl Carroll Virginia - John Blair, James Madison Jr. North Carolina - Wm Blount, Richd Dobbs Spaight, Hu Williamson South Carolina - J. Rutledge, Charles Cotesworth Pinckney, Charles Pinckney, Pierce Butler Georgia - William Few, Abr Baldwin Attest: William Jackson, Secretary

รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ **(constitution Amendments)**

Amendment I

Congress shall make no law respecting an establishment of religion, or prohibiting the free exercise thereof; or abridging the freedom of speech, or of the press; or the right of the people peaceably to assemble, and to petition the Government for a redress of grievances.

Amendment II

A well regulated Militia, being necessary to the security of a free State, the right of the people to keep and bear Arms, shall not be infringed.

Amendment III

No Soldier shall, in time of peace be quartered in any house, without the consent of the Owner, nor in time of war, but in a manner to be prescribed by law.

Amendment IV

The right of the people to be secure in their persons, houses, papers, and effects, against unreasonable searches and seizures, shall not be violated, and no Warrants shall issue, but upon probable cause, supported by Oath or affirmation, and particularly describing the place to be searched, and the persons or things to be seized.

Amendment V

No person shall be held to answer for a capital, or otherwise infamous crime, unless on a presentment or indictment of a Grand Jury, except in cases arising in the land or naval forces, or in the Militia, when in actual service in time of War or public danger; nor shall any person be subject for the same offense to be twice put in jeopardy of life or limb; nor shall be compelled in any criminal case to be a witness against himself, nor be deprived of life, liberty, or property, without due process of law; nor shall private property be taken for public use, without just compensation.

Amendment VI

In all criminal prosecutions, the accused shall enjoy the right to a speedy and public trial, by an impartial jury of the State and district wherein the crime shall have been

committed, which district shall have been previously ascertained by law, and to be informed of the nature and cause of the accusation; to be confronted with the witnesses against him; to have compulsory process for obtaining witnesses in his favor, and to have the Assistance of Counsel for his defence.

Amendment VII

In Suits at common law, where the value in controversy shall exceed twenty dollars, the right of trial by jury shall be preserved, and no fact tried by a jury, shall be otherwise re-examined in any Court of the United States, than according to the rules of the common law.

Amendment VIII

Excessive bail shall not be required, nor excessive fines imposed, nor cruel and unusual punishments inflicted.

Amendment IX

The enumeration in the Constitution, of certain rights, shall not be construed to deny or disparage others retained by the people.

Amendment X

The powers not delegated to the United States by the Constitution, nor prohibited by it to the States, are reserved to the States respectively, or to the people.

Amendment XI

The Judicial power of the United States shall not be construed to extend to any suit in law or equity, commenced or prosecuted against one of the United States by Citizens of another State, or by Citizens or Subjects of any Foreign State.

Amendment XII

The Electors shall meet in their respective states, and vote by ballot for President and Vice-President, one of whom, at least, shall not be an inhabitant of the same state with themselves; they shall name in their ballots the person voted for as President, and in distinct ballots the person voted for as Vice-President, and they shall make distinct lists of all persons voted for as President, and of all persons voted for as Vice-President and of the number of votes for each, which lists they shall sign and certify, and transmit sealed to the seat of the government of the United States, directed to the President of the Senate; The

President of the Senate shall, in the presence of the Senate and House of Representatives, open all the certificates and the votes shall then be counted; The person having the greatest Number of votes for President, shall be the President, if such number be a majority of the whole number of Electors appointed; and if no person have such majority, then from the persons having the highest numbers not exceeding three on the list of those voted for as President, the House of Representatives shall choose immediately, by ballot, the President. But in choosing the President, the votes shall be taken by states, the representation from each state having one vote; a quorum for this purpose shall consist of a member or members from two-thirds of the states, and a majority of all the states shall be necessary to a choice. And if the House of Representatives shall not choose a President whenever the right of choice shall devolve upon them, before the fourth day of March next following, then the Vice-President shall act as President, as in the case of the death or other constitutional disability of the President. The person having the greatest number of votes as Vice-President, shall be the Vice-President, if such number be a majority of the whole number of Electors appointed, and if no person have a majority, then from the two highest numbers on the list, the Senate shall choose the Vice-President; a quorum for the purpose shall consist of two-thirds of the whole number of Senators, and a majority of the whole number shall be necessary to a choice. But no person constitutionally ineligible to the office of President shall be eligible to that of Vice-President of the United States.

Amendment XIII

Section 1. Neither slavery nor involuntary servitude, except as a punishment for crime whereof the party shall have been duly convicted, shall exist within the United States, or any place subject to their jurisdiction.

Section 2. Congress shall have power to enforce this article by appropriate legislation.

Amendment XIV

Section 1. All persons born or naturalized in the United States, and subject to the jurisdiction thereof, are citizens of the United States and of the State wherein they reside. No State shall make or enforce any law which shall abridge the privileges or immunities of citizens of the

United States; nor shall any State deprive any person of life, liberty, or property, without due process of law; nor deny to any person within its jurisdiction the equal protection of the laws.

Section 2. Representatives shall be apportioned among the several States according to their respective numbers, counting the whole number of persons in each State, excluding Indians not taxed. But when the right to vote at any election for the choice of electors for President and Vice President of the United States, Representatives in Congress, the Executive and Judicial officers of a State, or the members of the Legislature thereof, is denied to any of the male inhabitants of such State, being twentyone years of age, and citizens of the United States, or in any way abridged, except for participation in rebellion, or other crime, the basis of representation therein shall be reduced in the proportion which the number of such male citizens shall bear to the whole number of male citizens twentyone years of age in such State.

Section 3. No person shall be a Senator or Representative in Congress, or elector of President and Vice President, or hold any office, civil or military, under the United States, or under any State, who, having previously taken an oath, as a member of Congress, or as an officer of the United States, or as a member of any State legislature, or as an executive or judicial officer of any State, to support the Constitution of the United States, shall have engaged in insurrection or rebellion against the same, or given aid or comfort to the enemies thereof. But Congress may by a vote of two-thirds of each House, remove such disability.

Section 4. The validity of the public debt of the United States, authorized by law, including debts incurred for payment of pensions and bounties for services in suppressing insurrection or rebellion, shall not be questioned. But neither the United States nor any State shall assume or pay any debt or obligation incurred in aid of insurrection or rebellion against the United States, or any claim for the loss or emancipation of any slave; but all such debts, obligations and claims shall be held illegal and void.

Section 5. The Congress shall have power to enforce, by appropriate legislation, the provisions of this article.

Amendment XV

Section 1. The right of citizens of the United States to vote shall not be denied or abridged by the United States or by any State on account of race, color, or previous condition of servitude.

Section 2. The Congress shall have power to enforce this article by appropriate legislation.

Amendment XVI

The Congress shall have power to lay and collect taxes on incomes, from whatever source derived, without apportionment among the several States, and without regard to any census or enumeration.

Amendment XVII

The Senate of the United States shall be composed of two Senators from each State, elected by the people thereof, for six years; and each Senator shall have one vote. The electors in each State shall have the qualifications requisite for electors of the most numerous branch of the State legislatures.

When vacancies happen in the representation of any State in the Senate, the executive authority of such State shall issue writs of election to fill such vacancies: Provided, That the legislature of any State may empower the executive thereof to make temporary appointments until the people fill the vacancies by election as the legislature may direct. This amendment shall not be so construed as to affect the election or term of any Senator chosen before it becomes valid as part of the Constitution.

Amendment XVIII

Section 1. After one year from the ratification of this article the manufacture, sale, or transportation of intoxicating liquors within, the importation thereof into, or the exportation thereof from the United States and all territory subject to the jurisdiction thereof for beverage purposes is hereby prohibited.

Section 2. The Congress and the several States shall have concurrent power to enforce this article by appropriate legislation.

Section 3. This article shall be inoperative unless it shall have been ratified as an amendment to the Constitution by the legislatures of the several States, as provided in the Constitution, within seven years from the date of the submission hereof to the States by the Congress.

Amendment XIX

The right of citizens of the United States to vote shall not be denied or abridged by the United States or by any State on account of sex. Congress shall have power to enforce this article by appropriate legislation.

Amendment XX

Section 1. The terms of the President and Vice President shall end at noon on the 20th day of January, and the terms of Senators and Representatives at noon on the 3d day of January, of the years in which such terms would have ended if this article had not been ratified; and the terms of their successors shall then begin.

Section 2. The Congress shall assemble at least once in every year, and such meeting shall begin at noon on the 3d day of January, unless they shall by law appoint a different day.

Section 3. If, at the time fixed for the beginning of the term of the President, the President elect shall have died, the Vice President elect shall become President. If a President shall not have been chosen before the time fixed for the beginning of his term, or if the President elect shall have failed to qualify, then the Vice President elect shall act as President until a President shall have qualified; and the Congress may by law provide for the case wherein neither a President elect nor a Vice President elect shall have qualified, declaring who shall then act as President, or the manner in which one who is to act shall be selected, and such person shall act accordingly until a President or Vice President shall have qualified.

Section 4. The Congress may by law provide for the case of the death of any of the persons from whom the House of Representatives may choose a President whenever the right of choice shall have devolved upon them, and for the case of the death of any of the persons from whom the Senate may choose a Vice President whenever the right of choice shall have devolved upon them.

Section 5. Sections 1 and 2 shall take effect on the 15th day of October following the ratification of this article.

Section 6. This article shall be inoperative unless it shall have been ratified as an amendment to the Constitution by the legislatures of three-fourths of the several States within seven years from the date of its submission.

Amendment XXI

Section 1. The eighteenth article of amendment to the Constitution of the United States is hereby repealed.

Section 2. The transportation or importation into any State, Territory, or possession of the United States for delivery or use therein of intoxicating liquors, in violation of the laws thereof, is hereby prohibited.

Section 3. The article shall be inoperative unless it shall have been ratified as an amendment to the Constitution by conventions in the several States, as provided in the Constitution, within seven years from the date of the submission hereof to the States by the Congress.

Amendment XXII

Section 1. No person shall be elected to the office of the President more than twice, and no person who has held the office of President, or acted as President, for more than two years of a term to which some other person was elected President shall be elected to the office of the President more than once. But this Article shall not apply to any person holding the office of President, when this Article was proposed by the Congress, and shall not prevent any person who may be holding the office of President, or acting as President, during the term within which this Article becomes operative from holding the office of President or acting as President during the remainder of such term.

Section 2. This article shall be inoperative unless it shall have been ratified as an amendment to the Constitution by the legislatures of three-fourths of the several States within seven years from the date of its submission to the States by the Congress.

Amendment XXIII

Section 1. The District constituting the seat of Government of the United States shall appoint in such manner as the Congress may direct:

A number of electors of President and Vice President equal to the whole number of Senators and Representatives in Congress to which the District would be entitled if it were a State, but in no event more than the least populous State; they shall be in addition to those appointed by the States, but they shall be considered, for the purposes of the election of President and Vice President, to be electors appointed by a State; and they shall meet in the District and perform such duties as provided by the twelfth article of amendment.

Section 2. The Congress shall have power to enforce this article by appropriate legislation.

Amendment XXIV

Section 1. The right of citizens of the United States to vote in any primary or other election for President or Vice President, for electors for President or Vice President, or for Senator or Representative in Congress, shall not be denied or abridged by the United States or any State by reason of failure to pay any poll tax or other tax.

Section 2. The Congress shall have power to enforce this article by appropriate legislation.

Amendment XXV

Section 1. In case of the removal of the President from office or of his death or resignation, the Vice President shall become President.

Section 2. Whenever there is a vacancy in the office of the Vice President, the President shall nominate a Vice President who shall take office upon confirmation by a majority vote of both Houses of Congress.

Section 3. Whenever the President transmits to the President pro tempore of the Senate and the Speaker of the House of Representatives his written declaration that he is unable to discharge the powers and duties of his office, and until he transmits to them a written declaration to the contrary, such powers and duties shall be discharged by the Vice President as Acting President.

Section 4. Whenever the Vice President and a majority of either the principal officers of the executive departments or of such other body as Congress may by law provide, transmit to the President pro tempore of the Senate and the Speaker of the House of Representatives their written declaration that the President is unable to discharge the powers and duties of his office, the Vice President shall immediately assume the powers and duties of the office as Acting President.

Thereafter, when the President transmits to the President pro tempore of the Senate and the Speaker of the House of Representatives his written declaration that no inability exists, he shall resume the powers and duties of his office unless the Vice President and a majority of either the principal officers of the executive department or of such other body as Congress may by law provide, transmit within four days to the President pro tempore of the

Senate and the Speaker of the House of Representatives their written declaration that the President is unable to discharge the powers and duties of his office. Thereupon Congress shall decide the issue, assembling within forty eight hours for that purpose if not in session. If the Congress, within twenty one days after receipt of the latter written declaration, or, if Congress is not in session, within twenty one days after Congress is required to assemble, determines by two thirds vote of both Houses that the President is unable to discharge the powers and duties of his office, the Vice President shall continue to discharge the same as Acting President; otherwise, the President shall resume the powers and duties of his office.

Amendment XXVI

Section 1. The right of citizens of the United States, who are eighteen years of age or older, to vote shall not be denied or abridged by the United States or by any State on account of age.

Section 2. The Congress shall have power to enforce this article by appropriate legislation.

Amendment XXVII No law, varying the compensation for the services of the Senators and Representatives, shall take effect, until an election of Representatives shall have intervened.

ที่มา : www.USConstitution.net

ผนวก ค

รายชื่อมลรัฐ และวันสถาปนาของมลรัฐต่างๆ ในสหรัฐอเมริกา

ชื่อ	วันสถาปนา (ค.ศ.)
แอละแบมา (Alabama)	14 ธันวาคม 1819
อะแลสกา (Alaska)	3 มกราคม 1959
แอริโซนา (Arizona)	14 กุมภาพันธ์ 1912
อาร์คันซอ (Arkansas)	15 มิถุนายน 1836
แคลิฟอร์เนีย (California)	9 กันยายน 1850
โคโรราโด (Colorado)	1 สิงหาคม 1876
คอนเนตทิคัต (Connecticut)	9 มกราคม 1788
เดลาแวร์ (Delaware)	7 ธันวาคม 1787
ฟลอริดา (Florida)	3 มีนาคม 1845
จอร์เจีย (Georgia)	2 มกราคม 1788
ฮาวาย (Hawaii)	21 สิงหาคม 1959
ไอดาโฮ (Idaho)	3 กรกฎาคม 1890
อิลลินอยส์ (Illinois)	3 ธันวาคม 1818
อินดีแอนา (Indiana)	11 ธันวาคม 1816
ไอโอวา (Iowa)	28 ธันวาคม 1846
แคนซัส (Kansas)	29 มกราคม 1861
เคนทักกี (Kentucky)	1 มิถุนายน 1792
ลุยเซียนา (Louisiana)	30 เมษายน 1812
เมน (Maine)	15 มีนาคม 1820
แมริแลนด์ (Maryland)	28 เมษายน 1788
แมสซาชูเซตส์ (Massachusetts)	6 กุมภาพันธ์ 1788
มิชิแกน (Michigan)	26 มกราคม 1837

ชื่อ	วันสถาปนา (ค.ศ.)
มินนิโซตา (Minnesota)	11 พฤษภาคม 1858
มิสซิสซิปปี (Mississippi)	10 ธันวาคม 1817
มิสซูรี (Missouri)	10 สิงหาคม 1821
มอนแทนา (Montana)	8 พฤศจิกายน 1889
เนแบรสกา (Nebraska)	1 มีนาคม 1867
เนวาดา (Nevada)	31 ตุลาคม 1864
นิวแฮมป์เชอร์ (New Hampshire)	21 มิถุนายน 1788
นิวเจอร์ซีย์ (New Jersey)	18 ธันวาคม 1787
นิวเม็กซิโก (New Mexico)	6 มกราคม 1912
นิวยอร์ก (New York)	26 กรกฎาคม 1788
นอร์ทแคโรไลนา (North Carolina)	21 พฤศจิกายน 1785
นอร์ทดาโคตา (North Dakota)	2 พฤศจิกายน 1889
โอไฮโอ (Ohio)	19 กุมภาพันธ์ 1803
โอคลาโฮมา (Oklahoma)	16 พฤศจิกายน 1907
ออริกอน (Oregon)	14 กุมภาพันธ์ 1859
เพนซิลเวเนีย (Pennsylvania)	12 ธันวาคม 1787
ไรต์ไอร์แลนด์ (Rhode Island)	29 พฤษภาคม 1790
เซาท์แคโรไลนา (South Carolina)	23 พฤษภาคม 1788
เซาท์ดาโคตา (South Dakota)	2 พฤศจิกายน 1889
เทนเนสซี (Tennessee)	1 มิถุนายน 1796
เท็กซัส (Texas)	29 ธันวาคม 1845
ยูทาห์ (Utah)	4 มกราคม 1896
เวอร์มอนต์ (Vermont)	4 มีนาคม 1791
เวอร์จิเนีย (Virginia)	25 มิถุนายน 1788

ชื่อ	วันสถาปนา (ค.ศ.)
วอชิงตัน (Washington)	11 พฤศจิกายน 1889
เวสต์เวอร์จิเนีย (West Virginia)	20 มิถุนายน 1863
วิสคอนซิน (Wisconsin)	29 พฤษภาคม 1848
ไวโอมิง (Wyoming)	10 กรกฎาคม 1890

ที่มาของข้อมูล : ราชบัณฑิตยสถาน. (2547). สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : สหรัฐอเมริกา เล่ม 1
อักษร A-B. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

ผนวก ง

รายนามประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่คนแรก ถึงปัจจุบัน (2547)

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	ดำรงตำแหน่ง (ค.ศ.)	สังกัดพรรค
1.	จอร์จ วอชิงตัน (George Washington)	1789 – 1797	เฟเดอรัลลิสต์
2.	จอห์น แอดัม (John Adams)	1797 – 1801	เฟเดอรัลลิสต์
3.	ทอมัส เจฟเฟอร์สัน (Thomas Jefferson)	1801 – 1809	เดโมแครต - รีพับลิกัน
4.	เจมส์ แมดิสัน (James Madison)	1809 – 1817	เดโมแครต - รีพับลิกัน
5.	เจมส์ มอนโร (James Monroe)	1817 – 1825	เดโมแครต - รีพับลิกัน
6.	จอห์น ควินซี แอดัมส์ (John Quincy Adams)	1825 – 1829	เดโมแครต - รีพับลิกัน
7.	แอนดรูว์ แจ็กสัน (Adrew Jacson)	1829 – 1837	เดโมแครต
8.	มาร์ติน แวน บิวเรน (Martin Van Buren)	1837 – 1841	เดโมแครต
9.	วิลเลียม เฮนรี แฮร์ริสัน (William Hanry Harrison)	1841	วิก
10.	จอห์น ไทเลอร์ (John Tylor)	1841 – 1845	วิก
11.	เจมส์ น็อกซ์ โพลก์ (James Knox Polk)	1845 - 1849	เดโมแครต

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	ดำรงตำแหน่ง (ค.ศ.)	สังกัดพรรค
12.	แซคารี เทเลอร์ (Zachary Tylor)	1849 – 1850	วิก
13.	มิลลาร์ด ฟิลล์มอร์ (Millard Fillmore)	1850 – 1853	วิก
14.	แฟรงกลิน เพียร์ซ (Franklin Pierce)	1853 – 1857	เดโมแครต
15.	เจมส์ บุกเนน (James Buchanan)	1857 – 1861	รีพับลิกัน
16.	เอบราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln)	1861 – 1865	รีพับลิกัน
17.	แอนดรูว์ จอห์นสัน (Andrew Johnson)	1865 – 1869	เดโมแครต
18.	ยูลิสซิส ซิมป์สัน แกรนด์ (Ulysses Simpson Grant)	1869 – 1877	รีพับลิกัน
19.	รัทเทอร์ฟอร์ด เบิร์ชาร์ด เฮส์ (Rutherford Birchard Hayes)	1877 – 1881	รีพับลิกัน
20.	เจมส์ เอบราฮัม การ์ฟิลด์ (James Abram Garfield)	1881	รีพับลิกัน
21.	เชสเตอร์ แอลัน อาร์เทอร์ (Chester Alan Arthur)	1881 – 1885	รีพับลิกัน
22.	โกรเวอร์ คลีฟแลนด์ (Grover Cleveland)	1885 – 1889	เดโมแครต
23.	เบนจามิน แฮร์ริสัน (Benjamin Harrison)	1889 – 1893	รีพับลิกัน

ลำดับ ที่	ชื่อ – นามสกุล	ดำรงตำแหน่ง (ค.ศ.)	สังกัดพรรค
24.	โกรเวอร์ คลีฟแลนด์ (Grover Cleveland)	1893 – 1897	เดโมแครต
25.	วิลเลียม แมกคินลีย์ (William McKinley)	1897 – 1901	รีพับลิกัน
26.	ทีโอดอร์ รูสเวลต์ (Theodore Roosevelt)	1901 – 1909	รีพับลิกัน
27.	วิลเลียม โฮเวิร์ด แทฟต์ (William Howard Taft)	1909 – 1913	รีพับลิกัน
28.	วูดโรว์ วิลสัน (Woodrow Wilson)	1913 – 1921	เดโมแครต
29.	วาร์เรน กามาเลียล ฮาร์ดิง (Warren Gamaliel Harding)	1921 – 1923	รีพับลิกัน
30.	แคลวิน คูลิจด์จ์ (Calvin Coolidge)	1923 – 1929	รีพับลิกัน
31.	เฮอริเบิร์ต คลาร์ก ฮูเวอร์ (Herbert Clark Hoover)	1929 – 1933	รีพับลิกัน
32.	แฟรงกลิน เดลาโน รูสเวลต์ (Franklin Delano Roosevelt)	1933 – 1945	เดโมแครต
33.	แฮร์รี เอส ทรูแมน (Harry S Truman)	1945 – 1953	เดโมแครต
34.	ดไวต์ เดวิด ไอเซนฮาวร์ (Dwight David Eisenhower)	1953 – 1961	รีพับลิกัน
35.	จอห์น ฟิตซ์เจอร์รัลด์ เคนเนดี (John Fitzgerald Kennedy)	1961 – 1963	เดโมแครต

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล	ดำรงตำแหน่ง (ค.ศ.)	สังกัดพรรค
36.	ลินดอน เบนส์ จอห์นสัน (Lyndon Baines Johnson)	1963 – 1969	เดโมแครต
37.	ริชาร์ด มิลเฮาส์ นิกสัน (Richard Milhous Nixon)	1969 – 1974	รีพับลิกัน
38.	เจอราร์ด รูดอล์ฟ ฟอร์ด (Gerald Rudolp Ford)	1974 – 1977	รีพับลิกัน
39.	จิมมี่ (เจมส์ เอิร์ล) คาร์เตอร์ (Jimmy (Jame Earl) Carter)	1977 – 1981	เดโมแครต
40.	โรนัลด์ วิลสัน เรแกน (Ronald Wilson Reagan)	1981 – 1989	รีพับลิกัน
41.	จอร์จ เฮอร์เบิร์ต วอล์กเกอร์ บุช (George Herbert Walker Bush)	1989 – 1993	รีพับลิกัน
42.	บิลล์ (วิลเลียม เจฟเฟอร์สัน) คลินตัน (Bill (William Jefferson) Clinton)	1993 – 2001	รีพับลิกัน
43.	จอร์จ วอล์กเกอร์ บุช (George Walker Bush)	2001 – 2004	เดโมแครต
			รีพับลิกัน

" ที่มาของข้อมูล : ราชบัณฑิตยสถาน. (2547). สารานุกรมประวัติศาสตร์สากล : สหรัฐอเมริกา เล่ม 1
อักษร A-B. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน.

มหาวิทยาลัยสุโขทัย นครราชสีมา
ศูนย์วิทยุ 23 ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ 10110 โทร. 2584002-3

973 ว114ป ร.2
วงเดือน นาราสัจ.
ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา : น
SWU 31011103753794

